

Povestirile teroriștilor

amintiri preluate și prelucrate de
Cezar-Vladimir Rogoz

Povestirile teroriștilor

amintiri preluate și prelucrate de

Cezar-Vladimir Rogoz

Editura Alma Print Galați

Mulțumim Guvernului României - Secretariatul de Stat pentru
Problemele Revoluționarilor care a sponsorizat
apariția acestui volum

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CEZAR-VLADIMIR ROGOZ
Povestirile Teroriștilor / Cezar-Vladimir Rogoz - Galați;
Alma Print, 2007

ISBN - 10 973-87925-7-6

ISBN - 13 978-973-87925-7-9

CIP 821.145.1-3

Copyright ©: Cezar-Vladimir Rogoz și Editura Alma Print

UN LOC ÎN VITRINA ISTORIEI

Temerara încercare de a radiografia varianta gălățeană a „evenimentelor revoluției” din decembrie ’89 și o parte a perioadei 1990 poate fi salutată ca inițiativă.

Istoric vorbind, această perioadă ne prezintă sfârșitul formei de guvernare comuniste și începutul revenirii la sistemul democratic.

In cei 17 ani care au trecut, ar fi fost nevoie de intervenția documentată a unui istoric. Cum pe aceste meleaguri danubiene este o criză permanentă de intenții, inițiativa luată de Cezar Rogoz și Eugen Stoleriu poate fi notată pozitiv în lista de documente gălățene despre revoluție.

Interesant este și modul de abordare pe cele doua grupuri: grupul de la Galați și Detașamentul Dunărea care a plecat la București.

Un alt lucru pozitiv este și modalitatea de abordare a subiectului tratat. Subiectul nu este o narațiune, fiecare autor ar fi putut trata povestea sa în mod literar (și eu nu am vrut să cad în această capcană) ci un interviu, o discuție înregistrată, în care se păstrează autenticitatea de document, dacă nu mă exprim prea pretențios.

Discutabil mi se pare titlul, chiar dacă el corespunde unei rețete de șoc ce atrage cititorul. Există explicația pentru stabilirea lui, dar în criza de comunicare și de percepție a societății românești “fînețurile” nu au efectul scontat, fiind interpretate ca atare.

O altă discuție se poate face pe numărul participanților. Cei 11 din Galați nu sunt cei mai reprezentativi și ar fi fost interesantă și poziția unor participanți marcanți ai acelor evenimente. Mă refer aici la Apostol Gurău, preotul Dicu Octavian, soții Buruiiană, Viorel Elefteriu, Emil Țuicu, Codreanu Gherghina dacă ar fi să citez câțiva care îmi vin în minte, cu scuze pentru ceilalți.

Poate că singurul document privind existența unei forme organizatorice din decembrie '89, comunicatul creat în urma adunării populare din 22 decembrie 1989 ora 13,00, ar fi putut sta și el la baza lucrării.

La capitolul "Detașamentul Dunărea" nu pot comenta pentru că nu am fost implicat în această acțiune, dar și aici ar fi fost interesant ca dincolo de mărturisirile celor 15 participanți (din care lipsește de exemplu mărturia lui Marian Băilă unul din conducătorii detașamentului) să fie tratat și subiectul Frontul Tineretului Democrat care organizatoric vorbind a existat aproape în paralel cu grupul din Comitetul Județean de Partid. Si aici ar fi fost interesantă mărturiile lui: Gelu Ciorici, Sorin Tiței, Ciprian Conciu și a altor lideri.

Bineînțeles că discuțiile ar putea continua dar dincolo de ele rămâne ceea ce s-a făcut.

Aceasta carte este un început și salut apariția ei, reprezintă o provocare spre o lucrare documentată și dincolo de toate este o bucată din istoria acestui oraș care a fost în sfârșit așezată la locul ei în vitrina istoriei.

ILIE Z. PLESCAN

PROLOG

În decembrie 1989 mă aflu în București în calitate de medic secundar la Spitalul de Boli Infecțioase Colentina, unde locuim împreună cu un alt coleg într-o rezerva din spital. Nu aveam radio sau televizor, așa că nu știam ce se întâmplă în țară și în lume, decât din ce se publica oficial.

În preajma zilei de 15 decembrie am susținut examenele după primul an de specialitate în diverse locații din București și după ce am dat toate probele am participat la o masă festivă, un “banchet” cum se numea atunci, la Centrul Militar pe Calea Victoriei. Colegii noștri de specialitate, care erau medici-ofițeri, aranjaseră pentru promoția noastră o cină acolo, dat fiind faptul că era aproape imposibil în acea perioadă să găsești într-un restaurant mâncare și băutura pentru câteva zeci de persoane.

Am stat la restaurant până la închidere apoi am continuat petrecerea (o parte dintre noi) la un coleg medic militar undeva în Aviatorilor, unde am rămas până pe la miezul nopții.

Ne-am despărțit de colegii noștri militari, urmând să ne întâlnim a doua zi la spital, fiindcă cei din provincie plecam la locurile de muncă din localitățile de domiciliu.

A doua zi am împachetat puținele bagaje pe care le aveam și pe la prânz, după ce ne-am luat rămas bun de la profesori și colegi, am plecat spre gară.

Toată lumea fusese surprinsă că nici un coleg de-al nostru medic militar nu apăruse pe la spital, dar toți pusese rămas bun pe seama chefului prelungit până noaptea târziu.

Ca să iau metroul spre Gara de Nord trebuia să merg pe jos pe șoseaua Ștefan cel Mare până la stadionul Dinamo trecând prin fața Miliției Capitalei, o clădire cenușie și prăfuită de pe bulevard.

Am remarcat atunci prezența unor patrule formate dintr-un subofițer și doi militari în termen din trupele M.A.I. înarmați cu pistoale mitralieră, care se învâртеau prin fața clădirii Miliției, dar pe care i-am văzut și în stația de metrou, ba chiar și în garnitura care ducea spre gară.

Aceeași situație am remarcat-o și în gară: aproape pe fiecare peron patrulau subofițeri de miliție și militari înarmați iar din cauza lor dispăruseră toți gură-cască din gară, chiar și țigani bișnițari care îți ofereau țigări bulgărești sau sârbești, precum și alte fleacuri de contrabandă.

Am ajuns cu un tren neîncălzit și neluminat la Galați trecând prin gări în care se repeta ca un clișeu imaginea patrulelor de miliție înarmate. Pe peronul gării, foarte atenți la cine coboară din tren, stateau mai mulți milițieni și m-am gândit atunci că poate le scăpase vreun infractor.

Abia după ce am ajuns acasă am aflat că la Timișoara începuse revoluția împotriva lui Ceaușescu și până noaptea târziu am stat ghemuit lângă aparatul de radio ascultând „Europa liberă”, care se auzea prost, fiind puternic bruiată de autorități.

A doua zi mi-am făcut angajarea urmând să mă prezint pe 19 decembrie la locul meu de muncă – Cabinetul sanitar de port și frontieră din Galați.

Cum activitatea mea includea și controlul stării de sănătate a marinarilor de pe navele care veneau în port, aveam nevoie de „pas”, un permis de acces la bordul navelor străine pe care îl elibera pe vremea aceea PCTF (Punctul de Control al Traficului de Frontieră) situat într-o aripă a Palatului Navigației.

Milițienii care lucrau în controlul traficului de frontieră erau de la securitate și purtau uniforme kaki cu petlițe albastre specifice trupelor de securitate și nu aveau nici o legătură cu trupele de grăniceri care erau echipate tot la fel dar aveau petlițe verzi.

Fac această precizare deoarece imediat după Revoluție, după câteva zile de absență cvasitotală de la serviciu, „petefiștii” au reapărut echipați cu petlițe de pompieri de culoare vișinie stârnind

remarci ironice din partea celorlalte instituții din port și apropo-uri cu „lupul care-și schimbă părul...”

N-am apucat să urc pe nici un vapor după ce am primit „pas”-ul, că m-am trezit imediat cu seful PCTF, colonelul Cristea, care s-a închis cu mine în cabinetul medical și a început să mă descoasă dacă știu ceva despre Timișoara și despre ce se întâmplă acolo. Mă mai întreba despre rudele soției mele din Ungaria și de când nu mai luasem legătura cu ele, ca să îmi arate că știe totul despre mine și să-mi sugereze că va sta cu ochii pe mine, el și oamenii lui.

Au urmat apoi câteva zile de chin în care până și prietenii cei mai buni refuzau să mai răspundă la telefon. În aceasta perioadă, nu am reușit să conving pe nimeni că dacă mișcarea de protest rămâne cantonată în Timișoara, nu se va schimba nimic în țara asta.

Pe 21 decembrie am fost pentru prima dată pe un vapor străin în control din rada portului Galați. Când m-am întors în oraș, un asistent de la cabinet mi-a povestit că mitingul organizat de Ceaușescu se întrerupsese, și cum numai noi aveam televizor în cabinet, erau adunați mai mulți oameni din port, ofițeri de la căpitănie, vameși, veterinari și personal de la dispensarele CFR, care comentau toți în gura mare evenimentul fără să se mai ferească de ceilalți, nici măcar de mine care eram nou venit.

La prânz, împreună cu soția, am trecut pe la sora mea, ocazie cu care am aflat că la Spitalul Județean unii medicii boicotaseră mitingul organizat de secretarul de partid pe sănătate și că ofițerul de securitate care răspundea de spital, colonelul Constantinovici, ceruse o listă cu cei care refuzaseră să participe la miting.

A urmat o noapte de groază în care am auzit la „Europa Liberă” rafalele de mitralieră trase la Intercontinental. Nu am putut să dormim, îngrijorați pentru ce va urma a doua zi.

În 22 decembrie, eram în cabinetul meu de la parterul „Căminului marinarilor” când am auzit strigăte de bucurie și de la etajele superioare au început să aterizeze tablouri cu fotografia lui nea Nicu care se spărgeau cu zgomot când cădeau pe caldarâm.

Am ieșit pe coridor unde colegii din celelalte dispensare

mi-au spus că dictatorul fugise și la televizor vorbeau mai mulți revoluționari.

Am plecat cu mașina dr. Ciocănaru spre Spitalul Județean unde lucra soția mea. Grupuri de oameni coborau pe str. Brăilei strigând și chiuind, iar în fața clădirii unde se afla Miliția și Securitatea se aflau poate o sută de oameni cățărați pe garduri și pe poarta care ducea în curtea interioară, dar nu îndrăzneau să intre. Singurii oameni prezenți din partea sinistrei instituții erau câțiva salariați speriați, care totuși țineau piept demonstranților care huiduiau, fluierau și strigau lozinci revoluționare. Ceva mai sus, pe strada Siderurgiștilor, la "Ultimul leu" apăruseră câteva basculante pline ochi cu oameni care păreau a veni dinspre combinat și care scandau lozinci împotriva lui Ceaușescu. La Spitalul Județean toate birourile de la administrația Direcției sanitare erau pustii, părăsite în grabă de funcționari, iar în unele birouri era vreaște cu binecunoscutele opere ale lui Ceaușescu aruncate pe jos și cu tablouri sparte.

Mi-am luat soția și am plecat acasă de unde ne-am suit în mașină și am plecat în oraș. Peste tot era o bucurie generală și grupuri de oameni strigau și scandau lozinci anticomuniste. Era dificil de condus pe străzi, toată lumea claxona, iar carosabilul era plin de oameni. Din loc în loc, în fața instituțiilor sau librăriilor, se vedeau urmele devastării vitrinelor care conținuseră operele dictatorului, care zăceau acum aruncate pe trotuar și erau călcate în picioare de demonstranți. Am parcat la Teatrul Dramatic, vis-a-vis de Comitetul Județean de Partid, de unde încă se mai aruncau pe geamuri hârtii și alte documente. În balcon era scos un difuzor și un cetățean citea lista unui comitet provizoriu în aplauzele sau huiduielile celor de jos adunați sub geamuri și care se îmbulzeau să intre în clădire.

Grupul care forța intrarea era destul de eterogen, fiind format atât din „oameni de rând”, dar și din „șmecherași” de prin centru sau din zona pieții, unii dintre ei amețiți bine de alcool.

Cam așa s-a desfășurat căderea lui Ceaușescu la Galați: înainte de fuga dictatorului, nu s-a întâmplat nimic, n-a crâcnit nimeni, dar după război au apărut o mulțime de viteji.

Ar mai fi de remarcant că în zilele Revoluției am primit mai multe telefoane referitoare la otrăvirea apei și alte asemenea aiureli, așa că după ce am vorbit cu colegii mei din Sanepid, care au făcut zile și nopți non-stop analize la apă, m-am apucat să explic oamenilor că apa e bună și n-are cum să fie otrăvită.

Au mai fost doua episoade care ar trebui amintite:

- Așa zisul atac cu “elicoptere negre” contra cărora unitățile militare de pe str. General Dragalina au tras mii de proiectile. Interesant era că dezinformarea era atât de mare, încât în cartierul în care locuiesc au venit soldați de la unitatea de tancuri și ne-au cerut să stingem lumina că urmează un atac aerian. Toată lumea am stins becurile, dar iluminatul stradal rămăsese aprins, fapt ce a provocat mânia locuitorilor, care au spart cu bolovani puținele becuri rămase. A urmat o cavalcadă ca în filme, cu trasoare, rafale, rachete, care a băgat în sperieți copiii. După oprirea cavalcadei, mai mulți vecini am ieșit pe balcoane și am început să strigăm “libertate”, dar am rămas puțini.

- La mai mulți ani după Revoluție, un subofițer de politie, mi-a povestit că un șef al miliției din vremea aceea a încercat de mai multe ori să-i forțeze să iasă împotriva celor care ocupaseră județana de partid atât înainte cât și după execuția lui Ceaușescu, amenințându-i în fel și chip și exercitând o presiune psihică uriașă asupra lor pentru a-i determina să iasă și să tragă în mulțime. A fost refuzat sistematic, unii dintre subordonații săi lipsind chiar de la serviciu pentru a scăpa de solicitările ofițerului. Ironia sorții a făcut ca după revoluție, individul a ajuns să conducă un department din poliție și să fie avansat, situație în care își chema periodic foștii subordonați și-i amenința că dacă îl reclamă pentru atitudinea avută în zilele revoluției îi împușcă.

Dr. Emil Popa

Galati

ȘOFERUL

Provin dintr-o familie modestă, cu venituri minime, și de meserie sunt mecanic conducător auto. Când m-am făcut mai mare, mi-am „luat lumea în cap”, și am plecat în lume. Am lucrat o perioadă la mina din Targu-Jiu, însă nu mi-a plăcut, așa că am ajuns să lucrez pe post de conducător auto pentru „bâlceni”. Așa erau porecliți ăia care se plimbau dintr-un capăt în altul al țării cu mașinuțele electrice, para sky-ul, menajeriile și altele de genul asta. Era o chestie foarte legală, plăteam impozit la stat, nimic infracțional, deși unii contestă astăzi, și spun că făceam parte din lumea interlopă. Eu consider că deoarece eram autorizat, era o muncă la fel ca oricare alta, și mai mult, nu aveam treabă cu sistemul comunist.

În vara anului 1989, în luna august, eram în gara la Botoșani cu utilajele, și am făcut un pariu pe zece sticle de șampanie cu Vargolici Cornelia, că la Revelionul anului 1990, Ceaușescu nu va mai vorbi. „Secretul” meu era că de când mai crescusem, aveam obiceiul să ascult posturile străine de radio „Europa Liberă”, „Vocea Americii”, și eram la curent cu ceea ce se întâmpla în Europa. Aveam un aparat „Albatros”, care prindea foarte bine posturile, așa încât eram convins că va veni timpul ca și în România să se schimbe ceva !

Am început să văd schimbările chiar pe stradă: din doi milițieni câți umblau de obicei noaptea, începuseră să fie câte șase. Mai mult, în fața Comitetului Județean, apăruseră peste noapte două tanchete. Asta se întâmpla la Suceava.

Nu prea mi-a mirosit mie a bine, așa că mi-am făcut bagajul, am luat bilet la tren, și am plecat la Galați. La Mărășești, am găsit o situație ca în filme: patrulă de miliție, câini polițiști, control la bagaje... Nu puteai să stai de vorba la un loc mai mult de trei persoane. Prin tren, se șoptea că la Timișoara era prăpăd și jale...

Mi-am dat seama că situația este pregătită. Deja știam că s-a ajuns la capăt, și nu mai aveam nevoie de nici un argument !

Asta se întâmpla pe data de 20 decembrie 1989.

Am ajuns acasă în Galați noaptea târziu, iar a doua zi, m-a trezit unchiul care îmi era și vecin, și m-a rugat să îl ajut să care niște lucruri din Țiglina. Ca orice român, pentru că nu se găseau baterii, aveam redresorul în casă, așa că mi-am luat bateria de la încărcat, am pus-o pe „Lada” 1200 care o aveam pe atunci, și m-am dus la unchiul meu să îl ajut să care niște lucruri din Țiglina. Drept mulțumire, unchiul m-a invitat la un pahar de vin de țară. La televizor, vorbea Ceaușescu, dar nu l-am băgat în seamă până în momentul în care imaginea s-a întrerupt brusc, și au apărut puricii pe ecran. Apoi, a apărut anunțul cu „defecțiune tehnică”. La cuvântarea lui Ceaușescu, defecțiune tehnică ? Să i-o spună lu’ mutu’ ! Ceva se întâmpla acolo !

În dimineața zilei de 22 decembrie, primul lucru care l-am aflat, a fost despre sinuciderea generalului Milea, pe care îl știam de când îmi fusese comandant la unitatea din Basarabi. Era o comoară, un om care îl puneai la rană și te vindecai. Nu exista să refuze un soldat cu o permisie ! Săracu’, evita să umble prin curtea unității, pentru că indiferent unde era, militarii fugeau la el, și în bunătatea lui, scria învoirea imediat pe orice hârtie găsea. Cu hârtiuța aia te duceai la comandantul tău, și în maxim o oră erai plecat din unitate cu permisie în regulă. Domnul general Milea, era un „domn” !

Am bătut disperat în ușa de alături a unchiului. „ E gata ! A venit ! S-a întâmplat ! Deschide televizorul ! Dă drumu’ la radio !” Nu știam ce să mai fac! Apoi am văzut chestia aia la televizor, cu Dinescu, Nicolaescu..., care mai erau acolo și am înțeles că venise CLIPA ! Am dat să ies pe balcon ca să îmi strig bucuria, însă unchiul mă trăgea înapoi. L-am scuiptat în ochi și i-am spus: „Nu ți-e rușine, porcule ! De asta stăm de 50 de ani în situația asta de rahat, că nu v-ați implicat ! Eu vreau să ies și să chem oamenii să facem ceva pentru țară, și tu mă tragi înapoi ?” L-am îmbrâncit, și am coborât în fața blocului. Începuse să iasă lumea pe străzi. Am oprit o mașină

făcând semne disperate. Era un bătrânel la volan, și i-am zis să mă ducă în Centru. Ezita, așa că i-am zis: „Uite, îți dau 200 de lei. Îi iei și mă duci în Centru, sau te scot afară și îți iau mașina cu totul !” A acceptat banii.

Pe drum, mi-am scos bluza roșie cu care eram îmbrăcat, am ieșit pe jumătate pe geam, și am strigat tot timpul la oamenii de pe stradă să vină în centrul orașului.

În fața prefecturii erau cam 20-30 de persoane, cei mai mulți fiind muncitorii în salopete de la clădirea din spate, care nici astăzi nu este terminată.

Am forțat ușile și am intrat în sediul care era aproape pustiu. Am ajuns în biroul lui Carol Dina, senatorul democrat de astăzi. Nici aici nu era nimeni. Pe birou, avea o fotografie format A4 așezată într-un suport din nuc, sub formă de sferă. Am luat-o împreună cu hârtiile care erau pe birou, și le-am aruncat în stradă, unde deja crescuse mult numărul manifestanților.

Am coborât și eu în stradă, pentru că nu voiam să apară mai târziu interpretări de genul: “uite cine a fost la revoluție !” Într-un timp, a venit un ARO de armată. Au coborât niște militari, iar lumea i-a luat în brațe, să-i arunce în sus de bucurie cu strigăte „Armata e cu noi !” „Libertate !” și altele de genul ăsta. Am fost și eu printre ei, desigur ! Nu știu cine era în mașina aia, dar dacă era Plătică, și acum îmi pare rău că nu am tras mâinile după ce l-am aruncat în sus, ca să cadă dracului pe asfalt, și să nu ne mai înăbușe atâția ani de zile! Apoi, au apărut la balcon tot felul de persoane care au și pus mâna pe putere, iar eu am pendulam între primărie, prefectură, poliție. La poliție am fost printre cei care l-am scos din temniță pe inginerul Grigorescu, cel care pe vremea lui Ceaușescu împrăștiase manifestele în Combinat.

Țin minte că atunci mergeam pe stradă cu lacrimi în ochi de bucurie că a venit și timpul oamenilor săraci și amărâți să se bucure și să o ducă bine.

Din păcate, m-am înșelat, pentru că din câte văd acum, la conducere sunt cei din eșalonul doi al puterii, fiii și nepoții celor

de atunci au ajuns să ne conducă... Nimic nu s-a schimbat... Mai mult, chestia asta cu dosarele de informatori, nu este decât o lecție târzie care ne-o dă Securitatea, și ne demonstrează că fac tot ce vor mușchii lor.

Acum sunt consilier local, și constat cu durere că totul este o negociere parșivă între niște grupuri de interese care nu fac decât să se îmbogățească pe spatele cetățeanului de rând.

Mă uit în jur cu regret, și mă întreb: tinerii aceia care în timpul Revoluției aveau 19-20 de ani, aceia care au terminat facultatea de medicină, ASE-ul, sau informatica, unde sunt ? Nu văd nici unul dintre ei ca director de spital, director de bancă...

De fapt, ei au posturi de conducere, dar la Microsoft, sau în Spania, ori Germania...

Acum, parcă îmi pare rău că am ieșit atunci în stradă...

Marian Popa

IOAN MANOLE

PROFESORUL

Eu am două nume predestinate: Ioan este nume de sfânt (nu de slugă !), iar Manole este simbolul celui care trebuie să sacrifice ceva drag dacă vrea să construiască solid...

La sfârșitul anului 1969 s-a inaugurat Casa de Cultură a Sindicatelor din Galați. În acea vreme eram profesor la școala 30. În 1972, am fost numit director al acestui locaș de cultură. Am primit o „moștenire” de îmi venea să-mi smulg părul din cap ! Datorii peste tot unde se puteau face. Apă, curent, telefoane, totul era în urmă cu luni de zile... Nici măcar bani de salarii nu erau... M-am dus să mă plâng la forul superior, la tovarășul Benescu, dar acesta m-a dat afară: „Descurcă-te !” N-am dormit toată noaptea, iar a doua zi l-am sunat pe Ionel Budișteanu și l-am rugat cu lacrimi în gât să vină să facă o serie de spectacole la Galați.

În luna mai 1972 contul nostru era pe zero, iar în luna iulie a aceluiași an aveam un excedent de treizeci mii lei. O mașină costa cam patruzeci de mii în acele timpuri. M-am axat foarte mult pe „capete de afiș”.

Am intrat în PCR, ca să fiu „în rând cu lumea”. De ce să mint și să spun că am fost silit să fac pasul ăsta ?!

Primeam tot felul de „indicații de partid”, dar vă rog să mă credeți că nu-mi plăcea să fiu slugă, așa că făceam tot după cum mă tăia capul, fără să mă gândesc la consecințe.

La ședințele de partid, preferam să rezolv „Rebus Flacăra”.

În momentul în care și Uniunea Generală a Sindicatelor m-a pus să mă descurc, cu orchestra de estrada „Florile Revistei”, am organizat spectacole proprii, de a venit Dăscălescu și i-a chemat și pe cei de la Teatrul Muzical să vadă cum arată o estradă adevărată... Am făcut o mulțime de spectacole și activități din care ieșeau bani

frumoși. Am fost primul din țară care am cerut la ședințele UGSR-ului autofinanțare, că doar așa aveam dreptul să procur aparatură și din import.

A trebuit să vină cel mai mare mâncător de c...t și de sugător al partidului, numitul ziarist Lică Rugină, care a făcut niște articole în „Viața Nouă” în care mă critica de zor... Eu cică făceam ilegalități! Asta era din cauză că îl criticam de zor pe Ceaușescu după ce a făcut vizita aia din China în 1971 și ne înrobea cultural...

Mai sunt și astăzi asemenea lingăi care se hrănesc de aceasta dată din osânda care o mai are încă poporul... Osânda asta a fost acumulată doar de unii. Trecând fără scrupule și fără jenă de la un stăpân la altul, au ajuns că nici ei nu mai știu pe cine slujesc ! „Ciolanul” este ținta...

În 1973, scursura de mai sus scria în fostul cotidian un articolul denigrator „Aparență și realitate într-o muncă destinată culturii de masă”. Zicea acolo că Manole Ioan se ocupă de afaceri la Casa de Cultură. Așa numea el organizarea de spectacole aducătoare de mari venituri. După mintea lui crează, ar fi trebuit să „promovez politica înțeleaptă a Partidului și a genialului conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu”. Și multe alte mizerii...

Pentru atitudinea mea de frondă împotriva imixtiunii totale a politicianului în viața culturală și artistică, în 1979 am primit vot de blam cu avertisment. Mai era un pas până la excluderea din partid! Atunci m-au silit să plec și de la conducerea Casei de Cultură. În primii doi ani de la înființare fuseseră nouă directori, iar eu stătusem șapte ani. Un adevărat record.

Am lucrat ca inspector principal în învățământ la Trustul de Construcții, apoi la IJGCL, apoi director la Centrul Județean de Îndrumare a Activității Artistice de Amatori până în 1990.

Credeți că mă cumințisem ? Începând cu 1986 mă întâlneam seara sau noaptea pe stradă cu Apostol Gurău și discutam cum să răsturnam comunismul. Și Apostol nu era sigurul...

În 22 decembrie 1989, eram de ceva vreme directorul Centrului Județean al Creației Populare și Mișcare Artistică de Ama-

tori, când vestea înlăturării de la conducerea României a clanului Ceaușescu m-a umplut de extaz alături de toți locuitorii din Galați. Aproape de mijlocul zilei înainte de ora 12.00 străzile orașului se transformaseră în trasee de pelerinaj. Era o mișcare de furnicar. Se scandau lozinci anticomuniste, antidictatoriale, și se cerea cu ardore ca libertatea să triumfe.

Eu mă aflam în drum spre serviciu, și eram în fața Comitetului Județean de Partid (Prefectura, cum îi zice acum). Agitația era mai concentrată și haosul mai mare în această zonă. M-am întâlnit cu profesorul Apostol Gurău, printr-o pură întâmplare... Soarta a vrut să ne vedem acolo fără să ne dăm întâlnire... Venise momentul libertății și democrației ! Am reușit să pătrundem prin mulțime până în biroul primului secretar. Cei prezenți în fața sediului, în curte, pe scări, ne-au sprijinit și ajutat să ajungem, și consider asta o dovadă a faptului că eram persoane cunoscute, și că aveau încredere în faptul că îi puteam conduce.

În acele momente dramatice ne-am grupat tineri și vârstnici și am format primul Consiliu Județean de Salvare Națională. Am fost 27 și era ora 15.00. Am ales Biroul Executiv Județean format din patru membri: Apostol Gurău (președinte), Ion Olaru și Lucia Rădvan (vicepreședinți), și Constantin Adam (secretar).

Sincer să fiu, eram speriați rău de tot și ne gândeam cu groază la o întoarcere a situației, însă dorința de schimbare, de sfărâmare a vechilor încorsetări, a fost mai puternică decât frica !

Realitatea era că nici unul nu aveam experiența necesară pentru conducerea destinului unui județ, dar fiind reprezentanți din multe sfere ale activităților sociale, culturale, profesionale, am reușit să stabilim unele măsuri de urgență, de strictă importanță și actualitate.

Primul lucru a fost să convocăm conducerile unităților economice din municipiu pentru ca activitatea acestora să nu înceteze și populația să nu sufere în aprovizionarea cu alimente, apă, gaze și absolut tot ce este necesar în derularea vieții cotidiene. Am avut în vedere asigurarea ordinii publice atât cât era posibil în haosul creat.

După miezul nopții din 22-23 decembrie 1989, au fost aduși la consiliu colonelul Lupu care era șeful Miliției și Securității, și colonelul Dumitru-seful Securității. Lumea voia să-i linșeze, dar m-am băgat și i-am scos de acolo spunând mulțimii că dacă au greșit, vor fi judecați corect. Au fost de acord amândoi să se pună în slujba revoluției.

Era postul Crăciunului, și s-a adus în sala de ședințe mâncare de la Cantina Partidului: salamuri fără soia, pulpe afumate, cașcaval, tot felul de bunătăți. Toată lumea se delecta, dar eu nu am pus gura pe nimic. Popa Dicu mă tot ispitea să mănânc, până m-am enervat și i-am spus: „Părinte, nu știi că suntem în Postul Crăciunului ?”

Nu știi din ce cauză, maiorul Plătică nu dorea să vorbească cu generalul Gușe. Așa că, după ce a plecat delegația la București să ducă comunicatul către țară, m-am așezat lângă telefonul din biroul primului secretar, și am ținut în permanență legătura cu Centrul Național al Revoluției. Foarte multe probleme legate de armată, poliție, ordine, le-am rezolvat atunci personal prin telefon cu generalul Gușe.

Orașul Galați a fost totuși un oraș echilibrat din toate punctele de vedere, fără victime și acțiuni incoerente.

Întâmplarea a făcut ca la momentul arestării Consiliului, eu să fiu în biroul Gărzilor Patriotice din aceeași clădire, pentru că voiam să vorbesc cu lt.col. Rusu și col. Țârcă să instituie un control riguros al armamentului existent în dotarea lor sau al altor subunități din municipiu, astfel încât să nu ajungă armele pe mâna unor diletanți care puteau declanșa evenimente tragice. Am făcut acest lucru pentru că de câțiva ani buni eram component al Statului Major al Gărzilor Patriotice din Galați, și eram ascultat ca un om care își făcea datoria pentru apărarea orașului.

Desigur că am avut împliniri și neîmpliniri, însă am fost mulțumit că mi-am adus aportul la victoria Revoluției din Decembrie 1989.

Ioan Manole

**Din nou despre
Casa de cultură
a sindicatelor**

Aparență și realitate într-o muncă destinată culturii de masă...

Critorul își amintise că într-un articol, publicat sub titlul de mai sus, făcăm unele aprecieri critice în legătură cu munca desfășurată la Casa de cultură a sindicatelor. Dată fiind importanța problemei, și faptul că acest așezământ este destinat unui prestigiu pe care îl dorim accentuat, simțim nevoia să revinim rotunjindu-ne comentariul prin relevarea unor aspecte care nu au fost cuprinse în analiza trecută și prin insistența asupra altora, care au fost doar "amintite".

Programul de activități al Casei de cultură a sindicatelor conține mai toate temele și modalitățile metodice frecvenate în activitatea culturii de masă (simpozion, masă rotundă, dezbatere, înfățișare cu frunziși în producție etc. etc.). La o cercetare atentă însă, temele mai scot omul a de aici de sub petrecia ruginii și a formalismului.

- *Frumoasa poleială a formalismului*
- *Dacă n-ar fi elevii...*
- *Faceți voi, că ne lăudăm noi!*
- *Cea mai costisitoare regie*
- *Supportul optimismului—frazele frumoase*

Iată — pentru început — o temă care ne-a lăsat impresia că i-a atras pe organizatorii nunei frumuseți formidabili: "Rădicarea continuă a caștilor profesionale — important factor în realizarea calității produselor" la care participă salariații de la atelierul "Trăuleț" al întreprinderii pentru producerea uneltelor și plascilor posofrești... Nu spunem că o asemenea problemă nu se pune și la

orașul Galați. Inițial, această importantă acțiune a fost concepută ca un fel de cenacul tehnic, unde oamenii interesați în gășirea unor soluții tehnice moderne să facă schimb de idei, de informații, de sugestii, să se cunoască, eventual să inițieze colaborări etc.

Dar o asemenea muncă se poate face, desigur, și... festivistic. Este și mai comod și chiar mai sonor, și atunci se organizează concursuri profesionale la care participă "soferii" de la I.T.O., S.U.C.I., Autobaza 1 și 2, tinerii de la T.A.P.L., O.C.L., Procede-Industriale și Alimonașii, O.J.T., etc.

Ca să nu mai vorbim despre faptul că în cursul lunii februarie s-au organizat, în mai multe cazuri, acțiuni care dau cea mai rotundă idee despre paralelism în ac-

LICA RUGINA

(Continuare în pag. a IV-a)

Din arhiva lui Ioan Manole

(Urmasare d

tivitate. Astfel, s-a acci- zii, la aceea- sili, cite doua ac- rize. De pilda — cazul nu e singul- bnaice, orile 17 e- sala. Ateneu dezhe- rea profesionali a- celerator al dezvolt- Dar tot atunci si- trebuit sa se clar- lagaturii cu „Ate- nescii in confinan- le... Nu simtim- reconnoastem adeva- ce prima actiune- pag. 6 a program- trecut la pagina-

Cu asemenea at- inlegea ca relati- mine inverte, ca e- parantele se salva- varea" elevilor in i- tatori consecventi, multe ori „benefici- privilegia si curaa- cercuri ce function-

Faptul ca asiguri- unii politic cit mai- rit si antrenarea el- public cit mai larg- sel de cultura se- nel deficient a fost- bogat de control- inceptul acestoi a-

Una dintre misi- noble si plina de i- seler de cultura o- rajarea si dezvoltar- tificite de a a- de cultura „pri- conditiile materiale, guleze cele mai pr- artistice din oras- aici (brigaada cor, cineclub, foro etc) sa fie reprezentativ- artistice si urbei.

Cum stau lucruri- si jumtate de la- iembrie 1971 a C.C- a marcat si in dom- masa o relansare

Brigada artistica se afla si acum in stadiul de „proiect”. Nu ni s-au dat alte detalii decat ca cineva ar fi alescut o lista cu virtutii mem- brilor a formatiei.

Corul, alcatuit dintr-un numar de entuziasti, condus de un dirijor competent si de asemenea pasionat, nu s-a mai produs din... noiembrie trecut, cind a participat cu succes la Festivalul „Dumtru Chiriac” (Pitesti). Este de reținut afirmatia profesorului Nicolae Melroiu — dirijorul formatiei — ca nu a primit nici un fel de ajutor, nici din partea Casei de cultura, nici din

g muncii se publicii ra- si adresa a- ra de spec- lele mai de vest: la dilectia aici.

unui conti- stant roma- si a unii- sionale Ca- la un ni- vau si de o- J.G.S.R. la

cele mai- ndere a ra- ditioie incu- nișării ve- ri, stinatio- sie si eua- tate talente- mașile do- ra, estrada, si trebnie- nteni „viața

si, la unan- si, la unan- P.C.R., care- culturii de- oasă?

Brigada artistică se află și acum în stadiul de „proiect”. Nu ni s-au dat alte detalii decât că cineva ar fi alescut o listă cu virtutii membrilor a formației.

Corul, alcătuit dintr-un număr de entuziaști, condus de un dirijor competent și de asemenea pasionat, nu s-a mai produs din... noiembrie trecut, când a participat cu succes la Festivalul „Dumtru Chiriac” (Pitești). Este de reținut afirmatia profesorului Nicolae Melroiu — dirijorul formației — că nu a primit nici un fel de ajutor, nici din partea Casei de cultură, nici din

punct, obiectiv: în locul Casei de cultură funcționează acum și Teatrul dramatic. Dar numai maximum opt zile pe lună și în nici un caz nu este ocupat tot spațiul instituției. Celor comori, această situație le sugerează suze de... proporții. Cazul „estradei” spre pildă „Premiera”, de mult aflată în „pregătire”, a fost în orice caz copios... remunerată. Modalitatea ca instructorii să fie plătiți pentru „colaborare permanentă”, explică, într-un fel anume, amănarea la nesfârșit a spectacolului: cu cit sînt

peidolu... Aceasta în condițiile cînd s-au consumat, fonduri, de zeci de mii de lei anual.

În asemenea situație apare ca „fizi- cală” absența de doi ani, a cine- clubului gălățean la concursurile creatorilor amatori, precum și dificultatea de a organiza, de pildă, o „gala” a filmului gălățean. Subliniem faptul că înființurile cu totul neconcordante de fotografii nu sînt filme, așa cum s-a încercat să ni se sugereze.

Mai precizăm de asemenea, că și situația cu formația „Profesionistă de muzică populară de fapt este mai puțin roză, decît o prezentau tovarășii din conducerea Casei de cultură. Am argumenta, printru altele, prin precizarea că „Rapodia Dunării” n-a susținut nici un spectacol la sediul, fără cap de afiș. Ne gîndim că această situație (a manifestărilor independente numai în deplasare — îndecolbi în mediul rural) ar putea izvorîci pe „lingă explicative date în arsenalul preced- dent, și dintr-o optică potrivit că- reia „la țară merge orice”.

În ciuda acestor stări de lucruri tovarășii Ion¹ Manole, directorul Casei de cultură și Iușe Ștefănescu, membru al biroului executiv al Consiliului județean al sindica- tului, par a fi foarte mulțumiți de munca lor.

Am putea spune că nu există formă de activitate specifică bunei funcționări a Casei de cultură pe care respectivii tovarășii să nu și-o „explorie” în fraze dintre cele mai frumoase. Abia dacă se mai veste cite un „reconoaștem că n-am fă- cut totul”...

— Dacă trec însă dincolo de plara propozițiilor care iradiază de voie bună și mulamie, privilegia este mai puțin încântătoare.

Am insistat mai mult asupra acestor aspecte dorind, cum spun- eam și cu alt prilej, ca munca de la Casa de cultură a sindicatelor să-și capete conținutul și calitatea corepunzătoare posibilităților ma- teriale existente aici și exigențelor existente la orașul Galați.

Aparență și realitate Într-o muncă destinată culturii de masă...

partea Consiliului județean al sindi- catelor. E de remarcă că însăși problema deplasării la Pitești — deși formația corală prezenta ga- ranția unei comportări de nivel ridicat (cîștigase Trofeul „Ciprian Porumbescu”, locul II pe țară la competiția republicană a caselor de cultură) nu a fost împlinită cu sollicitudine cuvenită. Cînd în cele din urmă s-a putut pleca, datorită înțelegerii manifestate de Comite- tul județean pentru cultură și edu- cație în Pitești, directorul, tovarășul Ion Manole l-a atenționat pe dirijor: „Participați, dar sub egida Casei de cultură”. Cum s-ar spune „muncii... că ne lăudăm noi”...

În aceeași situație delicată se află și formația de teatru, ce de altfel majoritatea echipelor de artiști amatori, adică tocmal acele forme de activitate care ar trebui încurajate mai mult.

Există o situație, plină la un

mai multe repetiții, cu artă ies, pa- să-mi-te, bani mai... mulți...

— Dar să vedem cum stau lucruri- le cu activitatea unor cercuri a- căror bună funcționare nu e lega- tă atît de strîns de sala de spec- tacol.

Cineclubul — formă modernă a culturii de masă, cu posibilități re- marcabile de afirmare a amatorilor în diferite direcții (operatorie, so- sonozizare, scenariu-etc), cu accentuate valențe educative, se poate dezvolta, mai ales cînd există, ca în cazul de față și posibilități ma- teriale optime.

În realitate, cineclubul de aici este, citînd pe Mihai Boruzescu — un pasionat amator de realizări fil- mice, „inexistent”. De ani de zile, sînteri dorinți să se afirme ori mă- car să se exerseze în această direcție n-au „tres” un singur metru de

Din arhiva lui Ioan Manole

FLORIN CIRIPLINSCHI

SCRIITORUL

Bine, o să încerc să-mi expun amintirile mele, și chiar dacă nu vor mai corespunde așa de exact... ce să spun ? De atunci au trecut aproape 17 ani și pentru om intervine uitarea.

Înainte de 22 decembrie.....

Îmi plăcea literatura, mai ales literatura S.F. care te făcea să gândești la viitor. În 1986 am format cenaclul S.F. „A cincea dimensiune” și am fost numit președintele acestui cenaclu. Cu această ocazie l-am cunoscut pe profesorul Apostol Gurău care era Președintele Uniunii Scriitorilor din Galați. Tot atunci l-am cunoscut pe profesorul Ion Manole care era încă de pe atunci directorul casei de Cultură a Sindicatelor, unde ne desfășuram noi ședințele literare.

Am participat la mai multe fanzinuri naționale, s.f-ul fiind legat mai tare decât orice altă formă literară la nivel național. Se făcea Romcon S.F. și chiar Eurocon S.F. Am hotărât să scoatem o revistă literară cu profil S.F. în Galați. Aveam materiale. Ne-am adresat Consiliului Județean spre aprobare. Pentru asta trebuia să ajungem la Vasile Bontaș, responsabilul cu probleme literare a județului, spaima oamenilor de litere, care citea un text și pe cant și oblic numai să nu rezulte vreo interpretare politică. Din punct de vedere literar, în județ totul se făcea numai cu aprobarea lui.

În 22 decembrie 1989, în jurul prânzului, m-am dus la Consiliul Județean Galați pentru că urma să scoatem acea revistă, al cărui redactor șef urma să fiu. Pe atunci lucram într-o întreprindere de comerț exterior I.S.T.E.I. Romtrans. Plecasem de la serviciu pentru că revista era importantă. M-a surprins faptul că nu era absolut nimeni, în sediul Județenei, nici măcar portarul ! Nimeni din persoanele pe care le căutam pentru aprobarea revistei, și nici Vasile Bontaș. Am plecat, dar când am realizat că regimul dictatorului

Ceaușescu căzuse, am revenit, m-am pus în slujba revoluției spontane și a comitetului provizoriu ales.

La început, am fost să duc diferite mesaje, am vorbit maselor de oameni care se adunaseră în fața clădirii Consiliului Județean și a clădirii Poliției, explicând cum s-a ajuns de fapt la această situație, ce înseamnă noua ordine și ce avem de făcut în continuare. Am scris articole la ziarul local „Viața Liberă” și s-a scris despre mine.

Apoi, la ordin, cu un Aro roșu (parcă 2-GL-2276) am dus 12 saci cam de 20–25 kg fiecare cu documente importante ale Securității. Acești saci cu documente, fuseseră ridicați de la Securitate și depuși la locuința juristei Mihaela Mihalcea în Mazepa (de fapt, dacă îmi aduc bine aminte, era locuința părinților ei). Așa că a trebuit să luăm acei saci, și i-am dus sediul U.M. de tancuri 01247, unde, am predat-o locțiitorului comandantului unității (domnul Roman rețin că îl chema, nu mai țin minte ce grad avea). În prezența colonelului Lupu care era comandantul regional al securității, mi s-a spus că era arhiva secretă a Securității și că trebuia păstrată în condiții de siguranță.

Mai apoi am coordonat și participat la ridicarea de bariade (Traian, Cătușa, Smârdan, Palatul Telefoanelor) conform dispozițiilor date de Apostol Gurău, care în acele momente era președintele Frontului de Salvare Națională, (care la început s-a numit Comitetul Provizoriu de Salvare Națională) fiind remarcat ca o persoană publică. Am mai făcut de pază la Penta I (telefoane), pentru că așa a trebuit. Am fost trimis acolo de căpitanul în rezervă Tomolici, care era armurier și a fost numit de către Comitetul revoluționar ca să se ocupe și de paza obiectivelor. Alături de el, erau și gărzile patriotice conduse de colonelul Țârcă (sau cel puțin, așa am înțeles eu). Permanent am încercat să fiu acolo unde era nevoie de mine.

La început am fost legitimat și verificat de un domn colonel (sau maior ?!) Rusu, menținând mai apoi legătura cu dumnealui și cu căpitanul Tomolici, și desigur cu Comitetul Județean de Salvare Națională din dispoziția căruia acționam în Galați.

În seara de 24 decembrie, m-am dus să iau noile ordine (era

vorba de delegarea mea în anumite comune din județ pentru a constitui acolo celule de „Comitete Provizorii de Salvare Națională” formând de fapt noile organisme ale puterii nou constituite). La poartă, am fost legitimat și percheziționat. Așa am aflat că întregul Comitet de Salvare Națională a fost arestat (de fapt 17 membri câți erau acolo, din 27 care formau comitetul executiv, iar mai târziu am aflat că au fost arestați mult mai mulți oameni, în jur de 26 persoane, nu numai din comitet). Am fugit lăsând legitimația în mâna soldaților, tocmai când au început să se intereseze de mine.

Îi cunoșteam pe majoritatea celor arestați, erau oameni integri, oameni pe care te puteai baza și nu drojdia societății cum încerca să sugereze maiorul Plătică Vidovici. Bănuiam că este vorba de o lovitură dată sub centură revoluției române prin confiscarea puterii de către armată.

Am uitat să menționez că atunci când am predat documentele locțiitorului comandantului unității de pe str. Ștefan Cel Mare, acesta mi-a atras atenția (și nu numai mie !) că să nu mă duc la Consiliul Județean atunci că s-ar putea să mi se întâmple ceva neplăcut, ceva rău pentru mine, ceea ce a făcut să mi se declanșeze o încordare ca atunci când știi că trebuie să fii cu toate simțurile treze.

Am decis că singura cale de luptă era formarea unei noi forțe care să fie în contrapondere a celei prezente. În aceeași seară, am telefonat mai multor persoane marcante în Galați: profesorul universitar Nicolae Bacalbașa, doctorul Atanasiu-directorul Sanepid, Gheorghiu Valențin Laurențiu-inginer, care s-a remarcat ca o persoană publică, consilierul juridic Mândru Adriana, doamna farmacist Șarpe, profesorul universitar Vasilescu și alte persoane a căror cuvânt avea greutate în Galați, și am constituit Mișcarea Ecologistă Gălățeană. Tot în aceeași seară de 24 decembrie 1989, am dus un mesaj (solicitare) domnului maior Plătică-Vidovici pentru ca să permită adunarea unui grup de oameni în scopul constituirii unei formațiuni ecologiste la Casa de Cultură a Sindicatelor. Această adunare a avut loc pe 25 decembrie 1989, și atunci s-a format nucleul Mișcării Ecologiste, în care domnul profesor universitar doctor docent Nicolae Bacalbașa a

fost numit președinte, iar subsemnatul vicepreședinte.

Am solicitat să participăm la conducerea municipiului, ca formațiune politică, alături de noua putere instalată. Am fost numit membru în Comitetul Executiv al Frontului Salvării Naționale și mai apoi membru al Comitetului Executiv al Consiliului Provizoriu de Unitate Națională. Am fost ales Președintele Comisiei de Ecologie pe județ, cu acest prilej luând cuvântul la ședințe în Consiliul Județean. Cuvântul meu avea greutate, și astfel am reușit să fac proiectul de refacere a zonei 23 August – Rachelu.

În această perioadă am fost detașat de la locul de munca anterior (Agenția Romtrans Galați) și plătit de către Consiliul Provizoriu de Unitate Națională, activitatea mea încetând în luna august a anului 1990, după desființarea C.P.U.N.

În toate situațiile am condus, am coordonat, fiind remarcat ca o persoană publică, în toată această perioadă numele meu fiind cunoscut în Galați și asociat cu Mișcarea Ecologistă.

Acestea sunt activitățile desfășurate de subsemnatul pentru victoria și consolidarea Revoluției Române. Am făcut bine ? Am făcut rău ? Urmașii vor decide cum pot fi calificat eu,

Florin Ciriplinski

FLORIN MELINTE

MUZICIANUL

Vreau să specific de la început că tot ce s-a întâmplat în decembrie 1989, nu are la bază nici o implicare a vreunei structuri securist-comuniste sau care se mai vehiculează. Păreră mea este că a fost un singur îndemn, acela de a răsturna un întreg sistem, de a face ceva, de a ne opune cumva...

Aș denumi participarea mea la acele întâmplări „efectul ghem”, și o să explic în continuare ce înțeleg prin asta.

Primul moment al „efectului ghem”, a fost în 22 Decembrie 1989, când în jurul orelor 12, mă aflu în față la „Potcoava de Aur”, un cetățean a scos pe geam niște boxe, și am auzit comunicatul de la radio. Era un lucru cu totul neobișnuit să auzi așa ceva la radio: „Români, am învins !”, apeluri făcute către cetățeni... Am intrat la cineva la parter, și am văzut imagini de la București. Apoi am ieșit iarăși în stradă, și în fața fostului cinematograful „Dunărea”, un șofer a barat drumul cu un camion. A început să se strângă lumea, iar mulțimea a început să meargă spre județeană de partid. La „Librăria Centrală”, au început să se spargă geamurile, să se arunce afară cărțile cu Ceaușescu, să li se dea foc. Numărul mulțimii a crescut de la un minut la altul, iar în fața Muzeului de Istorie a ieșit Sergiu Tofan cu un drapel. Mergeam alături de el, și atunci am dat tonul la cântec; am cântat cu toții „Deșteapta-te române !” La primărie am văzut cum se aruncau tot felul de lucruri de la etaj, și am ajuns în cele din urmă la Comitetul Județean de Partid (actuala Prefectură).

Acolo practic s-au întâlnit trei fluxuri de mulțimi: eram noi, cei de pe Primăverii, și încă un val care venea dinspre „Miorița”. Am intrat în clădire, și acolo am văzut o groază de țigănuși care intraseră primii. Era un du-te – vino fantastic. Am aflat că tot atunci fusese o ședință cu directorii din Galați și se pare că ne încrucișam cu ei pe drum. Nu-i cunoșteam, ei plecau, noi intram, îți dai seama!?

Asta poate fi și un simbol, nu !?

Am ajuns în sala mare, apoi în biroul lui Carol Dina. Biroul arăta într-o situație normală în acel moment, dar se vedea totuși că fusese părăsit în grabă, iar Carol Dina chiar își uitase căciula pe scaun. Apoi au apărut tot mai mulți, care voiau să spargă, și să dea foc. Am avut noroc de câțiva tineri care m-au ajutat și am reușit să le spun că nu este cazul de distrugeri. Din întâmplare, am descoperit camera din spatele biroului unde era frigiderul și acolo am găsit bere străină, ciocolată și alte delicatose care le-am împărțit, celor de acolo. Din acel moment, am rămas în zonă încercând să nu dăm prilejul la distrugeri.

Mai târziu au început să se formeze acele grupuri de inițiativă, unul fiind cel al lui Apostol Gurău. În jurul acestui grup s-a format ceea ce mai târziu s-a cristalizat în Comitetul Cetățenesc de Salvare Națională. Am rămas o perioadă, asigurând oarecum protecția, adică să nu mai intre orice neavenit în zona respectivă. Acest comitet a inițiat un mesaj către gălățeni căruia i s-a dat citire de sus de la balcon. Eu am rămas mai departe în zona birourilor, și așa am primit până la urmă sarcina din partea lui Apostol Gurău să fac parte din „serviciul special permanent” - așa se numea serviciul care urma să asigure paza prefecturii și a președintelui. Nu am avut pistol sau altă armă, dar la un moment dat mi-a fost adusă o stație de emisie-recepție din aceea mare, cu ajutorul căreia puteam să țin legătura cu ceilalți care făceau paza în jurul clădirii, sau cu alte locații de pază cum ar fi ALA

Ziua de 22 decembrie a decurs destul de haotic, dar s-a reușit până la urmă eliminarea din clădire a celor care nu aveau nici o treabă pe acolo și nu făceau decât să încurce treburile. Biroul meu era acolo unde avusese biroul Bontaș, iar alături era biroul procurorului Ghimpău, care organizase o structură de analiză a problemelor infracționale care apăreau, și pentru că nu mai era miliție sau poliție, sau alte forțe în afară de armata, lucrurile astea trebuiau totuși rezolvate. Mai era câte unul care dădea cu cuțitul în altul, sau intra într-o casă să fure, și indivizii ăștia erau aduși la el în birou. Am făcut parte

din structura asta de anchetă dacă pot să spun așa.

În noaptea de 22 spre 23 decembrie, a plecat la București maiorul Chebac, și a rămas în locul lui maiorul Plătică.

Între 23 și 24 decembrie, încep să mă ocup de alte probleme. Sper că nu greșesc dacă spun că Jinga Gabriel era liderul studenților, sau cel puțin era reprezentantul lor în consiliu. (Țin minte că Apostol Gurău nu era de acord cu prezența lui, pentru că nu îi știa situația la învățătură.)

Am luat legătura cu cei de la fabrica de sucuri, pentru că voiam să împărțim populației orașului 60 000 de sticle „Brifcor”, „Cico”, „Quick”, și care mai erau atunci. De fapt, astea erau toate tipurile, nu ? Cei de la fabrică fuseseră de acord cu ideea, însă puseseră problema manipulanților, și atunci Jinga venise cu ideea să aducă studenții.

M-am dus în biroul lui Carol Dina unde era adunat consiliul și țineau o ședință. Am intrat, am ascultat puțin, și am fost foarte dezamăgit, pentru că mi s-a părut o chestie total aiuristică. Ședința era total lipsită de o elementară organizare, nu conducea nimeni, fiecare vorbea în legea lui, și despre ce voia, permanent venea câte unul sau altul la Apostol Gurău și îi șopteau câte ceva la ureche, iar cei care erau acolo mi s-au părut mai preocupați să-și împartă funcții decât de rezolvarea problemelor județului.

În momentul în care le-am expus problema mea legată de suc, am fost tratat cam cu sictir, ba chiar cineva mi-a zis „ce suc dom’le ? las’ că de mâine dau eu drumu’ să curgă berea și vinul în Galați !” Sincer, m-am simțit foarte umilit, și mi-am zis că dacă tot nu au nevoie de mine, o să plec. Jinga voia să-mi spună ceva și mă tot trăgea de mânecă să rămân, așa că i-am făcut loc lui Apostol Gurău să iasă din birou. Vis-a vis era camera lui Plătică. În momentul în care Gurău a trecut prin dreptul ușii, aceasta s-a deschis, și pur-și-simplu a fost supt în interior. Parcă l-a tras un curent ! În momentul în care a dispărut, soldații care stăteau în hol de o parte și de alta a ușii, au băgat cartuș pe țevă.

Eram destul de iritat, așa încât nu i-am băgat în seamă, și am cam re-

pezit-o pe Ghighi [Coderanu Gherghina], care încerca să îmi atragă atenția că „vezi ce se întâmplă ?”; „nu se întâmpla nimic, tocmai asta e problema !” i-am spus, și am intrat în birou. Jinga a venit după mine, și tot încerca să îmi spună că totuși o să vorbească el cu studentii și că... Am auzit vociferări pe hol, și a intrat un soldat. M-am răstit la el să iasă afară, dar în loc de răspuns, acesta a armat pistolul mitralieră.

Primul meu gând a fost că băiatul, din cauza emoției și stresului a luat-o razna, și va începe să tragă de nebun.

Al doilea gând, a fost că s-au întors comuniștii înapoi, o să ne ia și o să ne împuște în spatele Prefecturii. Nu știu de ce, dar întotdeauna m-am gândit că dacă Revoluția eșua, o să fim executați în spatele Prefecturii.

Am ieșit pe holul mare cu mâinile sus, și am fost înșirați lângă peretele de lângă scări. Plătică a venit și ne-a controlat pe fiecare în parte, în timp ce niște soldați aveau o mitralieră mare înspre noi. Eu cel puțin am văzut mitraliera aia foarte mare ! La un moment dat, a fost adus Carol Dina legat în cătușe, iar Vlad Vasiliu l-a întrebat pe Plătică: „Să vă ajut cu ceva ?” Și Plătică s-a întors, l-a văzut, și l-a arestat! După câteva ore, cei arestați, au fost duși într-o altă locație, am înțeles că la ALA, dar nu știu exact.

A doua zi, au început să sune telefoanele de la București pentru că acolo ajunseseră alte informații, că fusese o revoltă militară, chestii din astea... Atunci Plătică, m-a trimis l-a chemat pe comandantul de la Aviasan, m-a arătat pe mine, și i-a zis: „Îi vezi ? Pleci cu el la București, și îl aduci înapoi ! În caz de ceva, tu mori, dar el nu moare !” Ne-am dus la Aviasan, dar acolo am aflat ca era indicativul „cer închis”, adică nici un avion nu avea voie să se ridice de la sol. L-am sunat pe Plătică, să-i explic situația, și mi-a răspuns: „Acuma dacă ai sunat, poți să faci ce vrei ! Eu ți-am zis să nu suni!” Mi-am dat seama că făcusem o greșală. Probabil că se bănuia că telefoanele sunt ascultate, și eu deconspirasem plecarea. Am stat de vorbă cu cei de la aviație, și am ajuns la concluzia să plecăm cu o mașină particulară, iar pe aerodrom să se organizeze „urma vulpii”-

adică ei să se prefacă totuși că pregătesc avionul pentru decolare, însă noi să plecăm de fapt pe șosea.

Prima imagine care m-a șocat în București, a fost un puști de 11-12 ani care avea în mâini un pistol automat. Pe străzi, nu mai vorbesc-era un haos de nedescris ! Am și acum în memorie imaginile cu soldați împușcați care m-au îngrozit. Am ajuns cu greu la Televiziune, am reușit să mă întâlnesc cu Iliescu, și i-am explicat situația de la Galați. El știa cu totul altceva...

Întors la Galați, desfășor în următoarele zile mai multe activități în cadrul Frontului Județean de Salvare Națională. Împreună cu Olaru, am fost desemnați să-i facem evaluarea lui Beuran pentru funcția care urma să o ocupe. Am mai desfășurat activități de formare a FSN-urilor atât la nivel de județ, dar și la nivel local.

Pe urmă, a fost episodul acela cu arestarea lui Plătică. A venit generalul Rizea, și l-a dus la Brăila, iar noi ne-am cam revoltat, pentru că era totuși un președinte de comitet ales. Am fost la București la Dan Iosif, și i-am spus că dacă nu o să fie eliberat, o să aducem tot Combinatul la București. Nu știu dacă m-a crezut, dar a doua zi, Plătică a fost prezent la ședința de la Casa de Cultură. De fapt eu am vrut să ajung la Iliescu, dar până la urmă, a fost bun și Dan Iosif.

După ce s-a terminat ședința, am considerat că este mai bine să mă retrag, pentru că spre deosebire de cei care se pricepeau la toate, eu mă pricepeam la muzică, și am considerat că este mai bine să îmi văd de treburile mele....

Florin Melinte

Încordare

Centrul Galașului

Încordare

La primărie

ILIE PLEȘCAN

POETUL

Revoluția mi-a schimbat viața.

Înainte de 1989 eram un om realizat pe plan profesional. Lucram la un trust din București, răspundeam de cinci județe, și aveam un salariu bun. Din punct de vedere familial, eram iarăși mulțumit. Mă rodea însă faptul că nu îmi împlinisem adevăratele visuri: doream să scriu ! Bine, eu scriam, scriu și acum, însă nu era acel scris pe care îl doream cu adevărat, scrisul de profesionist, participarea la viața urbei și chiar a țării ca ziarist sau scriitor. Frecventam mai toate cenaclurile gălățene, și cunoșteam majoritatea oamenilor de cultura din oraș, și mulți din țară. Dădusem examen la ziaristică, însă dosarul meu fusese respins deoarece nu aveam „origine sănătoasă”. Asta se datora faptului că tatăl meu făcuse 12 ani de închisoare la Aiud pe motive politice. Nici acum nu știu care au fost motivele pentru care a fost închis, însă la vremea respectivă, eu și mama am dat o mulțime de „extemporale” la Securitate, fiind mereu întrebați de niște documente despre care noi nu am avut habar niciodată. Într-o situație asemănătoare se mai afla prietenul și colegul meu de breaslă Vasile Cabrugan, însă nici unul dintre noi nu și-a arogat merite de mare disident, așa cum am văzut că au făcut mulți indivizi după '89.

Am fost mai tot timpul un non-conformist. Revoluția m-a prins ca un rocker bătrân (la 38 de ani ?!) și un morman de vise nerealizate. Deși cam trecuse perioada când ne tundeau pe stradă UTC-iștii și milițienii, țin minte că aveam un tricou cu steagul Americii în dreptul inimii, și mi l-au tăiat. Rămăsesem cu o gaură acolo... Am păstrat tricoul mulți ani...

Eu eram „luat la ochi”, deoarece am fost unul dintre întemeietorii cenaclului „Verva”, cenaclu care a avut lucrări citite la „Eu-

ropa Liberă” (trimiteam corespondența la rubrica lui Cornel Chiriac sub diverse pseudonime) așa că probleme cu Securitatea am avut mereu.

Cam cu doua săptămâni înainte de Revoluție, doi ofițeri de Securitate mi-au speriat iarăși familia, soția și cei doi copii. Erau „securistul bun” și „securistul rău”. „Securistul rău”, un tip cu dantura de aur, nu l-am mai văzut după Revoluție, și chiar mă întreb pe unde o mai fi. „Securistul bun”, un tip mai bonom, care bănuiesc că își făcea meseria, l-am mai întâlnit, prin oraș, însă tot fuge de mine. Nu am, și nu am avut niciodată nimic cu el, îmi dau seama că așa au fost timpurile...

Ca toata lumea, urmăream evenimentele la „Europa Liberă”, și știam ce se întâmplă în Europa și în țară, așa că ziua de 22 Decembrie nu m-a prea surprins. Simțeam, știam că sfârșitul comunismului mai era doar o chestiune de zile. În acea dimineața eram la Brăila, dar când am auzit la radio ce se întâmplă, m-am întors în Galați. Sunt atâția ani de atunci, și nu mai pot să precizez o oră anume, însă era în jurul prânzului. În Centru, era o mulțime imensă, și acolo m-am întâlnit cu prietenul meu Eugen Popescu-Cosmin, și împreună, pierduți în mulțime, am plecat spre Prefectura, sau mă rog, Comitetul Județean de Partid cum se numea atunci. M-am întâlnit și cu doctorul Ritivoiu, ne-am îmbrățișat de bucurie, și am intrat în sediu. Înăuntru... durere... O imagine dezolantă: o mulțime de oameni, mulți de foarte proastă calitate, care tot cărau din clădire radiouri, televizoare, video, cărți... Era o brambureala... Doamne !

Când am ajuns sus, l-am recunoscut pe Apostol Gurău, care era o vedetă pe plan local, fiind un scriitor consacrat. Apoi a apărut și Vlad Vasiliu.

Toți voiau să se afirme, să vorbească, să facă... Normal că atracția principală era balconul ! Sigur că și eu am zis ceva acolo ! Eram o persoană aproape cunoscută. Interesant este faptul că mulțimea îți dădea girul: dacă erai huiduit, era mai bine să pleci de acolo ! Era o baie cu publicul... Aveam năduful meu: nu îmi îndeplinisem norma de libertate. Am spus lucrul ăsta, mulțimea m-a

aprobat cu aplauze, și am rămas acolo.

Am încercat să facem și noi un comitet, ceva care să fie ca un organ de conducere. Se făceau în același timp doua comitete: unul în biroul lui Carol Dina, iar al doilea în sala din spate, aia unde este și balconul. S-a ajuns la un consens, și a rămas un singur comitet... format din cele doua comitete. Prima noastră grijă a fost să punem ordine în sediu, că de oraș și de județ nici nu putea să fie vorba în acele momente. După părerea mea, în sediu se aflau trei categorii de persoane: vechii funcționari-dintre care unii rămăseseră pe loc, urmau cei care veniseră cu inima deschisă să răstoarne dictatura, și a treia categorie a celor care veniseră la furat. Nu știu să găsesc un termen mai elegant, pentru că ei asta făceau: furau !

Să revin la formarea comitetului. Erau practic doua fracțiuni: una a lui Apostol Gurău, un scriitor, o vedeta locală așa cum am mai spus, și mai era și cea a preotului Dicu, un tip deosebit, indiferent cum privești lucrurile. Era un om de o mare personalitate, pictor de biserici, un tip ciudat, dar și foarte important pentru noi acolo în acele momente. Liantul dintre aceste grupuri, a născut în acele momente o mică mișcare, cristalizată prin elaborarea Platformei Program în acea după-amiază. Există comunicatul care a fost citit la televiziune. *[Am anexat copia acestui exemplar istoric. Nu știu dacă mai există altcineva în afară de dl. Ilie Pleșcan care să aibă acest document n.n.]*

Hai să facem o paranteză: revoluționarii au fost și încă sunt priviți așa... cu multă condescendență, fapt pentru, care într-o ședință unde erau prefectul și primarul de față, m-am ridicat și am arătat că noi, acel colectiv, cerusem încă din primele momente „înlăturarea și arestarea clanurilor Ceaușeștilor; trecerea imediata la normala aprovizionare a populației; libertatea presei; eliberarea tuturor deținuților politici; un guvern interimar din care să facă parte Corneliu Manescu, Mircea Dinescu, Doinea Cornea, Gabriel Andreescu...” Aveam deci niște obiective, ceream la conducerea țării niște personalități care mai târziu chiar s-au afirmat în viața socială și politică. Toate aceste cereri au fost scrise în acest comunicat, și

am semnat ! Și asta, atunci când încă nu se știa ce se va întâmpla în următoarele câteva ore... Dacă Revoluția nu ar fi reușit, am fi putut fi arestați toți. Și noi, și familiile, și copiii, și rudele, și... Îți era șters numele din toate actele posibile și... Mai bine nu mă gândesc... Ar fi fost groaznic ! Oricum, faptul că am semnat acest document, consider că îmi dă dreptul să mă uit acum în ochii oricui și să spun „Da, am avut curajul să semnez ATUNCI !”

Apoi s-au făcut comisiile, și la început eu am fost într-o comisie economică. Țin minte că l-am folosit ca un fel de consultant pe Dan-Lilion Gogoncea, care lucra undeva pe acolo, și era o persoană foarte pregătită, și ne-a dat explicații despre cum trebuie procedat în multe activități la nivel de județ sau municipiu. Tot la fel am procedat și cu Andu Teodorescu sau cu Benone Pușcă.

Prima mea acțiune, a pornit de la o informație foarte neclară, că la penitenciar este o revoltă a deținuților, că sunt morți și răniți, așa că eu și încă doi băieți am plecat acolo (nu mai știu cum îi cheama, îmi cer scuze). La penitenciar nu ne-au lăsat să intrăm, însa am primit toate asigurările comandantului că totul este în ordine, și nu sunt probleme. Apoi, s-a pus problema să luăm legătura cu armata. Știi cum era: „armata e cu noi; armata e-n toate; armata...” Așa că am plecat „la armată” cu Emil Tuicu, și am ajuns la unitatea aia de tancuri de pe Ștefan cel Mare. S-ar putea să mă înșel, însă rețin că a mai fost cu noi Balac, și Iulia Bucur !? Nu mai țin minte, sunt atâția ani ! Nu voiau să ne primească, dar până la urmă am reușit să vorbim cu comandantul, că doar eram reprezentanții revoluționarilor! Aveam chiar și brasarda tricoloră ! (Las gluma la o parte, și fac precizarea că cineva a venit cu ideea să avem și arme la noi, însa m-am opus categoric, pentru că rolul nostru nu era să umblăm cu arme, pentru arme era armata). De la armată am primit asigurări că sunt de partea noastră, că vor veni să ne sprijine... Se știe că armata a venit condusă de maiorul Chebac, apoi după plecarea lui la București, a rămas Plătică, așa că nu mai insist asupra acestui episod. Și-au instalat un fel de stat major vis-a-vis de biroul lui Carol Dina că în biroul acela eram noi, revoluționarii.

Am fost și la Poligrafie, când s-a gândit, redactat și tipărit primul număr din cotidianul „Viața Liberă”. Erau acolo mai mulți ziaristi, pe unii îi și cunoșteam: [Gheorghe] Lazarovici, [Radu] Macovei, Katia [Nanu]... Am asigurat apariția primului număr al ziarului. Eu eram reprezentantul revoluționarilor, ei erau specialiștii, dar am o amintire foarte dragă: mă mândresc că eu sunt de fapt „nașul de botez” al „Vieții Libere”. Era o discuție referitoare la nume. Fusesse „Viața Nouă” și erau propuneri pentru „Libertatea”, „Dunărea”, „Deșteptarea”... Eu am venit cu ideea: „Păi e simplu: dacă a fost vorba de „viața” noastră, „nouă”, acum este „Viața Liberă”. Și toți au fost de acord. Radu Macovei poate să confirme oricând lucrul acesta, și de fapt a și recunoscut de mai multe ori. Nu am și nici nu am avut pretenții de drept de autor, sunt niște prieteni mult prea dragi inimii mele, și îi respect prea mult !

În dimineața zilei de 23 decembrie, am făcut legătura cu „partea religioasă” a orașului. Nu știu cum să spun altfel, dar trebuia să luăm legătura cu preoții, așa că am fost la părintele Bordeianu, care avea casa parohială lângă biserica Sf. Spiridon. Apoi am fost la Episcopie, am participat la adunarea eparhială, acolo unde s-au ales preoții pentru conducere...

Toate drumurile le-am făcut cu bătrâna mea Dacie roșie. Ce-am pățit... Mi-au tăiat cauciucurile, au scris pe ea cu un cui „comunist”, „fascist”, mi-au spart geamurile...

În consiliu, ajunseseam să ne simțim ca o adevărată familie. Împărțeam în doi o conservă, făceam glume... dar știi lucrurile astea foarte bine, că doar erai acolo. Bine, să dau și câteva nume: Emil Țuicu, Iulia Bucur, Daniela Buruiană și soțul ei, Sandu [Alexandru Buruiană], Florin Melinte, Ghighi [Codreanu Gherghina], Iulian Voicu... Toți merită pomeniți, am spus doar câțiva care mi-au venit acum în minte, și îi rog pe ceilalți să nu se supere, dar sunt aici pe tabelul ăsta cu semnături. Consider că fiecare în parte merită o atenție deosebită.

În urma convorbirilor telefonice cu Bucureștiul, s-a luat hotărârea să se acționeze și în județ. Era vorba de satele și comunele rămase

fără conducere. Era un vid de putere atunci. Vechea putere fusese desființată, iar acum trebuia înlocuită cu puterea nouă. În sate, erau rămași vechii conducători: secretarul de partid și președintele CAP. În concluzie, era nevoie de o legitimare și de întărire a puterii noi. Era vorba de acele „comitete FSN”, pentru că așa s-au numit o perioadă. S-au format niște grupuri, echipe, comitete, nu știu cum să le spun, care au plecat la sate să organizeze aceste alegeri. Eu am fost în echipă cu Emil Țuicu, și am făcut treaba cu simț de răspundere. Am avut grijă ca oamenii să aleagă exact pe cine au dorit, fără să ținem cont dacă fusese înainte în conducere sau dacă acum era ales. Țin minte că la Schela, era un primar de mulți ani, și pentru că era un om gospodar, oamenii au vrut să-l aleagă tot pe el. Nu impuneam pe nimeni. Singurul lucru care l-am cerut mereu, a fost să facem niște procese-verbale în care consemnam voturile. Iar voturile, acele bucatele de hârtie, le luam, le puneam în pungi, le sigilam, și le aduceam la consiliu. Apostol Gurău când a văzut asta, ne-a și lăudat, pentru că tabelul cuprindea și toate voturile „da”, „nu”, „abțineri”. Nu știu cum era chestia asta pentru cei din sate, pentru că ei între ei se cunoșteau, dar noi am făcut toată treaba foarte corect.

Imaginează-ti că noi doi, țineam practic în mână o sală de câteva zeci sau sute de oameni, și eram doar noi, fără armată, fără arme... Aveam doar inima deschisă, să facem o lume nouă, mai bună ! Am fost chiar reprezentantului revoluționarilor din Galați în alegerea președintelui FSN de la Tecuci. Țsta era practic primarul. Și așa am participat la alegerea primarului din Tecuci, unde a fost o mare luptă între un doctor care era din partea revoluționarilor, și fostul prim secretar. Lumea l-a ales pe cel din urmă. Omul fusese numit de puțin timp în funcție, iar populația nu apucase să îl asimileze ca nomenclaturist, ci ca un om care voia să facă ceva. Chiar au fost întrebări de la București „tot pe ăsta l-ați ales ?” Am demonstrat cu bilețelele și tabelele noastre că nu l-am ales noi, ci lumea care a votat pentru el.

În seara zilei de 24 decembrie, când ne-am întors de pe teren, am văzut la prefectură o atmosfera total schimbată. Chiar i-am spus lui

Emil că ceva nu este în regulă. Erau amplasate mitraliere după saci de nisip, militari înarmați, o tanchetă în fața porții... Era o stare cu totul specială. Când am urcat, am văzut că încă se făceau arestări. Pe mine Plătică m-a percheziționat, și a zis: „Pleșcan ăsta are o figură de om cinstit !” și m-a lăsat în pace. La fel a fost și cu Țuicu. Mai târziu, am aflat despre ce fusese vorba, însă nu cred că are rost să-mi dau cu presupusul despre un eveniment la care nu am fost de față și despre care nu știu decât din auzite.

Am constatat totuși mai târziu, punând cap-la-cap niște evenimente din mai multe localități, că în acea seară a existat o criză de care armata a încercat să profite, și să pună mâna pe putere. Argumente ? Nu pot să spun decât că vechiul comitet fusese arestat, pe noi ceilalți ne-au trimis acasă, deci în acea noapte rămăsese un vid de putere. În acea noapte, cineva cred că a luat o hotărâre undeva. Este părerea mea!

A doua zi dimineață, am venit „la serviciu”. Da, aș fi putut să rămân acasă, dar am considerat de datoria mea să fiu prezent „la datorie”. S-a organizat un nou comitet, iar Plătică a reușit să impună o rigoare militară, în sensul de ordine. S-au făcut alte comisii, și eu am intrat într-o comisie de cultură, culte, etc.

În zilele următoare, structurile au început să se așeze, lucrurile să se liniștească.

Cei arestați au fost eliberați pe la sfârșitul lui ianuarie, și li s-a propus să intre și ei în consiliu. Unii, cum ar fi Vlad Vasiliu, au acceptat. Mulți au refuzat.

Cred că foarte interesant, este și episodul petrecut după Revelion, când a fost arestat Plătică. Știu că eram în sala de consiliu, și îl luasem la întrebări pe generalul care îl arestase. Se uita la mine foarte mirat, cum adică îl întreb eu pe el de ce l-a arestat ?! M-am și enervat, pentru că i-am spus că noi suntem reprezentanții noii puteri, și nouă trebuie să ne dea socoteală. După celebra ședință de la Casa de Cultură, când Plătică a fost eliberat, ne-am bucurat ca de o victorie personală.

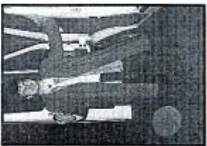
Apoi a fost așa... un vârtej de evenimente... S-a format

CPUN-ul (în care am fost membru), partidele politice. Revoluționarii din prefectură s-au tot împuținat, până când am rămas doar eu și cu Florin-Doru Cilincă, am scos un ziar, și ajunsesem să fim niște ciudățenii, un fel de monumente ale naturii... Ne arătau la toată lumea mai ales când veneau delegații străine: „ei sunt revoluționarii”! Am însoțit un transport de ajutoare din Anglia, și am ajuns să fiu confundat cu președintele FSN Galați. Am și ziarul!

Știi ce mi-ar place ? Cineva, să urmărească lista aceea de oameni, cei 27 care au semnat acea platformă-program. Să vadă ce s-a întâmplat cu fiecare, cum au evoluat, ce s-a ales de fiecare... Și încă ceva: observi că nu au semnat toți ?!

Ilie Z. Pleșcan

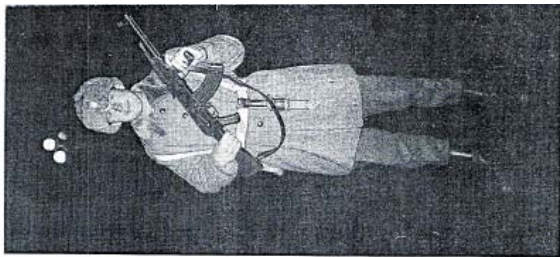
Where a dictator cut off contact with the outside world

A GROUP of drivers from Lincoln, led by social worker Duncan Howells, have just returned from a 2,760-mile journey to take relief supplies to Rumania.

Echo deputy news editor Howard Keal (pictured left) went with Mr. Howells and the volunteers who took a lorry and van across five countries to get there.

Here is his first news-pictures feature about life in the newly liberated land facing the legacy of a tyrant.

Rumania in from the cold

LEADERS in Galati are desperate to build links with the outside world.

Dejected former National Communists cut off all contact with the outside world. Isolation means freedom in Rumania — isolation shared up a state that told people how to think.

It began from the age of three when children joined the Falcons with a programme set by the Party.

"I was in a nursery school (they didn't learn poems about dogs and cats, they learned poems about the party and the leader. It was real," said Galati's Communist Party secretary, G. G. Ponceiros, where the process continued.

"Twice a week children had a special class for political debate. Every morning they sang the national anthem. Television was limited to two hours a day.

Children were able to see no names on cartoons and no faces. At an hour there was music, the rest was political.

There is now more than a burger for food — it is a deep agency to know name Galati's leaders are now talking with Lincoln, with industry and agriculture.

Isolation starved people of information — a source of despair for a doctor at Oradea's arm

hospital, across the country from Galati.

"Now we know what is needed, we only know what to have," he says. The doctor, a paediatrician, appealed for medical journals, and wanted to see an English hospital to find out what had to be done.

At one point in the town of Oradea hospital a woman was found to have had an abortion in a corridor. It was straight after an abortion. Before the revolution abortion was illegal — a crime punishable by a backstreet abortion. Doctors asked jail if they tried to save them.

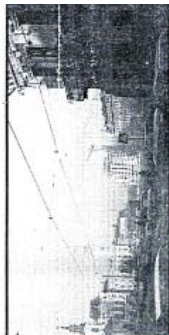
Oppressive laws are being removed by the new government. The last abortion date of May 20 has been set for free elections.

There has been an explosion of newspapers. In the city of Oradea alone there were around 20 titles in 1989.

Not all make the news, these are griping about the government, these are griping over the supply of paper, and some lacking quality (as is apparent).

At one of Oradea's churches, the Assembly of God Protestant Church, the pastor, Rev. John, where the only food was from the relief effort.

They found 21 new churches in the Arad district. In the past 12 months, 102 new churches had been set up. Revolution swept into Galati, the target town of Lincoln's relief effort, in a bloodless victory.

• Images of Rumania. Happily unaware of the plight of their country as it struggles to build train a new generation (left) play in a children's home in Oradea. A soldier guarding the liberated new order (above right) can afford a glimmer of a future. The city centre was spared hideous destruction by the state builders.

Din arhiva personală a lui Ilie Pleșcan

Friend
in need

● National Salvation Front representative in Galati (left) (above) sent a message (right) to thank the people who have made his aid mission.

A message from Galati

Dear Friends in Lincolnshire,
We, the inhabitants of Galati, the members of the National Salvation Front, thank you for your generous feelings and humanitarian spirit.
The people in Galati have felt so close to them when in need.
I, LE PLESCAN,
Galati National Salvation Front.

Ugly monuments to an insane and vain ideal

LEGLY Ugly monuments scar the Rumanian landscape — monuments to an insane ideal. Oradea — monuments to an insane ideal. Tyrant leader Ceausescu changed the face of the country to suit his vanity around 1970. Villages of small towns destroyed. What was lost is reflected in the heart of Oradea, which survived.

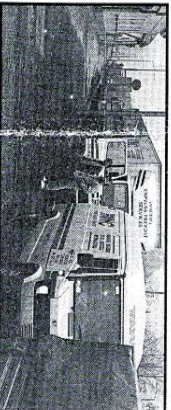
It was in Oradea that Duran Howell, organizer of the Lincoln relief effort, met interpreter Gatu Ceza, and organized the report of the supplies on the last stretch of the road.

He said people were driven out of the rural areas by enforced industrialization. "It is part of Moldavia where you find villages flattened — well, you wouldn't know it." Walking around the impressive old centre of Oradea at night the city is dimly lit. Visible in pools of semi-darkness. Lincoln party mentioned the lack of light. They were amazed how bright it was. Ceausescu described his rule as the age of light. Signs of the new era were evident at a factory near Oradea. There, in the night, the 2,800 workers,

How Lincoln's mercy mission got through

● Go for Galati: Duran, Howells (centre) with wife Deborah, Howard Keel, and drivers John Frost and Brian Ollison.

● Road to Rumania: Brian Clifton and Duran Howells take a break with a West German relief convoy (in team mix).

● Happiness bagged: A Rumanian depot worker helps unload food and bags of clothes sent with love from Lincolnshire

Thursday: Rumania's abandoned children

Şi presa engleză a auzit de Ilie Pleşcan

Din arhiva lui Ilie Pleșcan

ALEXANDRU RITIVOIU

DOCTORUL

Înainte de orice aş vrea să spun o frază care am gândit-o foarte mult timp şi care consider că este practic o chintesenţă a acelor evenimente:

“Revoluția la Galați, deosebită de ce s-a întâmplat în orașele martir, a avut tragismul ei. Faptul că în linii generale, Galațiul, județ de graniță cu fosta U.R.S.S., puternic centru industrial, nu a plătit un tribut de sânge și nu a avut pierderi materiale importante, se datorează providenței, dar și măsurilor lucide luate de cei ce și-au asumat responsabilități din primele momente ale revoluției.”

Fraza asta încheie o lucrare care am făcut-o eu, Gheorghe Vrabie și Ciprian Conciu prin 1997, și am numit-o „Filmul evenimentelor petrecute în orașul Galați din 17 decembrie 1989-10 ianuarie 1990”. Țin neapărat să apară fraza asta, pentru că este o datorie de onoare să stabilim niște adevăruri fundamentale care trebuie spuse mereu, și să nu fie uitate niciodată!

M-am considerat motivat să particip la evenimentele Revoluției. Dacă nu aş fi fost într-un fel marcat de ce s-a întâmplat în perioada ceaușistă, poate nu aş fi avut tupeul (care nu mă caracterizează) să intru în primele rânduri.

În anul 1977, fratele meu, doctorul Mihai Ritivoiu, a semnat apelul lui Paul Goma. Era imediat după cutremur. După puțin timp, prin vara aceluiași an, a reușit să plece într-o excursie în străinătate. Eu eram la mare în acea perioadă, și când am întreat-o la telefon pe mama despre el, mi-a spus că a plecat în Turcia, de acolo s-a oprit în Austria, și că nu mai are autocar pentru întoarcere. Eram la început de carieră profesională și am fost profund marcat de întâmplarea asta, pentru că toate visele care mi le făcusem ca orice tânăr, se năruiseră o dată cu plecarea lui.

Profesorul meu, Mircea Ciurea, părintele specialității de ORL-copii, îmi scosese la concurs un post de asistent universitar în clinica sa. „În opt ani ajungi conferențiar, și mai departe e treaba ta”- îmi spusese distinsul meu maestru. Dar concursul a fost anulat. Am aflat mai târziu, că dosarele celor care urmau să intre în învățământul superior erau luate la Cabinetul 2 [cabinetul Elenei Ceaușescu n.n.] „purificate”, și cum eu aveam deja biografia „pătată”, nu mai erau nici un fel de șanse de promovare. Asta însemna că rămâneam la Galați, eu fiind bucureștean iar soția din Târgoviște. Eram singuri, iar familiile erau departe. Nu aveam altă șansă decât să devin un bun profesionist, și să mă impun prin asta. Exact ceea ce am încercat și sper că am și reușit să fac.

Mai târziu, când a terminat construcția la aripa nouă a spitalului Panduri care astăzi îi poartă numele, profesorul Hociotă al cărui elev am avut cinstea să fiu, m-a chemat la el în clinică. I-am spus că eu am probleme cu biografia, cu fratele... Țin minte că și-a aprins o țigară, s-a uitat la mine lung, și m-a întrebat: „Mă, și de ce dracu’ nu pleci și tu la frate-tău ?” Eu am făcut semnul acela rotind degetul în cerc și arătând spre telefon, adică „Ne ascultă! Microfoane !” El: „Lasă bă’ că pe mine nu mă ascultă nimeni !” (Sigur îl ascultau, fie și pentru simplul motiv că era medicul personal al lui Ceaușescu...). Am răspuns că am părinții bătrâni, că este de datoria mea să rămân aici lângă ei, și am obligația morală să îi sprijin. Alt vis spulberat ! Zâmbesc amar amintindu-mi de „Infernul” lui Dante în care iadul era pavat cu intenții bune... ca să fie călcate în picioare !

Prin 1983 (sau 1984 ?), eram în sala de operații și s-a oprit lumina. Știi cum era atunci: când îți era lumea mai dragă, se oprea lumina, apa, căldura... Am așteptat cam zece-cincisprezece minute, însa m-am alertat în momentul în care copilul care era pe masa de operație cu anestezie locală, mi-a spus că vrea să facă pipi. Se trezise, nu mai era adormit, era o operație mai delicată... Am vorbit cu cei de la IREG, și niște funcționari mărunți de acolo care nu înțelegeau tragismul momentului, mi-au spus că „dom’le și noi operăm aici !”. În momentul acela, mi-am pus halatul pe umeri, și așa, cu mânușile

pătate de sânge, și îmbrăcat în ținuta din sala de operație, am ajuns în cabinetul primarului Vasile. I-am zis: „Am ieșit din sala de operații, operez un copil, și nu am lumină !” S-a c...t pe el de frică, și a bâiguit: „Da’ ce se întâmplă cu copilul ? Răspundeți de ce se întâmplă cu el !” „Asta este problema și răspunderea mea, că dacă am venit aici, mi-am asumat această responsabilitate, mie dați-mi lumină să termin operația !” Când am ajuns la spital, deși se aprinsese lumina, nu mai puteam să operez din cauza telefoanelor de la partid, de la securitate, de la direcția Sanitară, de peste tot... Un prieten, actorul Grig Dristaru, holtei tomnatic care mânca la cantina partidului, mi-a telefonat: „Mă Sandule, ce-ai făcut ? Am auzit că ai intrat în biroul primarului și i-ai tras doua labe !” Atunci m-am speriat... Era perioada de glorie a spitalelor psihiatrice, și nu aveam nici un chef să ies dintr-un balamuc peste ani de zile și să nu știu nici cum mă cheamă...

Câteva luni înainte de Revoluție, prin octombrie 1989, când deja eram sufocat, plictisit și scârbit de implicarea partidului și politicului în toată activitatea noastră, am avut o răbufnire la ședința de partid premergătoare ultimului Congres PCR. Am spus că: „Dacă rezultatele activității medicale sunt nesatisfăcătoare, de vină sunt și activiștii de partid ce ne coordonează, nu numai corpul medical !” și „Medicina nu poate fi făcută cu pumnul în gură și cu pistolul la tâmplă !” După ce m-am așezat pe scaun îmi tremurau genunchii de emoție... În sală, se lăsase o tăcere de mormânt.

Nu am fost „înfierat cu manie proletară”. S-au primit indicații de la partid că „evenimentul” să nu fie consemnat în procesul-verbal al ședinței. Securistul care răspundea de „sănătate” m-a întâlnit „întâmplător” a doua zi pe culoarele spitalului m-a rugat să-i spun despre ce a fost vorba, și în final mi-a „mulțumit că l-am informat”(?)

Deja în decembrie 1989, aveam un statut deosebit: mâncașem rahat în ședința de partid, mă certasem cu primarul, aveam rude în străinătate... În timpul când a început revolta la Timișoara, mă dusesem la Spitalul Județean, pentru o problema de serviciu.

După ce am plecat, seful de secție care îmi era prieten, a fost luat la întrebări: ce-am căutat acolo, ce-am discutat, ...

Ziua de 22 Decembrie 1989 a fost ca o izbăvire... Scăpasem de toate angoasele... Nu mai eram așa de speriat de ce putea să mi se întâmple după toate câte făcusem... Eram descătușat ! Ce se întâmplase de fapt ? Fiind profesor în vacanță, bunul meu prieten, poetul Viorel Dinescu, (simplă potrivire de nume cu Mircea Dinescu), mă suna de dimineață la spital cam din zece în zece minute, și îmi povestea ce se întâmpla la București.

Am plecat cu mașina de la spital pe la prânz, și mi-au dat lacrimile când am văzut pe strada Brăilei stive de navete cu lapte și borcane cu iaurt care erau scoase pe „piața liberă” și nu mai erau destinate doar șmecherilor care veneau să le cumpere pe la ușa din spate a magazinului.

În Centru la hotel „Dunărea” se circula tot mai greu. Geamurile de la Librăria Centrală erau sparte, cărțile lui Ceaușescu fumegau în stradă... Nu se mai putea circula, așa că am lăsat mașina și am pornit pe jos mai departe. M-am întâlnit cu Ilie Pleșcan care era maistru la un trust de hidroizolații. (*Îl cunoșteam de ani buni ca pe un tip care își depășea cu mult condiția de meseriaș... Țin minte că avea în baraca lui de la serviciu un portret mare al lui Nichita Stănescu, avea un vocabular ales, scria versuri*).

Împreună am reușit să ajungem până în Consiliul Județean și să intrăm în sediu. Curajul mulțimii se terminase pentru majoritatea la granița nepăzită a porților de la intrare. În incinta consiliului era o atmosfera de autentic temberism: țiganii erau primii care intraseră acolo și dădeau „cu stânga” la televizoare, video-uri și ce mai era de furat pe acolo, spărseseră vitrinele din holul mare ce adăposteau niște machete de nave... Mi se pare că fusese o expoziție pe acolo...

Nu mai găseai nici un activist de partid. Dispăruseră cu toții... Doar secretarele rămăseseră pe loc. De la ele am aflat că în jurul orei 11, comandantul Securității a fost informat în secret de un subordonat despre ceea ce se întâmplă la București, așa că s-a scuzat elegant în fața forului ăla de conducere prezidat de Carol Dina,

a zis că are probleme urgente la sediu și că o să revină, dar nu s-a mai întors ... Doamna Roșca, secretara lui Carol Dina, a intrat puțin după aceea în sala de ședințe, și l-a chemat pe acesta la televizor să vadă ce se întâmpla la București. Toți activiștii au plecat prin spatele clădirii, trecând prin șantierul care era atunci, iar pe strada Cuza îi așteptau mașinile încolonate care i-au dus pe fiecare la destinația lui. Am uitat să spun că în afară de secretare, mai rămăseseră și cei din conducerea gărzilor patriotice din județ, care au confirmat același parcurs al evenimentelor.

Toate încăperile erau răvășite. Am ocupat câte doi sau mai mulți fiecare încăpere, și nu am mai dat voie nimănui să-și însușească nici un obiect sau document. Eu am rămas pentru o perioadă de timp în biroul lui Bontas, fost prieten cu Nicu Ceaușescu, trimis aici în „exil” de „tovarășa”; el răspundea de învățământ și cultură în Galați.

Pe biroul său, era un exemplar din stenograma teleconferinței lui Ceaușescu cu activul PCR din județe datat 20 decembrie 1989. Rețin una din indicațiile importante date de Ceaușescu: „nu răspundeți la violență cu violență !” Alături, o autobiografie scrisă în vederea unei deplasări în străinătate. Am aflat că era absolvent cu media generală 10 a facultății de matematică din București, și enumera pe o pagina întreagă deplasările sale în străinătate. Într-o agendă neagră din piele cu potcovițe aurite la colțuri, am descoperit ultimele însemnări din 21 decembrie, când primise o delegație a ministerului agriculturii Mongolei, unde cu cea mai perfectă „limbă de lemn”, îi felicita pentru „rezultatele deosebite obținute în agricultură” pe ăia care și acuma dorm în corturi, au o singură cale ferată în țară, și se mută cu vacile și caprele dintr-un loc în altul; asta este agricultura lor.

Telefoanele funcționau, așa că am putut să iau legătura cu spitalele din Galați, cu Centrul județean de recoltare și conservare a sângelui, cu Depozitul de medicamente al Oficiului Farmaceutic județean, sugerându-le organizarea pazei obiectivelor.

Am încercat, să limităm distrugerile și furturile, să ne

organizăm. Mi-am arătat disponibilitatea să mă ocup și să dau sfaturi referitor a tot ceea ce înseamnă rețeaua sanitară, eventual apărarea instituțiilor de sănătate. Ca și acum, într-un spital intra cine voia, și văzând relatările de la televizor despre violențele apărute în București odată cu înserarea, securizarea spitalelor devenise importanta. *(O grenada aruncata în stația de oxigen a oricărui spital, duce la explozia tuburilor de oxigen. Chiar și numai spargerea gemurilor spitalului, îl fac nefuncțional pentru o perioada destul de mare, asta așa, ca sa dau cel mai banal exemplu. Am insistat și pentru paza și apărarea Spitalului TBC, pentru că acolo, era secția de chirurgie toracică, iar într-o situație cum era cea de atunci, plăgile toracice pot fi frecvente, iar cei de acolo erau cei mai „pe felie”).*

Grupuri de revoluționari au ajuns astfel să asigure securitatea instituțiilor medicale în următoarele zile din acel sfârșit de decembrie 1989.

Printre cei care erau la un moment dat în sediul prefecturii de azi, s-a numărat și Mihăilescu, fostul director al tipografiei, care a făcut primele modele de legitimații pentru „Comitetul Provizoriu Cetățenesc de Salvare Națională a Județului Galați”.

Eu am stat „în ghipsul meu” până când am avut surpriza să vina la mine tot felul de tipi care să mă întrebe ce au de făcut pentru că ei răspundeau în momentul acela de probleme de sănătate.

În noaptea de 22 spre 23, informațiile telefonice ajunse la consiliu, erau triate pe probleme, iar cele care se refereau strict la sănătate, le-am verificat, împreună cu cei de la armată, și am încercat să le rezolvam. Am avut o buna colaborare cu doamna căpitan Badea, și încă un căpitan subțirel pe care nu mai țin minte cum îl chema. Parca Damian ?? Nu mai știu... Aia mi s-a părut singura formulă mai riguroasă de acțiune. Erau o groaza de informații telefonice nereale, menite să inducă panică.

În plină noapte, am primit un telefon de la spitalul județean. S-a prezentat ca fiind doctorul Popa, și ne informa că subsolul este minat. Îi știam pe amândoi doctori Popa, din colectivul de atunci. Am aflat că doctorul Bebe Popa era în tren spre București, iar doc-

torul Guju Popa care era de garda, mi-a confirmat ca în spital e liniște și nu a dat nici un telefon la Consiliul Județean. Alte telefoane „otrăvite” din acea noapte, anunțau că a fost devalizat depozitul de medicamente de la patinoar, sau că a avut loc o explozie la Centrul Județean de recoltare a sângelui. Alte verificări telefonice, alți oameni trimiși la fața locului.

La fel a fost și cu apa otrăvită ! Am sunat la uzina de apă și am aflat că cei de acolo își luaseră toate măsurile de pază necesare, iar chestia aia cu apa otrăvita era o prostie inspirată probabil de la afirmațiile de la TV. Am vorbit și cu șeful Sanepidului, doctorul Brebenel, care mi-a spus că este cel puțin foarte dificil să se încerce otrăvirea populației unui întreg oraș, că se iau analize la intervale foarte scurte de timp și că vom fi informați în caz de nevoie. Ne-am liniștit pentru că aveam confirmarea specialiștilor, iar în cazul în care s-ar fi întâmplat totuși ceva urma să putem anunța în timp util populația. Nu ne dădeam seama cât de greu ar fi fost să facem așa ceva, pentru că nu aveam pe atunci stație de radio sau televiziune locală, și încă nu știam ce se întâmpla cu gazeta locală. Din fericire, puțin după aceste întâmplări, a apărut și primul număr din „Viața Liberă”. Am avut un sentiment tonic, fiindcă ne-am dat seama că presa era alături de noi.

Spre dimineață, s-a făcut liniște. Probabil că dezinformatorii obosiseră și s-au dus să se culce.

Dimineață, pe 23 decembrie, cu legitimația la mine, m-am deplasat la Direcția Sanitară. Acolo lucrurile erau încă organizate pe stil vechi, așa că atunci când am apărut, oameni pe care îi știu și îi respect ca buni profesioniști, au început să mă felicite și să mă măgulească cu formule de tipul „Felicități și la mai multă putere de muncă”. Doar eram singurul medic revoluționar ! Eu venisem acolo ca să vorbesc cu ei și să vedem ce se poate face în situația dată, nu ca să prind vreun „ciolan”. Desemnarea directorilor de spitale a fost făcută prin alegeri organizate, și nu prin desemnări arbitrare și partizane. Unul dintre directorii realiși, mi-a telefonat și mi-a spus: „Doctore, îți mulțumesc nu pentru că am rămas director, ci pentru

că dacă aş fi fost exclus din competiția asta, aş fi ajuns pe nedrept să fac parte dintr-o gașcă din care nimeni nu vrea să facă parte azi !” Toți se temeau să nu ajungă niște proscriși, așa cum se întâmplase cu reprezentanții regimului de dinainte de 23 august 1944, indiferent de valoarea sau non-valoarea individului. Am conștiința împăcată că nimeni din lumea medicala nu a suferit pe nedrept, sau că am asmuțit pe unul împotriva altuia.

După amiază, deoarece zvonurile despre victime și răniți se înteteau, am venit cu ideea să înființăm un cabinet de campanie în sediul Consiliul Județean. Ideea a fost acceptată de toți, astfel încât am luat legătura cu spitalul, și într-un timp destul de scurt, am primit tot ce aveam nevoie pentru așa ceva. Cu o salvare, un asistent medical de stomatologie mi-a adus feșe, garouri, material moale, instrumentar chirurgical steril, mă rog, tot ce era nevoie. Eu, fiind chirurg ORL, am știut ce să cer, iar chirurgii de gardă doctorii Firescu și Stătescu m-au ajutat. Am uitat să cer un singur lucru: numele celui asistent care a stat cu mine în acele zile ! Toți acești ani am regretat că nu-i știu numele, regret și acum... Era un om de o discreție deosebită, un companion ideal ! Oricum eu îi mulțumesc pentru ce a făcut atunci, și dacă o să citească aceste rânduri, să știe că oricând mi-ar face plăcere să-i strâng mâna !

În noaptea de 23 spre 24 decembrie, am fost informați că va fi un atac aerian asupra orașului, iar armata a luat decizia să se stingă luminile pentru camuflare o perioadă. I-am dat telefon soției să o liniștesc însă mi-am dat seama că îmi tremura vocea pentru că nu știam dacă o să îmi mai văd familia vreodată... Atunci am făcut eu primele extrasistole... Ce să spun ? Emoții ai destule într-o viață de chirurg, dar în seara aceea veneau ambarcațiuni cu teroriști dinspre mare pe Dunăre, la Ianca fusese cucerit aeroportul, fuseseră lanșați parașutiști la Gârboavele, la Brăila deja erau lupte grele pe străzi iar peste Dunăre, la Zaclău, teroriștii capturaseră bacul, și traversau spre Galați cu armament greu, adică tunuri, tancuri... Mă așteptam în orice moment să aud tropăituri pe scări, să fie izbită ușa de pereți, și niște tipi imenși și neapărat pictați pe față ca Swartznegger,

vor intra și ne vor găuri pe toți ! Din fericire, nu a fost nevoie de acel cabinet de campanie decât pentru niște probleme obișnuite de sănătate...

Toate aceste informații false nu au făcut decât să subțieze forțele, să pună oamenii pe drumuri, să mărească stres-ul.

(A fost un război electronic !...care dracu' au fost „marșienii” care și-au bătut joc de țara românească ?

Peste ani de zile, am descoperit date noi despre acea noapte:

Vorbeam cu un băiat care făcuse armata ca radist la o unitate de aviație: „Un radist bun poate urmări 10-12 de „ținte” pe ecran. Noi nu mai puteam să le numărăm, da' să le și urmărim !...” „Și care era realitatea ?” am fost curios „Eu cum să știu dacă eram în fața ecranului sub pământ ?!”

În alt loc, un ofițer mi-a povestit că atunci a primit cel mai ciudat ordin telefonic de la un eșalon superior: i se recomanda să acționeze „după cum îi dictează conștiința”. Adică !?! Dacă îi dictează conștiința să-și împuște colegul ?! A fost principalul motiv pentru care a plecat din armată după Revoluție.)

Vreau să mai amintesc un lucru: de obicei, la primele ore ale dimineții se lasă o liniște cumplită în tot sediul. Nu se auzea decât vocea lui Plătică la telefon care dădea dispoziții, asculta rapoarte, trimetea sau primea oameni pentru diverse locații. În mod sigur omul ăsta nu a dormit în perioada 22-24 decembrie ! Mai înainte nu știu, vorbesc doar ce am văzut eu ! La un moment dat, aveam impresia că o să dispară cu totul sub casca de război pe care o purta.

Dimineața, pe 24 decembrie mi s-a spus că împreună cu căpitanul Petrea, să mergem și să preluăm sediul Securității. Era o responsabilitate cam mare pentru mine, dar totodată m-am simțit foarte onorat că mi se încredințează o misiune de asemenea importanță! Am plecat cu vreo două mașini pe un drum ocolit, cu căpitanul Petrea, cu Vasilache marinarul, cu ostași înarmați. Cei care trebuiau să predea sediul, erau doi din capii securității, și mai erau încă 2-3 cu brasarda tricoloră pe care nu-i mai văzusem printre revoluționari. Am ajuns pe strada Câmpuri, unde căpitanul Petrea a spus să co-

borâm din mașini și să intrăm în unitatea militară. Securiștii, care erau băieți școliți, au început destul de agresiv: „N-am treabă dom’le ! Nu intru aici ! Vă dau cheile de la sediu, și faceți borș ! Eu am plecat!” Luat așa de tare, căpitanul Petrea s-a pierdut. A fost un moment penibil ! „Hotărați ce facem, că nu văd ce rost mai are să stau aici” am zis eu. „Taci dom’le din gură, ce, dumneata nu lucrezi tot la Securitate ?!” mi-a spus căpitanul Petrea. „Las-o în p... mă-sii de treabă că sunt doctor, mă știe tot târgul !” m-am enervat.

Printre securiști era și șoferul lui Zagoneanu (fost șef al securității de la Galați, apoi avansat la București). Avea o legitimație că era angajat la Arhivele Statului (!) Șefii ăia de la securitate s-au răstit la el:” Cu ăsta ce-i pe aici ? Ia cară-te bă acasă !” Așa că șoferul lui Zagoneanu a început să se retragă strategic, și atunci unul dintre boss-i, a strigat după el: „Spune-i lui Mimi să stea liniștită!” Nu am aflat niciodată dacă atunci a transmis o parolă sau mesaj secret, ori pur și simplu îi transmitea soției ce se întâmplă cu el. Căpitanul Petrea se pierduse de tot și nu mai putea să înțeleagă ce se petrecea în acele momente.

Așa că până la urmă, acțiunea asta celebra de preluare a sediu-lui Securității de forțele revoluționare compuse din ceata lu’ pițigoi cu Vasilache, Petrea și Ritivoi’, a eșuat lamentabil. Tipii respectivi erau suficient de aroganți și tupeiști ca să ne intimideze. Cu mine cel puțin, au reușit ! Să nu uit: șoferul lui Zagoneanu avea cea mai frumoasă brasardă tricoloră. După ea, el era cel mai „revoluționar” posibil, nu noi care purtam niște cărpe amărâte legate de braț.

Am avut un moment de jenă, și m-am hotărât să nu mă mai duc la Consiliu. Eu bănuir că sunt securist ? Ei, nu, că asta era prea de tot !... Așa că am plecat la spital .

Asta se întâmpla pe la ora 13-14. Mergând pe jos printre blocuri, mă bucuram de ziua ireal de frumoasă, senină, mângâiată de un soare blând, călduroasa ca în septembrie. Mi-am amintit brusc că este 24 decembrie, că este ajunul Crăciunului, că nu făcusem acasă nici un fel de pregătiri, că nu aveam brad... Era cel mai sărăcăcios Ajun al mării sărbători creștine...

Și încă nu știam totul...

Pe la cinci după-amiaza, am primit telefon să vin urgent la consiliu că a fost otrăvit Plătica. „Cum așa ?” „S-au făcut arestări, și cineva l-a otrăvit pe Plătica ! Vino urgent să-l examinezi !” Ghighi aproape că plângea. Improvizez o trusă de consultații, opresc o mașină de pe stradă ca să ajung mai repede. Toți cei care erau cu filtrele pe Brăilei, m-au recunoscut și m-au lăsat să trec mai ales când le-am spus că a fost otrăvit Plătică. Mă tot întrebam: „Cine să fie arestații ? De ce arestați? Ce se întâmplase ? Dar stai: pe mine m-au confundat cu un securist ! Nu cumva este o capcană ca să îl prindă pe „securistul de Ritivoiu ?”

La Consiliu, Plătică m-a rugat să-l văd întâi de unul din arestații lui. Era vorba de bătrânul acela radioamator, Silvestru, care făcuse o criză cardiacă.

Arestații numeroși erau în cabinetul lui Carol Dina cu mâinile sus. Cunoscutul actor Vlad Vasiliu care îmi era prieten, s-a uitat disperat la mine și mi-a șoptit cu o voce sugrumată: „N-am făcut nimic !” Era atât de disperat încât m-a îngrozit și pe mine. Asta fără să mai pun la socoteala că eram nevoit să fac un slalom printre niște puștani de ostași care aveau glonț pe țeava și doar două-trei luni de armată. L-am examinat pe bătrân și am constatat că efectiv făcuse o criza cardiacă. I-am spus lui Plătică să-l trimită măcar la Spitalul Militar, pentru că avea probleme cu adevărat. (Câteva luni mai târziu, bătrânul acesta a murit de inimă). I-am dat câteva medicamente, și apoi m-am ocupat de Plătică. Băuse un pahar de apă și îl ustura gâtul.

Intoxicațiile cu substanțe coroziv-caustice țin de specialitatea mea, așa că am putut să îmi dau seama că nu era vorba de otrăvă, ci de un stres și oboseală cumplită cumulată în toată acea perioadă de nesomn.

Plătică era în timpul unei viroze respiratorii. Luase niște faringosept, așa că avea limba și faringele colorate de la medicament, iar gura era plină de fire de tutun de la țigările „Carpați” fără filtru care le fuma atunci una după alta. Era înfiorător de obosit ! În timp

ce îl examinam, a venit un individ de la casa lui Carol Dina care se apucă să îi spună ce a găsit. „Cine te-a trimis acolo ? Ia treci și tu cu mâinile sus la perete !” L-a percheziționat și i-a găsit un box de metal. Se vedea că îl purtase pentru că avea urme negre de la alama care îi frecase pielea. Probabil că intenționa să se apere. Oricum, nu am înțeles ce putea să caute la casa lui Carol Dina, dar nici nu am intrat în amănunte.

Printre cei care erau arestați era și Vasilache, marinarul cu care participasem la tentativa eșuată de preluare a sediului Securității. Am văzut că fusese legat cu cravata așa de tare, încât i se albiseră mâinile. Am insistat să fie dezlegat, pentru că exista pericolul real le necrozase. I-am scos legăturile, i-am masat mâinile. Mi-a spus că după aceea, timp de câteva zile, a avut furnicături în mâinile care erau reci și fără sensibilitate.

Apoi am insistat ca Plătică să se meargă să se odihnească, să doarmă neapărat ! Mi-a spus de câteva ori că “imediat”, dar se tot întindea la vorbă, și mă făcea „să mai stau puțin”. Deja mă luasem de gânduri ! În cele din urma, a venit căpităneasa Badea cu o mașină de armată și l-a luat. Trecuse de mult miezul nopții.

De ce a acționat Plătică astfel ? Sunt mai multe motive:

- 1) Carol Dina se predase de dimineața, dar el aflase abia pe la 4-5 după-amiază. Dina venise să împărtășească din ideile lui despre conducerea județului. Practic, voia să redevină important. Se poate spune orice despre Dina, dar trebuie recunoscut că avea capacități intelectuale deosebite.
- 2) La Brăila, secretarul Lungu revenise la conducere, iar Plătică simțea că se scăpa revoluția din mână.
- 3) Din dispoziția unora care nu aveau pregătirea și experiența militară necesară, urmau să se împartă grenade și automate civililor pe stradă. Plătică a refuzat vehement această idee, iar pe cei implicați, „i-a băgat la beci”.

O clipă ! Îmi mai amintesc de niște „mărunțișuri”, care acumulate pot zdruncina încrederea oricui: Un tip care se declara specialist în reparatul telefoanelor defecte (fuseseră „căutate” de mi-

crofoane de alții) după ce le montase la loc, sub privirile siderate ale maiorului, începuse să dea comenzi „Alo! Da! Trimitem trupele imediat!” Plătică nu l-a iertat, și mai târziu l-a trimis la „beci” Mai era unul care tot umbla cu șopârle: „Uite, ăla este nepotul lui cutare de la partid, celalalt este văr cu...” „Da’ tu de unde le știi? Ești de la securitate!?! Mâinile sus!” Și așa au ajuns de au fost arestați oameni care erau prea limbuți, sau prea săritori, ori prea curioși.

Ulterior, dintre arestați, unii au fost recompensați cu funcții și favoruri. Profesorului Gurău nu i-a trecut niciodată umilința cu care a fost aruncat din politică, el, primul președinte al Comitetului Revoluționar din Galați. Și nu a uitat nici afirmațiile mincinoase din presă făcute de cei pe care îi considera prieteni.

În fine, celelalte zile au trecut mult mai ușor. Pe 25 decembrie, au venit niște tipi care ziceau că sunt din Port, și că vor să ajute... S-au dovedit a fi niște profitori și hoți ordinari! Unul, știu sigur că i-a cerut directorului Papatraian o sumă importantă de bani ca să îi dea niște documente importante, compromițătoare pentru el! Niște abureli... Au început să vina apoi „revoluționarii” și „eroii” de la Timișoara și București... Unul care se tot lăuda că prinsese 12 (doisprezece!) teroriști, nu era capabil să spună despre ei decât că: „Era drogat, și spunea Ceaușescu-PCR!” Altul, ne spunea că nevăstă-sa fusese rănită de un glonț la cap în Piața Palatului, și ne arăta la capul femeii o rană care putea fi făcută de un cui, sau chiar un creion. Avea de la București chiar și un certificat medical doveditor cu diagnosticul de „plagă împușcată în cap”. Tot felul de aiureli din astea... Toți voiau bani din fondul „Libertatea”!

Printre atâția profitori, a venit și mama lui Crap Costel, primul erou-martir al revoluției din Galați, care murise împușcat în cap în ziua de 22 Decembrie. Glonțul îi trecuse prin cască. Femeia plângea și întreba: „De ce l-au trimis? Abia depusese jurământul! Nici nu a învățat să tragă cu arma!” Am vrut să o ajut, și așa am aflat că nu are nici cu ce să-i facă pomana de înmormântare. Am dat telefon la Abator, și prin niște „artificii” am reușit să-i obțin o cantitate de carne, care a fost trimisă la o “Alimentară” de unde să o ridice.

Până când a ajuns femeia, carnea dispăruse...

Veșnică recunoștință primului erou al Revoluției din Galați.

Când s-a format CPUN-ul, toți voiau să vorbească, să spună ceva, dar pentru unii, problema era că întâi începeau să vorbească, și de abia după aceea se gândeau la ce voiau să spună. Țin minte că odată, secretara în prag de pensie, doamna Roșca, stenografiind ședința, tot încerca să scrie problemele pline de miez care se discutau acolo. A încercat, a șters, iar a scris, iar a șters... Am întrebat-o ca Mefisto la ureche: „Doamnă, ăia de dinaintea noastră erau tot așa de tâmpiți ?” „Nu ! Adică... Dom' doctor, mă scuzați, dar...” Prea târziu ! Aflasem!

În CPUN, așa cum se poate vedea și din presa vremii, au fost mulți oameni curați, cu valoare profesională, performeri în studiile superioare pe care le urmaseră. Cum se explică totuși unele greșeli de atunci ? Greu de rezumat în câteva vorbe, dar „musai” de făcut de oameni cu menire în viitorul cât mai apropiat o „Carte albă a postcomunismului în România”

În luna martie 1990, am fost la București la înmormântarea profesorului Hociotă, mort în urma unei crize cardiace.

Am amintiri despre ultima lună din viața Profesorului pe care o să le fac publice odată. Fusese schimbat din funcția de director al institutului creat de el, sub acuzația că a fost „cărăușul” în Elveția pentru fondurile lui Ceaușescu, deoarece era medicul său personal. Unul dintre cei mai mari chirurghi ORL din lume, a fost dus la cimitirul Ghencea cu un TV meschin, în care intra praful și fumul de peste tot.

Am fost printre cei care l-am condus pe ultimul drum.

Din cauza gazelor inhalate în acea mașină, am făcut o criză de inimă, și m-am ales cu un infarct în ziua înmormântării maestrului meu.

Cred că mă pot considera rănit în inimă de Revoluție...!

Dr. Alexandru Ritivoiu

Teroriști... ?!

Infractori... ?!

Ghinioniști... ?!

După primele alegeri democratice

GHEORGHE VRABIE

MARINARUL

Evenimentele din decembrie 1989 din București, au dus și la Galați la ample mișcări de stradă materializate în ocuparea sediului județean al PCR, primărie, Securitate și Miliție.

În după-amiaza zilei de 22 Decembrie 1989, am fost prezent la formarea primului Comitet Cetățenesc Provizoriu de Salvare Națională condus de Apostol Gurău, și am primit din partea acestuia sarcina de apărare a zonei din valea orașului, obiectiv ce cuprindea portul Bazinul Nou, Docuri, zona de frontieră a Dunării, Faleza, punctul de trecere bac.

Am stabilit în sediul NAVROM punctul de comandă, și aici împreună cu Popa Marcel, Cristi Cercel, Paul Ghinea, Hîrțan Constantin, Liga Ștefan, Simionescu Iulian, Nițulescu Ion, Boeru Gheorghe, am împărțit armamentul de le gărzile patriotice voluntarilor care s-au prezentat la Gara Fluvială. Am reușit să stabilim un control eficient al zonei prin faptul că am luat sub control dispeceratul, trecerea bac, sediul miliției T.F. și P.C.T.F. precum și punctul de control al Căpităniei, care era dotat cu un radar care acoperea o zonă foarte mare de supraveghere.

Posturile de luptă fixe și patrurile mobile organizate pe Faleza Dunării, trecerea bac, AFDJ, Liceul de Marină, Port Docuri, au acționat cu deplină responsabilitate pentru menținerea unui control riguros, și evitarea oricăror infiltrații sau provocări așa cum se întâmplase în Capitală.

Deoarece în zonă se afla cazarma de grăniceri iar aceștia aveau posturi fixe de observare, am stabilit contactul telefonic direct cu locotenentul major Pâslaru, astfel încât să fie eliminate orice confuzii care puteau apare în momentul schimbării posturilor.

În perioada 22.12.1989 – 15.01.1990, împreună cu Popa

Marcel, am condus toate activitățile din zonă, primind ordine de la conducerea C.C.P.S.N., direct de la domnul Apostol Gurău, iar apoi de la domnul Ilie Plătică-Vidovici.

La punctele de comandă NAVROM Galați, s-au prezentat peste 163 de voluntari (marinari), care au executat misiunile ce se impuneau în valea orașului. Am ordonat aducerea navei „Tudor Vladimirescu” lângă cheiul Gării Fluviale. Aceasta a fost folosită ca punct secundar de comandă, fiind locul unde revoluționarii mâncau, se odihneau și primeau armamentul și muniția pentru misiuni.

Împreună cu maiorul Petre Vasile, am plecat la Miliția Transporturi care avea sediul pe strada Domnească. Acolo, am organizat dezarmarea personalului, și preluarea sediului respectiv de către armată. În două tractoare cu remorcă, am încărcat armamentul și personalul secției, și am mers la unitatea militară din Ștefan cel Mare unde am predat armamentul pe bază de proces verbal. Apoi, cu aceleași tractoare, am dus milițienii la casele lor, ca să evităm orice conflicte care ar fi putut apare cu populația civilă.

La dimineața zilei de 24 decembrie, la ora 6:45, împreună cu Popa Marcel, am deschis focul asupra celor două elicoptere care survolau Faleza Dunării venind dinspre Uzina de Apă spre Gara Fluvială.

Semnele de întrebare care mai persistau cu privire la poziția armatei, au fost spulberate odată cu sosirea domnului maior Scutelnicu câteva ore mai târziu, când am clarificat câteva chestiuni referitoare la evenimentele ce se desfășurau în zonă.

În seara aceleiași zile, de lângă un convoi sub pavilion german, s-a desprins o pilotină rusească. La somația făcută de la punctul de control prin radiotelefon, aceasta a refuzat să își dea poziția și să se identifice. Fără să aprindă luminile de poziție, pilotina a încercat să acosteze în zona Pescărie-Port Docuri ca să debarce două persoane. Revoluționarii au făcut somațiile regulamentare, dar cei doi care intenționau să debarce au încercat să fugă, astfel că s-a deschis focul de avertisment, și apoi în plin, constrângând echipajul să oprească și să se identifice la punctul de control. După ce pilotina a

ajuns la pontonul Gării Fluviale, comandantul postului de grăniceri - lt. maj. Pâslaru Nicolae, preia echipajul, și îl duce la garnizoană. De menționat că o pilotină are un echipaj format din maxim 4 (patru) persoane, iar de pe pilotina respectivă au coborât 9 (noua) persoane.

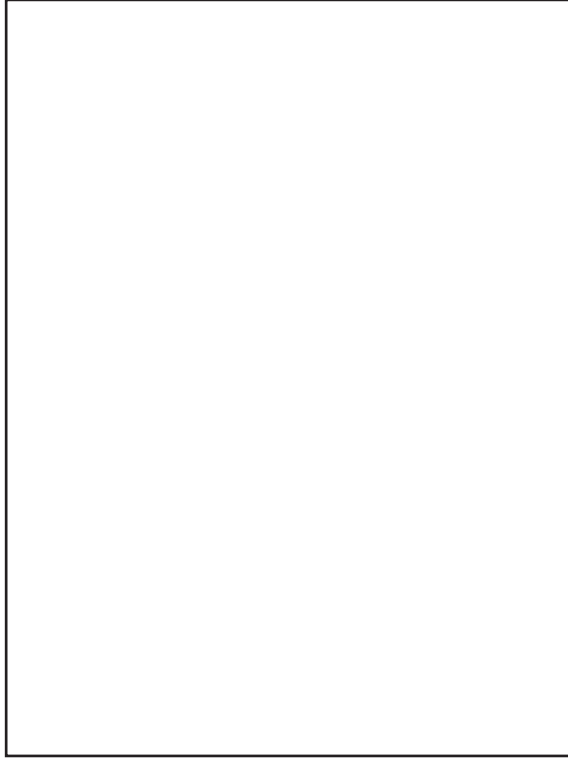
După data de 28 decembrie, s-au întors de la București cei care au fost în detașamentul „Dunărea”: Antoniu Nicușor, Ercu Iordache, Balint Victor, Diaconu Solomon, care au participat alături de noi la acțiunile desfășurate până în ziua de 16 februarie 1990, dată la care am predat armamentul, iar detașamentul a încetat orice activitate.

Trecerea succintă a activităților desfășurate în acele zile, sunt convins că au rămas în memoria celor care au participat, luptat și sperat la o viață mai bună.

Noi, nu am făcut decât să deschidem o poartă spre libertate generațiilor ce vin.

Gheorghe Vrabie

FLORIN BURDUŞANU

FOTOGRAFUL

În 22 Decembrie 1989, în fața Consiliului Județean, țiganii îl atacaseră pe Popa Paul, reporterul de la „Viața Nouă”. Voiau să-i ia aparatul. Am sărit să-l apăr și m-am retras cu el în interiorul instituției. Acolo, în holul de jos, tot felul de indivizi se apucaseră să distrugă machetele. Am reușit să liniștesc spiritele, și puțin mai târziu s-au declanșat un fel de alegeri pentru noul consiliu. Am fost cooptat și eu ca secretar.

Apoi ne-am apucat de treabă. Prima fază a fost de organizare, așa că ne-am repartizat pe comisii: Apostol Gurau era președinte, Vlad Vasiliu la cultură, Olaru și Fratean erau la tehnic, Diaconu la prestări și cooperatie... Este posibil să mai uit dintre ei, că m-ai luat așa, pe nepregătite... Astea sunt numele care mi-au venit acum în minte, și nu vreau să se supere nimeni dacă nu spun despre ei... Îi am pe toți de atunci notați....

S-a organizat o ședință cu toți directorii de întreprinderi în aceeași seară, pe la ora 19.00. Vreau să se înțeleagă, și să se știe foarte clar, că aceste etape au fost notate într-un registru. O să revin la ideea asta puțin mai târziu, ca să vezi de ce insist...

Între timp, la prefectură veneau voluntari pentru organizarea pazei la magazine, la unități... Voluntari care erau menționați în registrul de care vorbeam mai înainte. Erau trecuți acolo cu nume, serie de buletin, adresă, și li se dădea o așa zisă legitimație... Era de fapt un cartonaș cu o ștampilă pe el. Legitimațiile alea tipărite, au apărut puțin mai târziu...

Ștampila, era așa... o chestie făcută la Poligrafie... O știi, aia din zinc... N-aș putea să spun un nume exact al celui care a procurat... Eu am întrebat „ce ștampilă punem pe documente ?” Era o ștampilă pe biroul lui Carol Dina, din aia cu Republica Socialistă

România-Comitetul Județean de Partid, dar îți dai seama că nu mergea de nici un fel... Un zețar a făcut ștampila aia... Puțin mai târziu, s-a schimbat denumirea și a devenit Frontul de Salvare Națională... așa că a trebuit o altă ștampilă,... Și uite așa, a avut Plătică motiv să mă aresteze pe 24, că cică lucrăm cu două ștampile...

În seara de 22 spre 23 s-a luat inițiativa să plece la București un detașament care să apere Televiziunea. Astea sunt lucruri înregistrate pe casete... Am înțeles că tipul care a înregistrat tot ce s-a petrecut la Galați, a predat casetele Arhivele Statului...

Din acțiunile în care m-am implicat direct, a fost oprirea unui transport de carne pentru ruși, și care l-am oprit la stația Larga. Toată carnea s-a băgat pe piața orașului.

La fel și cu situația de la Penitenciar când s-a intrat cu basculanta aia în poartă ca să o dărâme. M-am deplasat până acolo împreună cu popa Dicu Octavian și cu încă un băiat de la Teatrul Muzical... Nu-mi amintesc cum îl chema, nu era Melinte oricum... Țăla cu cioc care era solist la trombon sau saxofon, și știu că îl tot trimeteam noi după analize la apă...

Benzina se lua de la benzinării pe bază de bonuri date de Gurau, și care erau trecute în registru, de exemplu: 10 litri pentru mașina care merge la Braniștea pentru analiza apei, ori 15 litri pentru deplasare în județ (cum a fost Frătean) pentru înființarea consiliilor comunale...

Tot în 22 noaptea, pe la 2, am plecat la București împreună cu tine, cu Vlad Vasiliu, Mihaela Mihalcea, colegul ăla al tău, Edi, parcă așa îl chema...? Am ajuns la București, am făcut o haltă la Vlad acasă de unde am vorbit la telefon cu Televiziunea, am ajuns și la Televiziune, am citit comunicatul,... am înmânat comunicatul... I l-am dat lui Gelu Voican, că el era consilierul... Ne-am întors în Galați pe la vreo 5 după amiază. Timp de o ora am fost acasă și mi-am schimbat hainele, apoi am participat la “organizarea dezorganizării” de la centrala telefonică din Micro 19...

Apoi m-am deplasat la Consiliu, iar pe strada Domneasca, în fața la restaurantul Dunărea, am fost opriți de o grupă dintre care doi băieți aveau AKM-uri. Erau civili și nu mi s-a părut normal...

Am ajuns la sediu, și acolo am văzut că erau arestați câțiva inși pe post de teroriști. S-au confiscat niște cuțite, niște fiare... Erau arestați de Plătică. Am găsit pe birou un tabel nominal cu o rubrică unde erau trecute seriile de la niște pistoale mitralieră, care trebuiau să fie repartizate membrilor consiliului și unor civili care se angajau să apere Revoluția. Nu am fost de acord cu așa ceva, drept pentru care s-a întrunit imediat o ședință de consiliu, și s-a sistat această activitate. Nu am fost de acord cu ideea să se dea arme, pentru că până atunci nu se trăsese în Galați, și nu voiam să verific dacă dând arme civililor o să se tragă... Așa că s-a luat hotărârea în consiliu să nu se mai dea arme nimănui. Asta era deja în seara de 23 spre 24...

Au fost atunci și vreo două ședințe „cu scânteii”, în care se discută dacă să fie schimbat Gurău, i s-a propus și lui Plătică să fie vicepreședinte, dar acesta a refuzat.

În dimineața zilei de 24, s-au organizat grupe care să meargă în județ pentru constituirea consiliilor comunale și sătești. Atenție! Încă o dată menționez că toate deplasările astea erau trecute în registru. De exemplu dacă plecau Frătean și Dicu cu mașina cutare la Cuca, erau notați în registru. Ei primeau o delegație din partea consiliului... Eu tot menționez lucrurile astea pentru că în momentul în care am fost arestat, toate actele despre care vorbesc, inclusiv documentele personale, orice hârtiuță care o aveam la mine, au fost ridicate și confiscate de Plătică.

Mai spre amiază, pe la 12,30 a venit un prieten la mine și mi-a spus: „măi frate, hai să mergem la mine, că mie nu-mi miroase a bine ce este pe aici...” Era interesant cum se schimbaseră lucrurile... Era o imagine de Palat de Iarnă...asta pot să zic... Mitraliere pe scări, câini polițiști, militari... Sincer, nu am sesizat nici un pericol !

La ora 5 fără un sfert, eram în ședință în sala de consiliu,

când a intrat Plătică, și ne-a spus că suntem atacați. Să ajutăm să dăm birourile de la geamuri, că de acolo vine atacul; a postat militari la geamuri; câte doi militari cu pistoale mitralieră la fiecare geam. S-au stins luminile, apoi după cinci minute s-au aprins luminile. Și am fost arestați... o parte. Eu de exemplu, nu am fost arestat în momentul ăla. A fost arestat Dicu, Stegaru, Gurău... Ceilalți am fost arestați acolo. Înțeleg prin asta că militarii au întors armele spre noi, și au zis să nu mișcam... Mâinile sus ! Eram eu, Pleșcan, Silvestru...Gurău avea asupra lui un pistol; habar n-am de unde...

Eu eram în fața biroului în care stătea Plătică, și acesta când a ieșit, s-a lovit de mine, și m-a arestat ! M-a învinuit că am vrut să-l otrăvesc, că i-am dat să bea revelator !...

La trei și jumătate noaptea, ne-a urcat într-un autobuz și ne-a dus la ALA. Țin minte că Plătică avea drept gardă de corp un țigan, un barbugiu, care avea la brâu un pistol !

Ce să mai spun ? La ALA eram păziți de militari... Au fost niște tentative de sinucidere... Chiar nu-mi face plăcere să vorbesc despre asta ! Trebuie neapărat ?

Încă un lucru interesant vreau să-ți spun: în acea zi de 24, la ora 10,45, toate telefoanele au fost tăiate ! Nu se putea vorbi nici din consiliu afară, nici de afară înăuntru ! Toate legăturile cu exteriorul erau tăiate, mai puțin telefonul lui Plătică...

Să nu uit: doctorul Ritivoiu, l-a sfătuit pe Plătică să meargă acasă să se odihnească, pentru că atâtea nopți nedormite își spun cuvântul... Îl pot pune în situația să ia decizii incorecte! În replică, Plătică a vrut să-l aresteze, dar procurorul Ghimpău i-a atras atenția că nu procedează legal. S-a potolit, dar apoi a bruscat un ofițer, nu mai știu cine era... Era maior parcă... I-a smuls cravata, l-a tras de veston...La câteva zile, Ghimpău a fost îndepărtat din postul de procuror-șef al Galațiului unde fusese numit de Plătică...

Pe 27 sau 28 au venit la noi în arest niște militari... Ofițeri... Unii ziceau că sunt de la tancuri... Nu știu... După aia

ne-au dat drumu'...

Eliberarea noastră se datorează faptului că fratele meu a plecat la București, a ajuns la Petre Roman, și acesta i-a dat ordin consilierului său militar Paul Jerbas, să facă ce trebuie ca să fim eliberați. Mai târziu, am aflat că de fapt Paul Jerbas fusese coleg de academie cu Plătică. Același Paul Jerbas a venit în data de 5 ianuarie ca să ne audieze.

Am fost eliberați pe data de 30 decembrie, iar în consiliu se făcea curățenie. Plătică ne-a chemat la el, iar eu i-am cerut să ne dea documentele. Noi practic fusesem chemați acolo să fim cooptați în noul consiliu al Frontului de Salvare Națională. Dar am refuzat... Eu am refuzat, Frătean a refuzat... A rămas Vlad Vasiliu, Dicu Octavian...

Deci i-am cerut lui Plătică să îmi dea hârtiile care le-a confiscat atunci când am fost arestați. Plătică a zis că sunt toate la gunoi. În sala mare a consiliului, erau femeile de serviciu, și am găsit registrul în coșul de gunoi... De fapt registrul ăsta era agenda de pe biroul lui Carol Dina, că nu venise nimeni cu un registru de acasă la Revoluție... În registrul ăsta erau trecute 268 de nume, și i l-am arătat lui Plătică... Țin minte cifra, pentru că el tot zicea că nu am fost constituiți legal, că ne trebuiau 240 de membrii ! Asta nu știu de unde a scos-o, dar i-am arătat că de fapt erau 268, și nu 240... Greșeala mea, a fost că i-am lăsat agenda aia lui Plătică...

Plătică ne-a dat o hârtie ca să motivam absențele la serviciu.

După revelion, toți cei care am fost arestați atunci, ne-am întâlnit acasă la căpitanul Voda, și am făcut o plângere către Procuratura Militară Bacău. Încă mai existau pe la oameni documente, mărturii. O parte dintre noi, am făcut plângere la Tribunalul Galați.

Deja începuseră să apăra în presă articole că suntem trădători. Deci am făcut asta pentru imaginea noastră, dar și pentru relele tratamente aplicate.

Plângerea depusă la tribunalul Galați, cea de la Tribunalul Mili-

tar Bacău, plus alte acte doveditoare, plus declarații, i le-am dat lui Dicu Octavian care a plecat la guvernul de atunci. Pe data de 10 ianuarie a fost asta.

Numai că Octavian Dicu s-a dus, și a rămas acolo în calitate de consilier pentru religii a lui Gelu Voican-Voiculescu...
Și cu actele noastre de la dosar !

Florin Bordușanu

Comunicatul primului comitet cetățenesc (din arhiva personala a lui Ilie Plescan)

COMUNICAT
~~PROCES-VERBAL~~

încheiat astăzi 22 decembrie 1989 la Galați, cu ocazia Adunării Populare ținute între orele 12,00-19,00 în fața a circa o sută de mii de locuitori ai municipiului Galați, ca urmare schimbării regimului politic în România.

Subsemnații, membri în Comitetul ^{PROVIZORIU CETĂȚENESC} Popular Județean-provințial de Salvare Națională ^{al județului Galați} alegeți de cetățenii prezenți, și anume:

1. Apostol Gurău - PREȘEDINTE (Prof. Seminar)
2. Andrieș Mihai (Ing.)
3. Andrieș Tudorel (Jurist) RĂDVAN LUCIA - Jurist
4. Adam Constantin (Jurist) CHEBAC DUMITRU - ~~Măistru~~ M.A.H.
5. Butucoi Vasile BALIC GHEORGHE - Inginer
6. Bordușeanu Florin - DELEGAT (Cooperator)
7. Bălăc Gheorghe
8. Bălan Tănase (Măistru)
9. Buric Nicolae (Măistru A.F.O.J.)
10. Codreanu Gherghina (decurator ICEPRONAV)
11. Constantin Ionescu (Județedru)
12. Dieu Octavian (Preot)
13. Diaconu Alexandru (Inginier)
14. Dashe Viorel (Muncitor)
15. Dumitrescu Mihai
16. Frățeanu Daniel (Tehnician)
17. Ion Manăle (Prof.)
18. Mihalache Stefan
19. Mihalcea Mihaela - DELEGAT (Avocat)
20. Olaru Ion (Muncitor)
21. Piriog Constantin (Măistru)
22. Plescan Ilie
23. Poparu Virgil (Muncitor)
24. Tefan Sergiu
25. Toma Ion

26. Vasiliu Vlad - ~~DELEGAT~~ (doctor) *nr. 1*
27. Vicol Romică (student)

in baza hotărîrilor luate cu unanimitate de voturi de către adunarea populară, constatăm cele ce urmează:

1. - Adunarea Populară ia act cu profundă bucurie și entuziasm de activitatea patriotică a Comitetului Popular din București privind înlăturarea de la conducerea României a fostului președinte Nicolae Ceaușescu și a guvernului său;

In acest sens, Comitetul Popular provizoriu propune Comitetului Popular Național ca, la stabilirea noului ordinii politice și de stat să țină cont și de propunerile locuitorilor acestui județ, respectiv a revendicărilor formulate de cetățenii județului nostru, astfel:

a/ Înlăturarea clanurilor Ceaușeștilor și Petreștilor din toate posturile de comandă ale țării;

b/ Tragera la răspundere penală și civilă a lui Nicolae Ceaușescu și tuturor membrilor clanului său în raport cu legea națională și internațională pentru delictul de crimă împotriva umanității, corespunzător răspunderii ce o poartă pentru ordonarea masacrelor din Timișoara, București, Arad, Sibiu și alte localități;

c/ Înlăturarea imediată a actualului guvern și constituirea unui guvern interimar din care să facă parte și următoarele personalități :

- Corneliu Mănescu
- Silviu Brucan
- Mircea Dinescu
- Dan Petrescu
- Doina Cornea
- ~~George Apostel~~
- Gabriel Andreescu

precum și alți patrioți

d/ Trecerea imediată la normala aprovizionare a populației cu bunuri alimentare și industriale prin refacerea corespunzătoare a planului inițial de autoaprovizionare, anexă a planului de stat pe anul 1990;

e/ Desființarea tuturor privilegiilor de care s-au bucurat membrii nomenclaturii de la toate nivelurile organizatorice pe linie de partid și de stat;

f/ Trecerea în folosul unităților de învățămînt, social-culturale și sportive a tuturor clădirilor rezervate la nivelul fiecărui județ cuplului prezidențial, a terenurilor de vînătoare și

construcțiilor aferente, a caselor de odihnă de la munte mare, etc., din toate localitățile țării;

g/ Trecerea în folosul statului a tuturor valorilor materiale și bănești înstrăinate de nomenclatură spre însușire, inclusiv la băncile străine;

h/ Eliberarea imediată a tuturor deținuților politici aflați în detenție, în curs de cercetare sau în stare de judecată cu plata unor despăgubări bănești corespunzătoare pentru prejudiciile suferite pentru activitatea desfășurată împotriva regimului, politic înălturat, inclusiv a persoanelor care au făcut obiectul unor infracțiuni pentru încercare de trecere ilegală a frontierei;

i/ Desființarea cenzurii și asigurarea deplină a activității tuturor organelor de informare în masă respectiv presă, radio-televiziune, etc;

j/ Asigurarea pluralismului politic și concomitent abolirea prevederilor articolului 3 din actuala constituție a țării privind rolul conducător al P.C.R.;

k/ Libertatea întrunirilor publice și adaptarea legislației în acest sens;

l/ Reformarea constituției în raport cu obiectivele noi ordii ;

m/ Anularea dispozițiilor cu privire la dreptul cetățenilor români de a călători în străinătate;

n/ Organizarea alegerilor libere în termen de un an de la instituirea noului guvern și reformarea legii electorale;

Comitetul Popular Județean Galați, ținând cont de situația nouă ^{județean} ^{provisional de eliberare} ^{noțională} care s-a creat în toate localitățile hotărăște următoarele:

1. Organele de pază și ordine ale județului și tuturor localităților din județ au obligația să ia toate măsurile în vederea desfășurării normale a activității organelor de pază de la toate obiectivele economice și social-culturale din municipiile orașe și comunele județului nostru;

2. Personalul de conducere și tehnic-administrativ din absolut toate unitățile administrației de stat și din toate unitățile sociale culturale, au obligația de a asigura potrivit programelor, desfășurarea activității fără nicio întrerupere, purtând răspunderea legală pentru toate valorile materiale și bănești ce le au în gestiune potrivit l

4. Atenționarea tuturor organelor de specialitate locale pentru asigurarea tuturor condițiilor preventive de asigurare a sănătății populației, prin analize permanente asupra calității apei și alimentelor puse la dispoziția acestora;

5. Unitățile comerciale locale au obligația de a îmbunătăți permanent deservirea populației cu produse agroalimentare și industriale necesare ~~z~~ tuturor locuitorilor județului nostru;

Comitetul Popular Județean Galați stabilește de comun acord cu redactorii patrioți de la cotidianul local "VIATA NOUA" ca pe viitor acest cotidian să se numească "VIATA LIBERA" și să fie organ de presă permanent al Comitetului Popular Județean. ^{de salcare națională} ^{de salcare națională}

Comitetul Popular al județului Galați se angajează în fața poporului din toate localitățile județului să slujească cu credință în ordine politică și de stat de a fi un sprijin permanent al Comitetului Popular Național ^{de salcare națională} în realizarea tuturor dezideratelor pe care noua ordine le pune în fața noastră .

Prezentul proces verbal s-a întocmit în cinci exemplare care urmează a fi folosite ca act de înregistrare a puterii politice de stat și provizorii față de toate organele administrației de stat local și centrale.

În numele populației prezente:

MEMBRII COMITETULUI POPULAR JUDEȚEAN GALAȚI

1. Apostol Gurău
2. Andrieș Mihai
3. Andrieș Todorel
4. Adam Constantin
5. Butucoi Vasile
6. Bordușeanu Florin
7. Boloc Gheorghe
8. Bălan Tănase
9. Burie Nicolae
10. Codreanu Gherghina
11. Constantin Ioneanu
12. Diou Octavian

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

13. Discanu Alexandru
14. Dache Viorel
15. Dumitrescu Mihai
16. Frățeanu Daniel
17. Ion Manole
18. Mihalache Stefan
19. Mihalcea Mihaela
20. Olaru Ion
21. Pirlog Constantin
22. Pleșcan Ilie
23. Feraru Virgil
24. Tofan Sergiu
25. Toma Ion
26. Vasiliu Vlad
27. Vicol Romica

[Handwritten signatures and initials on lined paper, corresponding to the list items]

Red. A.C. și A.T.
Dact. Z.D.
Ex.5

NOTA: Acest comunicat a fost trimis la televiziunea romana in noaptea de 22 - 23 dec.1989 prin delegatii: Vlad Vasiliu, Mihaela Mihalcea, Bordusanu Elorin si a fost citit pe postul national in ziua de 23 dec. orele 12,00

VLAD VASILIU

ACTORUL

În balcon cu Eminescu și Dumnezeu

Pe 22 decembrie 1989, când s-a transmis comunicatul, eram la Teatrul Dramatic pe scenă în repetiție. Se repeta „Să nu-ți faci prăvălie cu scară”, piesă care nici nu s-a terminat și nici nu s-a mai pus de atunci în scenă la Galați. Se comentaseră evenimentele înainte de repetiție, eram tensionați. A venit pe scenă cineva, care ne-a anunțat că o să se dea un comunicat. Am fugit la Virgil Lungu în spatele teatrului, avea casa aproape, am văzut ce era, am început să urlăm și am ieșit în stradă. Bineînțeles că direcția noastră era ...peste drum. Totul părea însă închis, niște militari, după uniforme, ulterior am aflat că erau de la gărzile patriotice, se mișcau pe acolo, dar în rest părea pustiu. Porțile erau închise. La nici zece minute a apărut o basculantă, parca-l văd și acum pe șofer, un tip mare țigănos, a forțat porțile, practic a îndoit poarta culisantă, a dat-o la o parte și a intrat în curte. Mașina era plină de colorați. Aștia au fost primii care au intrat în prefectură. Între timp s-a strâns lumea, a apărut ca din pământ. Primul lucru pe care l-au făcut, au început să spargă geamurile și să arunce lucruri pe ferestre. Eu aveam în cap că această clădire este monument arhitectonic, că e „Mincu” și am intrat după ei urlând: “Nu distrugeți că asta este Mincu!” Și pe urmă mi-am zis că de ce sunt eu tâmpit, că nimeni nu știe cine-i Mincu. Așa că am devenit pe loc propagandist, am început să strig în dreapta și în stânga: “Nu spargeți, nu stricați, că astea sunt bunurile noastre!...” Chiar dacă unii mă vor contrazice, pentru că s-au prezentat și alte variante, eu după ce am intrat am auzit ce se întâmpla la etaj. Erau acolo Ciuntu, Valerica Serbinov, din cei pe care-i știam eu... Am auzit că îi linșează pe Benone Pușcă și pe Beuran. De Beuran, sincer nu auzisem, dar pe Benone Pușcă îl „jucasem”... Mi-am făcut loc prin mulțime până am ajuns la balcon. Beuran era

cu fundul pe marginea balconului. În brațe îl ținea Pușcă și lumea îi împingea pe amândoi. Eu spun ce am văzut. Beuran era alb, livid și nu scotea o vorbă, Pușcă țipa, urla, făcea ca toți dracii. Am spus că trebuie să fie arestați, i-am scos de acolo și i-am dus în clădire. I-am lăsat în plata Domnului cu doi băieți. Unul dintre ei este Florin Bordușan, care după aceea a fost secretarul consiliului, dar pe cel de-al doilea nu-l mai știu. Tot atunci l-am întâlnit și pe Tănase Bălan; îl cunoșteam dinainte... Îl știam pe Tase ca pe un tip băgăreț și puternic și l-am cam luat pe lângă mine ca pe o gardă de corp... Între timp, în sala mare, unde se spărseseră multe din placajele de pe mese, a sărit Apostol Gurău pe masă și a spus: „Domnilor, trebuie să facem un comitet revoluționar”. Cred că nu trecuseră nici două ore de la comunicat. Era prin jurul orei 14,00. Am omis să spun că la ideea lui Ciuntu, am coborât și m-am dus să iau o stație de la teatru. Ca să ne audă oamenii de jos. Băieții mi-au spus că nu au cum să o demonteze pe a noastră. Atunci am dat telefon la poștă, la directorul Stoian, știam că noi lucram la spectacolele festive cu aparatura poștei. Au fost foarte cooperanți, mi-au zis să mă duc pe Basarabiei, că între timp ei dau telefon și îmi pregătesc o mașina cu tot ce trebuie. Așa l-am cunoscut pe Adrian Ocu, care era șeful aceluia atelier sau ce era acolo. Cu el am adus aparatura, mi-a montat-o și a început să se vorbească din balcon la microfon. În jurul orei 14,00 când se încerca organizarea acestui comitet, eu nu știam ce să mai fac, ce să le mai spun oamenilor pentru că încă se spărgea, se distrugea, se lua lucruri... Din balcon toată lumea spunea vrute și nevrute. Am vorbit și eu. Când n-am mai știut ce să spun am recitat „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”. A fost prima oară când am făcut un spectacol superb. Bordușanu și încă vreo doi au simțit pulsul oamenilor, m-au oprit și repetau ce spuneam eu. Era cor vorbit după fiecare vers al meu. Și acum se încrețește carnea pe mine când îmi amintesc. Era un spectacol pe viu la care eu eram cel emoțional. Poezia avea alt înțeles și se descoperea atunci pentru toți cei din balcon și din stradă. Așa s-au și calmat oamenii. După aceea a ieșit preotul Dicu și a făcut sfeștanie. L-a adus pe Dumnezeu. Încercam fiecare

să comunicăm cum știam mai bine... Eu știam Eminescu.

Prima lista de la județ

Între timp înăuntru începuseră să se înscrie pe listă. Apostol mi-a spus că m-a înscris și pe mine. Au ieșit cu lista în balcon și au citit-o mulțimii. De jos se auzea „da” sau „huo”. Între timp atacaseră și securitatea și miliția, dar eu n-am participat la asta. La noi mai veneau unii care voiau și ei să fie trecuți pe liste. Că am pornit de la 12 inși și-am ajuns la vreo 28. În altă parte de clădire se mai făcuse un „guvern”, au ieșit cu el în balcon și lumea i-a luat cu „huo”. Prima lista fusese deja „aprobată”. Apostol Gurău avusese întâietate. Cu toate astea zic eu că fuseseră aleși și oameni de calitate. Îi am pe toți pe o listă. În ordine, cică, alfabetică. Uite: Adam Constantin (pensionar jurist), Andrief Mihai (proiectant), Andrief Tudorel (jurist, tot pensionar), Balâc Gheorghe (inginer), Bălan Tănase (muncitor), Bordușanu Florin (fotograf), Butunoiu Vasile (tehnician), Buric Nicolae (muncitor, ăsta a și dispărut, săracul), Codreanu Gherghina (tehnician proiectant), Dache Viorel (muncitor), Diaconu Alexandru (inginer), Dicu Nichifor Octavian (preot), Dumitrescu Mihai (profesor) Ioneanu Constantin (învățător), Manole Ioan (profesor), Mihalache Ștefan (muncitor), Mihalcea Mihaela (juristă), Olaru Ion (inginer), Pleșcan Ilie (tehnician), Pârlog Constantin (muncitor), Tofan Sergiu (profesor), Toma Ion (muncitor), Vasiliu Vlad (actor), Vicol Romică (student), Feraru Virgil (muncitor). Ulterior a fost cooptata Rădvan Lucia (jurist) și apoi au mai apărut și alții care se regăsesc pe lista pe care am făcut-o când ne-am împărțit pe comisii, fiecare ce trebuie să facă. Erau mulți și pe lângă ei cei din alte puncte ale orașului...

Fetele și domnul doctor

În jurul orei 17,00, sau chiar mai devreme, era încă lumină, a apărut în mulțimea din fața prefecturii doctorul Iușchievici, gineco-

logul. Fusese arestat pentru că făcea avorturi. Fusese ridicat pentru cercetări. Îl luaseră probabil de la muncă pentru că atunci când l-au eliberat era tot în hainele albe de doctor și cu un halat din ăla gros de spital pe deasupra. Nebunul nu s-a dus acasă, ci a venit direct în centru. Eu plecasem din incintă până la Universitate să-i pun pe studenți în legătură cu tinerii care se adunau la UTC, iar când m-am întors, la stație se afla Mariana c...de fier. Vorbea la stație încontinuu. Lumea râdea în hohote și aplauda. Se auzea ceva cu” Fetelor...noi...trebuie, e vremea noastră acum...” De jos din mulțime, l-am auzit atunci pe Coco Iușchievici strigând: „Faceți-o, fetelor, că eu vă chiuretez!” Era mulțumit că acum avea voie...

Organizarea pe comisii

Cei de pe listă ne-am retras să ne împărțim sarcinile. Toți voiau peste tot, dar nimeni nu prea știa despre ce este vorba. S-a făcut o „împărțeala” cu președinte Apostol Gurău, vicepreședinti, secretariat, comisia economică, pază-ordine: apăruse Tomolici, colonel de artilerie, venise să-și ofere serviciile. Odată cu el au mai venit niște băieți radioamatori întrebând dacă nu este nevoie de ei. Li s-a dat un birou și țineau legătura cu colegi de-ai lor din țară. Cu ei e o poveste frumoasă, pentru că mai târziu au picat ca musca în lapte... A mai fost comisia juridică, de relații cu publicul, apăruse și Sorin Țiței, Momanu, Stegaru, apoi cultura unde apăruse Păstorel Savu, eram eu, în fine sănătatea, subcomisia transporturi... La ce era subcomisie nu știu. Erau nume în plus, normal că mai veniseră oameni și au fost repartizați fiecare la câte o comisie. A venit apoi Toni Bejan cu Viorel Avram și cu încă cineva de la tineri, care ne-au anunțat că și-au făcut formație și vor să plece la București. Așa am plecat eu cu unul dintre ei la Universitate să-i pun în legătura cu studenții...

„Capul jos,trecem prin pădure !”

Nu mi-a fost nici un moment frică. Aveam o stare de euforie

și de febrilitate. Nu puteam să stau. Eu n-am dormit decât târziu de tot în mașină, când eram aproape de București. Că în noaptea respectivă am luat ziarele „Viața Liberă” și am plecat spre București. Trecuserăm de Urziceni când am adormit puțin. La București am plecat cu Florin Bordușan cu Mihaela Mihalcea, nu-i mai zice așa acum că a divorțat... Mai erau doi băieți, garda noastră de corp, să ne apere, aviatori, cu armă de la Aviasan. Unul era Cezar Rogoz, pe celălalt nu-mi mai aduc aminte cum îl cheamă. Plus șoferul de pe microbuz care era de la IUGCG. Mașina avea geamuri de jur-împrejur. Apărătorii noștri făceau ca-n filme. Cum ajungeam într-un loc mai pustiu, strigau: „Capul jos trecem pe lângă pădure !” Că dacă voia cineva să ne termine nu putea arunca mașina în aer... Însă tensiunea era extrem de mare. Ne simțeam în pericol permanent. Eu când am ajuns acasă la București m-am dus și am luat arma din salon, pe care o aveam de la tata, o armă care trăgea cu o alică atâția... Nebunia era mare. Când privești în urmă după atâția ani, ți se pare aproape incredibil. Când am ajuns în Urziceni ni se terminaseră bateriile la tranzistor și noi voiam să știm ce se petrece în țară. Am găsit un magazin închis. S-au dus niște oameni de pe stradă, l-au sculat pe gestionar și ne-a făcut cadou bateriile. Ni s-a părut un gest extraordinar. I-am dat un ziar...

Ce a făcut Ilescu cu „Viața liberă” ?

Când am ajuns în București nu ne dădeau voie spre centru. Atunci eu am scos buletinul și le-am arătat că vreau să merg acasă. În curte la mine era cuib de mitraliere. În spatele casei mele, gard în gard cu mine era unitatea dinamoviștilor, dar nu aia despre care știam noi, sportivii, ci rețeaua lor, SRI-ul actual, ulterior s-a aflat. Băieții, ca să se apere, trecuseră în toate curțile adiacente și puseseră mitraliere. Nu intraseră în case. Le-am făcut ceai și lor, le-am dat ceai fierbinte, le-am dat și ziare de-au rămas cu gura căscată. „Ați și scos ziar ?” Ei ne-au sfătuit să ne ducem direct la televiziune, că acolo ne putem da comunicatul. Se făcuse deja FSN-ul. Noi, la Galați,

încă eram după Revoluția franceză cu un comitet revoluționar, cetățenesc... Am ajuns la televiziune aproape de prânz. Acolo intr-adevăr se trăgea. Auzeai țiuitul aproape. Ne-au făcut percheziție zdravănă și ne-au dus în celebrul studio 4. Băieții cu pistoalele au rămas afară și doar noi trei am intrat. Mi-aduc aminte că pe pasarella culoarului de acces se trăgea, geamurile erau sparte, cădea molozul, iar noi - pentru siguranță - am mers în patru labe. Am așteptat o groază. După aceea ne-au băgat în emisie, spunându-ne că nu avem decât puțin timp. A început Mihaela Mihalcea să zică ceva și-i tremura glasul, Florin a luat hârtiile și mi le-a dat mie. Eu am început, dar de emoție nu vedeam să citesc și atunci am vorbit liber. Până au făcut ăia: Stop! Și Florin chiar se întreba: „Da’, eu nu mai vorbesc ?” Cam așa a fost. Când să ieșim noi a apărut un grup: Iliescu, Roman, Pino (Caramitru), Voiculescu și mulți alții. I-am dat hârtiile lui Iliescu, comunicatul nostru către țară, ce-a făcut cu el nu știu... Cred că l-a și aruncat imediat. Ultimele ziare le-am dat împreună cu acest comunicat. Cred că nu mai venise nimeni cu ziare pe acolo. Cred că „Viața Liberă” a fost primul ziar scos, pentru că peste tot oamenii se uitau la el și nu le venea să creadă.

Teroristul

La ieșirea din televiziune am văzut cu ochii noștri cum a fost prins un terorist dintr-un bloc de alături. Cel puțin așa explicau cei din curtea televiziunii, care era plină de oameni. Era un om care vorbea coerent românește, îmbrăcat într-un combinezon de culoare închisă, cu fermoar transversal. Când l-au desfăcut avea un arsenal întreg de spray-uri, nu arme... Nu se găsiseră arme asupra lui sau în locul unde l-au prins...

Am plecat de acolo și am ajuns înapoi acasă. Am mâncat, i-am dat medicamente Mihaelei, care era într-o stare foarte proastă, și abia apoi am plecat înapoi la Galați.

Tot legat de Urziceni, la întoarcere, acolo ne-am întâlnit cu unitatea de motorizate condusă de maiorul Chebac, care se îndrepta

spre București.

Noi am apelat din prima clipă la toate unitățile militare din Galați. Primul care a răspuns favorabil a fost acest maior Chebac. Plecarea lui la București au regretat-o mulți...

Cotos de la grăniceri

Fusesem chemați la un moment dat de cei de la grupul de grăniceri. Apăruseră tancurile rusești pe pod. Era un locotenent pe vremea aia, acum nu mai știu ce-o fi, Cotos, n-am să-l uit niciodată. Ne arăta: „Uite, asta avem noi !” Era un scut mic cu o pușcă mitralieră. „Primul tanc poate-l opresc, spunea, dar al doilea mă face zob.” Dar spunea chestia asta cu o dezinvoltură teribilă. „Asta am, asta fac, mai departe vă privește ce faceți voi acolo!” Am fost până la pod la Giurgiulești și l-am cunoscut pe el, pe Ichim, și pe Craciun, care era adjunct atunci. Se uitau și ei la acest locotenent, ridicau din umeri. Ce puteai să faci? Rusul era pe pod. Cu primul tanc până la linia roșie. Așteptau ordin să intre. Nimeni nu poate să-mi schimbe părerea că Iliescu i-a oprit. Ei intrau, dar probabil li s-a spus că nu mai e nevoie, că s-a rezolvat. Cotos, nebunul, s-a dus la primul tanc și le-a făcut semn să se dea mai în spate. Rușii arătau linia roșie din fața șenilelor și locotenentul le arăta țeva care depășea linia. Un țâr de om avea curaj să împingă tancurile mai în spate. Plutea așa un fel de nebunie în aer...

Euforie cu nedumeriri

Când m-am întors de la București, m-am dus să raportez, am trecut pe acasă să mă schimb. N-am apucat să fac baie că au început să strige pe stradă că se stinge lumina, că se trage, și-am plecat din nou. Contrarevoluția! După aceea m-am dus să-l aduc pe colonelul Lupu de acasă. A acceptat: „Dacă-mi garantează Actorul că mă aduce înapoi, vin...” El mi-a zis Actorul. Lumea a preluat asta. Mi-a plăcut teribil. Nu trebuia să se știe cine sunt. Eram Ac-

torul și atât. Devenisem, cum s-ar spune conștient de rolul meu în revoluție, eram responsabil, dar și oarecum nedumerit. La București nu ni se spusese nimic, Florin voia să ne semneze cineva de primirea Comunicatului. Dar ne-au dat la o parte și au plecat. Eram oarecum dezorientat. Erau mulți derbedei, mulți neaveniți. Plecat din Galați cu imaginea țiganilor care distrugeau și ajuns în curtea televiziunii, unde erau mii de oameni care mai de care mai ciudați, căzusem pe gânduri. Din când în când auzai chiar: „Săriți, m-a furat !” Senzația de euforie se împletea cu un mare semn de întrebare: Ce fel de revoluție e asta ? Pentru cine? Erau multe fețe ciudate și în incinta televiziunii, tipi înarmați te luau de piept și te trânteau. Și eu eram nebărbierit, arătam ca dracu, dar parcă nu ca ei... Plus că am asistat la scene de coșmar. Unii strigau din senin: „De acolo s-a tras !” Și chiar dacă cineva spunea că nu se trăsese din partea aceea, comandau și turela se întorcea unde spunea câte unul și mătura tot. Erau vreo trei sau cinci tancuri. Cine le dirija ?

Discuții în coadă de pește

În 22 seara a venit Chebac să ne spună: „Am primit ordin să plec la București. Dacă vreți, vă aduc pe unul din băieții mei. Și-a venit Plătică, spre ora 11.00. Era cuminte, stătea locului... Pe 23 noaptea însă, a fost un consiliu, când preotul Dicu a cam vrut să-l înlocuiască pe Gurău. El zicea că armata și cu biserica trebuie să fie în frunte. Și l-a adus pe Plătică să-și facă autobiografia. Parcă-l aud: „Mă cheamă Ilie Plătică după tată, după soție Vidovici, am făcut armata...” și așa mai departe. Și i s-a propus să intre în consiliu. El era atunci numai reprezentantul armatei la dispoziția Consiliului și Tavi Dicu a zis că armata trebuie să ocupe o funcție de președinte. Alții ziceau că trebuie să fie numai membru. Pe 24 în zori discuția era tot în coadă de pește... Apostol Gurău l-a numit în dimineața acelei zile pe lt. col. Laurențiu Marian ca șef al comandamentului militar al județului. Simțea că trebuie să-l contracareze pe Plătică.

„Caranghele, te omor !”

Carol Dina a venit singur. Până la poartă, când a spus cine este, nimeni nu l-a luat în seamă. Când a spus că e Carol Dina, l-au luat la bătaie. Și până sus l-au bătut continuu. Abia l-am scos din mâinile lor. Făcea unul: ”Caranghele te omor!” ”Stai măi, că ăsta nu-i Caranghel!”. L-am dus într-un birou, l-am luat pe Danilescu, un sportiv, și l-am pus să-l păzească. Chestia cu mormanul de televizoare din biroul lui e poveste. Există câte un televizor peste tot. În Primăverii erau cinci. Am pus pe cineva să păzească acolo, că se fura ca-n codru, și-a mâncat bătaie de la țigani... De acolo s-a furat și argintăria, s-au furat serviciile de masă. Furtul mare însă s-a făcut după...

„Îmi iau pălăria și plec !”

Pe 24, eu am plecat la Uzina de Apă. Se auzea că cineva vrea să otrăvească apa... Am fost și la un miting al studenților, la Mecanică... Când m-am întors, la poarta prefecturii era un TAB. Până atunci nu fusese. Intru înăuntru, cuib de mitraliere pe mijlocul scărilor îndreptat în jos și de sus, altul, îndreptat spre oglinzi. Mi s-a spus că s-a anunțat că vin teroriștii și consilierul Plătică a dat ordin să vină armata să ne păzească. Băi tată, armata nu ne păzește în interior mi-am zis eu.

Tot în 24 s-a întors Apostol Gurău. El fusese o noapte acasă să se odihnească. Bineînțeles, a aflat că existau discuții cu privire la funcția lui de președinte. A avut o expresie teribilă: „Nu mă vreți președinte ? Dacă nu mă vreți, eu îmi iau pălăria și plec, dragilor.” Bineînțeles că lumea i-a spus să rămână. Atunci el a încercat un fel de echilibrare a situației: a făcut numirile la miliție, la armată, la mai nu știu ce... A fost un fel de contrapondere vizavi de Plătică.

Ordine și disciplină

Ironia este că mie Plătică la început chiar mi-a plăcut. Vor-

bea la două telefoane. Plus că avea un fel teribil de a se organiza. Stătea în holul dinaintea biroului actual al prefectului, răspundea la doua telefoane odată, știa exact câți oameni are, îi trimetea pe grupe în fiecare loc, știa exact câți a trimis și unde. Capacitatea asta de a fi ordonat, coerent, de a se organiza la moment nu putea să nu-ți placă. Pe 24 însă, era deja în stare de surescitare maximă. Daniela Buruiană și cu Iulia Bucur erau fetele care stăteau mereu pe lângă el și-i frecau nesul cu votcă. Nu știi cine ar mai recunoaște acum lucrul ăsta, dar nimeni n-o să-mi schimbe părerea că așa a fost. Bea câni întregi continuu. Pentru că a stat mereu acolo. Și asta trebuie să recunosc. Până nu l-a luat Rossi să plece (spunându-i nu tocmai elegant câteva vorbe), după ce ne-a arestat pe noi, nu se mișcase de acolo. De altfel există toate declarațiile celor care se aflau în 24 în clădirea consiliului. Unele declarații se mai bat cap în cap asupra unor aspecte, dar mai toți recunosc starea de surescitare și schimbarea totală a comportamentului maiorului Plătică în acea zi. Comportament și limbaj mai mult decât cazon...

Primul primar s-a dus să-și taie porcul

Tot atunci s-a schimbat primarul municipiului. Fusese pus inițial un anume Atanasiu, dacă nu mă înșel. Omul a văzut cum e treaba pe 22 seara și pe 23 a zis: „Da’, eu când îmi mai tai porcul ? Ia mai lăsați-mă cu revoluția voastră, eu mă duc să-mi tai porcul !” Și primul primar al Galațiului a plecat să-și taie porcul și... dus a fost. Seara, când am luat legătura cu Primăria, mustăciosul, Lica Danila, ne-a spus că nu mai avem primar. Le-am zis să-și aleagă alt primar. Au făcut o ședință și l-au pus pe profesorul Iacob. După aceea au venit la noi să le facem numirea. La primul nu fusese nevoie, că era în revoluție, dar acum există comitetul superior. I-am făcut deci numirea lui Iacob pe 24 dimineața. De altfel, în nebunia de atunci erau și o seamă de ieșiri absolut ciudate. Ca niște ruperi de ritm. În-vățătorul Ioneanu, de exemplu, avea ceva personal cu Bontaș. L-ar fi omorât că-l pusese să vopsească gardul școlii. El, director, fusese

pus să vopsească gardul. Chestia asta atârna mai mult ca orice în motivația lui imediată... Și nu era singurul cu idei fixe.

Se repartiza pielea ursului din pădure

Pe 24 decembrie, în jurul prânzului, se primește un telex prin care suntem anunțați că penticostalii sau adventiștii, nu mai știu exact, din SUA strâng fonduri să trimită materiale pentru Spitalul Județean. Aparatură medicală, scria clar ! Ei bine, toată asta s-a transformat într-un capăt de acuzare pentru noi. I s-a dat telexul lui Apostol și el a decis să se repartizeze și la municipal, nu numai la județean. Ne comportam de parcă aparatura medicală era în hol. Și abia se strângeau fondurile în America !

Plătică s-a ocupat tot în 24 de arhiva Securității. I-a pus pe Sorin Țiței, Stelian Ileanu și Mihaela Mihalcea să ducă arhiva la el în unitate. Arhiva fusese luată pe 22 seara și păzită de doi soldați și doi oameni ai noștri, în saci sigilați, la Mihalcea acasă. Mihalcea a plecat cu noi la București ... Când ne-am întors, ea a întrebat: „Ce faceți cu astea?” Și atunci a aflat Plătică, dar n-a luat-o pe 23 noaptea, ci pe 24 pe la prânz... Ce s-a întâmplat cu sacii din unitate nu mai știu.

Imagini dispărute

Între timp a apărut Emil Pinghireac spunând că el pleacă la București să facă o emisiune pentru revelion. M-a întrebat dacă vreau să transmit ceva. Eu vorbisem la televiziune și voiam să le trimit imagini cu revoluția de la Galați. L-am căutat imediat pe Pascu, un băiat care filma... Lui i-am dat eu prima împuternicire legală: să filmeze revoluția. Avea o hârtie semnată de Gurău să filmeze în orice punct. Când a venit băiatul, ne-am dus în sala mică de consiliu, unde aveam un televizor, două aparate video și am început să aranjăm caseta. A venit și Florin Melinte să transporte caseta la gară. Când am ieșit cu Pascu din sala aceea, haț, militarii cu pușca

la mine ! „ Stai , că a fost arestat comitetul !” Eu , imediat m-am simțit ... membru. Am vrut să văd ce este. Plus că voiam să mă duc la toaletă, de asta ieșisem. Dar nu m-au lăsat. Am rămas cu Pascu lângă mine în holul din fața sălii de consiliu. Băiatul spunea într-una: „ Numai să nu-mi spargă aparatul, că am dat o avere pe el !” Eu îi ziceam să filmeze de jos, din mână. Nu am văzut niciodată caseta asta. Dar eu știu că a filmat. Despre el am auzit că a murit în toamna următoare, așa că n-am mai putut să aflu dacă mai are caseta sau nu.

La „Sus mâinile !” m-a bufnit rasul

Deci, eu voiam la toaletă. Pe ușă a scos capul căpităneasa Badea. Am întrebat-o ce se întâmpla. Mi-a făcut semn să tac și să mă îndepărtez. Eu mă duceam spre ea, și soldatul cu pușca, îmi tot spunea să stau pe loc. „Măi băiete, doar mă cunoști, dă-o naibii de treabă !” Nimic. „Am ordin !” eu însă voiam să intru. Dacă stăteam afară, probabil n-aș mai fi intrat la zdup. Căpitanul Badea a deschis din nou ușa și a apărut Plătică. „Ia vino-ncoace artistule, ia să vezi și tu ce fac colegii tăi !” Eu, care atâta așteptam, am intrat. M-a pus la zidul ălor „buni”. Cu fetele: Codreanca, Bucur și Buruiană, cu Olaru, cu Iliuță Pleșcan, care a venit după mine. L-a percheziționat și pe el. Tot întrebam ce se întâmplă. Plătică îi percheziționa pe rând și-i trecea în sala de consiliu pe „răi” sau îi trecea pe alții la „buni”. Unuia i-a găsit nu știu ce și-a zis că e subversiv, lui Dache îi făcea: „Uită-te în ochii mei !” Și ăla era șpanchi, nu putea să se uite direct la el. Iar Plătică striga: „Ți-e frică să te uiți în ochii mei ? Ia treci acolo !” Trierea a făcut-o Plătică personal, cu pistolul în mână în gatul oamenilor. Se făcuse vreo șase seara. I-am spus: „Dom’le, vezi că lumea țipă afară !” „Sunt bine apărat artistule !”, mi-a răspuns. „Și ce vrei să faci, să tragi în mulțime ?” „Vrei să-i potolești tu ?” „Bine, dar ce le zic, ce se întâmplă ?” „Avem informații că e o trădare. Trebuie să cercetăm.” „Și ce faci cu oamenii de afară ?” „Potolește-i !” Așa că eu, cu soldații în spate, am ieșit și am spus: „Domnul maior

Plătică spune că e vorba despre o trădare. O să cercetăm, să vedem despre ce este vorba. Vă rugăm să stați în liniște. Vă anunțăm din jumătate în jumătate de ora ce se întâmplă. Dacă nu vă mai anunțăm, intrați și ne eliberați !” Finalul era de la mine. M-au dus înapoi. Ajunsesese aproape de sfârșit. Dar trecuse și jumătatea de oră. L-am întrebat dacă să nu ieșim să anunțăm lumea. „Lasă-i să mai aștepte!” După care, n-am să uit câte zile oi avea, a spus: „Și acum, lovitura de grație. Sus mâinile, artistule !” Și pe mine m-a apucat râsul. Dacă eu n-am făcut armata, în viața mea n-am pus mâna pe armă și n-am tras, nu realizam ce înseamnă. Nu mi-a fost nici măcar frică. Era ca într-o piesă, îmi făcea cu pistolul sub bărbie și-mi tot spunea: „Ridică mâinile, bă !” Iar eu râdeam ca prostul.

Codurile secrete

Aveam o borsetă și el tot încerca să mi-o desfacă. Eu îi arătam cum s-o deschidă și el îmi striga să ridic mâinile. După care tot el a strigat: „Vandalism !” și a tras și mi-a smuls-o. În momentul ăla a fost cea mai teribilă poantă. Am și acum notițele alea. Eu sunt colecționar, bolnav de cărți și de reviste. Le notam pe toate, după colecții și alergam prin anticariate să caut ce –mi lipsește. Secolul XX, Revista Teatru, Magazinul Istoric, Colecția Meridiane, Colecția de Arta... Făcusem un inventar clar, ca un carnețel armonica, de numai câteva pagini, cu prescurtări și date exacte, sa știu imediat ce-mi lipsește. Îl aveam în portofel împreună cu actele. A văzut el acolo BBT și CM (Colecția Meridiane), a fost cum a fost, dar când a văzut un tabel cu XX (Secolul XX) sau MI (Magazin Istoric), RT (Revista Teatru), pe care erau puncte cu lunile pe care le aveam pe ani, s-a rupt filmul. „Ăsta-i cod secret. Transmiteți codificat.” Cum dracu’ să nu te apuce râsul la o chestie de genul ăsta ? Am încercat să-i explic, dar nu s-a putut. A decretat despre mine: „Ăsta-i cel mai periculos dintre toți !” Am intrat în camera de alături la „răi”. La masa consiliului toată lumea era cu mâinile pe masă, Vasiliu era periculos, trebuia să stea cu mâinile sus. Eu eram cu MI și XX...

De la sublim la oribil

M-a apucat damblaua, că eu voiam la toaletă. „Domnule, eu vreau să mă p...” „Fă pe tine !” L-au adus și pe Carol Dina cu noi. „Uite, pentru asta ați complotat, ați aranjat cu americanii să aduceți aparatură. Să-l repuneți în funcție.” Era cea mai aberantă idee. Dar el părea convins. Eu voiam în continuare la toaletă. Plătică mi-a zis: „Uite, să-ti dea voie Carol Dina să faci în vaza lui.” Era o vază de porțelan acolo. Am răspuns și eu golănește. N-am realizat nici un moment, cât de serioasă era situația. Dacă ascultai caseta pe care o avem cu arestarea, ai să vezi ca eram cel mai clonțos și că strigam ca tâmpitul: „Eu sunt obligat să mă p... pe mine ?” Am fost de o inconștiență îngrozitoare. După aia, mi-a spus cineva: „Dacă scăpa glonțul, el ieșea erou, și tu erai trădător.” Eu n-am realizat atunci, doar că mă durea când îmi împungea gâtul cu țeava pistolului.

După asta l-a luat Rossi și-a plecat. Am rămas cu soldații care ne cunoșteau, dar n-am reușit să-i clintim pe nici unul. Aveau ordin. Printre ei se afla și Cezar Rogoz, care fusese cu noi la București. Spunea: „Vă împușc pe toți, în afară de doi, pe care am să-i chinui!” și arăta spre mine și Florin. Că adică noi fusesem tovarăși de arme și-am trădat. Deci erau deja îndoctrinați de Plătică. Și speriați, Dumnezeu mai știe. După miezul nopții, m-au dus, în sfârșit, la toaletă. Cred că făcusem retenție urinară, că nu mai reușeam să fac nimic. Mai târziu a venit un autobuz, ne-a coborât pe scări pe toți, încadrați de o parte și de alta de soldați cu automatele îndreptate către noi. Ne-au urcat în autobuz, fiecare arestat cu militarul lângă el, plus militarii în față și în spate. S-a deschis poarta, TAB înaintea noastră, TAB în spatele autobuzului. Am luat-o pe Primăverii, și de acolo la dreapta. Lumea ne huiduia. De unde fusesem aclamat „Artistul nostru !”, acum scuipeau pe geamurile mașinii. Atunci am înțeles cât de serioasă poate deveni situația. Era o senzație îngrozitoare, te apăsa pe suflet. De la sublim trecusem brusc la oribil. Cât de efemeră e gloria !

Drumul spre fundul pământului

Am intrat în unitatea ALA, am stat o groază în autobuz, neștiind nimic din ce se întâmpla. Ulterior, am aflat că cei de acolo au refuzat să ne închidă la ei și pentru asta au și fost arestați la grămadă. Tot comandamentul ALA. În prima noapte au dormit cu noi în buncăr. Și-au pus mantalele pe jos pe ciment și au dormit acolo. Dimineată au fost eliberați. Cică i-ar mai fi ținut o zi în stare de arest sus, la ei în club... Unul dintre ei, căpitanul Vodă, Dumnezeu să-l ierte că a murit, s-a chinuit mult să-și facă după aceea dreptate...

Într-un final au ieșit niște soldați de pe ușa clubului și ne-au dat la fiecare câte un scaun. Ne îndreptau către niște trepte care coborau. Fiecare cu scaunul lui în brațe. De o parte și de alta stăteau soldați. Senzația era că ne îndreptam către fundul pământului, pentru că treptele păreau că nu se mai sfârșesc. Plus scaunul fiecăruia. La ce să te ducă mintea ? Nu că ne vor spânzura ? Senzația a fost că la capăt se află sfoara pe care fiecare trebuia să și-o agațe singur de gât. Când am ajuns jos, ne-au repartizat în câte un colț. Noi, periculoșii, eram băgați în niște cămăruțe înguste, trei, Carol Dina, Vlad Vasiliu și Apostol Gurău. Carol Dina, care fusese scos de Plătică în balcon, arătat mulțimii, legat, era cu noi... Ne-au spus să stăm pe scaun. Noaptea aceea a fost cea mai cruntă. Stăteam pe scaun așteptând. Nimeni nu știa ce. Parcă aveam sabia deasupra capului și așteptam să cadă. Nu ni se spusese nimic. Pe la șapte dimineată au venit și l-au luat pe Carol Dina și din clipa aceea ne-au lăsat să ne mișcam liberi prin adăpost. Au luat paza și au încuiat ușa. Erau uși grele, de fier, parcă închideau un cavou.

Scrisoare de Crăciun

Am cercetat cu toții locurile, am descoperit ușa cealaltă, prin care se putea ieși în spate, unde se vedea curtea teatrului. Ne-am

făcut planuri de evadare. Și poate că am fi încercat ceva dacă nu ni s-ar fi spus că de jur împrejur au fost plantate mine.

Eu am găsit un atelier cu tot felul de șuruburi și am început să fac un șah. O zi întregă am pilit și am făcut piese de șah din șuruburi cu piulițe puse cap la cap. Pe jos era ciment prăfos, am desenat o tablă și-am început să jucăm șah. Era prima zi de Crăciun... Am vrut și noi să sărbătorim. Popa Dicu ne-a pus în genunchi și ne-a spus niște rugăciuni, am început să recităm care ce știam și să cântăm colinde. La un moment dat s-a deschis ușa și au venit soldații cu o marmita. Ne-au adus mâncare din rația lor. Au venit cu două farfurii de tablă. Noi eram douăzeci și ... de oameni. Am mâncat din pumni. Ne puneau cu polonicul cartofi în pumni și mâncam. A fost foarte bun. Ne-au tăiat cu baioneta pâine la fiecare. Habar nu aveau ce se întâmpla cu noi. Dar când au auzit colinde, au venit să cânte cu noi. Erau de prin Maramureș și unul ne-a cântat un colind. Stoianov a scos o hârtiuța mică și a început să-l pună pe note, eu scriam versurile. Am cules folclor în buncăr. Dar cel mai sărbătorească moment a fost când au adus o sticlă de vin. La douăzeci de oameni abia de ne-am clătit gura. Dar parcă ne-a încălzit suflul. Și soldații au început să ne întrebe; „Măi, voi sunteți oameni citiți, nu ne scrieți și nouă o scrisoare pentru acasă?” N-aveam atâta hârtie. Pixuri aveam destule, Apostol avea stilou (Plătică a zis că-i armă albă), Bordușanu avea chiar trei pixuri, de culori diferite, că el era secretar. Am încercat întâi să scriem pe ciment, Apostol pe o parte, eu pe alta. „Cum o cheamă, ce să-i scriem, că o iubești, că o dorești...” Nu se vedea mare lucru. Așa că unul dintre soldați mi-a dat arma în brațe și-am scris pe patul armei lui, cu pixul, scrisoarea pe care o voia. Atunci mi-a revenit și mie încrederea.

Bilete pentru după moarte

După noaptea de 25 au urmat zile de coșmar. Câte unul cădea, cineva a vrut chiar să-și taie venele, altul a vrut chiar să se spânzure, ceilalți săreau să-l îmbărbăteze. Preotul Dicu i-a în-

curajat pe toți. Unii erau revoltați , alții erau îngroziți, se gândeau la familie, la copii. Unul a încercat să scoată niște fire, să facă nu știu ce telefon să luăm legătura cu cei de afara. Făceam planuri de evadare, scriam bilete pe care le ascundeam prin cine știe ce colțuri: „Suntem nevinovați, n-am sabotat revoluția. Am murit degeaba”. Unele sunt așa bine ascunse, că e posibil să se mai afle și astăzi pe acolo. Am dat drumul la bilete prin curte, poate le găsește cineva. Am încercat să trimitem bilețelele familiilor, dar se pare că au ajuns la Plătică. Ne căutam preocupări... Stegaru și cu încă unul aveau niște prieteni printre soldați și pe ei îi ducea până afară. Ei au adus vestea că s-au pus mine de jur împrejur, noi am auzit pe 26 seara, era întuneric, niște bubuituri puternice. Cei de sus ne-au spus că o pisică a călcat pe o grenadă sau o mină ... O fi fost așa sau era altfel, habar nu am. Cea mai ordinară chestie a fost cu grupul sanitar. Cu atâția oameni, se înfunda mereu, nu exista scurgere ca lumea. Trebuia să băgăm mâna până la cot să desfundăm, ca altfel mirosea tot la noi. Făceam cu rândul treaba asta. Când se stingea lumina, nu mai mergeau ventilatoarele, nu mai curgea apa. Aerul era îmbâcsit, umezeala ne omora... După două zile, făceam eforturi să ne păstrăm mintea întregă. Silvestru făcuse din Prefectură o criză de inimă, era cardiac, altul criză de diabet. Au intrat cu noi în buncăr. Acolo Silvestru a făcut criză din nou. Nu credeam că vom ieși cu toții de acolo niciodată.

Voiam să murim bărbieriți

Ceream să fim judecați, întrebam de ce suntem acolo. Nimeni nu ne spunea nimic. Din 26 am avut rație de mâncare: un pateu, o conservă de pește la trei oameni, și pâine. Ne-au adus și farfurii din tablă ne-am făcut linguri, furculițe din ce am putut. Eu le-am cioplit din lemn. Dicu avea o lamă care era la mare preț. Cu ea ne și bărbieream. Fără aparat. La două zile. Eram tăiați pe toate părțile, dar voiam să murim bărbieriți. Și curați.

Să ștergem cu buretele

Pe 29 a coborât la noi un tip care spunea că este căpitan de tancuri la Bacău, a auzit de noi și a venit să vadă despre ce este vorba. N-a înțeles nimic. Adunasem în noi atâta nevoie de a ne explica, încât toți am început să vorbim deodată. Fiecare își spunea oful. Probabil că și-a dat seama din situația creată că totul este o aberație, dar de lămurit nu se putea lamuri pentru că efectiv s-au repezit toți pe capul lui. Ne-a spus că vom ieși de acolo, o parte ar fi vinovați dovediți, alții în stadiu de cercetare... Omul încerca să explice ce aflase. Ne-am culcat așteptând verdictul. Eu dormeam pe un fel de pervaz între două dintre camerele alea mici, nu te puteai întinde pe el, dar era la înălțime, ca un pat. Stăteam în echilibru pe pervaz, întrebându-mă dacă era pentru ultima oară. Dimineața ni s-a spus că vine Plătică împreună cu procuratura și vom fi eliberați. A venit abia după-amiază, pe seară, pe 30. A venit cu o procuroare, cu un pițifelnic care fura cărțile în consiliu, un judocan, Ene Mircea. Asta venea cu geanta goală și pleca cu omagii, cu ce găsea pe acolo, își făcea omul bibliotecă. Mai era și căpitanul din ziua dinainte. Ne-au scos pe toți cu scaunul după noi, am intrat în club și ne-am așezat fiecare pe scaunul lui. Ne-au spus că pentru unii sunt dovezi, pentru alții numai bănuieli, dar să trecem cu vederea că așa se întâmplă în revoluție și să uităm tot. Să ștergem cu buretele. Să venim a doua zi să ne luăm acte, bani, ce ni se mai confiscase. Asta ne-a spus Plătică. Am tăbărât cu gura, am vrut explicații de la procuroare, care a scăldat-o și ea că așa se întâmplă în revoluție. Concluzia: ciocul mic că e mai bine.

Lista „subterană”

Cei care au stat din noaptea de 24 spre 25 decembrie până pe 30 în buncăr sunt: Apostol Gurău (profesor), Octavian Dicu (preot), Daniel Fratean (inginer), Virgil Fieraru (muncitor), Florin Burdușan

(fotograf), Vlad Vasiliu (actor), Vasile Butunoiu (tehnician), Tanase Bălan (muncitor), Viorel Dache (muncitor), Constantin Opreșan (inginer), George Tomolici (maior r.), Haralambie Moman (matematician), Dumitru Vasilache (marinar), Marcel Danielescu (inginer), Constantin Barău (inginer), Chirică (student), Constantin Titi Silvestru (radio-amator), Dan Stoianof (profesor), Aurel Țârcă (colonel), Ion Rusu (lt. Colonel), Ion Vodă (căpitan).

Aceeași monedă ?

Au fost doi bătrâni cu noi atunci care au avut rolurile principale. Meritau filmați. Bătrânul Tomolici care s-a ridicat și a spus că el este colonel de armată, că Plătică și-a bătut joc de armată și nu armata trebuie să răspundă, ci omul, pentru toate astea. Mi-a devenit drag acel om în clipa aceea pentru demnitatea cu care a pus lucrurile la punct. Să-i dea Dumnezeu sănătate ! Pe urmă s-a ridicat Silvestru. Acest Silvestru a fost unul dintre cei mai mari radioamatori gălățeni. Când băieții s-au oferit să facă un birou de radioamatori la Consiliu, l-au chemat pe tăticul lor. A venit maestrul în baston, cu ochelari și stătea lângă ei. Moșul a avut o ieșire savuroasă. S-a ridicat și a zis: „Nu vreau decât să spuneți că m-ați arestat din greșeală și să-mi reparați „bă” ăștia.” I-a întins ochelarii lui Plătică, care-i rupsese când l-a arestat și care la rândul lui i se adresase atunci cu... bă. Simțea nevoia să-l trateze cu aceeași monedă.

Drumul spre casă

La indicația lui Plătică, să nu ne ia lumea cu huiduieli, că ce știa lumea despre noi acum, trebuia să plecăm acasă câte unul pe căi lăturalnice, după ce se întuneca bine. Noi eram încă sub presiunea sentimentului de neîncredere în el. Eram convinși că vrea să ne împuște. Așa că am plecat în grup compact, cât mai pe centru. Ne-am dus unul pe altul acasă.

A doua zi ne-am prezentat să ne luăm actele, unii n-au mai găsit tot,

dar mie mi-au dat înapoi actele „compromițătoare” cu MI și XX... Le am și acum. Apostol n-a mai venit deloc. A venit soția lui să-i ia buletinul. Plătică ne-a spus chiar că putem să ne întoarcem în Consiliu. Pe mine m-a reprimat în comisia de cultură. Numai că unii au plecat la București să-l aducă pe Jerbas. Lucrurile s-au întâmplat altfel... Ne-am împărșiat. Dar asta e deja altă poveste.

Întoarcerea in adâncuri

Memoria unui actor, care a fost prin voia sa, dar și prin forța împrejurărilor, una dintre figurile centrale ale evenimentelor de la Galați, reține (am verificat) cu exactitate nu numai detalii surprinzător de clare, ci și nuanțe, emoții, trăiri de o intensitate dureroasă. Am trăit atunci revoluția prin ochii, sufletul și mintea actorului Vlad Vasiliu. De aceea am considerat că împlinesc o datorie prin completarea articolului de anul trecut cu o dureroasă întoarcere în timp. Am coborât împreună cu Vlad Vasiliu în locul unde acum zece ani au fost închiși cei acuzați pe nedrept de trădare. Pentru Vlad această întoarcere în infern s-a dovedit a fi nu o eliberare, așa cum mă așteptam, ci un supliciu. Pe care l-a suportat însă bărbătește. Îi cer scuze că l-am supus unei asemenea încercări. Și sper că după această experiența va reuși totuși să închidă pentru totdeauna, în spatele unui deceniu de nedumeriri, coșmarul nemeritat pe care l-a trăit în decembrie 1989.

Cămașa de atunci

“Ne îndreptam către niște trepte care coborau. Fiecare cu scaunul lui în brațe. De o parte și de alta stăteau soldați. Senzația era că ne îndreptam către fundul pământului, pentru că treptele păreau că nu se mai sfârșesc. Plus scaunul fiecăruia. La ce sa te ducă mintea? Nu că ne vor spânzura? Senzația a fost că la capăt se află sfoara pe care trebuie să și-o agațe fiecare singur de gât...” povestea anul trecut Vlad Vasiliu. Cuvintele lui îmi răsuna în minte pe scările

care duceau în adăpostul ALA, unde am reușit să intram datorită înțelegerii colonelului Ene, care ne-a însoțit pe tot parcursul “vizi-tei”. Vlad pipăia fiecare scară cu piciorul vorbind într-una ca și cum și-ar fi făcut singur curaj. Purta cămașa și vesta cu care fusese îmbrăcat acum zece ani și barba îi era, ca și atunci, nerasă de câteva zile. Pe față i se așternuse o paloare cadaverică și cu mâna dreaptă pipăia din când în când nesigur pereții.

Doar gesturi cunoscute

Când am ajuns în încăperile de sub pământ a început să se învârtă ca un leu în cușcă, cotrobăind prin toate ungherele după locul unde a intrat prima dată, după chiuveta pe care a dormit cu capul în prima noapte, după pervazul pe care își așezase apoi culcușul pentru nopțile și zilele următoare. S-a așezat în poziții cunoscute, ne-a lăsat să-l fotografiem așa cum stătea atunci, încercând din răspuțeri să nu ne dezamăgească. Și totuși nu mai recunoștea locurile. Cu mâinile tremurând a început să pipăie întrerupătoarele căutându-l pe cel sub care știa sigur că a ascuns acum zece ani bilete scrise cu moartea în suflet, mesaje prin care lăsa de știre că e nevinovat. Chiar se așteptase să le găsească. Chiar își imagina că după zece ani timpul lui de sub pământ rămăsese pe loc să-i aștepte revenirea.

Umbra altui timp

Umbla năuc dintr-o încăpere în alta, se rezema disperat de ușile grele din fier, ne indica locul pe care stătea fiecare dintre cei care au fost închiși acolo, căuta atelierul unde strunjiseră niște șuruburi pentru a face din ele piese de șah, s-a așezat pe pragul unde stătuse în noaptea Crăciunului din 1989. Vorbea fără întrerupere, acoperind cu sunetul glasului său tăcerea adâncă, apăsătoare, din adăpostul aflat la circa șapte metri sub pământ. Febrilitatea cu care Vlad căuta mesajele l-a cuprins și pe colonelul Ene, care a început să-l ajute la deșurubat întrerupătoare. Eu am pipăit pereții camerelor

de baie, fotoreporterul nostru, Vasile Caburgan căuta să afle cum ar putea fi scoase sitele de la gurile de aerisire. Alergam cu toții dintr-o încăpere în alta, strigându-ne din timp în timp pentru control. Adăpostul părea a fi împrumutat umbrele unei închisori și ne apăsa încet, dar sigur, întorcându-ne într-un timp anume, o felie din acel 1989 pe care fiecare îl trăise în alt fel. Până când un muncitor bătrân, cunoscător al locurilor și împăcat demult cu soarta și întorsăturile ei ne-a deschis ochii: “Aici s-a lucrat masiv acum câțiva ani. Pereții s-au placat cu lemn, prizele s-au scos deasupra, s-a văruit...” Colonelul Ene ne declarase același lucru când i-am cerut permisiunea să coborâm, dar informația rămăsese suspendată undeva, departe, dincolo de prima treaptă coborâtă. Abia în fața adevărului brutal, spus de un român sfântos și cumsecade, am realizat că... timpul trecuse. Zece ani.

Închisoarea din suflet

Vlad și-a pipăit barba nerasă, amintindu-și cum se bărbiera atunci cu o simplă lamă, dorindu-și să moară curat. Chipul îi era alb ca varul și o tristețe adâncă îi săpase deja cearcăne vineții sub ochii mirați. “Nu mai recunosc aproape nimic. Nu înțeleg unde sunt mesajele noastre. Pentru mine tot ce s-a întâmplat aici a fost... ieri.” Stătea în mijlocul coridorului ca și cum ordinul de eliberare n-ar fi venit niciodată. După zece ani, lui Vlad Vasiliu închisoarea îi umbla încă prin minte și gratii inexistente îi mai stăteau pe suflet. L-am scos cu greu la lumină, cu umerii aduși, trist și deodată tăcut. Pe drumul către teatru s-a întrebat singur, fără să aștepte nici un răspuns: “Oare pentru ceilalți e la fel?”

Puțină dreptate

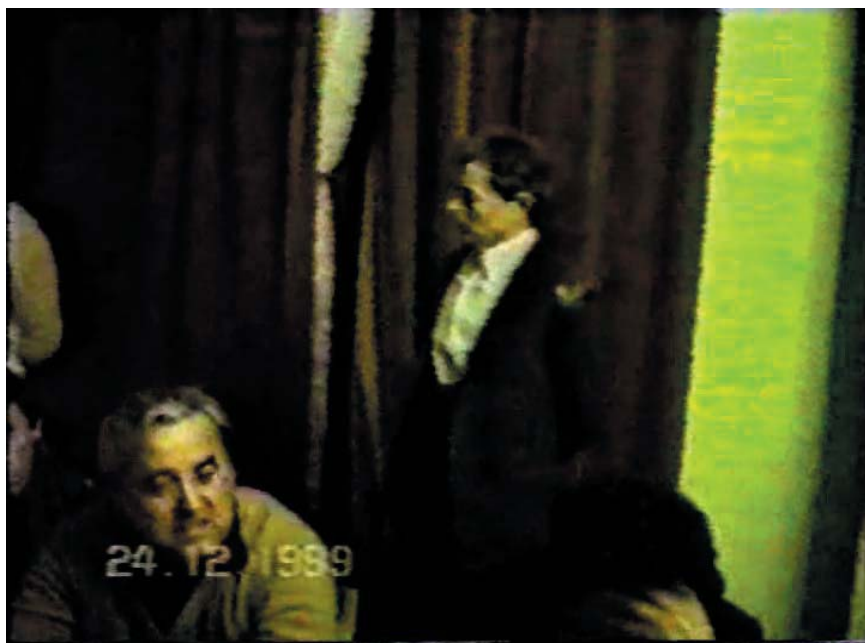
Întoarcerea Actorului în timp a fost “spectacolul” pe care acesta îl oferă “colegilor” de detenție din 1989. Numele lor trebuie ținut minte. Din noaptea de 24 spre 25 până pe 30 decembrie 1989

au fost închiși: Apostol Gurău (profesor), Octavian Dicu (preot), Daniel Frătean (inginer), Florin Bordușan (fotograf), Virgil Fieraru (muncitor), Vlad Vasiliu (actor), Vasile Butunoiu (tehnician), Tănase Bălan (muncitor), Viorel Dache (muncitor), Constantin Oprisan (inginer), George Tomolici (maior r.), Haralambie Moman (matematician), Dumitru Vasilache (marinar), Marcel Danielescu (inginer), Constantin Bărau (inginer), Chirică (student), Constantin Titi Silvestru (radio amator), Dan Stoianof (profesor), Aurel Țârcă (colonel), Ion Rusu (lt. colonel), Ion Vodă (căpitan). Acestor oameni li se cuvin scuze. Nu știm dacă, după zece ani, regretele noastre și scuzele cui ar trebui să le ceară le mai folosesc la ceva. Dar aceste rânduri trebuiau scrise.

(Domnul director Vlad Vasiliu, nu a avut timpul necesar să facă o nouă poveste, dar a avut amabilitatea să pună la dispoziție articolele „Actorul și revoluția” și „Întoarcerea în adâncuri” publicate în numerele 2757/22.12.1998 și respectiv 3064/22.12.1999 ale cotidianului gălățean „Viața Liberă”, sub semnătura doamnei Katia Nanu. Am considerat că aceste amintiri sunt o pagină de istorie a orașului nostru, astfel încât am reprodus articolele integral.)

Arestații

CEZAR-VLADIMIR ROGOZ

AVIATORUL

Era în **22 decembrie 1989**. Dacă nu mă înșel, atunci a fost ultima oară când ziua aceasta s-a scris oficial cu litere minuscule.

Am ajuns la Aerobaza Galați împreună cu Eduard Burcă discutând despre lucruri lipsite de importanță. La poartă, în ghereta ofițerului de serviciu, am auzit prima oară comunicatul de la radio: „Cetățeni, vă rugăm să nu închideți aparatele de radio ! În curând vom transmite un comunicat de importanță excepțională pentru țară!” Mesaj repetat o dată, și încă o dată, și încă... „Parcă ar fi de 23 August 1944!” a râs Edi.

În biroul comandantului (folosit și ca sală de ședințe), toți colegii nu discutau decât : „Ai auzit?!” „Ce părere ai?!” „O fi murit Ceaușescu?!” „Ai vrea tu!” „Ai văzut aseară la televizor când s-a întrerupt emisiunea?” „Cică Milea ar fi trădător!” „Cică s-a împușcat!”

Deodată mira s-a întrerupt și pe ecran au apărut niște tipi ciudați, așa cum nu văzusem niciodată, și nici măcar nu visasem vreodată că aş putea să văd în viața mea în direct la Televiziunea Română. De fapt, prima impresie a fost că văd o secvență din cineștie-ce piesă de teatru despre eroicele fapte de arme ale comuniștilor din august 1944; genul de piese de teatru de care eram cu toții sătui până peste cap ! Dar cei de pe ecran erau îmbrăcați destul de actual, și cu haine cam groase... Și mai era acolo un tip care semăna destul de bine cu un scriitor pe nume Mircea Dinescu pe care îl cunoscusem în urmă cu câțiva ani, și despre care auzisem că ar avea niște probleme cu Securitatea, deși de la “Sunt tânăr doamnă/Vinul mă știe pe de rost...” și până la Securitate mi se părea o distanță enormă... „Fraților! Am învins! Ceaușescu a fugit!”

Restul mesajului s-a pierdut într-o rumoare generală din

cameră: „Măi frate, ce piesă de teatru este asta ?” Îmi amintesc că în final, tipul pe care îl interpreta Ion Caramitru a zis cu un respect deosebit: „Acesta a fost Mircea Dinescu!” Apoi, cel pe care îl interpreta Sergiu Nicolaescu, a mai zis ceva despre faptul că regele Mihai nu are nici un amestec în faptul că Ceaușescu a fost dat jos, și am ajuns la concluzia că ceea ce se petrecea acolo pe ecran era realitate și că Sergiu Nicolaescu era chiar Sergiu Nicolaescu și nu interpreta pe nimeni, la fel și Ion Caramitru, iar cel care semăna cu Mircea Dinescu era chiar el, doar că era tuns zero! „Mamă, de acum să vezi ce o să avem de treabă !” „Da, da’ cum o să mai facem martingale?” [*afaceri cu benzina*] a zis Grosu Volodea. „Nici nu o să mai fie nevoie, că o să avem o grămadă de bani, și o să și avem ce face cu ei!...”

(Între timp, Întreprinderea de Aviație Utilitară s-a desființat, Aero-baza Galați s-a privatizat, piloții au ieșit la pensie, au ajuns să fie agenți de asigurări, agenți comerciali, taximetriști, redactori la zi-are, oameni de afaceri...Zborul...trece prin stomac!)

Am ieșit să mă duc la WC. Pe șosea treceau mașini care claxonau lung, șoferii arătau semnul victoriei, alții fluturau steaguri tricolore cu stema ruptă...

(De atunci nu cred ca am mai văzut atâtea steaguri tricolore la nici o altă manifestație; și nici sentimentul acela de unire deplină față de orice român nu l-am mai avut...)

Când am revenit, entuziasmul era același. Efuziuni, îmbrățișări, complimente reciproce... Nici la chefurile care le făceam la serviciu, nu am fost așa prieteni... Fiecare știau cu câteva zile mai devreme că așa o să se întâmple și toți îi dădeau dreptate...Cred că a fost cea mai frumoasa zi din viața mea...!

„Hai, acum ce facem ?” a întrebat comandantul Șuțu. „Păi, să-l așteptăm pe Ceaușescu, poate vine pe aici, că doar o să fugă la Moscova !” „Și dacă vine, crezi că o să vină singur ?” „Așa este, să-i anunțăm pe cei de la postul de gardă !” „Da’ dacă ne trezim cu oame-nii pe cap care o să creadă că Ceaușescu a venit aici și noi îl ascundem ???” „Mai bine trimitem pe cineva în oraș să anunțe că suntem

de partea lor!” „De partea noastră adică !” “Da, de partea noastră,... Ba nu, de partea... adică... Știi ceva ?!?! Ia dă-i tu drumu’ in oraș, du-te și explică de partea cui suntem ca să știe toată lumea ca și noi suntem contra lu’ Ceaușescu ! Uite, ia-l și pe Edi cu tine și... vă descurcați voi acolo !” Am plecat împreună cu Edi în Dacia lui, având un sentiment de frustrare. Dacă totuși o să apară Ceaușescu și noi nu o să fim acolo ?!? Oare o să poată să îl captureze ??? Aveam la noi steagul tricolor luat de pe perete, îi rupsesem stema ca să fim în rând cu lumea, făceam și noi semnul victoriei... Am ajuns în fața Comitetului Județean. Lume...multă de tot. Cărțile cu și de Ceaușescu erau arse, două capete de statui aruncate pe stradă (EL și EA desigur !) un „Omagiu” rupt și împrăștiat pe toată strada (*după câteva luni, această carte se vindea și cu 10 000 \$!*) oameni care strigau-spuneau ceva de la balcon... Jos, mulțimea aplauda, striga “Jos Ceaușescu!”... ”Ole, ole, Ceaușescu nu mai e!”

Am oprit mașina in dreptul porții de la actuala Prefectură. De la balcon auzeam pe cineva recitând. Încercați să vă imaginați o mare de oameni care recită „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie !”. Era o chestie mai ceva ca la spectacolele Cenaclului Flacăra ! Chiar atunci, ieșeau pe poarta niște tipi bronzăți și vara și iarna care cărau doua televizoare color, o butelie de aragaz și o mașină de scris. „Ce faceți cu astea?” „Sunt bunurile poporului, și le ducem...” „Lasă, bunurile astea ale poporului ar fi mai bine să le lăsați aici, să se bucure tot poporul de ele!” „Nu, că așa a zis șeful !” „Bine, cheamă-l pe șeful să vorbesc cu el!” „Mânca-ți-aș, că rău mai ești” Cred că am stat cu Edi cam o jumătate de oră în fața Consiliului Județean cu cele doua televizoare, butelia și mașina de scris până să găsim doi oameni mai de încredere să cărăm înapoi toate chestiile alea. Nu mai rețin, dar unul parcă era Florin Melinte.

Am ajuns în cele din urmă în sala de sus, unde era balconul și era instalată stația de amplificare. Foarte mulți vorbeau la microfon despre cât de rău au dus-o în vremea lui Ceaușescu, își exprimau adeziunea pentru Revoluție, din partea colectivului de la ...sau de la ... Mi-a venit și mie rândul la microfon. Am anunțat că „vorbesc

în numele colectivului Aerobazei care își exprima adeziunea față de Revoluție”, și că dacă „Ceaușescu o să aterizeze la Galați o să fie prins imediat, și predat în mâinile poporului”, și că „teroriștii nu vor putea să se folosească de avioanele poporului ...” Ce, eu am fost mai breaz decât cei care vorbeau atunci ? („*Limbajul de lemn*” a caracterizat societatea română timp de câteva luni după Revoluție). În timp ce vorbeam, am primit o hârtie (cred că de la profesorul Coca Lepădatu) care mi-a fost dată să o citesc, și din care am aflat iarăși faptul că alegerile din 1945 fuseseră trucate, și doar așa ajunseseră comuniștii la putere. A mai durat câteva săptămâni să mă conving de acest adevăr... După ce am terminat, am încercat să pun puțină ordine între cei care voiau să vorbească la microfon. Tocmai atunci a apărut în sală și profesorul Apostol Gurău însoțit de fostă mea colegă de liceu, Mihaela (Mihalcea fosta Truță) care știam că este avocată și care în acel moment era asistenta profesorului Gurău. Problema în momentul respectiv era cu un tip care tot voia să mă dea la o parte ca să facă nu-știu-ce la stație, și pe care îl tot contram, ca să lase oamenii să vorbească. „Nu, că îi las să vorbească, dar trebuie să reglez stația ca să ...” „Ce naiba să reglezi, ce te pricepi?” „Sigur, doar eu am adus-o de la teatru, și am și omul de specialitate care știe ce are de făcut!” „Ce treabă ai cu teatrul ? Care teatru ?” „Teatrul Dramatic, știi, eu sunt actorul Vlad Vasiliu !”

Între timp începuse organizarea primului comitet revoluționar care în următoarele ore și-a schimbat denumirea de câteva ori până când spre seară s-a ajuns în final la denumirea de CONSILIUL JUDEȚEAN PROVIZORIU al FRONTULUI DE SALVARE NAȚIONALĂ - GALAȚI . S-a făcut o listă cu cei care s-au ales în acele ore, lista pe care, dacă nu mă înșel, a scris-o Emil Țuicu. A venit și inginerul Grigorescu despre care se zvonise cu câteva luni înainte că fusese arestat și apoi executat de Securitate pentru că împărțise manifeste anticeaușiste prin Combinatul Siderurgic. Cu foarte puțin timp înainte fusese scos din arest.

S-au format câteva grupe care să verifice sediul Consiliului Județean. S-a luat legătura și cu diferite alte „*noi organizații nou*

formate”: „Biroul de Informare Publică” (aflat în sediul Securității de unde îmi amintesc de Cecala Mihai, și Stoica Nelutu); „Frontul de Salvare Națională al Tineretului Liber Democrat” (aflat în sediul fostului UTC). Nu îmi mai amintesc toate denumirile de atunci, dar un lucru este cert: toate conțineau sub o formă sau alta titulatura de „Frontul de Salvare Națională”. La un moment dat, situația a părut să se liniștească, și s-a luat în calcul ideea ca o delegație să plece la București și să anunțe țara de adeziunea orașului Galați față de cauza Revoluției... (cunoașteți singuri continuarea că doar am mai repetat de câteva ori mai sus!). Până să se ia o decizie în acest sens, am văzut la televizor că în Piața Palatului se trăgea de zor în cei care vorbeau din balconul lui Ceaușescu. Cine trăgea ??? Ticăloșii de teroriști ai lui Ceaușescu, desigur! Tipii ăia formidabili, de la casa de copii, pentru care nu existau altă mamă și/sau tată decât clanul Ceaușescu, tipi pe lângă care Rambo era doar un biet copil nevinovat, cu părul răvășit de vânt ! Bestiile!!! O să ne pice în mână! M-am oferit voluntar să plec la București pentru paza delegației care urma să transmită țării... etc. Edi s-a oferit și el, așa încât problema cu paza delegației se rezolvase. Mai trebuiau rezolvate doar problemele transportului (cu ce ?) a delegației (cine merge??) și a armamentului pe care urma să îl avem noi, păzitorii.

Între timp a venit armata care a reușit să organizeze mai bine paza. Maiorul Chebac mi s-a părut un tip foarte echilibrat, tipul ofițerului care este capabil să își bea liniștit cafeaua în timp ce în jurul sau cad obuze. Cu două telefoane a rezolvat și problema armamentului pentru mine și Edi: două pistoale tip “Carpați” !

(Vreau să remarc marele merit al maiorului Chebac: nu a împărțit arme populației civile ! Personal, consider acest lucru ca fiind primul mare pas pentru lipsa de victime din oraș. La nebunia din acele zile, dacă se mai împărțeau și arme, cred că Galațiul ar fi fost pe primul loc în privința numărului de victime. Din păcate (sau din fericire?!?!?), maiorul Chebac a primit ordin să plece la București în fruntea regimentului de tancuri, așa că l-a lăsat la conducere pe maiorul Plătică -Vidovici Ilie, care la momentul respectiv era

locuitor. Și acesta a refuzat cu încăpățănare distribuirea de armament civililor.) Ni s-a spus că la întoarcere să-i raportam acestuia despre îndeplinirea misiunii. Primim un teanc de ziare “Viața Liberă”. Ziarul local și-a schimbat denumirea...

Puteam pleca la București, mai ales că ni se pusese la dispoziție și microbuzul de protocol al IUGC. Delegația? Florin Bordușanu, proaspăta mea cunoștința Vlad Vasiliu, fosta mea colega Mihaela, șoferul, eu și Edi. În microbuz ne-am așezat: subsemnatul pe scaunul din dreapta șoferului, Edi pe ultimul scaun din spate (pe diagonala cu mine), iar ceilalți membrii ai delegației în mijlocul mașinii. Am pornit!... Ochii - în - patru; pistolul în buzunarul hainei de piele; gâtul – “pe rulmenți”... Vin teroriștii !?! Ne întâlnim cu Ceaușescu ??? Dar dacă o să fim noi confundați cu teroriștii ??? Imposibil !!! Doar avem legitimațiile de la FSN Galați, câteva exemplare din primul număr al ziarului “Viața Liberă”, avem și o hârtie pusă la loc vizibil pe parbriz pe care scrie “Delegați FSN Galați”, și oricum, avem cele mai bune legitimații: banderolele tricolore de pe brațul stâng (sau trebuie pe cel drept ?). Bestiile de teroriști nu au dreptul la această formidabilă găselniță a REVOLUȚIEI ! E clar: cine nu are brasarda tricoloră pe braț, este terorist!

Fiecare își povestește viața amară din perioada ceaușistă recent apusă. Cel mai volubil este Vlad Vasiliu. Știe, și povestește multe. Mai ales despre tatăl său. Vocea bine timbrată (de actor!) acoperă zgomotul motorului mașinii. Al doilea cu debit de povestitor, este șoferul.

(Toți anii aceștia am regretat ca nu i-am reținut numele! Nu știu ce s-a mai întâmplat cu el !)

Florin Bordușanu este mai taciturn. Aflu despre el că este fotograf de profesie la studioul din Mazepa. Cam atât... Mihaela? Știu multe despre ea! Noutăți? Căsătorie, divorț, căsătorie... Alți colegi ? Colege ? Noutăți ? Bine... Edi, așa cum îl cunosc de ani de zile, bate toate recordurile în materie de tăcere. Chiar și astăzi mă întreb cum naiba a reușit să o cucerească pe Delia ?!

Începe să se lumineze. Am ajuns la Cilibia. Oare ce s-a mai

întâmplat la Galați ? Dar la București ? *(Nici unul dintre noi nu visează că în doar câțiva ani telefoanele mobile vor deveni o prelungire aproape fiziologică pentru fiecare.)* Consideram că cea mai bună soluție ar fi să oprim la șeful de post și să întrebăm despre ultimele evenimente. Strigăm, batem în geam, în poartă... Când deja ne cam pierdem răbdarea, apare o figură speriată. Da, este șeful de post. Cum ce s-a întâmplat ? Mergem la București din partea FSN Galați ca să prezentăm adeziunea... etc. și vrem să știm ce s-a mai întâmplat la București. Ce chestie dom'le ! Și speriem oamenii așa, pe vremurile astea ?! Nu, nimic deosebit la București, lucrurile obișnuite, teroriștii care au tot atacat televiziunea, oamenii de bine care au venit și au apărât-o, acum dimineața, s-a întrerupt programul... Cum s-a întrerupt programul ? ...s-a întrerupt programul pentru că instalațiile de la Televiziunea Română devenită Liberă, trebuiau să se răcească, deoarece erau vechi și trebuiau să... La radio au spus că se dau lupte în București... Aha ! Bine, ne-am liniștit, deci totul este în ordine, revoluția continuă ! Încă un mic amănunt: au fost prinși câțiva teroriști drogați, care voiau să lupte până la moarte pentru victoria lui Ceaușescu și ai lui, fir-ar ei ai mamei dracului... Bun, deci aveți grija, fiți atenți, că nu se știe de unde vin teroriștii, sau Ceaușescu și... Pornim mai departe sub privirile curioase ale unor vecini aflați în fundul curților.

Atenție, acum intrăm în pădurea de la Sinești. Un loc excelent pentru teroriști. Încordarea din mașină devine aproape materială, am senzația că o pot atinge. Scot pistolul din buzunar, bag glonț pe țevă, dezasihur, și îl pun pe genunchi. „Edi, ai grija acolo în spate!” „Fii liniștit, mergeți mai departe, am eu grijă...” *(Culmea este că niciodată nu m-a întrebat ce așteptam atunci de la el. Să aibă grija la ce ? A făcut bine că nu a întrebat. Nici acum nu știu ce voiam să facă, și nici nu știu de ce îl avertizasem, și nici nu știu ce puteam să fac eu sau altcineva în cazul unui atac !)*

București! 23.12.1989. Dimineața. Ce bine că am ajuns! Vlad Vasiliu propune să mergem acasă la el, undeva în spate la Intercontinental, să putem să ne informăm asupra situației. Televizor

nu este, dar are un aparat de radio cu tranzistori. Bun și ăla! O cafea cumva? Ce este aia cafea ? Adică este vorba chiar de cafea adevărată din aia de care vedem în filme și de care beau nomenclaturiştii ? Chiar există în realitate așa ceva ? De unde ?

(După câteva luni, era ceva normal să te duci până la noul chioșc de la colț și să iei un pachet de cafea, de 250 grame, vidată, contra sumei de 100 lei. La Alimentară, mai găseai uneori cafea vărsată cu 48 de lei kilogramul).

Am reușit până la urmă să bem ceva care cred că era de fapt nechezolul obișnuit, și care a fost adus de un prieten (vecin ?) al lui Vlad Vasiliu. Ne-a povestit cum a fost cu o seară înainte în Piața Palatului. S-a tras, teroriștii tot încercau să gonească manifestații, brava armată română îi prinsese, însă ticăloșii reveneau iar, și iar, și iar... până dimineața. Și cum, stăteau așa printre gloanțe ? Nu, când începeau focurile de armă, manifestații se ascundeau după pomi, după borduri, după... O dată, când a vrut să se ascundă și el după un pom, a văzut că era cam a șasea persoană, ceilalți fiind așezați ca la coadă la carne. Ne oprim câteva minute din discuții ca să ascultăm la radio vocea unei tipe: „Suntem informați că prin intermediul ambasadei Uniunii Sovietice, s-a cerut ajutorul armatei sovietice întrucât teroriștii au apelat la elicoptere prin intervenționiștii străini!”. Am înghețat. Știam de la istorie și din povestirile bunicii cum a fost în 1944 la ultima venire a rușilor, și speram cu toții ca să nu fie nevoie de sprijinul lor. Și ce naiba, noi nu avem armată ? Nu avem elicoptere ? Nu avem piloți ? Rușii au fost și în Cehoslovacia în '68! Ăștia vin ușor și pleacă extraordinar de greu ! Cine dracu'e ăsta care îi cheamă ??? Ce autoritate are ??? În tot timpul discuției, care a durat mai bine de o oră, am încercat fiecare să sunăm la Televiziune de la telefonul cu disc din casa lui Vlad Vasiliu. Ocupat, mereu ocupat. Într-un târziu, am reușit să prindem legătura. Eu am reușit să prind legătură. Am spus cine suntem, și că vrem să ajungem la Televiziune să transmitem comunicatul așteptat de întreaga țară: Galațiul este de partea Revoluției! Da, acest lucru este foarte bine, mi-a răspuns operatoarea, vă așteptăm să veniți, dar pentru Dumne-

zeu, aveți mare grija, pentru că SE TRAGE ! (Tot timpul cât am stat de vorbă, de la distanță mai mare sau mai mică s-au auzit focuri de armă). Bine, asta o știam, dar mai știam de la radio că au fost prinși și niște teroriști. Da, așa este, au fost prinși ticăloșii, și acum sunt în custodia armatei. Va veni ziua în care vor plăti scump pentru sângele vărsat ! Și ei, și Ceaușescu! Cu trupele regulate care luptă de partea lui Ceaușescu, este mai simplu, că au uniforme, dar teroriștii ăștia... Cum, Ceaușescu are trupe? Sigur! Ce, nu știam că aia îmbrăcați în negru sunt trupele lui ? De fapt, fiind din provincie... Să nu cumva să uităm să avem banderolele tricolore la vedere! Și dacă se poate, un semn distinctiv pe mașină să putem fi recunoscuți de la distanță ! Să folosim intrarea din strada Pangratti! O.K. ! Pornim spre Televiziune. În buzunar, pistolul armat, Edi în spatele meu, ochii în șase. Nu ne grăbim, oprim la fiecare filtru, explicăm cine suntem, unde vrem să ajungem, de ce... Suntem îndrumați mai departe, suntem sfătuiți de cei cu care vorbim să o luam pe străzile principale ca să nu fim confundați cu teroriștii. Nu, despre trupele regulate îmbrăcate în negru ale lui Ceaușescu nu au auzit nimic ! Teroriștii sunt îmbrăcați în negru, nici măcar atâta lucru nu știm ? De fapt, fiind din provincie... După vreo 20 de filtre, încurcăm străzile și ajungem la Televiziune pe Calea Dorobanți. Mare aglomerație de oameni. În curtea televiziunii, tancuri, TAB-uri, soldați. Mă duc la poartă, la un maior de tancuri, îi spun cine suntem și ce vrem. Bine, intrăm, dar pe răspunderea noastră, că el nu poate să ne dea oameni până în Studioul 4. Îi spun șoferului să ne aștepte, îi cobor pe cei trei delegați. Un tip vine spre noi din mulțime. Este cam nervos: „Dom’le, dacă vă duceți sus, vorbiți dom’le cu ăia acolo, că ce facem, că ne-au chemat aici și uite că ăștia de la armată, ne gonesc acasă, că cică îi încurcăm!” Eu și Edi scoatem pistoalele și ne interpunem între delegați și casele de vis-a-vis. Astfel, dacă un terorist va trage, va avea mai puține șanse să-i lovească. Asta fără să mai socotesc faptul că sunt șanse să vedem noi primii teroristul-lunetist și să-l împușcăm.

(Peste ani, la o bere cu Edi: „Cezare, eu cred că atunci, la Tele-

viziune, teroriștii erau la masă, sau aveau în atenție alte sectoare, pentru că în caz contrar, nu îmi explic de ce mai trăim! Un terorist cu scaun la cap, care vedea prin lunetă doi aviatori idioți care să îl amenințe cu pistoale „Carpați”, fie și de amorul artei ar fi trebuit să-i împuște!” “Mai există o explicație: teroriștii rămăseseră fără gloanțe în acel moment!”).

Călcăm pe cioburi, ne ghemuim pe după pereți, și ajungem în cele din urmă la Studioul 4. Deschide ușa căpitanul Lupoi cu automatul în mână. Intră Vlad, Mihaela și Florin. Eu și Edi rămânem de pază să-i apărăm de teroriști cu piepturile și „Carpați”-urile noastre. De fapt, mai mult cu piepturile, că în ce privește pistoalele „Carpați”... Multă foială pe holul de la Studioul 4 ! Se distribuie cafea din clasicele cești de restaurant. Apoi vine un soldat cu o ladă plină cu țigări. Bem cafea, luăm țigări, discutăm cu cât mai mulți.

Aseară a fost groaznic, dar atacul teroriștilor a fost respins de bravii apărători ai Televiziunii fie ei civili sau militari. Nimeni nu a auzit nimic de trupele regulate ale lui Ceaușescu, dar până și copiii de grădinița știu că ăia îmbrăcați în negru sunt teroriștii-securiști care sunt antrenați special să tragă din orice poziție, cu orice fel de armament... Dar este scuzabil să nu cunoaștem chestiile astea fiind din provincie... Însă nici apărătorii Televiziunii nu sunt așa de fraieri, pentru că armata e cu noi și are trupele ei de parașutiști care sunt și ei super antrenați ! (Crește inima în mine! Am făcut armata la parașutiști, și deși am fost în lotul armatei, nu sunt așa de convins că aș putea să-l bat nici măcar pe Rambo, dar'minte pe unul din teroriștii ăștia! Înseamnă că totuși în ultimii ani armata s-a mai lăsat de GAZ-uri și recolte agricole record, și își instruieste soldații cum trebuie. Văd un soldat de la parașutiști și îl întreb de la ce unitate este. Buzău? Ce coincidență ! Tot acolo am făcut și eu armata ! Cum este ? Câte lansări are ? Nu are, că au fost la munci, la cules porumb. Ședințe de tragere ? Una. De când este în armată ? Patru luni. Ce este în viața civilă ? Tractorist. Mda,... parașutiștii au fost mereu niște curajoși !)

Îi fac loc să treacă lui Gelu Voican-Voiculescu pe care l-am

văzut la televizor. Intra în unul din birourile de pe hol, iar la ușă rămâne o tipă blondă, tunsă scurt. Intrăm în vorbă, aflu că o cheamă Cerasela, și mă întreabă cum se încarcă pistolul care îl scoate din geantă. Văd că nu o să reușească niciodată, pentru simplul motiv că are încărcătoare de Carpați pentru un pistol TT. Îi explic asta, se enervează, bagă totul la loc, înjură teroriștii, pe cei care i-au dat încărcătoarele, iese Gelu Voican, pleacă.

Nea Gică, iubitor de poezie și poet al aviației, îmbrăcat în uniformă de vestejită de „taromete” încearcă să convingă pe toată lumea că pentru liniștirea populației Capitalei ar fi bine să se lanseze dintr-un avion sau elicopter un grup de parașutiști sportivi care să aterizeze în Piața Universității sau la Televiziune, sau în Piața Palatului, sau... Este „plimbat” politicos. Mă recunoaște, știe că am făcut deltaplanism și mă roagă să vorbesc cu George Craioveanu care are un motodeltaplan și să-l conving să zboare deasupra Capitalei. Regret, dar nu am la mine numărul de telefon ale lui Craioveanu sau Mihai Ignat, și nici nu îmi pot permite să merg la ei acasă, pentru că am o altă misiune.

În tot acest timp, deși sporadice, focurile de arme nu au încetat să se audă. Ne întâlnim cu un fost coleg din institut, Adrian Avarvarei. Ne salutăm și ne îmbrățișăm toți trei cu entuziasm. Este ofițer la o unitate de parașutiști, și se afla pe baricade de două zile... Un elicopter de tip I.A.R. –330 „Puma” cu însemne militare trece în zbor la o înălțime de vreo 250 metri. Oare ce o fi căutând pe aici? Înălțimea este prea mică ca să lanseze parașutiști și prea mare ca să atace ținte terestre. Vrea să aterizeze ??? Aici ??? Vreau să-l întreb ceva pe Adi, dar acesta a dispărut deja. Edi are figura preocupată ca atunci când nu înțelegea o problemă de aerodinamică, și venea la mine să-l ajut. Și el este de acord că sunt multe chestii ilogice.

(Am aflat mult mai târziu că era vorba de elicopterul de la UM 01901 Titu care a fost trimis în sprijinul apărătorilor televiziunii și care în lipsa unor semnale de recunoaștere, a deschis focul asupra militarilor de la sol).

Ies delegații. Mihaela este foarte încântată. Au vorbit! Țara

știe că și Galațiul este de partea Revoluției! Un oraș așa de important! Ieșim din Televiziune la fel cum am intrat. Eu și Edi în față, cu pistoalele în mâini în căutarea unei ținte mobile, delegații în urma noastră. Afară, trecem pe lângă un tanc, și văd un soldat întins pe jos, acoperit cu o foaie de cort și cu mantaua.

(N-am știut niciodată dacă era mort sau doar dormea.)

Mihaela vede pe jos niște pete de sânge. „Este sânge de om?” întreabă isterizată. „Nu, Mihaela este doar niște vopsea roșie din bidonul de acolo !” „Care bidon, că nu văd nimic !” „N-am timp să ți-l arăt dacă tu nu-l vezi, ce, vrei să ne împuște teroriștii ???” Alternativa o face mai puțin curioasă să vadă bidonul de vopsea, însă vrea să ajungă cât mai repede la mașină. O stăpânesc cu greu în spatele meu.

Puțin mai încolo, trebuie să alerg după Vlad care vrea să vadă nu-stiu-ce. Îi explic cu tonul unei discuții despre vreme, că dacă nu vine dracului mai repede la mașină, îi rup două degete, și îl târâi de un picior dacă este nevoie, fiindcă trebuie să plecăm la Galați unde ne așteaptă lumea. Nu știu dacă mă crede ori se sperie, însă mă urmează. Răsuflu ușurat când îi văd pe toți urcați în mașină, și pornim iarăși spre casa lui Vlad Vasiliu. Este trecut de ora 12. Mai puține filtre, mai puține opriri, și ajungem mai repede. Primim de la vecin și niște sandvișuri. Vlad ia în mașină și aparatul de radio cu tranzistori.

Când să urcăm, vedem o grupă de USLA-și iar șeful ne face semn să stăm. O ignor pe Mihaela, care în pragul unei crize de nervi mă tot strigă și mă imploră să plecăm. Le spun tuturor să urce în mașină, lui Edi să mă acopere, șoferul să fie pregătit, dar să nu pornească motorul. Mă apropii de seful grupei, cu mâna pe mânerul pistolului din buzunar. Zgomot de fond: focuri de armă, strigătele speriate ale Mihaelei: „Cezar, vino înapoi, hai să plecăm!” Scot mâna stângă din buzunarul hainei de piele și o ridic. Șeful grupei de USLA-și ridică ambele mâini de pe pistolul mitralieră. Mă opresc. Cu mâna dreaptă strâng în buzunar mânerul pistolului. Oare greșesc? Ca într-o secvență de film dată cu încetinitorul, și ceilalți membrii ai grupei

de USLA-și ridică mâinile de pe pistoalele mitralieră. Instinctul de conservare îmi spune că acum este momentul să trag. Logica mă oprește. Scot și mâna dreaptă din buzunar. Am gura amară. Ne apropiem încă puțin. Observ că are vizorul căștii de protecție spart. Steluțe de locotenent pe epoleți. Ne-am apropiat. „Cu ce ocazie?” „Am venit cu delegația...” „Credeam că sunteți teroriști!” „Și noi credeam la fel!” „Zău că nu suntem!” „Nici noi!” Bucuroși că am stabilit asta, ne strângem mâinile. „Văd că ai probleme cu echipamentul...!” „Dacă am fost aseară în focul luptei...!” „Cum a fost?” „Crâncen!” Nu prea mai avem ce să ne spunem. Ne salutăm iarăși, și ne îndreptăm fiecare către grupul său mergând cu spatele. Urc în mașină, pornim, un semn de salut-la revedere către prietenii de două minute, asigur pistolul, încerc să-mi stăpânesc adrenalina. Oare în seara asta... Alung gândul din minte.

Ne apropiem de ieșirea din București. Un țipăt sfâșietor, de văduvă timpurie, mă face să tresar, iar șoferul aproape că pierde controlul volanului. Mă întorc speriat. Mihaela urlă atât de tare încât nici nu mai are aer să țipe. S-a prăbușit pe banchetă ca un palton aruncat cu ciudă. O porție de aer, un nou urlet de femeie căreia i s-au răpit copiii. Ne privim neputincioși. „Mihaela...” La al treilea urlet, surprind privirea curioasă a unei femei de pe stradă. Asta ne mai trebuia acum! Edi se mișcă printre banchete și o lovește scurt cu palma (pumnul!?). Mihaela adoarme instantaneu. Tăcere stânjenitoare. Cred că nu doar mie mi s-a făcut frică de Edi. Un timp de tăcere, apoi, aproape de intrarea în Urziceni, vocea Mihaelei: „Vă rog, puțină apă!” Dumnezeuule, chiar dacă a dispărut toată apa de pe suprafața planetei, facem un puț chiar și în stanca de granit că doar suntem cinci bărbați, și îi dăm apă Mihaelei! Dacă mai are o criză de nervi ca asta, ajungem la balamuc! Oprim în fața primului restaurant. Cobor să caut apă. Mulțime de curioși la o distanță plină de respect în jurul mașinii. Revin cu o sticlă de apă plină.

Un tip își face curaj și se apropie de mașină. „Dom’ le, da’ noi avem voie să facem Revoluție?” Ca și Napoleon, fac două lucruri odată. Mă uit la el siderat și îi întind sticla de apă Mihaelei.

Cred că își bate joc de mine și îi spun să se ducă să ocupe primăria. „Am fost acolo, dar nu ne-au dat voie să intrăm, că au zis că nu avem aprobare !” Am rămas fără cuvinte. Ce pot să spun ??? „Nu puteți să ne dați o hârtie la mână că avem voie să facem revoluție??” Deși m-am grăbit să închid ușa, întrebarea s-a strecurat în mașină. Pornim, și pe Mihaela o îneacă râsul. În câteva secunde un râs dement, cu lacrimi și sughițuri ne stăpânește pe toți. Peste câțiva kilometri, ne încrucișăm cu o coloană de tancuri. Ne salutăm cu semnul victoriei. „Îmi cer scuze, și vă mulțumesc!” se aude vocea Mihaelei. Tăcere. Edi mormăie în spate. A zis cumva „cu plăcere?” Pe la Lacul – Sărat, ne mai înviorăm. Nu știi de ce, dar atmosfera îmi amintește de sfârșitul taberelor pionierești. Nu cântăm, deși...

Primul filtru, în Ada Marinescu. „Suntem delegația care am dus adeziunea gălățenilor la București...” „Stai așa! Da, pe doamna am văzut-o la televizor! Liber !”

Ajungem la sediul Consiliului Județean. Când coboram din mașină, mă întâlnesc cu Eugen Stoleriu pe care nu îl mai văzusem de câțiva ani. „Ce faci?” „Măi, am fost la București, și acolo este jale.” Îl trag repede de mâneca din mulțime. „Nu face panică aici ! Stai, și așteaptă să te chem !” Fug repede după Vlad Vasiliu care îmi făcuse semn să mă grăbesc. Ajungem în sala de consiliu, și în timp ce îi explicam situația unui Apostol Gurău cu privire de om hăituit, facem cunoștință și cu doamna căpitan Badea, un fel de mâna dreaptă a maiorului Plătică care în acel moment cu receptoarele a două telefoane la urechi dădea niște dispoziții. Le raportez și despre problema lui Stoleriu, care vrea să organizeze oameni cu care să plece la București să apere capitala. Nu sare nimeni într-un picior de bucurie la aflarea veștii, dar forțez nota cu Apostol Gurău, și acceptă să îl chem. Îmi fac loc pe balcon și mă uit după el.

La atâta mulțime... Caut acul... L-am văzut ! Strigă la mine, dar nu pot să-l aud din cauza stației de amplificare. Fac semn soldaților să îi dea drumul să treacă. În capul scării, îl preiau, și îl duc în biroul în apropierea profesorului Gurău să își susțină cauza, moment în care un soldat îmi spune în șoaptă că cineva la poartă

vrea să dea mâncare soldaților. Alerg într-un suflet. O familie tânără a adus câteva sandvișuri pentru soldați. Nu sunt prea multe, dar arată îmbietor. Soțul mănâncă unul în fața mea ca să demonstreze că nu sunt otrăvite. Pe celelalte îl las să le împartă soldaților. Mă întâlnesc iarăși cu Eugen nervos la culme că nu a fost băgat în seamă, și îl îndrum la sediul fostului UTC. Îl înțeleg, și aș vrea să-l ajut mai mult.

(A reușit în cele din urmă să își adune o trupă cam de 60 de oameni cu care a plecat la București. Au fost cunoscuți ca „Detașamentul Dunărea”. La întoarcere au fost destui care si-au arogat meritele că ei au fost cu ideea înființării acestui detașament. După ani de zile, dezgustat și scârbit de aceste neadevăruri, pățimaș cum îl știi Eugen încă mai luptă pentru restabilirea adevărului.)

Urc în sala de consiliu unde maiorul Plătică are mai puțină treabă în sensul că acum vorbește doar la un telefon. Primesc o cană cu cafea adevărată și binevenită de la Iulia Poteras, una dintre dactilografele care se oferiseră voluntare. Împreună cu Ghighi [Codreanu Gherghina] și Camelia, ne vor ridica moralul în zilele următoare cu o glumă, o cafea, un zâmbet.

(Am auzit tot felul de zvonuri murdare. Nu au făcut decât să mă dezguste. Sunt zvonuri create de cei care în acele zile au stat cu frigiderul în ușă și mult după data de 05.01.1990, au ieșit ca mari revoluționari. Mizerii...)

Edi obține aprobare să tragă o fugă până acasă să vadă ce face Delia. Ascult un tip necunoscut care spune că pe 21.12.1989 se afla în Piața Universității: „Dom’le, a intrat TAB-ul în oameni, și a omorât o mulțime ! A omorât atâția, că se urcase cu rotile pe mormanul de cadavre, și nu mai putea înainta!” Ce oroare ! Aștia nu puteau fi decât securiștii ăia a lui Ceaușescu.

Suntem asaltați în permanență de oameni care vor să-și ofere serviciile. Sunt organizați pe grupe și trimiși la sediul fostului UTC, la Spitalul Județean, Uzina de Apă,... Toate obiectivele posibile și imposibile sunt asigurate. Toți vor să fie de partea Revoluției, de partea celor buni. Vor și arme. Din ordinul maiorului Plătică, li

se răspunde amabil că acestea se vor distribui atunci când și dacă situația o va cere, dar până atunci, armata controlează situația suficient de bine. Cu o privire abulică, Apostol Gurău pleacă.

Este nevoie de cineva care să poată să supravegheze modul de pază în partea de vest a orașului. Mă ofer voluntar. Maiorul Plătică și doamna căpitan Badea îmi fac un scurt instructaj. E clar, grupele de civili vor fi controlate, ca să se prevină eventualele excese de zel sau abuzuri. Tema este simplă: faceți o raită, va întoarceți, mai stați, plecați pe altă rută... „Noi !?” „Da, iei TV-ul ăla roșu, trei soldați, și fugi!” îmi spune doamna căpitan Badea.

(Îmi cer scuze pe această cale, dar nu am putut niciodată să o consider simplu „căpitan Badea”, pentru că pentru mine a fost și a rămas mereu o doamnă, chiar dacă purta uniformă militară).

Bine, hai să facem o scurtă recunoaștere. Îmi iau grupa de trei soldatei, urcăm în TV, direcția str. Coșbuc. Iau la rând toate întreprinderile: IMH, Tipografia, ISCL, ICIL, Fabrica de Pâine. Totul este bine. Revin la Consiliul Județean. Urc în sala de consiliu. Aflu că au anunțat la televizor că teroriștii vor distruge Galațiul cu totul ! Cam idioată chestia ! Doar nu au bombe atomice ! Deși... Ceaușescu și Sadam... Dar Sadam are bombe atomice ? Încerc să mă uit la filmul „Ringul” început de câteva minute la televizor. E cam fără logică ce se întâmplă... Discut cu un locotenent de artilerie. Aflu că îl cheamă Merișor.

(Mult timp, am crezut ca Merișor este porecla)

„Cezărică” mă striga maiorul Plătică. „Ordin!” „Ce elicoptere sunt alea care au o viteză de înaintare pe orizontală de 300 de metri pe secundă, și viteză ascensională de 120 metri pe secundă?” Fac un calcul mental rapid. „Nu există asemenea elicoptere!” „Păi cei de la antiaeriană au spus asta !” Rămân interzis. Elicoptere supersonice !? La naiba ! Și doar am văzut zilele trecute un film pe video cu un asemenea elicopter dar în prostia mea, am crezut că este SF ! La naiba ! Și profesorul Gavrilă care ne demonstrase la aerodinamică imposibilitatea construirii unui asemenea elicopter...! La naiba ! În ce beznă și neștiință am fost ținuți...! Deși am început

să mă cam îndoiesc de valabilitatea cunoștințelor mele de specialitate, încerc să explic și de ce nu poate exista un aeroport subteran la Târgoviște.

(Nu știi ca în acest moment, al anului 2006 să existe un stat în lume care să aibă un elicopter supersonic. Nici perpetuum-mobile nu s-a inventat și nici aeroport subteran nu avem în țară. Profesorul meu de aerodinamică a avut dreptate.)

Un strigăt de femeie speriată: „Vin teroriștii cu elicopterele și vor lansa teroriști - parașutiști la Gârboavele!” O altă voce: „Am primit telefon că vor veni și vor distruge prefectura cu elicopterele!” Se lasă o tăcere cumplită. „Să anunțăm la București că noi vom fi distruși!” spune cineva care se poate recunoaște. Jalbă Ovidiu îi smulge telefonul din mână. N-are sens să îi alarmăm pe cei de la București care au și așa destule probleme.

Așteptăm în tăcere să auzim uruitul, vâjâitul ori șuieratul morții. Prin minte îmi trec tot felul de necrologuri. Ne trebuie cam un sfert de oră, ca să ne vină mintea la cap, și realizăm că teroriștii nu pot fi mai tâmpiți decât nemții din filmele rusești. Începem să ne liniștim, iar doamna căpitan Badea îmi spune în șoaptă că la turnul de televiziune s-a întâmplat ceva: un elicopter a fost doborât la turnul de televiziune, sau un elicopter a doborât turnul de televiziune. Comunicațiile cam lasă de dorit. Ar fi bine să mă duc să verific. Alerg, strig soldățeii, sărim în mașină, și ajungem la turn.

Un subofițer mă salută regulamentar. „Ce s-a întâmplat aici? A fost doborât turnul de televiziune?” Subofițerul se uită la mine de parcă aș fi dat cu cremă de ghete pe față. Apoi se întoarce, și se uită la turnul care se înalță falnic, maiestuos și intact în spatele nostru. „Nu, turnul n-are nimic, uitați-l, puteți verifica.” îmi răspunde cu răbdarea celui care vrea să convingă un nebun scăpat din cămașa de forță să ia o linguriță din medicamentul detestat. „Dar elicopterul care s-a prăbușit aici, aproape?” „Nu știi și nu am văzut nici un elicopter aici aproape, nici departe, și nici explozie nu am auzit!” răspunde cu hotărârea celui care vrea să pună mâna pe topor nu neapărat ca să taie lemne. „Păi, jos la sediul FSN, așa s-a auzit!” „Eu

sunt aici, și cred că știu mai bine ce se întâmplă !” îmi taie el elanul. Are dreptate! Ii cer voie să dau telefon la consiliu, îi raportez doamnei căpitan Badea că turnul este întreg și că dacă mai insist mult pe ideea contrară, subofițerul este capabil să dea drumul la câini ! Îmi dă dreptate, și mă „roagă” să vad ce transport periculos este la trecerea bac.

Ajung acolo într-o clipă. Șoferii a două TIR-uri parlamentează cu șeful de la trecere bac să traverseze Dunărea acum. Toată lumea consideră ca fiind o idee foarte proastă. Dacă nu-i scufundă teroriștii, s-ar putea să-i confunde ai noștri, că uite, nu mai sunt geaman-duri pe Dunăre de aseară și până acum. Oricum, în câteva ore se luminează!

Nu zău ?! Chiar s-a apropiat răsăritul zilei de **24.12.1989** ? Controlăm camioanele, vedem că au conserve de șuncă presată, nu găsim nici urmă de explozibil sau armament, așa că îi lăsăm în pace. Plecam spre Consiliul Județean, mai dau o raită pe la întreprinderi, totul este foarte bine, așa că mă gândesc la cât de bine o să-mi fie și mie după ce o să vină Edi, și eu o să mă spăl pe dinți, și o să-mi schimb chiloții și ciorapii, și poate o să fac și o baie dacă o să am apă caldă, și o să mă culc, și o să dorm până o să se termine revoluția asta...

În fața prefecturii îl întâlnesc pe Liviu Neagu care vrea să îmi spună ceva, dar ne știm de prea mult timp ca să nu-mi permit să-i spun că nu mă interesează ce vrea, și nu vreau să aud, să-i spună schimbului meu, și pe mine să mă scutească, m-am săturat de teroriști, ca... În holul din sala de consiliu, Ghighi îmi dă o cafea, mă salut cu Vlad Vasiliu, cu Apostol Gurău, cu... „Cezar ! Vezi că niște scafandri-teroriști au ieșit din apă pe la epavele de la Gura Siretului! De data asta este foarte serios!” Las cafeaua pe masă și fug, sărind câte cinci trepte odată. Soldații mă urmează fără să mai fie nevoie să le zic ceva. Îl vad și pe Liviu. Îi fac semn, și urcă și el în mașină fără comentarii. Îi spun șoferului să apese claxonul tot timpul și să gonească cu toată viteza. Le explic situația pe drum. Mașina va ajunge la epave, și acolo o să oprească în așa fel încât

să sărim cât mai repede și eventual să facă un paravan între noi și epave. Liviu vrea o armă, așa ca îl înjur. Am ajuns, am sărit, fac cel mai bun și mai rapid târâș către siluetele care le vad pe epave. De data asta, am reușit să-i surprindem ! Apărem din neant. „Stai! Nu mișca și nici măcar să nu respiri!” strig așa cum am văzut în filmele americane, și nu cum scrie în regulament. A încremenit. Nici nu mai are curaj să respire. Chiștocul stins din colțul gurii a încremenit și el. Mă uit la picioarele subțiri și păroase încălțate în gumari care sunt cuprinse de un tremur de frig (sau de frică?). Jos începe să se formeze o baltă de urină. Nu are curajul să lase jos năvodul. Țasta n-are față de terorist... ! „Ai mai văzut pe cineva pe aici?” „Nu, de dimineață nu am fost decât eu și cumnată-meu!” Îmi vine să-l strâng de gat. „Dom’le, ești idiot?” mă enervez eu. „Du-te naibii acasă la femeie și copii, ce, vrei să fii împușcat ca terorist?” Ne uitam în jur cu atenție, dar nici urmă de teroriști. Mașina patinează, așa că până o scoate șoferul, am chef să fac câțiva pași pe jos. Cine vrea, poate să mă urmeze. Vrea toată lumea. Deși suntem în Ajunul Crăciunului, am impresia că vine primăvara. Fredonez „Treceți batalioane “. Nu mă deranjează zbârnâielile și pleoscăielile din jur, până când îmi este zburată cascheta de pe cap. Culcat ! Gloanțele continuă să șuiere în jurul nostru. Văd că militari de la unitatea de marină trag în noi.

(Întotdeauna i-am mulțumit celui care a făcut instrucția tragerii cu acei militari. Nu cred că a luat vreodată FB, cu subunitatea, dar în mod sigur, nu a îndoliat familiile noastre).

Din dreapta se apropie în pas alergător niște soldați. Încep să înjur așa cum nu am înjurat niciodată în viața mea. Un caporal stă la doi metri de mine cu țeava pistolului mitralieră coborâtă spre capul meu, și mă ascultă cum fac propuneri indecente neamurilor sale. Cu accent ieșean, strigă la locotenentul-major care se apropie: „Aista sigur nu iasti tirorist, ca prea înjură bini românieștii !” Ni se verifică actele. În ordine. Scuze. Plecăm. Liviu continua să îmi ceară o armă și îi spun nervos să se potolească dacă nu vrea să îl duc pe el drept terorist la consiliu. Ajungem din nou la prefectură. Ilie Pleșcan și Gheorghe Balâc mă iau cu ei la Fabrica de pâine. La întoarcere,

merg cu Sorin Țitei până la Securitate.

Mă așez și încerc sa beau iarăși cafeaua începută dimineată. Cornel Pușcașu îmi spune că a fost prins Carol Dina. Mă simt fleșcăit ca o clătită, așa că nici capturarea lui Ceaușescu nu mă mai poate impresiona.

Îl văd prin deschizătura ușii pentru câteva clipe pe maiorul Plătică cu casca de război pe cap, discutând cu Apostol Gurău care stă în fața lui pe scaun. Încep să apară mai mulți ofițeri înarmați. Maiorul Plătică iese din birou, și îi ordonă lui Merișor să armeze pistolul mitralieră și să-l dezasigure. Apoi către noi cu o poză teatrală: „Vreți să știți cine sunt trădătorii? Vreți să știți cine sunt teroriștii? Iată-i !” Figuri mai mult sau mai puțin cunoscute. Legați în cătușe, sau cu cabluri. Atunci văd că în birou, Apostol Gurău este legat de scaun în cătușe cu mâinile la spate.

„Aviatorule ! I-ați soldații și unul să nu miște ! O vorbă să nu scoată!” În sala de consiliu pun soldații de o parte a mesei, iar de cealaltă parte arestații. Câțiva sunt deja în cameră, apoi încep să vină tot mai mulți: Vasile Butunoiu (și în ziua de astăzi mă dușmănește că l-am ținut arestat); preotul Octavian Dicu (un tip cam prea simpatc pentru haina preoțească); Marcel Danielescu (antrenor de arte marțiale, participase cu elevii săi la tot felul de misiuni de pază și fusese umbra maiorului Plătică), locotenent - colonelul Ion Rusu (făcea parte din Statul Major al Gărzilor Patriotice), VLAD VASILIU și FLORIN BORDUȘAN !?!

După toate șocurile avute în ultimele zile, asta a pus capac. Am văzut negru în fața ochilor ! ... Cum adică ? Eu îmi complic viața ducând la București niște mizerabili de teroriști care să își facă jocurile lor murdare ? Chiar așa de fraier sunt ? Mă simțeam ca și cum mă înșelase nevasta. Îi uram! Mă gândesc la cele mai groaznice chinuri: să le stâlcesc fețele cu talpa „Resistand Oil” a ghetelor de aviație; Ba nu! să le scot câte un ochi, și apoi să le bat cuie în tibii; Sau mai bine să le smulg unghiile și dinții cu patentul, dar asta așa... lent de tot, și apoi să presar piper pe rănilor proaspete; Gata, știu ce să le fac ! Vorbesc tare și răspicat, să audă toată lumea de față: „Vlad și

Florin, dacă se va demonstra că aveți legătură cu teroriștii, o să mă dau peste cap, ca să pot să fiu eu cel care vă execută. Aveți cuvântul meu că NU vă împușc în cap ! O să vă împușc în fiecare genunchi la interval de 22 de minute, apoi, după 17 minute în c...e, și pe urmă mă uit la voi cum muriți !” S-au schimbat la față.

Se aud strigăte și agitație pe hol. Au venit să-i elibereze tovarășii lor? Bag glonț pe țeavă. Deschide ușa Iulia Bucur: „Plătică a fost otrăvit!” La naiba ! Și eu care nu pot să-mi părăsesc postul ! Teroriștii dracului ! Mă uit fioros la Vlad și Florin, care arată disperăți. Cam după un sfert de oră de tăcere, curiozitatea mă împinge spre ușă, cu precauțiile necesare față de asemenea specimene ale rasei umane: ordon soldaților speriați să fie cu ochii în patru și să tragă în plin la cea mai mică mișcare. Toată lumea a încremenit. Prudent, deschid ușa pe jumătate. O vad pe Ghighi și-i fac semn să se apropie. Pistolul îmi transpiră în palmă... Șoptesc: „Ce s-a întâmplat ? A murit Plătică ?” Mă privește de parcă aș întreba de un pachet de drojdie înainte de sărbători „Nu, de ce ?” „Păi Iulia Bucur zicea că...” „A, nu, stai liniștit, a fost o alarmă falsă...” Da... Încă o alarmă falsă... Cineva, care n-are ce face (sau oare chiar știe ce face ?) ne pune nervii pe bigudiuri... Mă întorc în cameră. Le spun soldaților să asigure armele. Unul dintre ei armează. Simt că îmi cedează sfincterele. Sunt conștient de faptul că un glonț tras în acea încăpere o să zbârnâie până o să lovească pe cineva. Asta fără să mai socotesc faptul că o să alarmeze toți militarii, și numai bunul Dumnezeu știe ce o să mai iasă ... „Arma sus !” Se execută toți. Arestații nici măcar nu clipesc. Trec pe la fiecare soldat în parte și am grijă să scoată glonțul de pe țeava și să asigure arma. Fiecare are câte 2-3 luni de armată. Pe un fruntaș, îl las să aibă glonț pe țeavă dar cu arma asigurată. Citesc pe fețele tuturor o destindere... Apare doctorul Ritivoiu care își impune punctul de vedere și unii arestați sunt dezlegați dar li se cere să stea cu mâinile sus. Vocea preotului Octavian Dicu: „Vă rog frumos, dacă tot le scoateți lor cătușele, puneți-mi-le mie, că mă dor mâinile de atâta ținut în sus !”

(Câteva zile mai târziu, toți cei arestați au fost eliberați. Nu au fost

găsiți teroriști în Galați până la data de 05.01.1990. Nu-i cunosc, și nu țin minte toate numele celor arestați atunci. Nu știu și nici nu m-a interesat cât de legală a fost acea măsură luată de maiorul Plătică. Dacă a fost și necesară ??? Pot să spun că în zilele următoare, telefoanele și informațiile despre atacurile teroriștilor și apa otrăvită au scăzut considerabil, ajungând la zero. Am aflat că acest lucru s-a întâmplat în toată țara. Am înțeles că Apostol Gurau a fost și este un foarte bun scriitor, profesor, dar fără supărare, nu avea stofă de conducător, cel puțin pentru situația de atunci. Nu consider firesc să arestezi pe cineva doar pentru că nu este bun de șef. Dintre toți cei arestați în acea zi, în acele momente i-am urât pe Vlad și Florin așa cum nu am urat pe nimeni vreodată. După ce s-a recunoscut că arestarea lor fusese o greșeală și au fost eliberați, am încercat să reparăm ceea ce se sudase între noi în noaptea de 22 spre 23 și în ziua de 23 decembrie... Dar lipiturile se văd întotdeauna.)

Îi păzesc până târziu în noapte când au fost duși în altă locație. După plecarea lor, mă așez pe un scaun să beau cafeaua aia cu care mă chinuiam de dimineață, și nici măcar nu mă interesează dacă este otrăvită sau nu. Iau o poziție lejeră, sorb o gură de cafea, și mă cuprinde o senzație de sfârșeală... Clipesc odată... încă odată... Apoi...

Când am deschis ochii, era dimineața zilei de **25.12.1989**.

Mi-am aprins o țigară „Carpați”, și continui să beau cafeaua de ieri. Nu este otrăvită ! Ciudat cât de bine mă simt după aceste câteva ore de somn. Fac o socoteală: am stat treaz cam 68 de ore ! Termin cafeaua și cu cana goală în mână, intru în secretariat. „Tot din dimineața de 22 nu ai mai apucat să dormi ?” mă întreabă Petrache care mă înlocuise în noaptea trecută la patrulare. Îmi îndeasă în mână o cană de cafea caldă și un sandviș. Îmi dau seama că de când am plecat din București, nu am mai mâncat. Apar maiorul Plătică și doamna căpitan Badea, proaspeți ca și cum ar fi reușit să doarmă în paturi adevărate. De fapt, chiar au reușit.

(Am auzit zvonuri că atunci când a ordonat arestările din ziua de 24.12.1989, maiorul Plătică ar fi fost beat. Am fost foarte aproape

de el atunci, dar nu am simțit deloc miros de alcool. La fel ca toți cei de acolo mirosea a transpirație răncedă).

Este o atmosferă încordată pentru toată lumea. Evenimentele de ieri si-au lăsat amprenta. Oare mai este vreun terorist printre noi ? Oare toți cei care au fost arestați ieri sunt teroriști ? Oare este vreunul dintre ei terorist cu adevărat ? Cobor să mă duc la treabă. Edi încă nu a apărut. Sunt hotărât să îi sparg capul cu o piatră când o să vină.

Îmi iau grupa, urcăm în mașină. În fața Consiliului, mulțimea adunată de câteva zile este tot mai agitată. Oamenii vor să știe ce s-a întâmplat, vor răspunsuri la întrebări care încă nu s-au pus. După câteva ore de alergătură, mă întorc. Nimic deosebit. În stradă, aceeași situație, deși așa cum aveam să aflu mai târziu, maiorul Plătică vorbise mulțimii din balcon și le explicase ce s-a întâmplat cu o zi înainte. „Domnu’ aviator!” Mă opresc. „Sunt tatăl lui Mircea Danielescu! Știu, într-o revoluție se fac și greșeli ! Dar fiul meu nu poate să fie terorist !” Îngrijorarea îi respira prin toți porii. Tot ce pot să fac este să-l duc să vorbească cu maiorul Plătică.

(Peste câteva zile, când Mircea Danielescu a ieșit din arest, m-am pomenit luat în brațe și pupat de același tată, de astă dată fericit.)

Nu-mi iese totuși din cap ideea că Vlad Vasiliu și Florin Burdujan ar fi teroriști. Dacă ăsta este adevărat, atunci în cine mama naibii să mai poți avea încredere ? Dacă teroriștii s-au strecurat printre noi de la început, înseamnă că REVOLUȚIA a fost pierdută ! Una este să stai între amici, și cu totul altceva este să știi că cel cu care îți impari țigările poate să te trădeze...

Gândurile îmi sunt întrerupte de mesajul de la televizor care spune că Ceaușeștii au fost executați. O explozie de bucurie pentru toți ! VICTORIE !!! Acuma cred că teroriștii vor lăsa naibii armele și o să putem fi liniștiți. O să mă spăl pe dinți, o să îmi schimb ciorapii și chiloții... Singura problemă este că încă n-am găsit nici un terorist...

Apare Merișor sictirit: „Aviatorule, cică avem o bombă la subsol !” Nici el nu crede ce spune, dar hai să verificăm! Nervi

încordați, lanterne, atenție,... Desigur, nu găsim nimic !

Este trecut de ora 23, așa încât membrii Consiliului FSN trebuie duși acasă. Înghesuiți în ARO condus de Florin Lăzărescu, sunt „împrăștiați” pe la casele lor. Când coboară ultimii în Micro 17, dintre blocuri apare un grup. Lumina este doar de la ferestrele câtorva apartamente. Unul dintre ei scoate un pistol. Timpul se dilată. TERORIȘTI ! Mă răsucesc; au haine civile; scot pistolul dezasigurat; arată de 13-14 ani; încep să apăs trăgaciul... **Ăștia sunt copii !** Mă opresc. Răcnesc: „Stai! Sunt de la Frontul de Salvare Națională! Nu mișcă nimeni!” Au înghețat. Simt iarăși cum transpirația rece mi-a lipit cămașa de spate. Mă apropii. Da, sunt niște puștani... Pistolul lor este un pistol de jucărie cu capse, din cele care se vindeau atunci cu 19 lei. Mi-e groază de ce putea să se întâmple. Puștiului i-au dat lacrimile. Îmi cedează nervii, și îi dau două palme. „Nenea, nu mai da, că noi suntem de la FSN Tineret, și facem de pază !” Mi-e gura amară de la fiere, și cămașa flească de la transpirație. „Tâmpiților! Cu pistoale ? Idiților! Dacă trăgeam ? Te pupa măta rece !” Îl iau de guler, îi dau un șut în fund și îl urc în mașină.

(L-am ținut în poartă la Consiliul Județean până dimineața, când au venit părinții după el. După ce i-am povestit ce se întâmplase, a fost nevoie de Romeo Lefter, Iulian Motea și încă doi soldați ca să-l scoată din mâinile tatălui care avea replica clasică: „Paștele tău de copchil ! Eu te-am făcut, eu te omor, nu te duci tu pe străzi să mi te omoare alții că ești terorist!” Cam prin anul 2000 m-a recunoscut pe stradă. M-a salutat, și am schimbat câteva amabilități. Era căsătorit și aștepta un copil.)

Sus, în birou încă îmi tremurau mâinile și genunchii de emoție. Povestesc ce s-a întâmplat. Mă duc la WC și vomit o chestie negru-verzuie. Iulia Bucur și Camelia încep să plângă. Alexandru Buruiană își face cruce. Iulia Poteraș, povesteste și ea, că cică ar fi auzit că a venit mai devreme un individ la o unitate militară spunând că este general, șef al Marelui Stat Major, și că trebuie să preia controlul garnizoanei. Noroc de căpitanul Hamlet (sau Haret!?) care a fost „pe fază” și a reușit să prindă teroristul ! Ce-o

fi fost în capul lui???... Ce, chiar a crezut că poate fi confundat cu generalul Gușe??? Nu știu ce să mai cred... Ce este adevăr ? Ce este minciună?

Telefonul sună. Răspunde Merișor. Băieții care păzesc în sediul de la poșta secretă a Securității de pe strada 6 Martie, anunță că se aud zgomote ciudate. Ajungem la sediul respectiv mai repede decât Făt-Frumos în pădurea de argint. Simt iarăși cum îmi crește fluxul adrenalinei. Scotocim toate încăperile, inclusiv podul. Ne-am uitat chiar și sub covoare, să nu fie cumva o trapă ascunsă. Nimic... Unul dintre băieții care păzesc, ne spune că se aud iarăși zgomotele. Așa este, sunt niște bufnituri înfundate. Ieșim în curte, și dăm roată clădirii. Aud vocea lui Merișor : „Dom’le, de ce nu tai și dumneata lemnele ziua ?” Nici nu mai aveam putere să ne enervăm... S-a lămurit și problema zgomotelor. Restul nopții decurge în limitele normalului cu care sunt deja obișnuit.

„Care este situația cu teroriștii Cezărică ?” mă cheamă la raport maiorul Plătică în dimineața zilei de **26.12.1989**. Iau aproximativ poziție de drepti: „Raportez că i-am speriat pe toți, pentru că nu am reușit să găsesc nici unul !” Povestesc succint toate aventurile prin care trecusem în timpul „vânătorii de teroriști”. „Da, adevărații teroriști erau aici...” murmură maiorul Plătică. „Dom’maior, Vlad Vasiliu și Florin Burdușan sunt sigur teroriști?” „Asta o să constate la momentul potrivit organele competente” îmi răspunde maiorul Plătică cu ochi de gheață.

Doamna căpitan Badea închide telefonul la care vorbea: „Aviatorule, cică la filtrul din Ada Marinescu a fost găsit un terorist cu o bombă în mașină !” Plec să verific, dar nu sunt deloc convins de chestia asta. Deoarece TV-ul nu era la locul lui, mă înghesui cu cei trei soldați în ARO-ul condus de Iulian Motea, și plecăm spre cartierul Ada Marinescu. Găsim un tip speriat lângă o Dacie albăstră înconjurat de o mulțime amenințătoare. „Dom’le nu sunt terorist, eu vin de la țară unde am tăiat porcul !” Ordon mulțimii să se îndepărteze, și îl pun pe cetățean să deschidă ușile și portbagajul mașinii. Se cam codește, dar se execută. Mă uit și constat că nimic

nu seamănă cu o bombă, ci mai degrabă cu un porc proaspăt tranșat. Ordon la doi dintre soldați să urce în mașina cu el și să meargă la Consiliul Județean. Îi urmez cu ARO. Sunt scârbit și enervat de povestea asta. Numai zvonuri, și alarme false. Nu exclud nici varianta în care unul vrea să se răzbune pe careva. Intrăm în curtea Consiliului. „Nimeni nu se atinge de mașina asta !” Îl iau pe cetățean cu mine în biroul maiorului Plătică. „Am adus cu mine teroristul din Ada Marinescu. Dacă ordonați să verifice geniștii mașina, raportează că este jos în curte dar am curajul să țin orice pariu că nu vor găsi decât un porc proaspăt tăiat, și care personal, nu cred să prezinte pericol de explozie !” Maiorul Plătică zâmbește. Se uită la „terorist”, îi cere buletinul mai mult așa, ca să fie și asta făcută, apoi îl trimite acasă.

Raportez în câteva cuvinte ideile mele despre cum poți plăti o poliță unui dușman în acele zile. Cade pe gânduri, dar nu pentru mult timp fiindcă de pe hol și de afară, se aud voci agitate. Alerg în curte, unde îl vâd pe cetățeanul cu porcul țintuit de mașină de Motea, Lăzărescu, și ceilalți care au luat în primire mașinile Consiliului Județean. „Ați zis să nu se atingă nimeni de mașina asta, și el voia să fugă cu ea!” Îl scot din mâinile lor și le explic că de fapt am vrut să spun ca să nu i se fure porcul din mașină. „Da’ de ce nu spune nimic, că noi știam că este terorist și am crezut că vrea să evadeze !” „Ce să zic dom’le, că este porcul meu crescut de mic ! Ce, dau socoteală la toată lumea ce fac cu el ?” Râsul rezolvă situația. Îl trimitem acasă cu rugămintea că dacă o să mai fie oprit, să arate ce are în mașină, ca să nu mai fie luat drept terorist. Pleacă, iar eu mă duc iarăși sus. Merișor și Ovidiu râd de mine. „Nu râdeți că se ia !” *(În noaptea următoare, parola a fost Ovidiu-Oradea. Mergând în partrulare, colegul lui Ovidiu a căzut într-o gură de canal descoperită. „Ovidiu !” „Oradea !” „Ovidiu !” „Oradea !” „Jalbă, dumnezeii tăi, dă naibii mâna să ies de aici !”).*

Chiloții jegosi, deja mi-au făcut o rană între picioare... Șchiopătez. Este dureroasă atingerea materialului de piele. Ziua este destul de calmă, așa că după ce mai fac câteva inspecții, trec în „vizită de

curtoazie” și pe la FSN Tineret. Ciorici Gelu, Conciu Ciprian, Bejan Ghighi, Ursu Ovidiu, sunt doar câțiva din cei cu care am discutat mai mult. Le povestesc despre puștani din seara precedentă. Îi găsesc prin listele lor. O să ia măsurile cuvenite. Se tot vorbește de un colonel Sora care a fost „politruc” și cică a venit să destabilizeze revoluția, dar a fost prins. Știu ceva ? Le spun că sunt totuși unele lucruri despre care chiar dacă aș ști, tot nu pot să vorbesc deocamdată. Ce naiba să le spun ? Până nu văd un terorist cu ochii mei, nu mai cred nimic! Sunt sătul de zvonuri și de toate prostiile astea. . .

(Am aflat în cele din urmă că teroristul care se dădea drept general era de fapt colonelul Pancea, care susținea că fusese numit șeful Marelui Stat Major și încercase să-l pună în fruntea garnizoanei pe colonelul Gheorghe Sora. Menționez că nu avea nici un ordin de la eșalonul superior. Maiorul Plătică și căpitanul Haret, au reușit cu tact să dezamorseze situația creată. Chiar nu am curaj să mă gândesc la ce se putea întâmpla într-o țară în care armata avea doi Șefi de Mare Stat Major!)

Următoarele zile s-au scurs fără incidente notabile.

În ziua de **29.12.1989**, am reușit să mă spăl pe dinți, iar „Detașamentul Dunărea” și-a anunțat prin reprezentanți întoarcerea acasă. Nu au trecut pe sub arcuri de triumf, și nici nu au fost întâmpinați cu flori în gară. Un mic articol apărut în „Viața Liberă”, dar abia în data de 31.12.1989.

Pe data de **30.12.1989** am avut vești despre Edi. M-am dus și l-am scos din arestul garnizoanei unde se afla din seara de 24.12.1989. Acasă și-a schimbat hainele murdare, și a uitat actele în buzunarul uniformeii. Avea o geacă neagră. Pe drum a fost oprit de un filtru, și pentru că avea pistol, l-au dus în arestul garnizoanei. În toate acele zile s-a rugat să i se verifice identitatea, în timp ce militarii care îl păzeau îl „încurajau” că în 2-3 zile va fi judecat și împușcat ca terorist. I l-am dus Deliei acasă și l-am pârât. Am aflat că mai bine mă țineam de cuvânt și-i spârgeam eu capul cu o piatră. . .

Am reușit să-mi schimb chiloții, și ca în bancurile grețoase, aceștia au scos un sunet ca de ghips când au căzut pe gresia din baie!

Au fost eliberați și arestații din 24.12.1989. Unora li s-au cerut scuze. M-am bucurat când i-am văzut pe Vlad și Florin.

Treptat, viața intra în normalitate.

Pe data de **03.01.1990**, o comisie de la București condusă de proaspătul general Rizea, a venit să ancheteze ce s-a întâmplat la Galați.

În urma anchetei, pe data de **04.01.1990**, maiorul Plătică a fost ridicat și reținut la garnizoana Brăila.

05.01.1990 este ziua în care are loc ședința de la Casa de Cultură în care se alege un consiliu local, iar conducătorul acestuia va fi maiorul Ilie Platică-Vidovici.

Prima jumătate a anului 1990, a fost plină de evenimente politice și tulburări sociale. FSN-ul se transforma în partid, s-au înființat câteva sute de partide, prima mineriadă, sunt ales în Consiliul Provizoriu de Uniune Națională, este atacat sediul guvernului, conflicte interetnice la Targu-Mureș, particip la primul Pod de Flori peste Prut, și la fenomenul Piața Universității, evenimentele din 13-15 iunie 1990...

xXx

Au trecut 17 ani.

În Galați nu au fost victime ale teroriștilor. Eu nu am văzut nici un elicopter în Galați, și nici nu cred că altcineva să fi văzut. După Revoluție, am auzit destui care se jurau că au luptat din greu împotriva elicopterelor teroriștilor... Nu am găsit nici un terorist. În alte orașe au fost victime, dar nu s-au găsit teroriști !

S-a demonstrat științific faptul că teroriștii nu au existat...

De fapt, că au existat...

Adică... s-ar putea să fi existat...

Consider că cei care am fost acolo, în zilele acelea, am făcut tot posibilul să nu avem victime colaterale (?) în oraș.

Au apărut și analiștii care judecă ce s-a întâmplat și cum ar fi trebuit acționat atunci, în zilele din Decembrie 1989. Este simplu

să faci aprecieri la o distanță confortabilă în timp, ascultând muzică FM, fără să fii asaltat de știri apocaliptice și fără să ai răspunderea a mii de vieți în cazul unei decizii greșite...

În acele zile am avut nenumărate alarme despre atacuri teroriste, apă otrăvită, bombe... Am povestit doar câteva întâmplări, și am vrut să se înțeleagă atmosfera de atunci.

Cei care vor să își amintească, vor înțelege.

Av. Cezar-Vladimir Rogoz

ILIE PLĂTICĂ-VIDOVICI

MAIORUL

Declarația

Despre evenimentele din 16 – 17 decembrie 1989 am luat cunoștință din surse proprii. Pe data de 22 decembrie 1989 eram în unitate întrucât eram alarmat. În jurul orelor 12,00 am aflat de la radio că urmează să fie dat un comunicat important către țară. M-am prezentat la comandat, respectiv maior Chebac D-tru și i-am spus că s-a întâmplat ceea ce am preconizat. Către orele 18,00, fiind șeful grupei operative pe unitate, am primit informația de la divizie, că în localitatea Giurgiulești de peste Prut se află staționată o coloană mixtă lungă de aprox, 25 km. formată din blindate, transportoare și personal militar. Față de această informație primită de la divizie am luat hotărârea să trimitem cercetași și în vederea verificării informațiilor la eșaloanele superioare. La întoarcerea grupei de cercetare formată din cpt. Saulea și alți militari mi s-a raportat că informația este falsă. Către orele 20,00 am fost anunțat de către numitul cpt. Popa D-tru, locțiitorul politic al comandantului unității, că urmează să plec la Consiliul Județean pentru a duce alimente și muniție unui pluton care se afla acolo.

Am luat alimente și muniție și m-am deplasat la Consiliul Județean . Pe drum am fost oprit, în dreptul restaurantului Miorița, de către o patrulă formată din civili, care m-au întrebat scopul deplasării mele. Odată ajuns la Consiliul Județean, m-am prezentat la comandantul meu, maiorul Chebac. Pe comandantul Chebac l-am găsit împreună cu numitul Gurău, ocazie cu care am aflat că acesta este Președintele Consiliului de Salvare Națională. Maiorul Chebac, m-a informat că în timpul cât eu am fost plecat din unitate a primit ordin ca unitatea să se deplaseze la București pentru

apărarea revoluției, sub comanda comandantului titular. În aceste condiții, comandantul mi-a zis să preiau funcția de comandant de garnizoană și de comun acord cu președintele C.F.S.N. și funcția de vicepreședinte al consiliului nou format cu probleme de apărare, ordine publică și siguranță, punându-mi la dispoziție și biroul său. Am preluat funcția, am luat legătura cu comandanții unităților militare din garnizoană și am stabilit modul de cooperare.

În noaptea de 23/24 decembrie 1989 s-a pus problema înlocuirii președintelui C.F.S.N. , domnul Apostol Gurău, întrucât acesta lipsea de multă vreme din cadrul Consiliului, situație apreciată ca inacceptabilă de către unii dintre membrii consiliului și s-a propus alegerea unui nou președinte. Printre cei propuși au fost Vlad Vasiliu, Octavian Dicu și subsemnatul. Am refuzat în mod categoric să preiau această funcție.

Până pe data de 24 decembrie am fost pus în imposibilitate de a lua legătura cu comandantul diviziei, colonel Rizea întrucât acesta nu-mi răspundea la telefon.

În perioada 22 - 24 decembrie 1989 am fost înștiințat telefonic și prin radiograme cu numeroase alarme false privind acțiunile unor teroriști precum: infestarea apei, acțiuni ale unor grupuri de cercetare-diversiune, acțiuni ale unor grupuri teroriste, acțiuni ale unor unități de securitate, prezența unor elicoptere care survolau împrejurimile, ambarcațiuni pe Dunăre. În virtutea funcției pe care o aveam am dispus verificarea informațiilor primite și luarea măsurilor în consecință. Am putut constata că unele din zvonurile primite proveneau de la ofițeri din statul major al gărzilor patriotice sau de la persoane care se infiltraseră pe lângă C.F.S.N.

În data de 24 decembrie în jurul prânzului am fost informat despre reinstalarea primului secretar la Brăila, de către subordonații colonelului Rizea, comandantul diviziei. Surprinzător a fost pentru mine, că la aceeași oră a fost adus în incinta Consiliului Judetean fostul prim secretar Carol Dina, de prezența lui cunoscând un număr foarte strict de persoane. Acesta a fost adus de Vlad Vasiliu, Apostol Gurău, jurista Mihaela Mihalcea și Bălan și condus în biroul

gărzilor patriotice. Despre prezența aceluia nu a fost informat Consiliul.

Cu o zi în urmă a fost numit maiorul Gâță Ilie, șeful Poliției Județene Galați. Pe data de 24 decembrie în jurul orelor 14,00 – 15,00 în mod unilateral, Apostol Gurău, a semnat decizia de numire a colonelului Marian în funcția de Șef al Poliției Județene fără a avea vreo motivație și fără să consulte Consiliul. La balconul Consiliul Județean a mai anunțat că urmează să intre în țară un vapor cu aparatură medicală și electronică trimis din Statele Unite.

Am luat legătura cu șeful de stat major al diviziei prin intermediul numitului locotenent-colonel Rusu Teodor, care m-a informat că în urma evenimentelor derulate în clădirea Consiliului Județean Brăila, s-a produs un incendiu și că se trage din toate părțile. Numita Mihălcea s-a urcat pe un TAB din fața Prefecturii și striga că militarii dinăuntru nu sunt militari MApN, ci securiști deghizați. Toate aceste aspecte create m-au pus în situația să verific dacă la sediul Consiliului Județean Galați se urmărește instalarea fostului prim secretar. Din considerentele relatate mai sus, am vrut să verific în ce măsură sunt implicați în activități diversioniste unii dintre membrii C.F.S.N. În acest sens, am luat hotărârea să verific întreg personalul existent în Consiliul Județean, iar la finalul acestei acțiuni, am dispus reținerea a 13 cetățeni printre care se aflau și fostul prim secretar și ofițeri din statul major ai gărzilor patriotice, (colonelul Târcă, lt. Col. Rusu. Cpt. Vodă, Nițescu C-tin). Pe ofițeri i-am reținut pentru insubordonare și neexecutare de ordin. Am anunțat telefonic Procuratura Locală Galați pentru a delega un procuror ca să cerceteze faptele pentru care au fost reținuți. Ulterior am luat legătura cu Procuratura Militară Bacău pentru a-i cerceta pe militari pentru insubordonare. Cele 13 persoane reținute am dispus să fie duse la U.M. 01247sau U.M. 01314, să li se amenajeze clubul în vederea cazării, să fie alocați la hrană, până când Parchetul Militar, respectiv Procuratura locală va efectua și finaliza cercetarea faptelor acestora. Căpitanul Nicolau i-a îmbarcat într-un autobuz cu scopul de a fi deplasați, dar datorită faptului că drumurile erau blocat cu mijloace

de transport, a luat hotărârea unilaterală să fie introduși în punctul de comandă. Pe data de 25 decembrie 1989 către prânz, la reunirea cu ceilalți 19 membri din Consiliul F.S.N. aceștia m-au desemnat ca președinte al acestui for. De la această dată am rămas președintele C.P.U.N. Galați până în iunie 1990. În aprilie 1990 am cerut să fiu trecut în rezervă pentru a putea candida la alegerile generale din 20 mai 1990.

În toată această perioadă am condus Consiliul Provizoriu de Unitate Națională având și calitatea de militar.

Aș mai dori să mai fac o precizare că după momentul reținerii celor 13 persoane am fost chemat la telefon de către gen. Gușă și admonestat că legătura T.O. nu funcționa. N-a vrut să ia în calcul afirmația mea că acea legătură a fost distrusă de revoluționari și era inutilizabilă și mi-a cerut să mă prezint la raport la București. Declar că nu m-am prezentat întrucât între timp a fost demis. Cu colonelul Rizea nu m-am întâlnit decât pe data de 03.01.1990 la Consiliul Județean Galați. Acesta s-a prezentat împreună cu Secretarul General al Guvernului și cu o parte din cei reținuți pentru a lămuri împrejurările în care s-a produs reținerea celor 13 membri din Consiliu. A avut loc o ședință, care s-a consemnat într-un proces verbal.

A doua zi după reținerea celor 13 membri din Consiliul Județean am întocmit un act (un proces verbal) în care am motivat reținerea celor 13 și pe care l-am dat președintelui Stoiculeasa, care era președintele Tribunalului ad-hoc revoluționar. Parchetul Militar Bacău nu s-a prezentat pentru a cerceta situația celor 4 militari reținuți, și nici Tribunalul ad-hoc nu a luat nici o măsură.

Pe data de 24 decembrie 1989, șeful artileriei de la U.M. 01247, pe nume Danciu Ion, s-a prezentat la mine și mi-a comunicat că în clădire este o cameră plină cu armament și muniție, pregătite să fie distribuite revoluționarilor pe bază de tabel. În același timp m-a chemat să-mi arate cum se amorsau grenadele. Deasemeni la parter am constatat existența unor saci cu documente secrete care s-au perindat pe la revoluționari.

Am primit telefon de la Petre Roman, Cazimir Ionescu și de la Președinție pe data de 29 decembrie să-i eliberez pe cei 13 deținuți. În acel moment am cerut cercetarea fiecărui caz în parte pentru a elimina orice ambiguitate și orice suspiciune care ar fi putut surveni mai târziu. Mi s-a cerut să dau dovadă de înțelegere, pentru că sunt suficienți morți și destulă suferință în țară pentru a mai crea și alte stări.

În seara zilei de 29 decembrie 1989 împreună cu procurorul de la Procuratura Locală Galați, m-am prezentat la unitatea de apărare civilă și am discutat cu cei 13 reținuți, luând măsura ca a doua zi să fie invitați la Consiliul Județean.

A fost o situație când în data de 24 decembrie 1989, am fost sunat de către gen. Pancea, la vremea respectivă Comandant CM.J. Brăila și mi-a adus la cunoștință că este abilitat de către Consiliul Frontului Salvării Naționale din București să preia conducerea unităților militare din județele Tulcea, Brăila, Galați, Vrancea și să acționeze conform ordinelor pe care le va primi, precizându-mi totodată că vrea să vină la Consiliul Frontului Salvării Naționale din Galați. Eu i-am replicat că dacă are un document în acest sens, poate veni la mine. În același timp am încercat să verific această cerere a lui Pancea la cabinetul gen. Militaru. Nu l-am găsit și am vorbit cu șeful Marelui Stat Major, care mi-a replicat că nu cunoaște nimic despre această situație și să vorbesc cu gen. Militaru. Mi-am dat seama că este o informație diversionistă care concura împreună cu celelalte aspecte la o stare de incertitudine.

A doua zi generalul Pancea a venit pe la diferite unități militare din județul Galați și a încercat să prezinte aceeași situație la comandanții din Galați, comandanți care erau informați de către subsemnatul în prealabil.

Am trimis un telex la cabinetul ministrului Militaru în care am specificat acțiunile pe care le-a întreprins generalul Pancea. Mi-a fost comunicat că gen. Pancea a fost reținut la o unitate militară din Galați.

Referitor la registrul privind evidența persoanelor cărora li

s-a eliberat legitimații de membru al C.F.S.N. și pe care numitul Bordușanu susține că mi le-a dat mie, declar că nu am cunoștință să fi existat vreodată așa ceva.

Audierea a început la orele 12,00 și s-a terminat la orele 16,30

Povestea

Da, absolut autentică această declarație de martor, din care lipsește doar ultima frază, scrisă olograf, potrivit căreia “o dau și o semnez, astăzi...”

Începuta pe 17 decembrie acum 17 ani, această poveste demarată aiuritor, continuată devastator, perpetuata letargic și cvasi mulțumitor, tinde să se încheie dezamăgitor dacă nu cumva chiar dezgustător.

Scriu aceste rânduri (nu și cele din declarație) la rugămințile stăruitoare ale unor oameni care, în Galați sau aiurea prin țară, au participat la Revoluție (sau ce-o fi fost ea după părerea unora sau altora) în ideea de a fi incluse într-o carte care să menționeze participarea gălățenilor la evenimentele din decembrie 1989.

Este adevărat că doresc o abordare exhaustivă a evenimentelor derulate în Galați, că intenționez să scriu o carte despre cine cu cine, unde, ce, cum, când și de ce a făcut ce a făcut, o carte care să fie pregnant un document istoriografic și nicidecum o narare romanțioasa marcată de subiectivism grosolan, împănata cu floricele de genul unor laude gratuite sau acuze false pentru fapte care nu s-au petrecut niciodată.

Privind retrospectiv, oricât de greu ne-ar fi să recunoaștem, trebuie să acceptăm în cele din urmă (așa cum sună deja consacrata formulare potrivit căreia „viața bate filmul”, în contextul în care prin film înțeleg proiecția virtuală imaginată de un om de creație despre fapte care se pot produce în anumite împrejurări) ca realitatea pe care am trăit-o, fie că are sau nu darul să ne mulțumească, e una singură, tăinuită de unii, mistificata de alții, dar știuta numai de

Dumnezeu.

Rememorând momentele de atunci ca pe niște clișee derulate la ralanti, parcă retrăiesc aieva momentele de stupefacție perplexă pe care le-am trăit împreună cu colegii mei la primirea indicativului „Radu cel Frumos”, ceea ce înseamnă alarmă de luptă, o chestie inventată în urmă cu 1-2 ani, la cererea expresă a comandantului suprem de atunci, ca reacție la evenimentele din Valea Jiului sau Brașov.

Retrăiesc momentele copleșitoare de derută dar și de furie pentru războiul informațional care s-a declanșat imediat după fuga lui Ceaușescu din clădirea CC al PCR, încordarea paroxistică pe care o trăiam ca urmare a zecilor, sutelor de întrebări pe care mi le puneam și cărora nu le puteam oferi ca răspuns decât vagi presupuneri, o dare aproximativă cu părerea despre faptele care pe cât de inexplicabil pe atât de inexorabil, se tot petreceau. Vorba lui Topârceanu: „Am aflat eu niște fapte care m-au scandalizat”.

Încerc să dau acestor notițe, maximum de concizie și maximum de precizie, evitând pe cât posibil digresiunile fără rost. Cu toate astea, nu pot rezista tentației de a reda o anecdotă care, într-un mod foarte plastic dar și amuzant, explica situația în care puteam intra dar pe care am evitat-o, zic eu, în decembrie 1989.

Așadar, anecdota:

Un răcan, după 2-3 zile de armată vrea să afle ce și cum e cu gradele și funcțiile din armată, ce știi și ce fac ofițerii. Firesc, alege calea cea mai simplă, întrebându-l pe caporal:

- *Locotenentul... Ce e cu el? Ce știe? Ce face?*
- *Păi, locotenentul știe tot, da' nu face nimic. Știe pentru că abia a ieșit din școală și nu face pentru că așa zic șefii, el fiind – săracul!- cel mai mic.*
- *Dar locotenentul major?*
- *Pai, ăsta...mai știe câte ceva și mai face câte ceva. Mă rog...*
- *Căpitanul?*
- *Căpitanul?! ăsta nu știe nimic dar face tot. Nu știe pentru că a uitat până și când a terminat școala și face tot pentru că e co-*

mandant de companie.

- *Mda... dar maiorul?*

- *Maiorul?... Ȑsta se uită, se miră și pleacă...*

Cred că veți găsi explicația prezentei acestei anecdote în rândurile ce vor urma.

Plecăm din cazarmă spre clădirea Comitetului Județean de Partid la bordul unui camion de tractat tunuri. Șoferul era un P.M.C., băiat simpatic, de toată isprava. L-am întreat dacă știe unde este clădirea cu pricina pentru că eu...nu prea știam. Înarmat ca un gladiator, cu ținuta și armamentul din dotarea ofițerului la război - pistol, pistol-mitralieră, cască, mască, binoclu, porthart, etc., plecăm sub puternica impresie a imaginilor tv transmise din Piața Revoluției, când un actor dramatic intră în istoria tragicomică a „geniului militar” născut la apelul de seară, dirijând focul spre „teroriștii” din... Biblioteca Centrală. Bietele cărți... Nimic nu mă mai miră având în vedere că e vorba de același personaj care a lansat replica rămasă în istorie: „Mircea, fă-te că lucrezi...”

Revenind la un ton sobru, serios, trebuie să spun că situația era gravă, foarte gravă. Știrile pe care le-am ascultat fraudulos la „Șopârlița”, la Vocea Americii, Germaniei, Albaniei „Radio Erevan” și care-or mai fi fost, vorbeau despre zeci de mii de morți, parcă-parcă păreau să fie adevărate, cu condiția rezonabilă și absolut necesară de a tăia o mulțime de zerouri, pentru că, în cele din urmă, la Leningrad și la Stalingrad s-a ajuns la astfel de cifre după ce armate întregi s-au luptat luni de zile.

Plecare. Traseu: Coșbuc, Traian, pe lângă Școala de Fete Mari și Domnișoare Elegante (așa îi spuneam noi în argou, ca reper, Scolii de Fete de la intersecția străzilor Traian și Republicii – acum Domneasca). Hopa stop! În traseul scufundat în beznă și pustiit de parcă s-ar fi produs biblica ridicare la cer a credincioșilor fără de prihana, undeva în zona restaurantului „Miorița” se profilează în lumina farurilor o mogâldeța de om care ne face semn să oprim. Îi spun șoferului să oprească și fără nici o graba încarc și asigur

pistolul mitralieră. Dacă se trage spre / în noi și nu mă nimerește din prima, îl rad ! Tipul însă e pașnic, amabil, plin de bunăvoință și bine informat despre situația din zonă: drum blocat ! Autobuze, camioane, alte obstacole, barau drumul spre Consiliu. Ne îndrumă și reușim, în sfârșit, să trecem. Ajungem la sediul cu pricina și șoferul mă întreabă ce să facă și unde să parcheze. Observând poarta mare, i-am spus să intre în curte. Când am urcat pe trotuar, câțiva oameni, în majoritate tineri, care erau în preajma porții, ne-au făcut semn să oprim. Ne-am conformat. Am coborât din mașină. Momente hilare. M-au întrebat cine sunt și care-i motivul prezenței mele. M-au amuzat pentru că exista doar o șansa dintr-un milion ca numele meu și funcția militară pe care o dețineam să le fie cunoscute. Până să dau explicațiile necesare, au ieșit din clădire circa 20 de copilandri care, datorită semi întunericii, frigului sau altor motive, păreau să fie negri, sau poate aveau nuanțe de albastru închis sau deschis, apți-după cum am constatat imediat-să facă o hărmălaie de nedescris, însoțind cu țopăituri și giumbușlucuri strigatele vesel-glorioase: „Armata e cu noi !”, „Fără violență!”, „Ole, ole, Ceaușescu nu mai e!”, s.a.m.d., conducându-mă pe un traseu ciudat spre locul și personajul cel mai important, dar, cum aveam să constat puțin mai târziu și el la fel de ciudat: Președintele.

Eu, de fapt, doream să mă întâlnesc cu Comandantul meu, mr. Chebac Dumitru, cel care de altfel mă chemase. Acesta nu a întârziat să apăra ițindu-se după câteva secunde, sesizat probabil de vacarmul creat. În acest răstimp, Președintele m-a măsurat din cap pana-n picioare, încercând probabil să-și formeze o părere despre ce am în cap și cât de bine, la figurat vorbind, mă pot ține pe picioare. Discutând și cu Comandatul, a concluzionat, oarecum ezitant: „Pare să fie băiat de treabă! Sper să facem treaba bună împreună.”

Ne-am retras toți trei într-o încăpere care avea să devina, din acel moment, biroul meu de lucru. Apropo de această „devenire”, s-a convenit să preiau și „prerogativele politice” deținute de Mr. Chebac, cele care derivau din funcția de vicepreședinte cu probleme de apărare și ordine publică al F.S.N. Galați. Convenție simplă, lapidară

în explicație, acceptata de oameni care se respecta reciproc și care-și pun nădejdea unul într-altul. De fapt, așa ar fi trebuit... Mr. Chebac preda comanda. A dublei comenzi în fapt: a celei de comandant de garnizoana pe care o deținea „de jure” precum și a celei politice în care fusese recent investit. Vorba care circulă în armată potrivit căreia: ai predat - ai scăpat, ai primit – te-ai pricopsit și-a dovedit ulterior pe deplin valabilitatea. Mi-a înmănat un teanc de bilețele și mi-a comunicat o serie de informații „esențiale” despre situația din zona, despre tensiunea, nebunia, ipohondria, isteria, nebulozitatea, entuziasmul și haosul care domina zona și oamenii. Incredibil: grupuri de cercetare-diversiune la vest de Cătușa, lângă fabrica de oxigen din C.S.G.- Sidex; un alt posibil grup de cercetare-diversiune la sud de Braniștea pe la Brațul Mort; elicoptere în zbor la joasa altitudine la marginea de est a Tecuciului, pe la Măcin, peste Dunăre în zona Galați-Brăila; schimb de focuri de armă în Pădurea Gârboavele, alte și alte enormități. Ne-am uitat unul la altul și cu greu ne-am stăpânit să nu ne pufnească râsul. Mucalit, cum s-a dovedit deseori, a concluzionat: „Băi Ilie, vezi cum îi capturezi și-i răpui tu pe ăștia că eu, vreau nu vreau, plec la București. Așa a ordonat Tataia, ca unitățile să plece în misiune sub comanda comandanților titulari. Asta e !” Ne-am urat reciproc baftă, „mari succese și de prestigiu internațional” și ne-am despărțit nu înainte de a ne trata cu inevitabilul sfat: „Ai grijă, Coane !” Pa!

Rămas singur, n-apuc bine să mă lămuresc unde, cu cine și cum s-o scot la capăt, că vine discret, sfătos și totuși insinuat un tip care se prezintă ca fiind nici mai mult dar nici mai puțin reprezentantul sau trimisul Bucureștiului la Galați pentru coordonarea acțiunilor Revoluției. Privindu-l cât de rumenit era la față și cât de mult entuziasm se citea în licăririle ochilor și ce emana din respirația bahica, i-am sugerat să discutăm chestiunea aceasta ceva mai târziu. A acceptat. Ne-am zâmbit complice pentru că, deh, înțelegem, nu?! Spre binele lui, a dispărut atunci și nu cred să-l mai fi întâlnit vreodată. Omul a plecat și-cum se spune în popor-dus a fost ! N-a mai apărut să revendice funcții de demnitar post revoluționar, certificate de

luptător de gherila cu merite extraordinare și cu beneficii material – financiare, n-a mai vrut nimic. Se pare că a fost un intelectual de bun simț. De fapt, sunt sigur că așa este pentru că mi-a fost dat să văd și să aud pe mulți alții având specialitatea militară 57, [„politruci” n.n] regretând că s-au implicat în Revoluție. Spusa lor nu face decât să confirme că o revoluție e întotdeauna bine venita cu condiția obligatorie de a ști de care parte a baricadei trebuie să te plasezi.

xXx

Concizia pe care am invocat-o în legătură cu materialul de față, se pare că rămâne doar un deziderat. Am scris multe rânduri, mult prea multe rânduri și constat că mă aflu abia la începutul nopții de 22 spre 23.12.1989.

Ce început, oh, Doamne, ce început ! O masa de oameni cuprinsă de un entuziasm de nestăvilat și subjugata de ideea că... a învins ! Nu se știa prea bine pe cine a învins. Se contura probabil părerea că pe Ceaușescu, deși acesta eșuase lamentabil prin zborul elicopterizat pus la cale de Micuțul-Șchiop-Ghipsat, eșec însoțit și de prăbușirea întregului sistem apărut pe scena omenirii, după părerea mea, cu 5- 10 mii de ani prea devreme dar expirat totuși în România anului 1989.

Trebuie să continui... E musai.

xXx

22/23. Noapte. Telefoane, haos, debandadă...ca la Revoluție. Grupurile de cercetare - diversiune și elementele teroriste năpădiseră zona Galațiului mai ceva decât purecii și păduchii din coada câinilor vagabonzi. Prăpăd mare ! Alarmer false. Vorba lui Mitică Chebac: „Vezi, Plătică, ce faci !”

23.12 1989. Ziua. Apar noutăți: apa otrăvita, alți securiști, alți teroriști neostoiți, uneori erau și unii și alții la un loc „apți să lupte unul contra o sută”, care vor ataca iminent sediile unde grupurile de revoluționari încearcă să constituie noile nuclee de condu-

cere social-politică. „Marile pericole” erau considerate drept „știri șocante”, anunțate cu emfaza, pe ton panicat, prin declarații la radio și televiziune de către cei care aveau acces la microfoane sau camere TV de largă audiență, inclusiv pe plan local.

23/24. Seara – noapte. Președintele își face remarcată... absența. Un grup de cârcotași - contestatari, de un civism impecabil în intransigența lui, reclamă impardonabilul abandon al funcției de către acesta și necesitatea efectuării de alegeri pentru un nou președinte, unul care să fie prezent și să conducă, nu să umble brambura pe cine știe unde și... „Dracu’ să-l ia, că numai Dumnezeu știe pe unde umblă și ce face!” după cum spunea unul mai rău de gură.

Sunt propuși, pe rând sau la grămadă: popa (Dicu), actorul (Vasilii), fotografii (Bordușan), inginerul sau economistul (soții Buruiana, Gheorghe Balâc, Olaru Hanți, Stelu Ileanu), studentul Gabi Jinga – pe care, cu ceva timp în urmă, Președintele nu-l voia inclus nici în ruptul capului măcar în ceea ce se dorea o încropire a unui provizorat de conducere județeană pe motiv că nu-i cunoștea situația matricola și nota de la purtare. Iată că mi-a fost dat să mă reîntâlnesc peste timp, în condiții bizare, cu arhicunoscuta „Nota zero la purtare” purtând de această dată semnătura Președintelui.

Discuțiile aprinse nu conduc spre un rezultat concret, nu se ia nici o hotărâre. Surprinzător, apare Președintele. Fresh. Zâmbet, lapte și miere, costum la patru ace, proaspăt odihnit, bărbierit, bine dispus. Taman cum ne trebuie. Partea proastă era că n-a renunțat la pistolul pe care-l purta la brăcinare pentru că, evident, nu avea centură și își aroga dreptul de a-l purta ca derivând din condiția sa de prezident. Geaba am încercat să-i explic, să-l conving că președinții (vezi și cazul fugarului Ceaușescu) nu pot să-și aroge drepturi cu care nu i-ar împuternici nimeni, să-și atribuie merite pe care nu le au, că, finalmente, nu dă bine și e chiar periculos pentru propria persoană, etc. .. Inutil ! Hotărârea Consiliului Provizoriu de a nu purta armă decât militarii, a fost încălcată aproape instantaneu tocmai de către cel care ar fi trebuit să dea un exemplu demn de urmat de către toți ceilalți.

Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Greu de înțeles, dar nu imposibil, a devenit faptul că s-a hotărât pentru jocul la două capete. Ce altă concluzie se putea desprinde din faptul că n-a dat nici o explicație în legătură cu durata prelungită a absentei și cu ce anume s-a ocupat în acest timp ?

Ce întorsătură ar lua lucrurile dacă s-ar adevăra că domnul Carol Dina a intrat în sediu în noaptea de 23/24 și că la ceas de taină a stat la sfat și nu la sfadă cu Președintele ?!!...

Pentru că evenimentele se succedau cu repeziciune și toate convergeau spre o singură concluzie pe care presupun că o vor intui și cei care vor parcurge rândurile următoare, am să le invoc chiar și în condițiile în care devine posibil să nu se respecte strict cronologia producerii lor:

- a)** primirea indicativului prealarma de luptă antiaeriană ;
- b)** informații potrivit cărora, peste Prut, în dreptul localităților Șivița, Oancea și Giurgiulești, au loc mișcări de trupe - de remarcat prestația excepțională a telefonistelor de serviciu la preluarea indicativului - parola „Gorunul”;
- c)** în zona Spitalului Județean este prins un spion-terorist căruia i s-a găsit cusut în căptușeala hainei un toc de piele de mărimea vârfului degetului mijlociu, toc ce conținea un mesaj abscons, scris în arabă și latină, niște desene complicate care n-au putut fi descifrate nici de domnul Firea (probabil cel mai redutabil enigmist din Galați), nici de fostul director al Spitalului Militar Galați (și el, la rândul-i, un redutabil rebusist). Evident, s-a reținut doar tocul de piele și mesajul scris pe hârtia staniol, „teroristul” reușind să scape...
- d)** o navă rusească de mici dimensiuni care naviga pe Dunăre fără lumini de bord este ciuruită zdravăn de focul armamentului de infanterie din dotarea gărzilor patriotice, din fericire pentru toată lumea, fără victime;
- e)** se trage în draci asupra „elicopterelor” care survolau Dunărea, Galațiul, Smârdanul, Poligonul Mălina;
- f)** o barcă plutind în derivă devine țintă în mișcare și este transformată în tortă arzândă de către marinarii de la Marina Militară;

- g)** doi G.P-isti îmbrăcați în ținută de vara vin in noapte să-si plângă amarul și să-și reverse indignarea pentru că sunt în patrulare fără arme, făcând posibil ca dintr-un autoturism care s-a oprit la circa 100 de metri de ei pe Faleza Superioara să se tragă asupra lor, obligându-i să se ascundă pe povârniș, printre boscheți ;
- h)** pe dealul Baston, lângă cimitirul Israelit, la nord de cazarma U.M. 01247, se trage. Garda și subunitatea de intervenție a unității menționate „mătura” cu foc terenul, dar a doua zi pe lumină nu s-a găsit nici o victimă „pe terenul de lupta”;
- i)** Curierul de serviciu (Lucian Stegaru), dispăre ca măgarul în ceață tocmai când era nevoie de el. Deh, dragostea filială se dovedește mai puternică decât oricare alt sentiment. A ținut mult și la Securitate...la securitatea propriei persoane, evident;
- j)** Telefon: pe digul Brăila – Galați, o coloană de jeep-uri, TAB-uri, etc. în deplasare spre Galați. Sursa ? Evident, aceeași.
- k)** Comentariul unui grad superior (din G.P.) în prezența unora dintre membrii Consiliului Provizoriu: „Noi stăm aici ca prostii, or să vinăăștia peste noi, ne iau ca din oală și ne fac chisăliță.” S-o fi vrut spusă asta vreo injecție de moral ?
- l)** Se produce numirea mr. ing. Gătă Ilie ca șef interimar al Miliției (Politiei) Județ Galați, după aprobarea și discutarea propunerii mele în Consiliu;
- m)** Primesc un telefon bulversat despre reinstalarea în funcția de șef al județului Brăila a „tov.... domnului Lungu”, fost până ieri-alaltăieri prim secretar ;
- n)** Sunt înștiințat de introducerea clandestină a domnului Carol Dina în clădirea în care funcționa Consiliul Provizoriu și că se afla în birourile gărzilor patriotice adică tocmai la subordonații de drept ai domniei-sale, până la declanșarea Revoluției;
- o)** Președintele, Bălan, Vasiliu, Mihalcea și cei de la G.P. nu comunică membrilor Consiliului nimic despre prezența, intențiile, eventualele propuneri sau proiecte ale noului venit, sau măcar planul comun (ale acestora cu domnul Carol Dina);
- p)** Colonelul Marian „se cere” șef în locul mr. Gătă iar Președintele

îi satisface dorința fără să clipească și fără să discute problema în Consiliu. Ulterior, la cererea mea, rupe hârtia semnată și stampilata prin care făcuse numirea;

q) Noaptea, pe strada Reforma Agrară, o dubița tip TV oprește în fața blocurilor din imediata apropiere a intrării în UM 01290. Din ea, coboară patru inși înarmați cu pistoale – mitraliera, trag în aer ca la nuntă, îmbarcă și pleacă în trombă. A doua zi se găsesc tuburi de cartușe și la cercetarea care s-a efectuat, s-a constatat după marcajul inscripționat pe fundul tuburilor că muniția nu aparținea nici uneia din unitățile militare din Galați (?!);

r) Tot noaptea, în zona unității militare care lucra pentru combinatul siderurgic și a liniei de centură feroviară în nordul acestuia, se produc schimburi de focuri având în modul cel mai evident, ca scop, să creeze derută și să dea de lucru subunităților care se găseau în dispozitivul de luptă.

.....

Văleu, se termină alfabetul și eu n-am înșiruit nici măcar un sfert din faptele, acțiunile, evenimentele, accidentele, incidentele, întâmplările, – numiți-le cum doriți – care mai de care mai bizare ale căror protagoniști erau, din păcate pentru ei dar și pentru cei din preajma și câțiva dintre membrii forului provizoriu de conducere și din imensa echipă de consilieri sfătuitoari, experți în de toate și nimic, sfetnici de taina sau cum s-or mai fi numit și care gravitau în jurul Președintelui, suprapopulând un Consiliu care gemea deja sub apăsarea numărului de membri, ca o consecință a interminabilelor primeniri.

Disparițiile dese și de durată ale Președintelui, stilul de lucru autocrat dar nu și autoritar prin care (nu) conducea, ignorarea Consiliului în ansamblul său, sarabanda șușotelilor cu unii dintre membrii staff-ului personal al Președintelui, lipsa de transparență în luarea deciziilor creau nedumerire și confuzie, sădeau neîncredere, trezeau suspiciuni, amplificau nefericit starea de surescitare instalată chiar de la început.

În haosul general, unii și-au confecționat ștampile false, emi-

teau „documente” nicăieri înregistrate, semnate cu marele anonim indescifrabil iar în numele Revoluției și a victoriei acesteia devalizau restaurantele și punctele comerciale, indiferent dacă se aflau sau nu sub patronajul P.C.R sau U.T.C.

Haosul, parcă dinadins creat, părea să răspundă unui singur scop: acela de a provoca un incident major, o stare conflictuală gravă care să implice Securitatea, Miliția și Armata, incident care să conducă (cum grațios și inocent se exprima un demnitar american de mai târziu) la producerea de „victime colaterale” din rândul populației civile.

După primele momente în care mulțimea, oamenii de pe stradă, au dat navală în sediile instituțiilor ce formau coloana vertebrala a statului comunist, precum și în sediile agenților economici, încercând pripit dar cu o bună credință și un devotament de necontestat să se reorganizeze administrativ și politic, constituindu-și propriile F.S.N.- uri cam în spiritul Declarației de la București a CNFSN.

La Galați, ca de altfel în multe alte localități, nimic despre... „Jos comunismul !” După momentul-șoc al părăsirii CC al PCR în 22 decembrie, de către Ceaușescu, la Galați s-a produs o întâlnire la nivel de vârf în sediul poștei centrale la care a participat toată floarea, crema, spuma elitei gălățene în materie de P.C.R. și instituții reprezentative, soldată cu un eșec de proporții căreia i s-a pus capăt printr-un scurt și sec: „Plecați dracului acasă !” rostit tăios și resemnat de fostul director Stoian.

Băieții buni sau răi s-au conformat sloganului marxist: „Comuniști și securiști, unduiți-vă!”. Ascultători și înțelepți, s-au regrupat urgent și au trecut la contraatac, plecând de la premisa – corectă - că fără ei nu se poate. S-a lansat ideea că a sosit timpul oamenilor din eșalonul doi, eventual trei, pe alocuri patru, cinci, etc. Nu doar Brăila și Galațiul s-au înscris în astfel de coordonate de lucru, o mulțime de alte județe au recurs la aceeași stratagemă, eu amintind aici doar de Tulcea care l-a căutat, găsit, adus și instalat pe fostul prim secretar Barbu Popescu, considerat a fi... comunist de omenie, corect și cinstit. „Bardă” Popescu o fi fost ce-o fi fost dar

mandatul îi expirase.

Când în rândurile anterioare am parcurs alfabetul întâmplărilor misterioase sau a celor cu „tâlc adânc” am omis-o pe cea a căpitanului – locotenent „echipat” în Alain Delon aflat încă în permisie la Brăila la o soră – zice el. Poate la colonelul Sora, comis-arul politic al Diviziei – zic eu care venise să se pună la dispoziția... Revoluției. Impresionată de parfumul de lăcrămioare ce se degaja din legitimația militară pe care o deținea și care era atât de nouă încât parcă urma să fie eliberată mâine, căpitan Badea Marinela ne-a stricat și mie și lui dispoziția, eliberându-l din motive „umanitare”.

Am trecut și peste asta, ca peste atâtea altele dar n-am mai putut trece și peste confirmarea faptului că doar o mână de „inițiați” știau de prezenta prim-ultimului-secretar județean în sediu și așa cum se obișnuiește să se spună, știau în egală măsură scopul și durata vizitei domniei-sale.

Pentru militari este știut că, pe câmpul de luptă sunt puține lucruri și puțini oameni în care poți avea încredere. Având în vedere duplicitatea unora din preajmă, încrederea pe care o aveam în ei tindea vertiginos spre zero. Rămânea să mă încred în Dumnezeu, în mult noroc și, cu precădere, în propriile-mi forte. Nu eram Superman să le știu și să le pot face pe toate dar nădăjduiam să ieșim din clinci fără ca măcar un singur gălățean să aibă vreo zgârietura ca să nu mai spun că refuzam categoric ideea de a înregistra morți și răniți, care ulterior, inevitabil, mi-ar fi fost atribuiți „ca o consecință a felului dezastruos în care am condus, a neimplicării, eventual a super implicării, a neluării la timp a măsurilor necesare, etc...” toată gama de reproșuri pe care le întâlnești la tot pasul, în toate sistemele de organizare statală pe care omenirea le-a inventat, le-a trăit și finalmente le-a distrus.

În urma jocului la două capete pe care și-l propuseseră unii, urma să cad la mijloc împreună cu alții, fraieri și ei, care nu ne-am orientat și am nimerit în locul și în momentul nepotrivit. Evident că nu puteam accepta așa ceva. Napoleon dixit: „În situații

excepționale se iau măsuri excepționale.” Băieți, dacă așa se pune problema, schimbăm foaia. Așadar, anecdota potrivit căreia: maiorul se uită, se miră și pleacă, pică!

L-am sunat pe domnul căpitan Haret Dumitru, șeful de stat major al U.M. 01247, șeful meu în viața de zi cu zi, ajuns acum conjunctural și întâmplător în subordinea mea, invitându-l până la sediul C.F.S.N. Jud. Galați, pentru o discuție care nu putea fi purtată prin telefon din motive lesne de înțeles. A venit. I-am făcut o punere în temă privind datele și informațiile pe care le am, a analizei pe care am efectuat-o și argumentele care susțin concluzia la care am ajuns, aceea că se încearcă o răsturnare a situației constând în instalarea la conducere a eșalonului doi din P.C.R. I-am cerut niște militari pentru dublarea pazei, pentru a interzice intrarea și ieșirea din sediu până ne vom lămuri cine și de ce face ceea ce face. Mi-a spus că și la Buzău s-au petrecut fapte asemănătoare, comandamentul armatei avându-l ca musafir de vază pe Ion Olteanu, fost ministru al Apărării și secretar în funcție al CC al PCR la acea oră. Domnul căpitan Haret s-a plâns ca nu are oameni suficienți, dar că va încerca totuși să-mi trimită câțiva militari. A plecat... A plecat el, eu rămânând cu aceleași probleme, urmând să le fac față numai Dumnezeu știind cum.

Surprinzător de repede își face apariția un camion plin de soldați. Bucuria mea se spulberă brusc când constat că militarii nu sunt din unitatea mea, ci de la o alta, acolo unde fusese numit de câteva luni un fost politruc ce urma să-și facă stagiul la comanda trupelor. Peăștia nu-i chemase nimeni dar nu era timp de aflat cine și de ce mi i-a trimis. În consecință, îi fac semn aviatorului Cezar Rogoz, și-i cer să nu accepte schimbarea celor din dispozitivul de pază pentru că de fapt asta ceruseră (!) noii veniți. S-au mirat, s-au resemnat și-au plecat. Cuvios, cuminte și laudabil.

Vă reamintesc că am invocat o anecdotă. Ei bine, maiorul Ilie Plătică-Vidovici s-a uitat dar n-a rămas mut de uimire și - lucrul cel mai important – n-a plecat.

Și dacă Maiorul n-a plecat în acele momente critice lăsân-

du-i de izbeliște sau în voia sorții pe cei în preajma cărora s-a nimerit să se găsească atunci, e de mirare că a tăcut până astăzi deși n-a fost și nu este mut.

Nu pot invoca o inspirație pogorâtă sau izvorâtă dintr-un har divin care să-mi fi călăuzit pas cu pas calea spre ceea ce am decis că trebuie să fac - și am făcut ! - pot doar recunoaște că experiența de viața, cunoștințele mele despre ceea ce îndeobște numim simplu „natura umană”, interferențele, conexiunile, contradicțiile și stările conflictuale dintre inși, pot constitui oricând motivul unor „explozii” care scăpă de sub control, a unor fapte cu consecințe oricând regretabile dar niciodată reparabile.

A trebuit să trimit „curier călare” – pe dl. lt. col. (r) Rusu Teodor – până la Brăila. A trebuit să mă dau drept mr. Zaharia pentru a reuși să vorbesc prin telefon cu Tataia (col. Rizea); prin ploaia de critici, ocări și sudalme, am înțeles că trebuie să mă consider fericit că nu-i sunt în preajmă ca să mă ia la palme și că pot să mă felicitez și să mă cocoșez de răs pentru satisfacția de a mi se fi adăverit bănuiala ca onor Tataia are relații speciale de apel-răspuns la telefon, de comandă și execuție doar cu unii dintre subalterni, adică doar cu aceia pe care se putea conta din punctul de vedere al domniei-sale.

Până la urma, lt. Ilie din unitatea lui Zaharia n-a mai plecat de la Penta 1 (telefoanele speciale de vis-a-vis de Casa Sindicatelor). Nici clădirea Consiliului Județean n-a sărit în aer cum suna o teribilă amenințare că se va întâmpla în eventualitatea în care, răspunzând unui telefon primit din exterior, corespondentul din interior îi va da o parolă.

Am abordat rezolvarea situației fără consimțământul Maicii Tereza, fără un conclav al juriștilor în curs de alfabetizare pe tema Dreptului Divin și a celui Juridic, în special a aceluia care sunt vizibil marcați de trecerea de la dreptul socialist la cel capitalist, devenit necesar în vederea aprofundării drepturilor și răspunderilor ce decurg sau derivă din implicarea în insurecții, revoluții, în calitatea de insurgent sau repetent în materie de ce-am invocat mai înainte.

Mi s-a spus că „mi-am permis să adopt soluții perfect justificate din punct de vedere militar dar inacceptabile întrucât constituie atentate grosolane, încălcări flagrante ale drepturilor fundamentale ale omului, crime la adresa umanității, etc.” vă întreb dacă vă vine sau să credeți că textul de mai sus este autentic și reprezintă spusele unui procuror în curs de alfabetizare, producător-scenarist-arivist despre care cred că ori e prost iremediabil, ori mare ticălos și dornic de glorie și de faimă ca nebunul de spaimă.

Da' hai, să nu devin ranchiunos ! După ce mi-a sosit „trupa” și a intrat în dispozitiv, da buzna în birou... domnul Pre-șe-din-te ! Aflat la limita dilemei existențiale: „pe scut sau sub scut ?” îl întreb despre întrucâtva neașteptata apariție după incidentul care l-a avut ca subiect pe col. Marian și despre motivele care l-au determinat să se deranjeze. Limbajul dialogului prin mulțimea de „licențe”, prin pitorescul sau grotescul lui, este greu de reprodus dar explicabil și pe deplin justificat, dacă am în vedere că era o chestiune de viață și de moarte. La urma urmei, un gânditor a considerat că primul pas în evoluția civilizației l-a făcut cel care a înlocuit parul cu o sudalmă...

O bucățicuță de hârtie făcută cocoloș, aflată în buzunarul de la piept a cămășii Președintelui, lecturată de mine cu ochii cât cepele, avea un mesaj scurt: „Carol Dina vrea să vă vorbească. Responsabil cu paza Bălan.“ Nu-s deloc atent la calitatea exprimării și mă rezum doar la exactitatea ei, menținând precizarea Președintelui cum că destinatarul... eram eu ! Cum adică ? Eu ?! Nu se poate !... Dar de ce d-le Președinte mi-ați ascuns irezistibila dorință a domnului Carol Dina de a ne vedea ? Discuția continua în termenii despre care am amintit și se încheie previzibil cu... cătușe.

Solicit apoi adunarea întregului Consiliu, a celui inițial încropit, apoi a celui revăzut, refăcut și completat, a întregului personal, fără excepții, presupus și admis a face parte din staff-ul auxiliar al Consiliului, pentru a lamuri situația creată.

O triere nici grabnic lejera dar nici lent riguroasa face ca 13 din cei atunci de față să fie reținuți și să devină subiecții unei

anchete care să ne lămurească în zilele următoare asupra a tot ceea ce s-a întâmplat în legătura cu participarea, atitudinea, dispozițiile pe care le-au dat, și le-au executat sau nu, cei în cauză. Toți ceilalți rămân la fel de liberi ca pasările cerului și n-au decât să continue ceea ce au început. O parte dintre ei au continuat să lucreze în cadrul Consiliului încă de a doua zi, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, devenind chiar eficienți.

N-aș băga mana în foc susținând că toți cei 13 au fost vinovați, după cum, nu m-aș încumeta să afirm că alții, poate la fel de vinovați sau nevinovați nu s-au găsit din diverse motive printre împričinați. Jocul șansei și al întâmplării. Hazard desăvârșit, noroc chior sau ghinion curat. Asta e... Dacă n-ai destul noroc, vezi ce-ai de făcut cu baftă!

Oricum, după evenimentele șoc din ziua de 24 decembrie, ca prin farmec, au dispărut toți teroriștii și securiștii care, chipurile, atentau la viața revoluționarilor și voiau să facă imposibila victoria Revoluției. Războiul informațional dus în perioada 22-24 decembrie, s-a terminat brusc. Să existe oare o relație cauză-efect în toate acestea ? Să fi dispărut sursa?

La Revoluție au participat o mulțime de oameni de excelență factură, indiferent de condiția socio-profesionala pe care o dețineau aceștia, o mulțime dispusă să facă orice pentru o schimbare în bine. Acea Mulțime, prin participarea ei afectiva a constituit suportul fundamental al Revoluției, suport care a conferit o putere uriașă și o forță fără de care, oricât de bine organizată, oricât de bine intenționată sau oricât de bine motivată, ar fi fost o minusculă grupare, intelectualizată și polarizată pe idei și principii, altele decât cele aproape unanim acceptate de o societate socialistă născută prematur, care fie din conveniență, fie din comoditate sau ignoranță, fie din teamă sau lene, din prea multă falsitate sau din sictir, nu le-ar fi acceptat demersul sortit iremediabil eșecului.

Am constatat atunci cât de mult a contat în formarea concepțiilor oamenilor sloganurile comuniste clamate până la exasperare de către privilegiații vremurilor: „comunistul, om de omenie”,

„comuniștii, cei mai buni fii ai poporului”, „formarea omului nou”, „rolul mase-lor și al personalităților în formarea istoriei”.

Președintele a acreditat (sau și-a însușit) părerea că e cel mai bun dintre cei buni și în consecință, devenind vedetă a inventat imediat legi, propriul bun plac devenind liberul arbitru pentru ce se derula în cadrul Consiliului, fiind aproape în stare să-și lase basca pe cuier pentru că profanii și nătărăii, colaboratori de ocazie, să treacă să o salute cu evlavie, minunându-se de câtă inteligență emana basca.

Părerea Președintelui despre democrație, vizibilă după felul în care s-a manifestat, a avut darul săucidă spiritul în care s-a născut Revoluția la Galați, trădând-o și transformând fatalmente Consiliul într-o coțerie.

După ce a câștigat lupta pentru întâietate dusă contra lu' Benone Pușcă (un alt demnitar comunist de prim rang care a crezut că a sosit vremea să treacă în fruntea obștii și a bucatelor), Președintele a apelat la domnul Carol Dina sau a acceptat propunerea acestuia, vizând o posibilă colaborare în epoca post Ceaușescu.

Din punctul meu de vedere, am crezut și continui să cred că Președintele s-a urcat într-un tren care mergea într-o direcție greșită, hălăduind destul pe târâmul iluzoriu al credinței nesăbuite, că e musai să existe violență și confruntări după tipologia revoluției franceze sau a celei din Rusia, pentru a arată contemporanilor și posterității cât de grav a fost momentul trăit și ce lupte grele s-au dus pentru victoria noastră... asupra nouă înșine și am hotărât să pun capăt tâmpeniei cu pricina.

Vă vine să credeți sau nu, am ajuns la convingerea că singurul lucru bun care se putea face, consta în a-i da deoparte pe toți oportuniștii, pe alde încurcă-lume, pe vădit interesații în ajungere pe culmi, pe lingăi, pe lătrași, pe ciripitorii cărora le sosise anotimpul prielnic și front de lucru „cârca”. Ușor de zis, infinit mai greu de făcut mai ales în ceea ce privește „selecția”.

Numărul celor care s-au implicat direct, necondiționat, asumându-si toate riscurile în răfuiala cu sistemul a cărei crize prelungite ajunsese la apogeu, devenise foarte mare.

Am convenit arbitrar că numărul foarte mare al participanților este echivalentul MULȚIMII. Și cu Plătică și fără Plătică, cu Gurău sau fără Gurău, Revoluția tot se făcea. Ea, Mulțimea, a făcut Revoluția și eu m-am regăsit printre ei. Dintre cei care se includ meritoriu în această Mulțime, aș putea aminti o sumedenie de nume, dar din dorința de a nu nedreptăți prin omisiune pe cineva, mă gândesc să le relievez contribuția în cartea pe care, așa cum v-am spus, mi-am propus s-o scriu.

Despre cei pe care i-am... reținut. Unii au înțeles unde, cum și cât au greșit în interpretarea datelor, s-au retras discret, conștientizând că eroarea umană nu trebuie să atragă musai sancțiunea capitală. Alții: „da' nu ne dați și nouă ceva acolo, măcar o minimă satisfacție, un bănuț... o rentă viageră?... nimic-nimic ?!”

Culmea e că rămâne în actualitate proverbul potrivit căruia „obraznicul mănâncă praznicul”, tocmai cei despre a căror vinovăție nu am nici un dubiu. Director fiind sau patron de societate comercială, să ceri și să primești indemnizație de revoluționar (sau reținut), mi se pare a fi o lăcomie de o abjecție crasă, o nesimțire definitorie pentru cei care se pretează la așa ceva, o nemernicie. Marile caractere se văd în lucrurile și gesturile mici, mărunte, nu-i așa domnule Vasiliu ? Apropo, cine ziceai că-l bătea pe Caranghel de a trebuit să intervii tu pentru ca domnul Carol Dina să nu fie omorât ?

Așadar, după 17 ani, tot în Revoluție suntem. Firesc, aș zice eu care am trăit Republica Populară, botezată apoi Republica Socialistă, voi trăi cât o da Domnu' și în cea Capitalistă, care la urma urmei tot aia e. Schimbarea denumirii, a titulaturii sau cum s-o mai zice, nu aduce cu sine modificarea instantanee și irevocabilă, neapărat în bine a stării lucrurilor, a mersului treburilor, a mentalităților, a atitudinii față de muncă, de viață, de semeni, etc.

Avem lejeritatea de a transfera răspunderea generațiilor viitoare, mizând pe faptul că ele nu vor mai fi „întinate” de comunism, un comunism pe care îl consider primitiv ca exprimare în secolul XX, dar posibil și viabil în mileniul 10.

Un suflet pulbere de stele, așa cum devenim toți, ne privește din ceruri: YO4BB5 Silvestru Constantin. După ce s-a terminat nebunia, încrâncenarea, tornada furiei, spaimelor și temerilor din Revoluție, am zăbovit împreună cu acest om asupra a ceea ce a fost atunci. Unui om căruia i-a plăcut enorm viața, care a iubit-o pățimăș pe Sania lui, copiii pe care i-a avut cu ea, nepoții, filatelia și radio-telegrafia, a înțeles și a acceptat ca pe o necesitate și nu ca pe o fatalitate ca tot ce s-a întâmplat trebuia să se întâmple deși... n-a fost pura întâmplare, cum întâmplare n-a fost nici faptul că am fost martor când a cunoscut doi tomnatici de peste Prut sau când i-am botezat o nepoțică, devenind cumetri. Deh, Oameni între oameni !...

Nu mi-am dorit niciodată să fiu patetic, nu mizez pe o eventuală miraculoasă capacitate persuasivă și nici pe o diabolică putere de mistificare. În decembrie '89, aflat acolo și prins în vârtejul evenimentelor, având în vedere ineditul absolut al situației, încercând aproape cu disperare o rezolvare fericită a acesteia, într-o stare de oboseală care se apropia vertiginos de epuizare, mi-am amintit de o vorbă care glăsua sec: nu căutați, găsiți !

Probabil că mulți alți ofițeri MAPN aflați în locul meu, ar fi procedat la fel. Dovada că spusele mele au acoperire, o constituie faptul ca mr. Chebac Dumitru a acceptat includerea în FSN, în condițiile în care în țară nu se știa nimic despre soarta lui Ceaușescu și orice deznodământ era posibil. Am făcut ceea ce conștiința mi-a impus să fac, ceea ce viața m-a obligat să fac și nimic mai mult. Doar atât.

În fizică este abordată teoria cuplurilor de forțe, a interacțiunilor, se vorbește despre vectori și, finalmente, despre o rezultantă. Prin translatare în domeniul politico-social, la Galați, unde au fost în joc zeci și sute de interese, mii de vectori, zeci de mii de forțe, nu poate nega nimeni că rezultanta sau rezultatul a fost - dați-mi voie să mă gândesc la un adjectiv cu funcție de calificativ – IN-CRE-DI-BIL ! Într-o garnizoană care avea 19 unități militare, dacă lucrurile ar fi scăpat de sub control, sau dacă lejeritatea gândirii unor personaje diabolic de interesate în a deveni eroii de legendă

ai neamului ar fi avut și mijloacele de exprimare, realmente (vorba domnului Radu Macovei), se putea produce o baie de sânge. Oare cine poate explica acest miracol ? În toate centrele reședință de județ aflate în jurul Galațiului au fost înregistrați, din păcate, zeci de morți și răniți. Sub patronajul militaro-spiritual a Maestrului de Ceremonii - Tataia, Brăila a numărat între șiroaie de lacrimi de durere peste 40 de morți și peste 60 de răniți. La nici 12 km de Galați, în linie dreaptă...

Tulcea, Vaslui, Focșani, Constanta, Buzău (vecinii apropiați) au înregistrat cam aceleași cifre ale pierderilor dar, cu un „câștig enorm pe planul imaginii” prin... conferirea titlului de Oraș Martir. Să mai comentez faptul că am primit vot de blam pe motivul că numai din cauza mea nu e Galațiul oraș martir ? Asta-i mamă, ce să-i faci !

Tuturor celor care au ajuns cu lectura până aici, le mulțumesc pentru înțelegerea pe care au dovedit-o suportându-mă și-i felicit pentru răbdarea ca dar și har cu care au fost înzestrați. Dacă cineva contestă unele din afirmațiile mele, inclusiv cei vizați, cu rudele, finii și afinii până la gradul IV, își pot trece pe lista de priorități spurcarea prin blesteme și injurii de dimineața până seara și invers, plățirea de acatiste și acționarea în judecată. De altfel, la despărțirea de procurorul inchizitor și de „partea vătămată” (apropos, există o superbă anecdotă în legătură cu partea vătămată), le-am spus acestora două versuri dintr-un sonet:

“Răboj fă-mi din greșeli și din păcate,
Înscrie-ntr-ânsul, bănuieli, dovezi...”
adică tipologia clasică.

N-am vrut să continui șarada cu dedicație specială pentru V.V., și pentru că tot se pregătise el să dea un spectacol de zile mari, unde urma să recite pentru Tovarășa, închei, dedicându-i un pasaj superb din „Moartea Lupului” de Petofi:

“Ce mare nume avem
Mda...oameni, sună bine
Când știi ce-ai fost, ce ești

Când moartea te răpune
Tăcerea-i de prisos,
Tot restu-i slăbiciune...”
Dragii mei... cam atât !

1 Decembrie...2006.

xXx

Privind isteria ce i-a cuprins pe unii în demersul lor de a-și eta-
la meritele revoluționare și a pretinde drepturile post revoluționare,
poți fi lesne descumpănit preț de câteva secunde, pentru că însăși
larma voit gălăgioasă pe care aceștia o provoacă, te va scoate din
impas și te va lămuri despre ce e vorba de fapt. Jalnicul demers îți
va stârni probabil un zâmbet trist-compătimator și-ți va strivi con-
comitent pic de înțelegere și compasiune pe le-ai fi putut avea.

Eu socot că... n-ar fi corect să nu se ajungă la niște con-
cluzii (care să nu fie definitive), eventual la niște pseudo conclu-
zii (vag aluzive dar nici ele definitive), în care ironia să biciuiască
binemeritat prostia, nemernicia, ipocrizia și nimicnicia unor vajnici
luptători pentru drepturile omului (evident că oamenii sunt ei iar
drepturile exclusiv ale lor), ignorând că pe baricadă, în Revoluție
s-a aflat cândva Javert, în „Mizerabilii” ; Flaubert spunea că în
fiecare revoluționar zace un polițist.

După ce la 1 decembrie a.c. am zis că materialul e bun de
tipar, m-am gândit că poate lipsesc concluziile menționate anter-
rior. Întâmplarea a făcut ca după ce m-am hotărât „să rup tăcerea”,
am revăzut parte din materialele publicate de-a lungul vremii în
presa locala printre care și un material publicat în „Viața Libera”
Galați, nr. 2557 din 22 decembrie '98. Nu aprofundasem până acum
conținutul acestui super interviu, apărut sub titlul „ACTORUL ȘI
REVOLUȚIA”. Este super din cel puțin două motive:

a) ca dimensiune, pentru că se întinde pe suprafața a două coli, for-
mat A 2, privilegiu de care n-a beneficiat nici măcar un șef de stat
sau de guvern care a călcat prin Galați;

b) are niște perle superbe, domnul V.V. contribuind extrem de generos la elucidarea unor mistere și la demolarea unor mistificări.

Actor fiind, îi putem lesne atribui statutul de Star al Revoluției Gălățene. Absolut dezarmantă sinceritatea domniei-sale, iar contradicțiile interne ale dezvăluirilor șoc sunt de un ridicol și de un penibil cvasi inegalabil.

Din cele doua pagini format A 2 poți retine, în esență, următoarele:

(Reporter): - D-le V.V. ce ați făcut Dvs. în Revoluția Gălățeană ?

V.V. – Domnule, eu am făcut ce am făcut, dar a venit tâmpitul ăla de Plătică, ne-a arestat și ne-a trimis în buncărul ăla în drumul către fundul pământului, să cazî în fund nu alta!

Rep.: - Bine-bine, lăsați asta cu buricul pământului, sau mă rog, cu fundul lui, spuneți-ne ce-ați făcut în Revoluție, că o să ajungem și la subiectul ăsta.

V.V. – Dom'le, buncărul ăla era de groază. Ne-au dat scaune ca să ne spânzure și treptele alea tot coborau și coborau de parcă nu se mai sfârșeau niciodată...

Rep.: - Bine, bine, hai, sfârșește matale cu coborâtul și spune ce-ai făcut în Revoluție.

V.V.: - Pai ce era să fac, că în buncăr nu puteai să faci mare lucru.

Și tot așa: „dă-i și luptă neicușorule, ca la patuzopt !”

Las deoparte acest interviu imaginar și spicuiesc din interviul real, rostit cu talent actoricesc de propria-i guriță, spicuiiri care ne pot lămuri asupra contribuției de inestimabilă valoare la bunul mers al Revoluției:

1) Părăsind Teatrul, trecând strada, a intrat în clădirea județenei de partid și o dată cu asta a marcat o intrare spectaculoasă în cartea de istorie. Citez: „Bineînțeles că direcția noastră era peste drum.”

2) „Nu distrugeți că asta e Mincu! Și pe urmă mi-am zis că de ce sunt eu tâmpit, că nimeni nu știe cine-i Mincu.” Așadar, recunoaște că e singurul tâmpit care, el și numai el, știa ce e cu Mincu ăsta. Ca să vezi...

3) „Beuran era alb, livid și nu scotea o vorbă. Pușcă țipa, urla, făcea

ca toți dracii. AM SPUS CĂ TREBUIE SĂ FIE ARESTAȚI [subliniere personală]...L-am lăsat în plata Domnului cu doi băieți. Unul dintre ei este Florin Bordușan...” Ca să vezi ce fatalitate ! N-avea de unde să știe ce își cobeia, și că vorbea de funie în casa spânzuratului. Nu vreau să fiu pișicher dar îl întreb pe V.V. dacă ne poate spune pe ce se bază a invocat arestarea celor doi și cine trebuia să o facă atunci în 22 decembrie '89, în jurul orei 14.00 ? Cumva eventualii colaboratori de la XX, MI, etc. ? Avea el, V.V.- actorul, încă nemembru al consiliului care urma să se nască, puterea de a decide arestarea lor și dacă da, ce anume le imputa respectivilor pentru a fi blocați să mai facă rele ? La fel de greu îmi este să înțeleg cum poți fi lăsat în plata Domnului în măsura în care ești în grija...domnilor.

4) Fabuloasa poveste cu tancurile rusești pe pod. Cum necum, a reușit El să le aducă pe pod. Măcar că până la linia roșie, da' tot a făcut-o...

Citat: „Un tar de om avea curaj să împingă tancurile mai în spate. Plutea așa un fel de nebunie în aer...”

Cred că „nebunia care plutea în aer” survenea de la suflarea pe care chiar el a făcut-o pentru a da peste cap blestematele tancuri rusești. Cred că a inhalat o doză prea mare de aer contaminat cu...nebunie și a rămas vizibil marcat până azi. Bine ca n-a putut să mai zburde liber după 24 decembrie că cine știe ce trupe ne mai aducea pe cap!

5) Se pare că Tomolici a fost sfetnicul lui de taină pentru că altfel e greu de explicat cum de l-a avansat de la gradul de plutonier adjutant la cel de...colonel. Dacă s-ar fi prelungit șederea în buncăr, probabil că l-ar fi avansat mareșal. „Colonelul” Tomolici a fost reținut pentru că, în naivitatea sa și în buna sa credința începuse să amorseze...grenadele.

6) „Când m-am întors de la București...După aceea , m-am dus să-l aduc pe colonelul Lupu de acasă. (Colonelul Lupu era șeful Securității la Galați – n.a.) A acceptat: „Dacă-mi garantează Actorul că mă aduce înapoi, vin...” El mi-a zis Actorul. Lumea a preluat asta. Mi-a plăcut teribil. NU TREBUIA SĂ SE ȘTIE CINE SUNT [subliniere personală]. Eram Actorul și atât. Devenisem, cum s-ar spune, conștient de rolul meu în revoluție, eram responsabil, dar și oarecum nedumerit.”

Ca să-l fi adus pe colonelul Lupu de acasă, e de presupus că știa

unde stă. Ca să-l convingă să-l însoțească și să-i poată garanta întoarcerea, lasă să se înțeleagă că se cunoșteau bine și că relația dintre ei era de natură să conducă la un accept a cărui consecințe puteau fi pe măsura îndoielilor manifestate de colonelul Lupu. (Și, în trecut fie spus, lucru cert e ca nu V.V. l-a adus pe colonelul Lupu la Consiliu ci Lefter Romeo și Motoc Mihai – zis „Motanul”.)

Dar, o chestie... ezoterică se ascunde în acest mirobolant NU TREBUIA SĂ SE ȘTIE CINE SUNT și tot ce decurge din asta. De fapt cine era personajul care se ascundea în spatele celui la vedere, al Actorului ? Și până la urmă, Actor fiind, ce rol trebuia să joace așa după cum singur spunea ? Cine era scenaristul și cine regizorul ? Ei bine domnule V.V., dacă rolul e doar cel pe care l-ai jucat, află că l-ai jucat prost și asta e și motivul pentru care deznodământul n-a putut fi altul. „Nu mi-a fost nici un moment frică.” Dar... „Îl știam pe Tase (Bălan) ca pe un tip băgăreț și puternic și l-am cam luat pe lângă mine ca pe o gardă de corp.(...) Mai erau doi băieți, garda noastră de corp, să ne apere, aviatori, cu armă, de pe la Aviasan. Unul era Cezar Rogoz...” Dacă nu-i era frică, totuși, de ce anume se temea ? Precauția cu gardă – gărzile de corp nu asta sugerează, că se temea?

7)Denumește ca fiind teribilă (sic!) expresia: “Nu mă mai vreți președinte? Dacă nu mă mai vreți, eu îmi iau pălăria si plec!”. „Bineînțeles că lumea i-a spus să rămână.” De ce oare a definit-o ca fiind teribilă ? Groaznic ar fi fost sa-l citeze pe Lăpușneanu puțin modificat cum că „dacă voi nu mă mai vreți, eu mă vreau”.

Mă opresc aici, n-are rost să mai citez ineptiile din arta mitomaniei pe care Actorul – îl numesc și eu așa pentru că așa a zis că-i place să fie alintat așa – o stăpânește perfect.

06 Decembrie 2006

(...de Moș Nicolae, pentru V.V.!)

Cu respect pentru cititori,

MAIORUL

Ilie Plătică-Vidovici

DETAȘAMENTUL DUNĂREA

IORDACHE ER CU

ERCU

În 22 Decembrie, împreună cu prietenul meu din copilărie Antoniu Nicușor, am văzut că dictatorul Ceaușescu a fugit. Am discutat între noi, și am concluzionat că trebuie să facem ceva pentru țara noastră. Am încercat să ne oferim serviciile la Primărie, Prefectură, Comisariat, însă peste tot am fost refuzați. În timp ce ne întorceam de la Comisariat, pe strada Domneasca am văzut în fața sediului fostului UTC mai multe persoane. Un cetățean vorbea la microfon și spunea că în acele momente dramatice se formează un detașament care să plece la București să lupte împotriva teroriștilor. Mai târziu, am aflat că pe omul acela îl cheamă Stoleriu Eugen.

M-am consultat cu Nicu, și ne-am dat seama că amândoi gândim la fel, așa că ne-am hotărât să ne înscriem. Aveam la noi buletinele și livretele militare, așa că băiatul care așezat în genunchi scria pe un scaun lista celor care doreau să plece la București, ne-a trecut imediat în rândurile celor care aveau să formeze detașamentul „Dunărea-Galați”.

Practic, din acel moment, toți acei camarazi am fost alături unul de celălalt, „uniți în cuget și-n simțiri”, iar ura față de dictatura comunistă a făcut să fim capabili de sacrificiul suprem. Aș vrea să enumăr câțiva membrii ai detașamentului care îmi vin acum în minte, și îi rog pe cei care nu îi pomenesc aici să nu se supere: Stoleriu Eugen, Băilă Marian, Schipor Valentin, Juglan Corneliu, Tudose Gelu, Antoniu Nicușor, Cominos Leonard, Diaconu Solomon Lucian, Balint Victor.

Am plecat din Galați cu un tren în care ni se puseseră la dispoziție câteva compartimente, și am ajuns în Gara de Nord când deja se întunecase. Din gară am fost îndrumați către Muzeul de Artă al României trecând prin mai multe filtre de control. Aici, Stoleriu

a luat legătura cu domnul inginer Muscalu Gheorghe, comandantul zonei, și la ordinul acestuia am fost repartizați la Muzeul de Ceramica și Porțelanuri și Muzeul Colecțiilor de Artă. Am fost conduși la aceste obiective de o persoană civilă înarmată al cărui nume nu îl știu. L-am întrebat pe domnul Muscalu peste câteva zile despre acea persoană, dar am aflat că a fost unul dintre cei care și-au jertfit viața pentru libertatea și democrația noastră.

Detașamentul fiind împărțit, eu am fost repartizat în grupa condusă de Antoniu Nicușor, iar în prima seară am păzit în curtea Muzeului Colecțiilor de Artă. Nu am primit armament, dar am stat în post, deși în preajma mea gloanțele loveau crengile copacilor sau ricoșau din pavaj. Desigur, posturile de pază erau în locuri unde stăteam ferțiți, și puteam să vedem fără să fim văzuți.

Într-o seară, dintr-o gură de canalizare, s-au tras focuri de armă automată care au lovit un puști de 14-15 ani care traversa Calea Victoriei. Împreună cu Stoleriu, am pândit un moment în care nu se trăgea, am reușit să ieșim în stradă, și l-am recuperat pe acel băiat care fusese rănit în picior. Stoleru a anunțat telefonic comandamentul, iar de la Muzeul de Artă, a venit o Dacie în care am imbarcat rănitul și l-a dus la spital. Nu mai știu ce s-a întâmplat cu acel băiat, dar sper că a scăpat cu bine.

La ordinele domnului Muscalu, grupe ale detașamentului „Dunărea-Galați” erau solicitate la Palatul Regal, unde alături de militari în termen păzeam punctele critice, și participam la filtrele de control de pe străzile învecinate verificând trecătorii și mașinile din zonă.

La muzeul George Enescu, am fost repartizat pe data de 25 decembrie împreună cu Antoniu Nicușor și Cominos Leonard pentru a suplimenta paza. Împreună cu paznicul angajat al muzeului, am controlat toate încăperile ca să constatăm dacă ușile și ferestrele sunt închise. În jurul orelor 16, dintr-o casă situată pe cealaltă parte a bulevardului Calea Victoriei, s-a deschis focul asupra secției de miliție situată în apropierea muzeului de unde cei aflați înăuntru au ripostat și ei cu focuri de armă. Într-un ritm alert, am blocat toate

intrările posibile și am rămas într-o așteptare chinuitoare, crezând că teroriștii intenționau să pătrundă în clădirea păzită de noi. Schimbul de focuri a durat cam două ore, și din fericire nimeni dintre noi nu a fost rănit.

În seara zilei de 26 decembrie, împreună cu Nicu [Antoniou] și Luci [Diaconu Solomon], am plecat să aducem provizii de alimente pentru detașament. Alimentele au fost încărcate într-un taxi marca „Dacia” de culoare albastru închis. La a doua stradă perpendiculară pe Calea Victoriei, s-a tras asupra mașinii, dar având viteză, am fost loviți de gloanțe doar în partea din spate-stânga a mașinii.

Am rămas la obiectivele amintite până pe data de 28 decembrie când am plecat înapoi la Galați.

Iordache Ercu

FRONTUL TINERETULUI DEMOCRAT

GALATI

13.06.1990
W

(19)

TABEL NOMINAL CU MEMBRII FRONTULUI

1. DOGARU VIOREL BE SERIA DE NR 041715 TIMONIER INF NAVROM GALATI
2. PATRICHE ADRIAN B.E. NR 330468 ELECTRICIAN S.N. GALATI
3. PANAITI CĂTĂLIN B.Z. 591410 LĂCĂTUȘ S.N. GALATI
4. PANAITI NECULAI BR 549037 ZIDAR COOP CONSTRUCTORUL GALATI
5. ARON ALEXANDRU BZ 954682 STRUNGAR COOP METALUL GALA
6. STOICA NICUȘOR BK 047935 TEHNOLOG C.S.G - U.C.E. 1
7. MĂSTĂCAN MIHAI C.M. 18948 MARINAR I.N.F. NAVROM GALATI
8. FERARLI ARISTIDE BE 024601 LĂCĂTUȘ I.M.P.P.F. GALATI
9. RADU VALENTIN DR 232128 ELECTRICIAN C.S.G - U.C.E. 1
10. BUJOC STANCIU DE 148872 OSPĂTAR - BUCĂTĂR C.S. ELORIA GAL
11. PALADE MIRCEA AN 267297 ELECTRICIAN SPIACTE GALATI
12. SONEA MIRELA BZ 261858 LĂCĂTUȘ IACMRS GALATI
13. MĂRUNTELU SIMONA BR 161903 ELECTRICIAN S. N. GALATI
14. BOGDANOS MARIAN BR 929868 MARINAR INF NAVROM
15. CHIDERSA NECULAI DH 386475 LĂCĂTUȘ IACMRS GALATI
16. BOBOCEA TOADER BG 529353 ELECTRICIAN UPDES C.S.G.
17. BUJOC COSTICĂ MUNTEANU BZ 264064 ZIDAR OLD C.S. GALATI
18. GIRJĂU NICOLAE DA 878099 MOTORIST A.F.D.J. GALATI
19. POPA VASILE BZ 261008 FERAR-BETONIST IACMRS GALATI

- 20.-BONCST DUMITRU DK 235778 FURNICIST FG CSG
- 21.-ALEXIU DAN DE 039208 AMICIST IMEH GALATI
- 22.-PANCEAC EUGEN BZ 591845 OPERATOR IPL GALATI
- 23.-MUNTEANU VASILE BZ 264064 LĂCĂTUȘ UPDES CSG
- 24.-MUNTEANU COSTIĂ BZ 264063 LĂCĂTUȘ SNG
- 25.-CIOBANU GABRIELA BZ 264069 ELECTRICIAN SNG
- 26.-CUCU IULIAN BZ 258797 LĂCĂTUȘ ISCL GALATI
27. ~~PANAITE CĂTĂLIN BZ 591410 MONTAJER SNG~~
- 28.-MAXIM GEORGE DA530656 LĂCĂTUȘ CFU CSG
- 29.-POPA IONEL DE 040310 OPERATOR ELECTROCENTRALE GALATI
- 30.-REBECCIA LUCIAN BT 836757 ELECTRONIST IMIN GALATI
- 31.-LUPU GICU DE 092367 OPERATOR ICSMI
- 32.-CEASU DELIA DH 383813 INGINER CHIMIE ALIMENTARĂ
- 33.-MUNTEANU DANIELA REPARATOR TEXTILA GALATI
- 34.-BOSTACA CONSTANTINA BK 030813 LĂCĂTUȘ COOP. METALUL
- 35.-PALENCIUC ADRIAN DK 684404 LĂCĂTUȘ CSG
- 36.-VRABIE DOCU ALB 958107 MECANIC I.T.A. GALATI
- 37.-CASU IONEL DG 768023 MANEVRANT CF GALATI
- 38.-ȚIU MIHAIL BE 329230 FINISATOR ULP CSG
- 39.-ALECU LAURA DH 844302 CASNICĂ (2)
- 40.-COSTIN TACHE BE 327899 STRUNGAR RVS CSG
- 41.-SELARU JANETA BZ 264293 ASISTENT POLICLINICA CSG
- 42.-DOICU CRISTIAN BT 725311 MAȘINIST I POLIGRAFICĂ GALATI
- 43.-SERBAN AURELIAN BR 555258 LĂCĂTUȘ TAGCM GALATI
44. ~~PANAITE CĂTĂLIN BZ 591410 LĂCĂTUȘ SNG GALATI~~
- 45.-MOGODAN CORNELIA BC 569638 SUDOR I JPIPS

46. STANCIU PULU ADRIAN BK 719548 STRUNGAR INF NAVROM
47. STIANON EUGEN DG 317968 INSTRUMENTIST TEATRU MUCICAL
48. STEGARU NICOLAE BZ 957921 LĂCĂTUȘ IMIN GALAȚI
49. BĂCĂNASU CULAI BR 284038 LĂCĂTUȘ IAC MRS GALAȚI
50. GUGUȘĂ TANTA BR 553536 PRIMITOR-DISTRIBUITOR PORT DOLURI
51. EMINOIU MAGDALENA BK 720058 LĂCĂTUȘ Lic. ENERGETIC
52. BRICIANU ANETA BT 727668 LĂCĂTUȘ PMTCS GALAȚI
53. PĂUN MARIA DK 675089 PRESĂTORARE COOP METALUL
54. COSTEA CONSTANȚA BT 726892 LĂCĂTUȘ COOP METALUL
55. CANEA LIDIA BK 720680 LĂCĂTUȘ COOP METALUL
- ~~56. BOȘTACI CONȘTANȚINA BK 030813 LĂCĂTUȘ COOP METALUL~~
57. BIRU CRISTIAN B.U. 243057 LĂCĂTUȘ I TEXTILA GALAȚI
58. GURITĂ VIOREL AO 507439 ELECTRICIAN SPIACT GALAȚI
59. CRĂNOIU NICLA DH 016705 DULGER URS IAC MRS GALAȚI
60. GRIGORAS VASILE DE 952012 AMPLAR INF NAVROM
61. POPA DANIELA DE 039279 MINICITOR 11 Iunie
62. MANOLE ADRIANA DH 078961 EXECUTOR FINANCIAR ^{Circumscrip.} FINANCIARĂ
63. PENCASU TINCUTA DK 234322 EXECUTOR FINANCIER Consiliul Municipal
64. HARBUZ NICOLAE BE 334342 VÂNZĂTOR IC SMA
65. RAU COSTEL BD 789407 STUDENT TCATP (2)
66. IORGA DANA BE 925045 ANALIST PROGRAMATOR CENTRUL DE CALCU
67. PREDĂ ION ABB 867496 FICRAR BETONIST ACMRCF GALAȚI
68. NICOLAE IULIAN BG 523259 MECANIC LIPDES 65G
69. STAN DUMITRU BT 727172 LĂCĂTUȘ I AMRCT BUCUREȘTI
70. POPA VASILE DK 683491 LĂCĂTUȘ S.N. GALAȚI

71. - BRASOVEANU TUDOREL BN 936541 LĂCĂTUȘ EXPORT LEMN
72. - MULDONEANU STERIAN DG 321936 LĂCĂTUȘ EXPORT LEMN
73. - GAMBULEA SCHWARTZ BX 161675 FOTOREPORTER COOP IGIENA
74. - DOBREA IULIAN BK 032677 MECANIC UTILAJ IUGCG
75. - GHEORGHE COSTEL BG 520150 MECANIC IUGC GALATI
76. - DOBREA NIU BK 039096 TÂMLAR COOP MOBILA
77. - HUZUM NECULAI DB 290238 MUNCITOR U.P.-CSG
78. - ~~CĂPĂȚĂŢĂ NICUSOR AD 528748 MECANIC COOP BRATEȘUL~~
79. - MANIM CONSTANTIN AT 264756 MASINIST OLD₂ C.S.G
80. - MITROFAN AUREL BZ 261643 MASINIST I.T.G.
81. - MEDELEANU IONEL BE 929404 MUNCITOR COOP MOBILA
82. - CONDREZ MIHAELA DG 822425 MUNCITOR COOP METALIC
83. - ~~LIPAN LAURA BK 723395 ELECTRICIAN IATNE~~
84. - HONDEILĂ SORIN BZ 954407 FINISATOR AIDL CS G
85. - TINJALĂ VASILICĂ DH 090151 TEHNICIAN HIDRO CAP. UMBRĂREȘTI
86. - CONDREANU MIHĂIȚĂ BT 718738 TEHN. AGRONOM CAP. UMBRĂREȘTI
87. - CARP SIMION AIC 086463 INSTALATOR IJGCL
88. - STOLERU CORNEL BK 029790 ELECTRICIAN Șc. PROF. NR 5
89. - NECULAI VASILICA BT 263982 FINISATOR IUGC GALATI
90. - TOFAN GABRIEL BZ 594210 LĂCĂTUȘ SNG
91. - DRAGU CRISTIAN BR 546190 MUNCITOR DMP CSG
92. - SIMION ADRIAN DG 314278 FINISATOR ILTGALATI
93. - BALOG MARIANA BE 923097 COFETAR LAB. COFETĂRIE (2)
94. - ANDREI VASILE DE 954648 LĂCĂTUȘ UPSRS CSG
95. - LIPAN ȘTEFAN DE 596565 LAMINATOR SLEB CSG
96. - MILEA EMIL BZ 264525 INGINER Î. NÂNDUȘUL GALATI
97. - TEANDĂRIE DOBRIȚĂ DK 670718 MUNCITOR UJECOOP

98. - ANDREI ALECU DK 683065 CONDOR UJECOP
- 99 - MENCILU NICUSOR BG 523002 LOCOLOA SNG
- 100 - SANDU PREDĂ DK 683080 STRUNGAR. IRCC GALATI
- 101 - VASILE LUCIA - MIRELA. BA 48299. EXECUTOR FINANCIAR. CEM GALATI
- 102 - DAURNA FABIAN. BE. 960065 MOTORIST INF. NAVROM.
- 103 - NEACU VIRGIL. BN. 487093 MACARAGIU CSG SCBING
- 104 - MIHON ARCADIE. BG 298111. LAMINATOR. I.L.G.
- 105 - BOGDANOS MARIAN. DK ~~20058874~~ 230874. MARINAR. INF. NAVROM.
- 106 - MIHON VIOARA. BZ 591845 FILATOR. ITLIG
- 107 - LEFTER. GEORGIAN. BR. 927399 PRIMITOR DISTRIBUITOR. IMUN.G
- 108 - LEFTER. MARIANA. DB. 673816 MUNCITOR. NEC. MUNCA SI ARTA.
- 109 - MICHU PARDAZIAN. DK 684567. PRIMITOR DISTRIB. ICRA. GALATI.
- 110 - VINCOVICI PAUL. BT. 830982. CSG LBR.
- 111 - ENESCU GEORGE MARIUS BR 290349 STRUNGAR IACMRSG.
- 112 - DADAN GABRIEL. BE 92774 MECHANIC IACMRSG.
- 113 - MUNTIANU PETRISOR. BC. 576444 MICRO CENTRACE LABORATOR CALIE.
- 114 - BUCURESCU GHEORGHE. BR. 033286. LACATUS SRI TAGCM. GALATI.
- 115 - BRUMA STEFAN DG 3NVT0 NECRIFICAT. CSG
- 116 - RACOVITA PAULA GENOVEVA BR 290095 MEC. FINA OPTICA C.F.S.
- 117 - COMAN DANIELA. BE 928377 STAFIEAN INF NAVROM
- 118 - IONESCU COSTEL BE 251479 INGINER COMR. RESITA.
- 119 - GHEORGHE ~~PAULA~~ COSTICA DB 28788 TIMONIER. INF. NAVROM.
- 120 - MEREUTA GABRIELA. DS. 562949 MUNCITOR. NEC. CSG
- 121 - DRUTU IONEL DA 530054 MECANIC. CSG
- 122 - STOIAN GABRIEL AR 109398 MUN. NEC. I.L.G.
- 123 - AVANU GHEORGHE. DE 223157 MEC. LOCOMOTIVA CSG
- 124 - STRATULAT COSTICA BG 566579 LACATUS IACMRSG.
- 125 - ~~GHINDE~~ PAUL CM. 141 conducator salugeni
- 126 - AVRAM VASILE BR 240016 motorist
- 127 - MIHAI COSTICA DK 686644 MARINAR
- 128 - SUSANU MARIAN CN 7698 MARINAR.
- 129 - GURAU SANGEL DG 314008 MARINAR
- 130 - MIHAI COSTICA CM 6298 ELECTRICIAN
- 131 - BALUTA VIRGIL AP 540798 MARINAR
- 132 - SACEANU Gheorghe BK 830776 MARINAR

(23)

INF NAVROM
INF NAVROM
INF NAVROM
INF NAVROM
INF NAVROM
INF NAVROM
INF NAVROM

NO	NOME	PROFESIE	NUMER	PROFESIE	NOTA
133	POPA PETRU	CM	6235	MOTORIST	INT NAVROM
134	STAMATE OCTAVIAN	CM	4810	OF. MECHANIC.	- -
135	NEGRE BIANCA	BD	157743	BUCATAR	- -
136	CĂTĂRĂU JEAN	CM	6232	MOTORIST	- -
137	ALECSUTA VASILE	CM	7249	MARINAR	- -
138	SAVIN GHE.	BR	182729	MARINAR	- -
139	EVSEI VOICACI	CM	12612	MARINAR	- -
140	AUMITRACHE CECAR	CM	7464	MOTORIST	- -
141	MELEBEGLU JIN	CM	6458	AJ. EF MECHANIC	- -
142	LEFTER MARIUS	CM	7016	AJ. EF MECHANIC	- -
143	TALPA STEFAN	CM	6911	AJ. EF MECHANIC	- -
144	BOGARU VIORCEL	DE	041715	TINERIER FLUV.	- -
145	BOGDANOS BOINA	BR	929889	MUNCTOR	- -
146	ANGHEL IONEL	DA	925114	ELECTRICIAN.	- -
147	ALTHAMER LEONARD	BN	194049	OF. FLUVIU	- -
148	PAUNAT ADU	BK	949020	SEF MECHANIC	- -
149	BULETE IONICA	DA	359713	ELECTR.	- -
150	PASCARU VASILE	HR	5987	MARINAR	- -
151	PAMAZI CARU BENONI	BC	343551	MOTORIST	- -
152	MORARIU ISRU.	CM	17055	MARINAR	- -
153	RASCANU SERIN	CM	30926	MARINAR	- -
154	FRATI IULIAN	CM	7737	MARINAR	- -
155	ROIBU ALEXANDRU	CM	7994	MARINAR	- -
156	NICA SEBASTIAN	BU	91203	MARINAR STASIER	- -
157	NESTIAN NELU	BT	254557	BUCATAR	- -
158	GAINARU VASILE	CM	5853	MOTORIST	- -
159	ARASCAMIR PARASCHEV	BC	067503	MARINAR	- -
160	MICBEREA VIORCEL	BE	329736	MARINAR.	- -
161	PORTEA AUMITEU	MARCA	72845	MEC. COCCMECTIVA UETU	CSG
162	RIBALCA MECUCAI	-	4460	LACATUS	UETU CSG
163	GRIGORE ILIE	-	18424	MECHANIC	- -
164	ETIACHE I-TIU	SG	329572	MECHANIC	- -
165	TIRCU PARASCHEV	SH	084885	ELECTR.	- -
166	NICA GHE	BR	816803	ELECTR	- -
167	PETICĂ CHIRIȚĂ	SG	821729	MACHARAGIU	- -
168	BCECATRU ION	MARCA	29293	MACHARAGIU	- -
169	BADARBU VASILE	-	5854	LEGATOR SARCINA	- -
170	MIOBĂA MARIȚICA	-	6311	MACHARAGIU	- -
171	ANGHELE C-AN	AS	160667	LEGATOR SARCINA	- -
172	NABĂ GHERGHINA	BT	263931	GESTIONAR	105AP
173	TREACI MIRCEA	BR	565797	LACATUS	- -
174	BARBU ALEXANDRU	BE	695557	MECHANIC COCCMECTIVA	- -
175	MUȘTĂȚĂ GHE	BZ	953376	MECHANIC COCCMECTIVA.	- -
176	FRANGULEA IONEL	BR	726295	MANEVRIANT	- -
177	JUCĂRACHE VIORCEL	BE	097412	MECHANIC COCCMECTIVA.	- -
178	MATEI ION	BT	261713	OPERATER	- -
179	BUTUC GHE	BE	329854	MEC. LCC.	- -
180	SECAN MARICEL	AF	946793	LACATUS	- -

269

180 ELARA ENACHE -	BK 26848E	LACATUS	CSG UETU
181 FLOREA IONEL	BE 0890E7	LACATUS	-11-
182 ENE COSTIN	AG 8607A	LAC.	-11-
184 BELCIGARU ICRASCHÉ	BE 1896E2	LAC.	-11-
185 TEODANSCU IONEL	BK 2895F4	ELECTR.	-11-
186 VIU LIVIU	MARCA 27951	LAC.	-11-
187 BALAN COSTEL	L - 2780	LAC.	-11-
188 ANDREI ION	AB 4011E8	MEC EEG.	-11-
189 CRISU GHE	BK 43777Z	MAISTRU	-11-
190 CUCUREANU ION	BK 03045C	LAC.	-11-
191 OIGACTARU GHE	BA 785116	LAC.	-11-
192 CAMBIR TACHE	BA 17456C	LAC.	-11-
193 CIKNEARU ION	BS 063F37	SET TURU	-11-
194 ANITA IONEL	MARCA 88846	TURNALIST - CSG	-11-
195 ANGHETCU GHITA	BT 246159	TURNALIST	-11-
196 SAVIN TEANER	MARCA 0533Z	TURNALIST	-11-
197 GHEBANU NICU	BZ 05295A	TURNALIST	-11-
198 EMBU EUGEN	BX 520513	TURNALIST	-11-
199 DANCU GHE	BI 72005T	TURNALIST	-11-
200 TITAN PETRU	BA 748X59	TURNALIST	SUACR
201 HIREI DAN	BE 276E29	TURNALIST	CSG
202 PASURARI IULIAN	BR 27098Z	TURNALIST	-11-
203 ACCAREANU MARIETA	BE 06070P	TURNALIST	-11-
204 MARIAN ZAMFIREL	BT 26610P	TURNALIST	-11-
205 ARVANITU DAN	BK 343793	TURNALIST	-11-
206 ITIMIE GHE	BE 04497Z	TURN.	-11-
207 ALEXANDRESCU CATALIN	MARCA 83779	ELECTR.	-11-
208 ROSU MARIA	BZ 591393	LAC	COOP METALU
209 MORARAS MIHAILA	BE 37445F	PREVATOR	-11-
210 ROSU VASILICA	AG 329E30	LAC	-11-
211 PARUBACU SANDITA	BK 0339FC	MECANICAT	-11-
212 MIHAIUCHE TRAIAN	BE 331778	REGLR	-11-
213 TRAIUSCU VASILICA	BS 1833E7	PRECURAT PAIN ASCHIERE	-11-
214 BATIR LORICA	BZ 358549	MECAL	-11-
215 TANASE LIVIU	BE 02249F	SUNER	-11-
216 GHISMAN TAREL	BK 70C9E3	PREZIDENT METALU	-11-
217 SUTURIC VIOLETA	BR 527254	TINIER	-11-
218 BULCU NICU	BK 024T30	ELECTRICIAN	-11-
219 ROGEE CEAR	AK 232 E09	PICT AVIATIC - ADRIBAZA UTILITATI	OL
220 VIU SCRU	BA 052G49	INGINER - ADMIST.	-11-
221 FELCA SANDU	BA 893940	ELECTR - CSG	-11-
222 CONCUI CIPRIAN	BX 019786	DIRECTOR - PROFESOR	-11-
223 STOLTERU EUGEN	BE 3845E9	MONITOR - COOP ISRATES	-11-
224 MOCANU ANICUTA	BA 5283E3	MONITATOR VIRGANE	CSG
225 BRIBERESCU MARIANA			S.P.I.A. CJ
226 MARULETEL MARIA			UETU - CSG
227 BARCHAN OCTAVIAN			

Din arhiva personală a lui Eugen Stoleriu

GELU TUDOSE

GELU

Au trecut 17 ani de atunci, și probabil că multe le-am uitat, dar nu pot să uit că trăiam într-o țară de c...t: la televizor aveam program de două ore pe zi, mâncarea era cu rație, în casă era frig, dacă spuneai ceva la adresa „conducătorului iubit” erai arestat, la pașaport nici măcar nu puteai să visezi... Mi-e silă și să mă gândesc.

Lucram atunci ca electrician la „Cristea Nicolae”. Puțini mai știu cum se muncea atunci acolo... În căldura și fumul ce ieșea din cuptoare, muncitorii încălțați cu saboți de lemn și în maiou, scoteau cu cleștele tabla din cuptor, apoi o trânteau de pământ, și încercau să o dezlipească; la fel ca în Evul Mediu.

În 22 decembrie 1989, când Ceaușescu a fugit, tot Galațiul era în stradă. În centrul orașului erau oameni care și-au manifestat bucuria spărgând geamurile de la „Librăria Centrală”, scoțând toate cărțile cu poza lui Ceaușescu, aruncându-le în stradă, și dându-le foc. M-am uitat la acest tip de manifestări, și am considerat că nu doar astfel se poate manifesta împotriva regimului care ne asuprise atâția ani. Seara am văzut la televizor că în București începuse să se tragă în manifestanții din Piața Palatului. Doream să fac ceva, așa că am pornit pe străzi. M-am apropiat de un grup care făcea un filtru în dreptul Telefoanelor, și mi-am oferit serviciile. M-au acceptat pe lângă ei, dar mi-au spus că la sfârșitul programului de pază, trebuie să merg cu ei la sediul fostului UTC unde era acum Frontul Tineretului Liber Democrat, și să mă înscriu pe liste, ca să fiu luat în evidență. Am fost de acord cu acest lucru, și până dimineață când a venit o grupă să ne schimbe, am controlat mașinile și trecătorii care păreau dubioși.

Dimineață m-am înscris, și am mai rămas un timp în sediul fostului UTC, să încerc să dau o mână de ajutor. La un moment dat,

am văzut ca la microfonul stației de amplificare a venit un tânăr care a început să spună că vine de la București unde se duc lupte grele, că acolo frații noștri mor, și că nu putem fi nepăsători la ceea ce se întâmplă. Făcea apel să i se alătore oamenii cu armata făcută ca să poată pleca la București.

Mișcat de sufletul și patosul pus în cuvintele adresate mulțimii, nu am mai putut răbda, și m-am înscris și eu pentru plecare. În tren, am aflat că se numește Stoleriu Eugen și că fusese cu o noapte înainte la București. Pe drum, ne-a împărțit pe grupe, și ne-a povestit ce i se întâmplase în seara precedentă.

Nici nu am coborât bine din tren, că a și început să se tragă în noi mai rău ca în Kosovo. Ne-am ascuns pe sub vagoane în timp ce gloanțele mușcau din fierul roților și din asfalt. În timp ce eram culcat sub vagon iar gloanțele îmi șuierau pe la urechi, nu simțeam frica, ci doar o furie și o ciudă imensă că voi muri acolo, fără să apuc să fac și eu ceva pentru țara mea. Din fericire, focurile de armă s-au liniștit, iar Stoleriu a dat ordin de adunare. Nu știu dacă am mers zece metri, că ne-a oprit, și parcă îl văd cum s-a dus la una din cele două fete care făceau parte din grup, și indiferent la protestele și reproșurile ei, cu un patent luat de la mecanicul de locomotivă, i-a smuls tocurile de la cizmele frumoase pe care le purta.

Am plecat mai departe, pe niște străzi întunecate, ocolitoare, până am ajuns în cele din urmă undeva pe o stradă puternic luminată, care intersecta Calea Victoriei. Aici ne-am adăpostit într-o intrare mai ferită, aflată în fața unui magazin „Alimentara”, iar Stoleriu a plecat cu încă cineva spunând că se întoarce repede.

Cât a lipsit, am putut să vedem mai multe mașini care circulau în viteză transportând morți sau răniți. Comandantul nostru s-a întors destul de repede, și ne-a ordonat să părăsim locul în grabă. Abia plecați, și asupra locului unde stătusem s-a deschis foc de armă automată, rănind niște băieți care treceau pe acolo. Oare ce s-ar fi întâmplat dacă mai întârziam un singur minut !?!

Am fost repartizați la Muzeul Național de Artă al RSR, unde am fost întâmpinați de domnul Ceabuc (directorul muzeului), și de

domnul Muscalu. Acesta din urmă ne-a spus că vom acționa numai sub comanda lui, deoarece este responsabil cu apărarea muzeelor din zonă.

În acea noapte s-a tras într-o disperare; răpăitul mitralierelor și gloanțele care ricoșau din pereți sau din cercevelele rămase fără geamuri, făcea să tremure carnea pe tine.

(Au trecut atâția ani de atunci... O să continui fără să păstrez o cronologie exactă a faptelor, pentru că nu vreau să fac greșeli. Vreau să rețineți însă că următoarele întâmplări s-au petrecut așa cum le povestesc.)

În prima sau a doua noapte, am reținut un colonel de securitate, un tip înalt și bine făcut, care ulterior ni s-a alăturat și ne-a fost foarte util, deoarece cunoștea toată topografia zonei.

În fiecare zi, vedeam în fața muzeului tancurile și TAB-urile îndreptate cu fața spre noi și mi se făcea „pielea de găina” când mă gândeam la „cântecul” lor din noapte.

Într-o seară, un soldat epuizat de oboseală, a manevrat arma greșit și a tras câteva gloanțe în tavan. Pe lângă faptul că ne-a speriat de moarte pe noi cei din interior, cei de afară, neștiind ce se întâmplă, au deschis focul asupra noastră. Cerul s-a luminat de trasoare. A durat un minut, o oră, zece minute... Cine mai știe ? Mi s-a părut o veșnicie !...

Mi-a rămas în memorie Biblioteca Universității care a fumegat zile întregi ca un vulcan stins, dar și casa cu două nivele atât de ciuruită încât mă întrebam cum de nu se prăbușește.

Îl țin minte pe Stoleriu cu pantalonii rușiți de i se vedeau toate alea, dar nu ne venea să râdem de el când îl vedeam grăbit, tensionat, plin de grijă aproape pârintească. Mai târziu, am înțeles că această grijă și stare de încordare se datora faptului că acest om purta o grea povară pe umeri: soarta a 60 de gălățeni pe care îi organizase și condusese la București unde se murea și se făurea viitorul țării.

Mai am imaginea aceea în care priveam afară cum ninge ca în basmele lui Andersen, și mă gândeam că sunt o mică rotiță care ajută la mișcarea istoriei. Știu foarte sigur că acela a fost momentul

în care am aflat de la televizor de executarea lui Ceaușescu; a fost un moment de liniște totală în care fiecare a conștientizat anunțul, și apoi o explozie de bucurie că totul se terminase...și imediat, iadul s-a dezlănțuit ! S-a tras atunci cât nu s-a tras în toate nopțile la un loc; nu se mai știa cine trăgea, de unde trăgea, de ce trăgea, în cine trăgea... Lângă mine un soldat a fost împușcat în gât. L-am auzit cum horcăia... era parcă se îneca cu apă turnată pe gât... am văzut cum încep să îi sticlească ochii... Când am pus mâna pe el, era mort... A fost un calvar...

Într-o dimineață s-a constatat că un soldat dispăruse cu tot cu armă și muniție. S-a format o grupă care să-l caute prin muzeu. Am dat de o ușă care nu puteam să o deschidem, așa că am încercat să o spargem. Mulțumesc și acum bunului Dumnezeu de norocul avut: de cealaltă parte a ușii, la 15-20 de metri, era grupa lui Stoleriu, cu „Fritz”, Lupu Gicu, Juglan Cornel, care îndreptaseră spre noi o mitralieră pusă pe afet și două pistoale mitralieră, și erau gata să tragă. Au avut răbdarea și tăria de caracter să aștepte să spargem ușa fără să deschidă focul. Nu știu ce era în sufletele lor când auzeau zgomotele făcute de noi, dar știu ce am simțit eu când i-am văzut cum tremurau de încordare, cu venele de la gât umflate cât pixul și ochii holbați de disperare țipau ca posedatii: „stai ! nu mișcați ! culcat ! vă-mpușc !” iar noi strigam: „nu trageți ! suntem de la Galați ! nu trageți !” A urmat un moment de liniște, timp în care transpirația sărată îmi intra în ochi, apoi unii s-au așezat pe ciment, alții au început să râdă plângând, iar restul au început să înjure mai urât ca toți birjarii din lume. A fost un moment care sunt sigur că nici unul dintre noi nu-l va uita toată viața. Cam după o oră a apărut și soldatul dispărut. Nu vreau să-mi mai amintesc ce a pățit...

Într-o altă zi, pe la prânz, când făceam filtre pe stradă, un tip suspect a luat-o la fugă. Juglan și Stoleriu au pornit după el, dar o rafală de mitralieră i-a făcut să își schimbe gândurile și direcția.

Juglan Cornel era întotdeauna alături de Stoleriu, ca o umbră. Era o matahala bine făcută, făcuse armata pe la forțele speciale din câte îmi amintesc, și îți inspira încredere prin simpla prezență. Am

înțele că acum este undeva prin Italia.

În ziua în care am dus mâncare la colegii care păzeau la Muzeul de Colecții, i-am văzut pe Ercu și pe Antoniu cum l-au luat deoparte pe Stoleriu și i-au spus ceva cu voce scăzută, chestie care l-a făcut să se enerveze cumplit. Mai târziu, am aflat că discuția fusese despre Petrică Brașoveanu care o făcea pe șeful cu ei.

Cea mai frumoasă seară, a fost aceea în care am fost așteptați în subsolul comendurii la cantina restaurant, iar Costel și Felicia, doi tineri bucureșteni cărora le ieșeau actele, s-au căsătorit, și au ținut să închinăm un pahar de suc în cinstea lor.

Ziua de 28 decembrie, a fost ultima zi petrecută în București. Lucrurile începuseră să se așeze, armata a preluat conducerea în muzeu, au venit reporterii de la Paris-Match să ne fotografieze, iar domnul Ion Iliescu i-a înmânat lui Stoleriu o diplomă personală și diploma de mulțumire pentru detașamentul „Dunărea”. Deși era o simplă bucată de hârtie, când am văzut-o am fost bucuros și mândru că am avut onoarea să fac parte din acest detașament.

Nu regret că am participat la Revoluție, dar regret că nici astăzi nu s-au împlinit țelurile pentru care am luptat și eram gata de orice sacrificiu, așa cum s-au sacrificat mulți tineri români în acele zile.

Gelu Tudose

GHEORGHE MUSCALU

COMANDANTUL

Participanții la revolta din 21 decembrie 1989 din Piața Universității, un grup dintre cei care au fost în fața CC al PCR, voluntarii din Galați, Buzău, Piatra Neamț, și Craiova, s-au adunat începând cu data de 22 Decembrie 1989 și au acționat cu predilecție în zona Palatului Regal. De aici a venit și denumirea de „Detașamentul de luptă Palatul Regal”.

Eu am făcut parte din conducerea acestui detașament, compus din 125 de luptători-revoluționari, iar voluntarii din Galați s-au aflat sub conducerea domnilor Eugen Stoleriu și Marian Băilă. Pe parcurs, s-au mai atașat ofițeri, soldați, și o grupă de scutieri, precum și soldați și ofițeri din cadrul Direcției a V-a, care păzeau Consiliul de Stat. O parte dintre aceștia din urmă, împreună cu parașutiștii unității din Boteni, au primit misiuni de luptă în zona hotelului „București”.

În ziua de 22 Decembrie 1989, după ora 17,30, elemente necunoscute, numite popular „teroriști”, au deschis foc asupra mulțimii aflate în fața sediului CC al PCR. Atunci, o parte din participanții din fața CC al PCR, au primit arme de la armată, și puși în fața atacului neașteptat, revoluționarii și militarii din zona au reacționat cu foc de arma concentrat asupra locurilor de unde se trăgea asupra lor.

În urma acestui violent schimb de focuri, s-a declanșat un incendiu de mari proporții în zona Consiliului de Stat și Muzeul de Artă al RSR. În această situație, am luat hotărârea să scindez detașamentul în trei grupe astfel:

-Grupa 1: a primit misiunea ca sub directa îndrumare a dr. Cebuc, să stingă incendiul din cadrul Muzeului de Artă RSR, și să salveze lucrările de artă aparținând patrimoniului național.

-Grupa 2: au ocupat poziții în sediul Consiliului de Stat pentru a stinge incendiile declanșate în Sala Tronului, Biblioteca Consiliului de Stat, și alte încăperi ale Palatului Regal.

-Grupa 3: a avut misiunea expresă de urmărire și depistarea acelor elemente care trăgeau în populație, și totodată de protejare a celor două grupe anterior menționate.

Aceste trei grupe au acționat pe întreaga perioadă în condiții maxime de risc. Deși asupra lor se trăgea din toate direcțiile, s-au luptat cu flăcările, au salvat valori inestimabile ale patrimoniului național, au răbdat de frig, foame, sete... Când mă gândesc la ei, îmi amintesc versurile lui Alecsandri: „[...]Prin spângi, prin foc, prin glonț, prin fum,/ Prin mii de baionete,/ [...] luptăm[...].”

În ziua de 23.12.1989, grupele 2 și 3 împreună cu unitatea de pază (UM 0530) condusă de colonelul Matei, au dus lupte grele în Sala Tronului și pe scările de acces. De menționat: cartușele trase de elementele neidentificate, nu se găseau în dotarea armatei sau securității. Acestea, la atingerea obiectivului, făceau steluță, și după unele explicații date de experții militari, acestea conțineau substanțe otrăvitoare.

Ulterior, grupele 2 și 3 s-au reîmpărțit, o grupă ocupând poziții de luptă la subsolul Consiliului de Stat, iar cealaltă a venit în sprijinul grupei 1 în zona Muzeului de Artă al RSR, unde s-a format astfel Comandamentul Central. De aici, împreună cu armata se coordonau toate acțiunile atât din interior cât și din exterior.

Elementele ostile, în retragerea lor prin puncte ce le erau cunoscute, atacau în permanență din interior revoluționarii. În același timp, se trăgea din hotelul Athenee Palace, din Blocul Turn, și chiar din zona hotelului Lido.

În seara zilei de 23.12.1989, în jurul orelor 22, la Comandamentul Central a fost repartizat și „Detașamentul Dunărea Galați” compus din tineri voluntari care au venit în București să apere tânăra revoluție. Și iarăși îmi amintesc versurile bardului de la Mircești: „[...]Din câmp, de-acasă de la plug,/ Plecat-am[...]/ Ca să scăpăm de[...] jug/ Sărmana scumpă țară[...].” Aceștia au fost repartizați

alături de cele trei grupe, și dispuși în punctele strategice de mare risc, unde se simțea necesitatea întăririi pazei și supravegherii. Vreau să subliniez faptul că acești voluntari au fost în pericol permanent, deoarece se trăgea asupra lor, fiind practic niște ținte vii.

Un adevărat calvar l-a constituit noaptea de 23 spre 24 decembrie : un tanc neidentificat, scăpat de sub control a tras spre Muzeul de Artă, însă proiectilul a atins un apartament situat pe Calea Victoriei, incendiindu-l și omorând persoanele aflate în interior. Cu tot riscul iminent, patru voluntari s-au oferit să stingă incendiul care amenința să ia proporții, și să salveze eventualii supraviețuitori.. În această acțiune a fost împușcat mortal luptătorul revoluționar Angheluș Bran.

În ziua de 24.12.1989, în jurul orelor 12, s-au creat două grupe de voluntari care au avut drept misiune bombardarea subsolurilor cu grenade lacrimogene în vederea nimicirii, capturării sau izgonirea elementelor ostile. Aceste acțiuni au fost coordonate de colonelul Blintă Mihai, și de subsemnatul care eram și comandant de obiectiv. Grupele au fost alcătuite din ofițeri, subofițeri, soldați dar și din luptători revoluționari din partea „Detașamentului de Luptă - Palatul Regal”.

Începând cu data de 24.12.1989, Comandamentul Central a luat măsuri de instalare a punctelor de supraveghere și pază pe tot spațiul exterior al fostului Consiliu de Stat (Palat Regal). Au participat la aceasta luptătorii revoluționari din București, Galați, Buzău, Piatra-Neamț și Craiova, o listă cu numele acestora aflându-se în arhiva organizației.

Legătura cu cei aflați în CC al PCR, se realiza prin exterior, cu voluntari, deoarece se trăgea puternic atât asupra lor, cât și asupra celor care ieșeau din Consiliul de Stat prin zona bisericii.

Scoaterea răniților și morților aflați în perimetrul Consiliului de Stat - Palatul Regal, se făcea foarte greu, sub ploaie de gloanțe, voluntarii fiind nevoiți să meargă târâș pe lângă boscheți, borduri, și orice alte obstacole.

Punctele de supraveghere din exterior, au identificat o se-

rie de cadre ale Securității, îmbrăcați civil, fără armament, total dezorientați. O parte dintre aceștia, au trecut de partea noastră, a revoluționarilor, sprijinindu-ne în identificarea topografiei zonei, precum și localizarea punctelor prin care elementele ostile puteau pătrunde.

Pe data de 26.12.1989, grupele au intrat în subsol, făcând joncțiunea cu grupa rămasă pe poziții de pe data de 23.12.1989.

În zona Comitetului de Stat, la subsol, s-au găsit camere semi-mobilate cu televizoare rămase în stare de funcționare, mese încărcate cu mâncare și băuturi alcoolice fine. Acțiunea de bombardare a subsolului cu grenade lacrimogene, a dat rezultatul scontat.

Acest detașament a rămas pe poziții până după data de 28.12.1989, iar în anumite cazuri chiar și după data de 03.01.1990.

Aceste lupte au făcut victime atât în rândul revoluționarilor, cât și în rândul armatei. Bilanțul luptelor a fost de 18 morți și 32 de răniți.

Ing. Gheorghe Muscalu

SOLOMON - LUCIAN
DIACONU

INGINERUL

Îmi spuneți să povestesc niște lucruri care s-au întâmplat acum șaptesprezece ani... Uite,ăștia de la SSPR, vor „alte documente noi”...! Ce naiba, doar nu vor documente noi după 17 zile, sau mă rog, chiar 17 luni... Sunt totuși atâția ani...Să încerc totuși, să vedem ce-o ieși...

În seara zilei de 18 decembrie 1989, am aflat de la Vocea Americii – postul de radio care îl ascultam seara – că în orașul Timișoara au loc demonstrații ale populației contra lui Ceaușescu și că civili neînarmați sunt împușcați. Din cauza situației de atunci, aveam un sentiment de scârbă și silă pentru tot ceea ce vedeam în jur: cozile la magazine pentru cele mai banale produse, frigul din apartamente, lipsurile de tot felul. Am încercat să discut cu mai multe cunoștințe dacă putem face ceva. Spre dezamăgirea mea însă, am constatat că majoritatea se fereau să vorbească pe această temă. Mă tot gândeam ce pot face pentru a veni în ajutorul acelor oameni care aveau curajul să se împotrivescă regimului totalitar.

În ziua de 22 Decembrie 1989 în jurul orelor 12, am văzut la televizor când a ieșit atunci ...ăsta care este acum cu CNAS-ul și a zis: „Am învins, fraților !”. Atunci am știut că Ceaușescu a fugit. Puțin mai târziu am aflat că se fac apeluri ca tinerii din țară să se organizeze pentru apărarea Revoluției mai ales pentru București, unde situația era foarte critică în acele momente.

Acestea au fost principalele motive pentru care în momentul în care am aflat că se formează un grup care să plece la București, împreună cu Verga Nicolae, (un băiat care stătea la mine în gazdă), ne-am prezentat și ne-am înscris la sediul F.S.N. al Tineretului din strada Domnească. Acolo a fost sediul UTC-ului, iar strada se numea Republicii. Văzusem afară la poartă o pânză pe care scria mare

de tot „Frontul de Salvare Națională a Tineretului”, mă rog, cam așa ceva, nu mai rețin exact titulatura, pentru că nu asta mă interesa pe mine atunci...

Se căutau și se înscriau numai tineri voluntari care aveau stagiul militar satisfăcut. Așa s-a format detașamentul „DUNĂREA GALAȚI”: numai civili, pe baza de buletin de identitate și livret militar iar alții care spun altfel, să știți că mint!

Am fost împărțiți în grupe de câte 7-8 persoane, fiecare grupă având câte un comandant de grupă. S-a intenționat (și cred că am și reușit !) ca prin aceste liste să se evite intrarea în rândurile noastre a oricărei persoane rău intenționate, iar voluntarii să aibă cunoștințe minime despre o armă, precum și o comportare adecvată în acele momente.

Am plecat organizați la gară, unde am ocupat fiecare grupă câte un compartiment. Pe drum, s-au făcut apeluri nominale la diferite intervale de timp. Apelurile erau făcute de comandantul detașamentului, Eugen Stoleriu.

În Gara de Nord, am ajuns spre seară. Aici se trăgea cu arme automate, și a trebuit să ne ascundem sub vagoane până s-au liniștit lucrurile. Apoi, sub conducerea a doi civili înarmați, am plecat în grupuri mici de câte trei-patru-cinci inși, ne-am deplasat pe străzi ferite până am ajuns la Muzeul de Artă, unde ne-a luat în evidență domnul Muscalu Gheorghe, care avea în pază mai multe obiective: Muzeul de Artă, Muzeul Colecțiilor, Muzeul Muzicii...

Detașamentul nostru a fost repartizat la aceste obiective. Cam după o jumătate de ora, poate chiar o oră, am aflat că una dintre călăuzele noastre de la Gara de Nord, fusese împușcată în cap.

În una din zile, am plecat cu Antoniu și cu Ercu într-un ARO verde, (care nu știu dacă era de armată) împreună cu domnul Muscalu să aducem provizii pentru detașament. Erau tot felul de puncte de aprovizionare. Unul era în zona Athene Palace, acolo de unde am luat și noi apă, țigări, mâncare. La întoarcere, s-a tras asupra noastră... Norocul nostru că nu ne-au nimerit ! Una dintre găurile de gloanțe din mașină era cam la doi centimetri de capul meu...

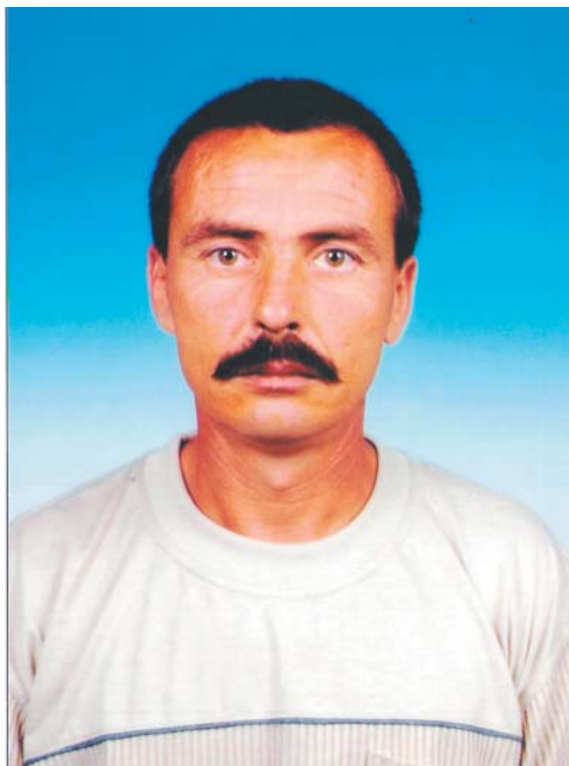
Când a luat foc Biblioteca Universității, personalul muzeului ne-a pus să coboram toate obiectele de artă undeva în subsol.

Pe data de 24 sau 25 s-a tras în noi. Stoleriu a cerut câțiva voluntari care să meargă în curtea muzeului. Ne-am oferit eu, Ercu Iordache, Andrei Aristide, Aurica Dumitru... Domnul Muscalu a rămas înăuntru. Acolo, în curte, am găsit o cămașă de glonț. Uite, îmi pare rău că am pierdut-o de-a lungul anilor... Tot ce pot să spun, este că era ciudată, așa cum nu am văzut niciodată...

Aici am stat de pază până pe 28.12.1989, când lucrurile au intrat în normal și am plecat acasă.

Solomon - Lucian Diaconu

NICUȘOR ANTONIU

SENTIMENTALUL

Acum, după 17 ani de la acele evenimente caut în sertarele memoriei să descriu cât mai exact participarea mea; poate voi omite multe lucruri, dar așa cum am spus, au trecut 17 ani...

În Decembrie 1989, țiganii deja inventaseră un blestem: „Sa n-apuci ziua să te bucuri de moartea lu' ăla mare și iubit!”. La fel ca mai toată lumea, urmăream desfășurarea evenimentelor de la Timișoara și nu-mi venea să cred că sfârșitul lui Ceaușescu și (speram!) al comunismului se apropia.

Eram la Giurgiu, lucram ca timonier pe nava „Iași”, și eram planificat să intru în concediu pe 15.12.1989. În Gara de Nord, atenția mi-a fost atrasă de prezența sporită a militarilor care făceau controale foarte dese la actele persoanelor aflate în gară. Mi s-au părut foarte crispați și brutali. Pe drum am aflat despre evenimentele de la Timișoara.

În Galați, am găsit o liniște nefirească; liniștea de dinaintea furtunii...

În ziua de 22 decembrie am aflat că Bucureștiul a erupt !
Am ieșit în stradă aici, la Galați, să iau „pulsul orașului”.

În toate vechile instituții era un haos general. Ura răbufnea în cele mai neașteptate locuri și sub cele mai aberante motivații. Am auzit de un secretar PCR din Combinat, care a fost luat de muncitorii din subordine, aruncat într-o basculantă și „hrănit” cu cărbuni aduși cu lopata. Știu de cazul unei vânzătoare de Alimentară, care puțin a lipsit să nu fie linșată de mulțimea furioasă pentru că ani de zile rația de alimente a celor din cartier era sub orice critică. Nu puteam să cred că de asemenea acțiuni avea țara nevoie în acele momente. Cat au suferit acei oameni până să ajungă la asemenea acțiuni de mizerie umană !?! În ce hal au putut să fie animalizați ?? Unde ar

(am!) fi ajuns daca nu venea ziua aceea ? Nu știam dacă sau în ce măsură acele zvonuri erau adevărate, dar nu consideram normală o asemenea comportare. Și apoi, nu aceștia erau dușmanii noștri ! Dușmanii noștri erau la București, erau clar EA și EL, cei doi care ne țineau de ani de zile în foame și frig...!

Am mai aflat de la televizor de forțe care erau loiale lui Ceaușescu, indivizi de la casa de copii, îmbrăcați în negru, mascați și super îndoctrinați, care au ajuns să omoare oamenii și copiii în Piața Palatului !... Am văzut la televizor cu ochii mei ! Aștia voiau să oprească timpul în loc ?!?!

Împreună cu prietenul, vecinul și colegul de serviciu Ercu Iordache am hotărât să ne implicăm în evenimente. Ne-am luat de acasă livretele militare, și am pornit prima dată la Comisariatul Militar pentru a ne oferi voluntari la dispoziția dâșilor. Am fost primiți rece, cu reticență chiar, și apoi...refuzați ! Chiar nepoliticos ! Am plecat de acolo dezamăgiți, dar în fața fostului sediu UTC, am văzut o mulțime de tineri. Acolo cineva vorbea foarte aprins. Mai târziu am aflat că se numește Eugen Stoleriu. Acesta, împreună cu Salichi Laurențiu tocmai se întorseseră de la București și ne spunea că „în Capitală se trage ca în Beirut, se moare, este o atmosferă tensionată !”

Eu și Iordache am simțit că trebuie neapărat să mergem la București, că este dreptul, datoria și obligația noastră să contribuim și noi cu ceva la noua pagină de istorie a României care se scria în acele momente.

Ne-am organizat, s-au făcut tabele, cineva a luat legătura cu CFR-ul care ne-a pus la dispoziție un vagon de călători, și așa s-a constituit detașamentul DUNĂREA – GALAȚI. Am fost și sunt convins de faptul că acest detașament s-a constituit la ideea și de către Stoleriu Eugen, cu voluntari care știind sau aflând ce se întâmpla în Capitală, și-au lăsat familiile la Galați, și au plecat cu sufletul deschis și cu entuziasm la București.

Am plecat organizați spre gară, ne-am ocupat vagonul, și pe drum ne-am constituit în grupe de câte 8 oameni (atâtea locuri erau într-un compartiment). S-a constituit conducerea detașamentului

din Stoleriu Eugen, Băilă Marian și Brașoveanu Petru. Aceștia au desemnat comandanții de grupă, eu fiind numit comandantul grupei a 8-a. Din grupa mea făceau parte Ercu Iordache, Salichi Laurentiu, Lupu Gicu, Juglan Cornel Ion; ceilalți trei camarazi vă rog să mă iertați, dar din păcate v-am uitat numele. Oricum, a fost o onoare pentru mine să fim împreună în acele momente !

La București am ajuns târziu, într-o Gară de Nord aproape pustie - cred că era cam 7-8 seara. Abia am coborât pe peron, când o rafală de armă automată m-a convins că trebuie să mă arunc sub vagonul din care abia coborâsem. O izbitură cumplită, resimțita în tot corpul a urmat plonjonului... O greutate în spate mă împiedica să respir și să mă mișc... M-au nimerit...? Icnesc... Întorc cu greu capul ... Constatat cu ușurare că izbitura se datora faptului că Iordache, prietenul meu din copilărie, preferase să plonjeze „pe moale” și mă folosise pe mine drept saltea. Mă enervez pe el, dar mă și bucur când constat că amândoi suntem întregi. Stoleriu dă ordin să ne regroupăm și să pornim mai departe. Un zgomot capabil să trezească și morții ne însoțește. Sunt tocurile metalice ale unei fete care ciocnesc mozaicul peronului. Nu știu cum, dar problema se rezolvă, și putem merge în liniște.

Ajungem la hotelul București după ce am ocolit pe tot felul de străzi lăturalnice și întunecate. Așteptăm. Aud discuția dintre cele două fete din detașament care se plâng că s-au udat la picioare. Mă uit și eu la pantofii mei din care mustește apa. Simt deja că îmi îngheață degetele. Iordache a fost mai isteț pentru că s-a încălțat cu bocancii.

Apare Stoleriu însoțit de un tip la vreo 50 de ani. Aflăm că este vorba de domnul inginer Muscalu Gheorghe în subordinea căruia am trecut. Dumnealui ne-a spus că nouă conducere care se formase îl numise comandant al Consiliului de Salvare al Patrimoniului Național al României. Detașamentul „Dunărea – Galați” a primit pentru paza următoarele obiective: Muzeul Colecțiilor de Artă, Muzeul Ceramicii, Muzeul George Enescu, și Sala Palatului. Eu am fost repartizat la Muzeul Colecțiilor de Artă, și numit caporal

de schimb de comandantul obiectivului.

De atunci, toate zilele petrecute în tumultul acelor evenimente îmi trec acum prin memorie ca un film văzut acum 17 ani. O zi era atât de încărcată încât am senzația că întâmplările s-au petrecut într-o lună !...

Îmi amintesc de acele zile ca de o peliculă din arhiva îngălbenită de timp... Nu m-am gândit atunci că va fi nevoie să umblu la cutia cu amintiri decât pentru nepoți.

Totuși, sunt unele scene pe care nu le pot uita, scene care îmi revin obsedant, aidoma unor flash-back-uri...

- Nu pot să uit cum după ce am traversat strada din locul unde îl așteptasem pe Stoleriu, o rafală de armă automată a făcut praf geamurile, și gloanțele au mușcat adânc din zidul în spatele căruia ne adăpostisem...

- Nu pot să uit cum Biblioteca Academiei era în flăcări, cupola spartă, iar jos unde cred ca fusese o bijuterie, țigarii furau...

- Nu pot să uit cum directoarea Muzeului Național de Artă plângea în hohote în fața unor tablouri de patrimoniu care fuseseră ciuruite de gloanțe...

- Nu pot să uit cum tânărul care făcea de pază și cu care mă împrietenisem, a fost împușcat în cap la câteva minute după ce îmi ceruse o țigară...

- Nu pot să uit cât am fost de încântat când după câteva zile am reușit să îmi schimb ciorapii uzi...

- Nu pot să uit cum soldați speriați, nerași, obosiți, nedormiți, trăgeau de pe TAB-uri în Sala Palatului și în Muzeul Național de Artă...

- Nu pot să uit cum TAB-ul care venea în viteză paralizase de teamă o bătrânică în mijlocul străzii; m-am repezit și am tras-o din fața monstrului metalic; mi-a dat un covrig...

- Nu pot să uit cum veneam de la Muzeul Enescu și la o intersecție m-a surprins un schimb de focuri; m-am adăpostit după o Dacie arsă unde era și un milițian cu pistolul mitralieră armat; când a auzit zgomotul făcut de mine, s-a întors și mi-a pus pistolul în

piept; în ultima clipă și-a dat seama că mă cunoștea, pentru că eram în sectorul lui...

- Nu pot să uit cum autoproclamatul „comodant de obiectiv” Brașoveanu, a stat în toate acele zile în papuci și a pus practic monopol pe telefon vorbind cu soția.

- Nu pot să uit cum aducând alimente și apă minerală de la Muzeul Național de Artă la Muzeul Colecțiilor, s-a tras în taxi-ul în care eram; când am coborât și am văzut firma mașinii făcută țandări și urmele de gloanțe din portiera stânga – spate, am fost cuprins de o transpirație rece pe tot corpul...

- Nu pot să uit cum în ziua de Crăciun personalul de la Muzeul Colecțiilor ne-au dat fiecăruia câte o felicitare, și ne-au mulțumit că suntem alături de ei...

- Nu pot să uit cum toată activitatea noastră s-a desfășurat cu mâinile goale, fără arme, neștiind niciodată cine este cel din față, ce gânduri are...

- Nu pot să uit cum entuziasmul din acele zile s-a transformat în scârba de acum; ce am vrut atunci, și unde s-a ajuns după 17 ani...

- NU ! TOATE astea NU pot să le uit NICIODATĂ ...!

Nicușor Antoniu

Imaginea de dimineață

Cuvântarea

VALENTIN SCHIPOR

FILOZOFUL

Odată cu declanșarea evenimentelor din ziua de 22 Decembrie 1989, animat de entuziasmul revoluționar care cuprinsese o mare parte a populației, am participat la o serie de manifestări care au avut loc în diverse puncte din municipiul Galați: sediul Securității, sediul Comitetului Județean al PCR, sediul PCR aflat pe platforma CSG.

În data de 23 decembrie 1989 după ce am terminat programul la locul de muncă pe care îl aveam în C.S.G. , m-am deplasat spre centrul orașului cu intenția să iau „pulsul” evenimentelor. Ajuns în zona fostului sediu al U.T.C. aflat pe str. Republicii, am văzut o mulțime de tineri adunați în curtea imobilului. Când m-am apropiat, am constatat că se făceau înscrieri pentru constituirea unui detașament de revoluționari care urma să se deplaseze la București pentru a-i sprijini pe localnici în acțiunile de răsturnare definitivă a regimului comunist.

Detașamentul era condus de Stoleriu Eugen. Eu am fost repartizat în grupa condusa de Antoniu Nicușor. În această grupă se mai aflau (din câte îmi amintesc) Juglan Cornel, Dan Iordache, Gelu Stan, Laurențiu Popa și alții. Odată constituit detașamentul, ne-am deplasat cu trenul la București, unde am ajuns în jurul orelor 22 în data de 23 decembrie .

Din Gara de Nord am fost preluați și conduși la Muzeul Colecțiilor de Artă, aflat pe Calea Victoriei, unde am asigurat paza pe timpul nopții. Eu am fost în schimbul care se afla în serviciu în jurul orei 2, când a început să se tragă din clădirea aflată în fața noastră. Împreună cu colegii mei ne-am adăpostit după statuile din curte.

A fost prima data în viața mea când am auzit cum şuieră un glonț care trece pe lângă tine. Aveam sentimentul că cineva, căreia nu i-am greșit niciodată cu nimic și pe care practic nu-l cunoșteam, încerca să-mi ia viața. A fost o experiență cumplită, pe care nu am s-o uit niciodată și care mi-a schimbat în mare măsură percepția despre relațiile interumane.

Focul a continuat cam 30 de minute fără să fie nimeni atins, după care a încetat lăsând loc unei serii nesfârșite de zvonuri și interpretări. Până în dimineața următoare nu au mai fost incidente. În tot acest timp, împreună cu noi, în clădirea muzeului s-au aflat angajații instituției care au știut să ne transmită sentimentul că fără noi acolo ar fi fost mult mai greu pentru ei. Probabil că așa a și fost .

În ziua următoare , după câteva baraje de control pe care le-am asigurat în zona Hotelului București, spre seară, împreună cu colegul meu Cornel Juglan am asigurat paza în camera muzeului în care se afla o foarte importantă colecție de tablouri. Agitația pe străzi, zvonurile și focurile încrucișate din oraș ne-au ținut „în priză” toată noaptea. A doua zi am aflat că în altă locație (Casa Muzicii parcă se numea), a fost mult mai greu pentru colegii noștri, locația respectivă fiind mult mai aproape de zona fierbinte a orașului.

Era Ajunul Crăciunului, iar rezidenții orașului s-au întrecut în gesturi frumoase la adresa noastră. Mulțumirile pentru ceea ce făceam nu mai conteneau. Satisfacția sufletească a fost pe măsură, făcându-ne să uităm pentru moment că suntem departe de persoanele iubite și că viitorul este incert.

Începând cu data de 25 decembrie tot detașamentul a fost mutat la sediul Muzeului Național de Artă în Piața Palatului, clădire în care activa și Consiliul de Stat al Republicii. Clădirea fusese vandalizată, ba chiar se trăsese cu armamentul greu din dotarea Armatei Romane și exista un real pericol pentru toate colecțiile de artă care se aflau în

muzeu. Acesta a fost motivul principal pentru care s-a apelat la sprijinul nostru.

Aici am aflat de așa zisul proces al soților Ceaușescu și de execuția lor. Sentimentul de ușurare a cuprins întreaga suflare care activa în acele momente în zona respectivă. Pe lângă cele câteva spaime pe care le-am tras, la asta contribuind și zvonurile care circulau tot mai intens, a existat și un moment în care transpirația rece și-a făcut loc pe șira spinării:

Era în jurul orelor 23 și mă aflam împreună cu câțiva colegi în subsolul 2 al clădirii unde exista un hol lung de vreo 40 m care avea la ambele capete uși. Cea prin care am pătruns noi era singura prin care era permis accesul, cealaltă fiind blocată. În activitățile de verificare și control al camerelor din subsolul respectiv eram sprijiniți de doi militari în termen care aveau pistoale-mitralieră cu cartuș pe țeavă. În jurul orei menționate s-a declanșat o serie de lovituri foarte zgomotoase în ușa blocată din cealaltă parte a holului. Militarii au intrat imediat în alertă luând poziție de tragere. Am realizat atunci că spaima îi cuprinsese și pe ei și că riscul unor evenimente nefericite era foarte mare.

Din fericire s-au controlat destul de bine și în momentul când ușa s-a spart și au pătruns cei care o loveau au reușit să-i someze și dat fiind faptul că toți erau civili și nu aveau printre ei militari s-a evitat un eveniment care ar fi suplimentat numărul de eroi ai revoluției. În urma discuțiilor ulterioare am ajuns la concluzia că erau un alt grup care nu făcea parte din detașamentul nostru dar care aveau și ei sarcini de verificare în zonă. Lipsa de coordonare a acțiunilor a fost evidentă.

În zilele următoare, nu au mai fost incidente de natură să periclitizeze siguranța vreunui membru al grupului, activitățile având mai mult un caracter administrativ . Păstrez cu drag în memorie pe cei doi tineri din București

care s-au cunoscut în timpul evenimentelor și au decis să se căsătorească. Știrea a generat un fior de emoție printre toți cei care erau prezenți. Ulterior, din reportajele realizate de Televiziunea Română, am aflat că peste câțiva ani, perechea respectiva a avut și un copil.

În data de 28.12.1989 am revenit în orașul Galați.

Valentin Schipor

VICTOR BALINT

VICTOR

În ziua de 22 Decembrie 1989, în acele momente grele prin care trecea țara, la Galați s-a făcut apel pentru formarea unui detașament care să meargă la București în sprijinirea acțiunii de răsturnare a dictaturii comuniste, Detașamentul s-a numit „Dunărea” și a fost organizat și condus de Eugen Stoleriu.

În tren, am fost repartizați pe grupe, iar eu am fost numit comandantul grupei a 7-a. Din grupa mea făceau parte: Matei Ionel, Lupu Ciprian, Matei Marian, Stanga Petrica, și alții al căror nume din păcate l-am uitat.

După ce am ajuns în București, cu multă fereala am pornit pe străzi, ca să ajungem la Muzeul de Artă. Când eram pe Calea Victoriei, de la etajul unei clădiri, s-a deschis foc asupra noastră. Am reușit să ne adăpostim într-un magazin care fusese devastat, și unde cred că fusese o „Alimentară”. Când s-a mai liniștit situația, am reușit să ne furișăm mai departe spre zona muzeelor. Unii au fost repartizați la Muzeul de Ceramică, alții la Muzeul de Artă, iar grupa mea a fost repartizată la Muzeul Colecțiilor de Artă.

Când am ajuns la obiectivul repartizat, personalul de acolo era depășit și disperat de situație, așa că imediat am trecut la organizarea dispozitivului de pază și apărare, atât în interior, cât și în exteriorul muzeului.

În toată perioada cât am stat de pază la acest obiectiv, am avut numeroase momente dificile. În una dintre dificilele nopți, când a venit să ne schimbe grupa formată din Stoleriu și Salichi Laurențiu, s-a deschis focul asupra noastră dintr-o canalizare din stradă. Îmi aduc aminte că Eugen Stoleriu fusese

prins de acele rafale în loc deschis, și se lipise de bordură, așa că la un moment dat, chiar am crezut că a fost împușcat. Din fericire nu a pățit nimic, însă dimineață am constatat că pereții muzeului erau ciuruiți de gloanțe în ultimul hal.

În noaptea de 24 spre 25 decembrie, grupa noastră a fost trimisă la Muzeul George Enescu, unde am fost nevoiți să verificăm tot muzeul, de sus până jos. În una dintre camere, fusese un fel de birou, unde activase un ofițer de securitate. Am hotărât că acea cameră trebuie sigilată, așa că am pus niște hârtii cu semnătura mea pe ele, și le-am lipit pe ușă și tocul ei, astfel încât să nu poată umbla nimeni acolo fără să se cunoască acest lucru. Nu știam exact ce rost avea acea cameră, ce se afla înăuntru, și am considerat că era cazul să vina oameni de specialitate, care știau mai bine ce trebuie făcut în asemenea situații. Paznicul era foarte speriat, pentru că văzuse mișcare în curtea muzeului, și nu știa ce se poate întâmpla. Mi-a spus că după miezul-noptii, o persoană intrase pe poartă, și apoi se îndreptase spre interiorul curții. Am cercetat cu atenție, și am văzut un capac de canalizare, dar nu îmi puteam da seama dacă fusese mișcat din loc în ultimul timp. Am considerat că se impune o atenție sporită, așa că l-am chemat pe Stângă Petrică, și i-am spus să supravegheze cu atenție zona, și mai ales acel capac de canalizare, iar în cazul în care i se pare ceva ciudat, să dea alarma. Apoi m-am dus și am anunțat o grupă de militari aflați la mică distanță și pe care îi știam. Au venit și au cercetat zona cu multă atenție, dar nu au găsit nimic, însă au acceptat să revină periodic prin zonă.

Spre dimineața, am fost schimbați de o alta grupă din care făceau parte Antoniu Nicușor și Ercu Iordache, iar în momentul în care am plecat spre muzeul Colecțiilor de Artă, dintr-o clădire aflată în dreapta, s-a tras asupra noastră. Ne-am trântit la pământ pe unde am reușit fiecare, și am reușit să scăpăm cu bine.

Tot în perioada respectivă, am mai efectuat filtre și con-

troale pe stradă.

Toate aceste activități le-am desfășurat până pe data de 28 decembrie, zi în care am fost anunțați că misiunea detașamentului a luat sfârșit, și am plecat acasă.

Victor Balint

MARIANA DUMITRIU
(fostă ANGHEL)

MARIANA

În ziua de 22decembrie 1989, am aflat că Ceaușescu fugise cu elicopterul de pe acoperișul CC-ului. Am ieșit în stradă și m-am alăturat mulțimii care manifesta. În clădirea unde știu că era UTC-ul, erau foarte mulți tineri, așa că m-am dus și eu acolo și am spus că vreau să dau o mână de ajutor. Un tip mic de statură care am aflat mai târziu că îl cheamă Ciprian Conciu, m-a dus la un grup de alte fete dintre care îmi amintesc de Frățilă Angelica și Grigorescu Mariana.

Treaba noastră era să scriem la mașină, să pregătim mâncare, să facem curățenie. Între timp mai trăgeam cu ochiul la televizor, și vedeam cum la București sunt împușcați oamenii în Piața Palatului. Îmi venea să iau o pușcă și să-i omor pe toți teroriștii care trăgeau în oamenii de acolo ! Nu eram mulțumită de ceea ce făceam acolo la Frontul Tineretului, simțeam că pot și trebuie să fac mai mult ! Vorbeam cu Angelica Frățilă despre lucrurile acestea și am constatat că și ea avea aceleași sentimente.

În ziua de 23 decembrie, Angela m-a chemat din biroul din spate și mi-a spus că este cineva care înscrie voluntari pentru plecare la București. Când am ajuns în curtea din față, am văzut un om care vorbea la microfonul stației de amplificare și îndemna tinerii să meargă la București. Împreună cu Angela m-am dus la el și l-am rugat să ne înscrie și pe noi, dar acesta ne-a gonit spunând că nu avem armata făcută. Îmi venea să plâng de ciudă ! Și ce dacă nu eram bărbat și nu aveam armata făcută ? Ce, eu nu puteam să îmi apăr țara? Am insistat împreună cu Angela pe lângă el, cam încă o oră. Până la urmă, plictisit sau înduioșat de lacrimile și insistențele noastre, a acceptat să ne înscrie și pe noi pe listă. După ce a terminat lista, ne-a povestit repede ce văzuse și făcuse la București cu o zi

înainte iar cu ocazia asta am aflat că îl cheamă Stoleriu Eugen.

În tren s-a făcut organizarea pe grupe, dar eu și cu Angelica am fost puse separat. Am aflat că acest grup de tineri primise denumirea de „Detașamentul Dunărea”. Când am ajuns la București era întuneric, iar când am coborât pe peron, am auzit o rafală de armă automată. Nu știu cine m-a împins sub tren, și am stat acolo până au încetat focurile. Eugen a strigat la noi să ne ridicăm și să pornim mai departe, dar după câțiva pași a strigat să ne oprim, a venit la mine și mi-a zis să mă descalț. Eram foarte mândră de cizmele care le aveam, din piele adevărată, și cu tocuri cui metalice. Am văzut că scoate un patent, și mi-a rupt tocurile pe rând. Îmi venea să-l strâng de gat ! Dădusem unor polonezi 900 de lei pe ele ! Aproape jumătate din salariul meu! Și el ... Mi-a spus că tocurile făceau mult zgomot și eram în pericol, și să mă gândesc că asta este primul meu sacrificiu pentru țară ! Deși voiam să plâng de ciudă m-am consolată cu gândul că după Victorie o să pot să îmi iau altele. După câțiva ani, am găsit în Japonia o pereche asemănătoare, însă nu mi-au mai plăcut la fel de mult, așa că nu le-am mai luat...

Ne-am continuat drumul pe niște străzi întunecate până am ajuns la hotelul București. Stoleriu a plecat, iar când s-a întors, era însoțit de un domn civil și de doi soldați. Domnul civil am aflat că se numea Muscalu Gheorghe, și a repartizat grupele la diferite obiective: Muzeul Colecțiilor, Muzeul Muzicii, etc. Pe noi fetele, ne-au trimis împreună cu cei doi soldați la Muzeul de Artă. Pe drum soldații ne-au spus: „când vă zic să fugiți, nu vă mai uitați în urmă!” Au dat startul să fugim către muzeu, și atunci cineva a strigat: „Stai că trag !” și noi ne-am oprit brusc. Îmi ziceam în gând „Tatăl nostru” în momentul în care i-am auzit pe soldații care ne luaseră în grija: „Lăsați-le, că sunt fetele de la Galați !” Atunci ne-am liniștit. A venit un plutonier, care ne-a adus înăuntru, și ne-a certat că de ce nu stăm acasă și umblăm aiurea pe vremurile acelea. Angela a început să plângă de ciudă, și a zis : „adică ce, eu dacă sunt femeie, nu am voie să îmi apăr țara ?” Plutonierul a rămas puțin pe gânduri, și ne-a dus la niște soldați care aveau o mitralieră și păzeau. Ne-a spus că

vom face de pază acolo împreună cu soldații care aveau postul în primire.

Stoleriu Eugen a fost implicat cel mai mult în mod direct, alergând de la un obiectiv la altul interesându-se de soarta celor care venisem de la Galați, și ținând legătura permanent cu domnul Muscalu Gheorghe.

La un moment dat s-au creat filtre și am aflat că au identificat o serie de cadre ale securității care erau îmbrăcați civil și dezorientați și care nu știau unde să se ducă. Nu știu exact ce s-a întâmplat cu ei.

În această perioadă, eu personal nu am avut evenimente deosebite, dar știu că în timpul orelor de pază se trăgea în apropierea noastră din diferite locuri. Am făcut de pază, până pe data de 28.12.1989 când detașamentul „Dunărea” a plecat spre casă.

Mariana Anghel

Recviem

VIOREL CHIPĂILĂ

SOLDATUL

Anul 1989 m-a prins ca militar în termen la Regimentul de Gardă. Aștia erau toți cei care se ocupau de pază, apărare și protocol la obiectivele Partidului, ale armatei, ale MI-ului, inclusiv casele lui Ceaușescu. În ziua de 16 decembrie 1989 trebuia să plec în permisie acasă, dar în ziua aceea s-a dat alarma la unitatea noastră. A venit un ofițer care ne-a spus că țara a fost cotoșită la Timișoara de unguri, și că este datoria noastră să ne apărăm pământul strămoșesc. Alarma care se dăduse, dacă îmi amintesc eu bine, avea indicativul „Ștefan cel Mare”.

Atunci am văzut prima oară trupe dislocate. Ne dăduseră armament, rații de alimente, mă rog, tot ce trebuia... Ne și speriasem! Am zis că gata, de acum chiar o să înceapă războiul cu ungurii, ce mai la deal la vale !

În perioada 16-22 decembrie, am stat tot timpul în alarmă. Așteptam în orice moment să plecăm pe front, în linia întâi. Eram dezinformați, nu aveam voie la televizor, la radio, eram... Gușteri, asta eram !

Abia pe data de 21, când ne-au pus obligatoriu să vedem mitingul lui Ceaușescu, am început să realizăm ce se întâmpla.

În seara de 21 decembrie, câteva plutoane am rămas în unitate, dar cele mai multe companii au plecat. Ne cam imaginam noi unde... Eram soldați, nu idioți ! Ti-am zis că apucasem să vedem emisiunea la televizor cu discursul lui Ceaușescu. Am fost chiar fericit că nu am făcut parte din cei care pleaseră. Mult mai târziu am aflat că fuseseră la Intercontinental.

Îmi povestea un fost coleg de armată că au primit ordin să tragă în oameni, dar au refuzat. Atunci au pactizat cu populația. Puțin mai târziu, colegul ăsta s-a întâlnit cu fratele lui care era în

mulțime. Iți dai seama ce se putea întâmpla acolo ? Mama mea, nici nu vreau să mă gândesc ! Doamne, doi frați...

Pe 22 decembrie dimineața, am aflat că Ceaușescu a fugit. Mama mea, iți dai seama ce a fost în unitate ? Se striga de acum „hai libertate !”, nu mai era doar „hai liberare !” După amiază, am plecat să păzim casa lui Ceaușescu din Primăverii. Cică erau informații că o să vină Ceaușescu acasă, și noi trebuia să îl prindem și să-l arestăm. Am stat acolo până în jurul orei 8 seara, când am primit ordin ca plutonul nostru să se deplaseze în Drumul Taberei la Ministerul Apărării Naționale pentru că sediul era atacat de teroriști. Reține că asta se întâmpla după ce fugise Ceaușescu, după ce începuse revoluția, după ce se întâmplase tot. Am coborât din camioane în Drumul Taberei, vizavi de Minister, la colțul unui bloc. Se defectase turela unui TAB, și trăgea ăla... așa... numai într-un loc, de se luminase ca ziua... Noi trebuia să ne deplasăm în fața ministerului. Ajunși acolo, pe o stradă perpendiculară, am fost întâmpinați cu foc de armă de teroriști. De fapt, nu știu de cine, dar eu cred că de teroriști. Noi de deștepți ce eram, nu am găsit altceva mai bun de făcut, decât să alergăm în zig-zag sperând că nu vom fi nimeriți. (Râde ca un bunic sfântos de poznele unui nepot neastâmpărat. Câteva clipe mai târziu, privirea i se întunecă iarăși).

Silviu Toboș din Tecuci, a murit atunci chiar lângă mine. A fost împușcat în cap ! Odată s-a lăsat așa, moale, și când m-am uitat, nu mai avea partea din dreapta capului. O bucată care cred că era din creierul lui, mi-a sărit pe mânăca mantalei. Poți să-ți imaginezi cum m-am simțit ? M-a luat așa un val de greață, de groază de la stomac, îmi venea să vomit și nu puteam, îmi clănțăneau dinții și simțeam că nu pot să respir ! După ce am terminat armata, am mai avut coșmaruri încă vreo doi-trei ani.

Ghenea Vanghele care era din Brăila, fost împușcat în fesa stângă. Noi făceam mișto ca proștii de el: „bă, te-a împușcat în c..!” „a ajuns să te doară în cur de teroriști !” Abia peste mulți ani am aflat că o rană în „fesierul mare”, așa cum îi spune științific, este extraordinar de periculoasă. Țsta a murit a doua zi, Dumnezeu să-l

ierțe, săracul...

Au murit mulți atunci... Ungureanu... mulți, mulți de tot au murit atunci... Nu-i mai țin minte pe toți...

În dimineața zilei de 23 decembrie am mers cu un locotenent într-un cabinet stomatologic să identificăm soldații care muriseră dintre ai noștri...din plutonul nostru... În cabinetul ăla stomatologic, erau toți morții aruncați claie peste grămadă... Pe Silviu Toboș l-am recunoscut după ceasul de la mână... Fața nu i-am văzut-o, dar l-am recunoscut după ceas... Cică să stau acolo... Ce, eram nebun?! Am plecat fără să mă mai uit... De atunci, nu mai suport mirosul de stomatologie... Era așa...un miros de stomatologie... amestecat cu miros de cadavre... Prefer să mă doară dinții decât să mă duc la stomatolog... Pe cuvânt, nu fac mișto !... Mirosul ăla și acum îl mai simt...

Mai târziu, a venit la noi un locotenent, nu-mi mai amintesc numele, dar știi că el se ocupa cu politicul în unitatea noastră, și a cerut doi voluntari care să meargă cu el... Să meargă cu el și atât...! Am mers cu el în interiorul Ministerului Apărării Naționale să-l arestam pe generalul Ilie Ceaușescu., care avea și el o funcție atunci, dar nu mai știu ce anume. Mă rog, era o funcție destul de mare, că doar era fratele lui'... Am mers și l-am luat. Nu-l văzusem în viața mea, și habar n-aveam cum arată, dar l-am recunoscut pentru că semăna cu frate-său. A fost un om pașnic, nu a opus nici un fel de rezistență... Oricum aveam glonț pe țeava automatului... dacă încerca ceva, aveam ordin să tragem în plin...

Eram eu și colegul meu, și încă doi de la trupele speciale... Am mers... l-am legat cu sfoară... și l-am dus în Ministerul Apărării... undeva la etajul doi... într-o cameră... El stătea singur în camera aia mare de tot, cam cât am eu apartamentul, că era un fel de sală de conferință, iar noi, aveam un holișor în care trebuia să stăm câte doi, dar stăteam acolo toți patru, că nu ne ardea de dormit.

Poate că acum nu înțeleg mulți situația, dar atunci simțeam că dacă nu o să fiu demn de misiunea primită, nu o să pot să mai fac nimic în viață ! Eu cel puțin mă simțeam extraordinar de im-

portant ! Îl păzeam pe fratele dictatorului ! Iți dai seama ce misiune importantă aveam ?!

Acolo, în camera aia, avea la dispoziție absolut orice dorea... domnul... Ilie... Ceaușescu... Sau tovarășul Ilie Ceaușescu...

Lui, îi aduceau tot felul de fripturi...portocale...mâncare gătită... Noi aveam conservele noastre militare...le știi: alea de pește în sos tomat...

Mai trăgeam cu ochiul la el să vedem ce face. Îl vedeam că se plimbă prin cameră, mai stătea așa... dus pe gânduri... Uite așa l-am păzit până când a fost executat Nicolae Ceaușescu... El nu avea televizor în camera aia a lui, și nici radio...în rest, așa cum ți-am spus, avea de toate...

Ofițerii cu care eram, din celelalte camere, au dat la maxim televizoarele... Atunci l-am văzut că a rămas așa... pe gânduri... Nu știi dacă se gândea la ce făceau ei în copilărie, sau la ce o să se întâmple cu el... Ce naiba, era totuși frate-său... Și atunci a vorbit: „Mă băieți, o să vedeți voi de acum ce o să se întâmple !” Și atât ! Au fost chiar singurele lui cuvinte...

A doua zi a fost luat de acolo, și a fost dus... A fost dus în altă parte...

Nu știi unde a fost dus de acolo...

Viorel Chipăilă

FLORIN SPIRIDON

FLORIN

În ziua de 22 Decembrie 1989, când toată lumea a ieșit în stradă, din proprie inițiativă și din ardoarea de libertate și democrație, m-am dus în fața Consiliului Județean de Partid-așa se numea pe atunci Prefectura. Acolo ne-am întâlnit mai multe persoane care ne-am hotărât să plecăm la București să sprijinim Revoluția. Am considerat că nu trebuie să cerem acordul nimănui, și de fapt nici nu cred că am fi avut cui să-l cerem atunci.

Am plecat de la Galați și cred că am umplut 4-5 vagoane. Fără să-i mai socotesc și pe cei care s-au urcat de la Brăila și Buzău. Cred că eram cam 300 de tineri, poate și mai mulți !

(Țin minte că au fost și doi puști de 15-16 ani pe care i-am dat jos din tren, dar s-au urcat prin alt vagon, și tot au ajuns în București. Am aflat că unul sau chiar amândoi au fost răniți, și cu sprijinul lui Plătică au plecat în Germania. Unul dintre ei s-a întors după mulți ani, și a venit la noi la organizație. Nu știam nici unul cine este celălalt, dar în urma discuțiilor, ne-am recunoscut)

Abia coborâți în Gara de Nord, s-a deschis focul asupra noastră. Ne-am ascuns pe sub vagoane. Când a încetat focul, ne-am îndreptat spre Televiziune, pentru că se făceau apeluri disperate pentru sprijinirea instituției în luptele cu teroriștii. În apropiere de Muzeul Antipa, s-a deschis iarăși focul asupra noastră. Fiecare ne-am aruncat unde am putut: în spatele unui copac, după borduri, după un tufiș... De acolo, practic cam toți ne-am împrăștiat.

Am ajuns în cele din urmă în stația de metrou din Piața Victoriei unde am ajutat la filtre până dimineață, când împreună cu Stoleriu Eugen și Stângă Petrică ne-am îndreptat spre gară. Discutasem între noi, și Stoleriu venise cu ideea să ne întoarcem la Galați ca să încercăm să mai adunăm niște oameni și să venim organizați.

La Galați, ne-am dus la Consiliul Județean, însă nu am reușit să intrăm din cauza soldaților de la intrare. Norocul a fost că Stoleriu te-a văzut [Cezar Rogoz] și l-ai lăsat să intre. A venit după câțva timp foarte nervos că pe cei dinăuntru nu îi interesează să organizeze oameni, și nici nu au de gând să ne ajute cu ceva, și că ar fi mai bine să întrebam oamenii pe stradă care vor să meargă la București. Am reușit să adunăm destul de mulți până să ajungem la fostul UTC, unde am văzut că erau deja adunați foarte mulți tineri. Stoleriu s-a dus și l-a rugat pe băiatul care era la microfon să-l lase să vorbească și el ceva. A început să țină un discurs de care nu-l credeam în stare, discurs care din păcate nu mi-l mai amintesc, însă efectul imediat a fost acela că s-a făcut coadă la înscrieri. Din păcate, au fost mulți care nu aveau la ei buletinele sau livretele militare, așa că au fost respinși. Știi, și acum regret că discursul acela al lui Eugen nu a fost înregistrat...

Listele s-au făcut în spatele curții, pe un scaun. Apoi, toți cei care se înscriseră în detașament, s-au adunat în holul acela mare de la intrare. Toni Bejan a făcut prezența celor 60 înscriși, și ne-a spus că avem un vagon de tren rezervat.

În București am fost conduși de niște soldați înarmați pe străzi ferite până când am ajuns în centru lângă magazinul „Gionconda”. Acolo Eugen și cu Băilă s-au dus și l-au adus pe domnul inginer Muscalu Gheorghe, care - din câte am înțeles eu - răspundea de paza patrimoniului. Eu am fost repartizat la Muzeul de Ceramică. Eram comandantul grupei a II-a, și de fiecare dată când era nevoie de câte un sprijin, o activitate, mă rog, era nevoie de oameni, grupa asta era prezentă. Aurică [Aurel Manofu] este martor !

Deasupra camerei unde eram noi, rămăsese atârnată o pancartă cu „Trăiască Ceaușescu”, și mereu se trăgea asupra ei, așa că ne-au trimis să o dăm jos. Când am ajuns acolo, niște militari ne-au oprit, și au vrut să vadă dacă nu suntem teroriști. M-am și enervat, pentru că mai aveau puțin și îmi cereau o legitimație că nu sunt terorist !

Eu primisem o manta de general cu care mă îmbrăcasem

(era destul de rece, și eu plecasem de acasă într-o geacă subțire), și era un soldat care de câte ori mă vedea, voia să mă salute! Mai era încă un băiat care era venit în delegație în București și îl prinsese Revoluția. Nu îmi mai amintesc cum îl chema, dar știu că avea un diplomat cu pijamale, periuță de dinți, papuci... Glumeam și zicea că el așa pleacă la război... Am aflat că a fost împușcat... Cam asta a fost...

Florin Spiridon

ANDREI ARISTIDE COSTEL

VISĂTORUL

Mobilizat de apelurile auzite la radio și televiziune, indignat de cele ce se întâmplau la București și Timișoara, am ieșit pe străzile Galațiului, și împreună cu alți tineri, ne-am îndreptat spre centrul orașului, acolo unde se aflau cele mai importante instituții și obiective care erau în vizorul celor care încercau să creeze panică și dezorientare.

Ajuns pe strada Republicii (actuala Domnească) în curtea fostului UTC, am văzut un cetățean care anunța prin porta-voce că Bucureștiul este în mare pericol. Am aflat că fusese acolo cu un grup destul de numeros, și acum se întorsese să organizeze o nouă plecare. Rețin câteva fraze din ceea ce spunea: „Trebuie să apărăm Capitala ! Acolo este jale ! Moare lume nevinovată !” și altele de genul ăsta. De piatră dacă erai, și tot îți dădeai seama că trebuie să faci ceva pentru țara ta.

Am văzut că se făceau înscrieri pe bază de buletin și livret militar pentru alcătuirea unui grup care să plece la București. M-am înghesuit și eu printre ceilalți, pentru că oricum aveam la mine actele necesare, și nu voiam să pierd momentul. Am aflat că cel care ne mobilizase pentru înscrieri era Eugen Stoleriu, și tot el a fost în fruntea noastră tot timpul.

Nu vreau să credeți că spun vorbe mari, demagogice, însă atunci am gândit că trebuie să-mi apăr țara, că trebuie să îmi arăt recunoștința față de strămoșii mei ! Exact așa am gândit, așa am simțit, și cine râde de sentimentele astea, înseamnă că este un idiot, sau nu este român.

Când s-au terminat înscrierile, a rezultat un grup de 50-60 de persoane care am plecat spre gară unde ne aștepta trenul cu destinația București.

La coborârea în Gara de Nord, în loc de „bun venit”, am fost întâmpinați cu rafale de armă automată care veneau din toate direcțiile. Cădeau bucați de moloz, geamuri sparte, ne aflam la un pas de moarte. Într-un târziu, am reușit cu ajutorul unor soldați să ieșim prin partea de vest a gării.

Am reușit să ne grupăm, și direcționați de grupul de soldați, am plecat spre Muzeul de Artă al RSR. Tot drumul de la gară până la destinație, nu o singură dată am fost ținte vii pentru rafale de mitralieră. Ne adăposteam pe unde puteam, și la un moment dat ne-am ascuns chiar într-o alimentară devastată, cu toate geamurile sparte.

La Muzeul de Artă, am fost preluați de domnul inginer Gheorghe Muscalu cel care organiza paza și apărarea respectivei clădiri cu ajutorul unui grup de militari echipați cu armamentul din dotare. Am fost împărțiți pe grupe, și repartizați la diferite obiective să asigurăm paza acestora.

Deoarece terminasem armata în acel an, am fost desemnat comandant de grupă și însărcinat cu paza la Muzeului Colecțiilor de Artă. Aici, ne-am organizat în patrulare fixe și mobile și am asigurat paza timp de 24 de ore din 24. Prin rotație asiguram paza clădirii muzeului, iar ziua formam patrulare și efectuam filtre de control pe stradă, verificând persoanele și autoturismele din perimetrul Muzelor Muzicii și de Artă.

Dintre foștii camarazi, îi pot enumera pe Stoleriu Eugen, Aurică Dumitru, Ercu Iordache, Diaconu Lucian, Anghel Mariana, Balint Victor, Antoniu Nicușor, Frățila Angelica

Deseori am fost solicitați să participăm la recuperarea de tablouri, statuete și alte obiecte de patrimoniu care se aflau într-o latură grav afectată a Muzeului de Artă.

Într-o noapte s-au tras rafale de mitralieră din stradă s-au dintr-o canalizare aflată în fața intrării în curtea muzeului. Am ieșit în curtea acestuia și am adunat câteva gloanțe care loviseră fațada clădirii unde ne aflam și noi. Am anunțat comandamentul central unde se aflau soldații înarmați și am cerut ajutoare. Ni s-a comunicat că vor trimite pe cineva cu armament.

A doua zi am aflat că acel cineva, în drum spre noi, a fost împușcat ...

Andrei Aristide Costel

CORNEL – ADRIAN JUGLAN

GLADIATORUL

În ziua de 22 Decembrie 1989, când am auzit că Ceaușescu a fugit și că dictatura se duce de râpă, tot sufletul meu s-a cutremurat. Cu mai puțin de un an în urmă, îmi murise o fetiță în vârsta de 40 de zile. De ce ? Datorită condițiilor asigurate de „epoca de aur” : lipsa căldurii, apei calde, curentul electric, alimentele, medicamentele. În acea zi m-am bucurat ca tot omul, dar seara m-am îngrozit de ceea ce am văzut la televizor ! În Piața Palatului teroriștii trăgeau în oamenii adunați în fața CC-ului. A doua zi pe stradă, m-am întâlnit cu oameni care fuseseră deja la București și care mi-au povestit cum fuseseră mitraliați în tren și pe străzile Bucureștiului. Indignarea mea a crescut la maximum; ticăloșii nu se mulțumeau că au omorât copii prin frig și înfometare, acum îi omorau și prin împușcare !

O cunoștința mi-a spus că la sediul fostului UTC se organiza un detașament din bărbați cu armata făcută, care urma să plece la București. Fără să stau pe gânduri, m-am prezentat și m-am înscris pe listă cu atât mai mult cu cât făcusem armata la o armă specială (Batalionul de Infanterie Marină), și am considerat de datoria mea să îmi apăr țara. Am aflat că acest detașament se numește „Dunărea”, și că cel care ne-a înscris este Eugen Stoleriu.

După-amiază am plecat, cu gândul că las în urmă o soție și doi copii de 3 și 2 ani și dacă mă întorc „pe scut”, măcar ei să trăiască în libertate. Am ajuns în București seara, și am fost îndrumați spre Piața Palatului unde era nevoie de oameni. Când am ajuns acolo, Stoleriu Eugen și cu Băilă Marian au plecat să ia legătura cu comandantul Consiliului Național pentru Apărarea Patrimoniului, care în acel moment era inginerul Muscalu Gheorghe.

Noi am rămas în vecinătatea Pieții Palatului, deoarece se trăgea de peste tot ca la război. Lumea de la blocuri a început să se

intereseze de noi, pentru că eram totuși 60 de inși și băteam la ochi. Când le-am spus cine suntem și că am venit să ajutăm Revoluția, au început să ne aducă cu lacrimi în ochi apă minerală, ceai, alimente. După puțin timp, Eugen s-a întors cu un reprezentant al Consiliului Național de Apărare al Patrimoniului, și am fost distribuiți la Muzeul Ceramicii, Muzeul Colecțiilor de Artă, și Muzeul „George Enescu”.

Când am plecat spre obiectivele repartizate, ne-am intersectat cu un grup de tineri care se îndreptau spre Piața Palatului. În momentul în care au trecut prin locul unde așteptasem cu puține minute înainte, au fost mitraliați. Am văzut cel puțin trei tineri cazând loviți de gloanțe. Au fost luați de colegii lor și purtați pe brațe mai departe.

Eu am fost repartizat la Muzeul Colecțiilor împreună cu grupa mea, unde am împărțit oamenii în diverse părți ale muzeului pentru apărarea exponatelor de foc, furt, sau distrugere. La mai puțin de o ora de la instalare, a fost mitraliată curtea și fațada muzeului. Afară, erau doi băieți care făceau de gardă: Schipor Valentin și Matei Cristian. Din fericire au scăpat cu bine, pentru că puțin mai devreme trecusem pe la ei împreună cu Eugen, și le spuseseam să stea ascunși și protejați astfel încât să poată să vadă, dar să nu fie văzuți.

În toate acele zile am fost împreună cu Eugen ca doi frați siamezi, și așa am și făcut de pază într-o sală unde erau tablouri de Grigorescu, Iser, Aman, Petrașcu, etc. Nu știu prea multe despre pictură, dar știam că acele picturi aveau valoare de unicat pentru țara noastră.

În acea noapte s-a tras foarte mult în jurul nostru, dar din fericire nu am avut victime.

Dimineață, au fost solicitate de la C.N.A.P. două grupe de voluntari pentru protejarea obiectelor de artă din Muzeul Național. Împreună cu câțiva băieți, am „periat” toate sălile stingând incendii minore iscate de gloanțele trasoare, am adăpostit obiectele de artă, sau am controlat persoanele aflate în muzeu să nu fie cineva cu intenții necurate.

Apoi am fost la Consiliul de Stat, unde deja începuseră devastări și furturi. Chiar la intrare, am oprit un țigan cu pălărie și mustață care voia să iasă cu un televizor color în brațe. Când l-am luat la întrebări, l-a lăsat și a fugit. Imediat am constituit gărzi și filtre, am evacuat toți intrușii și am trecut la protejarea depozitelor de protocol și rechizite și arhivei Consiliului de Stat.

Tot împreună cu Eugen, am încercat să controlam subsolul II al Consiliului de Stat, dar nu am reușit mare lucru pentru că lumina era întreruptă, iar parașutiștii militari aruncaseră grenade cu gaze neuro-paralizante. Seara, când am fost să aducem hrana pentru băieți, în Sala Albastră a Palatului, am fost mitraliați din tavanul fals, unul dintre militarii care ne însoțeau fiind rănit.

Noaptea a trecut cu emoții spaimă, și cu speranța ca dușmanii care trăgeau în noi (teroriști, securiști, sau ce naiba erau), vor fi prinși cât mai repede și nu vor mai muri atâtea persoane nevinovate care nu voiau decât libertate și o bucată de pâine.

În dimineața de 25 decembrie 1989, am participat la filtrele organizate în jurul Palatului Regal, și împreună cu Eugen și Schipor Valentin am fost la locația din dreptul hotelului București. De aici am fost chemați să verificăm Complexul Sportiv București, precum și sediile firmelor străine „Argus” și „Sumimotu”, deoarece toți angajații de acolo erau înfricoșați. După-amiază, am fost înlocuiți de Ercu Iordache și Antoniu Nicușor, iar noi ne-am întors la Palat unde am continuat depozitarea operelor de artă în locuri sigure.

Seara, am aflat că Nicolae și Elena Ceaușescu au fost judecați sumar și executați. Era totuși Crăciunul !...Era bine?!? Era rău?!? Oare nu era mai bine dacă m-aș fi întâlnit cu ei la o coadă la lapte ?

În zilele următoare, am continuat să protejăm în același ritm obiectivele primite în consemn.

Când dormeam ? Mă mulțumeam cu două –trei ore „furate” ziua sau noaptea atunci când situația o permitea. De fapt nu era un somn organizat, ci pur-și-simplu mă așezam undeva și practic „amorțeam” acele câteva ore.

Am uitat să spun de cei doi tineri care s-au căsătorit în inte-

riorul Muzeului Național în fața unui iconostas vechi. S-au căsătorit civil și religios, de față fiind preotul și ofițerul stării civile. Toți cei de față au avut flori puse în țevile armelor.

Pe 28 decembrie lucrurile au început să intre în normal, locul nostru fiind preluat de armată. Am plecat cu simțul datoriei împlinite, însoțiți de lacrimile de recunoștința a bucureștenilor care ne-au mulțumit de mii de ori pentru că am fost alături de ei.

Când am ajuns acasă, eram „bolnav” după o ciorbă fierbinte, o baie bună și un pat. Am dormit neîntors până pe data de 30 decembrie.

Timpul a trecut...

Sentimentele și senzațiile au rămas aceleași...

Nu voi uita niciodată DETAȘAMENTUL „DUNĂREA”...!

Cornel – Adrian Juglan

PAUL CAȘU

FAMILISTUL

Începând din 16/17 decembrie 1989, discutam prin locuri puțin aglomerate despre ce se întâmpla la Timișoara. Eram un grup mai restrâns și dintre noi făcea parte și domnul Izvoreanu Lucian fost șef de aerobază la Galați. Acest lucru s-a întâmplat până în ziua în care a avut loc mitingul de le București. În aceea zi mă cuprinsese o stare euforică când le-am zis celor din grup: „Până aici i-a fost !” și așa s-a întâmplat.

În aceeași zi l-am cunoscut și pe Stoleriu Eugen în față la Prefectură. Atunci am hotărât să plecăm la București. Am discutat împreună și am hotărât să strângem cât mai mulți oameni tineri care vor să meargă cu noi.

Așa i-am cunoscut pe Marian Spiridon, Mocanu Maftעי, Barbu Costică, și mulți alții. Mai precis 350 (treisutecincizeci) de tineri care au format primul detașament ce a plecat la București.

În tren s-a organizat detașamentul prin numirea unor comandanți de grupe fiecare, grupă având între 8 și 12 oameni conduși de un comandant de grupă. Am ajuns în București în jurul orei 19 spre seară. La coborârea din tren, s-a deschis foc asupra noastră. De frică unii, din instinct alții ne-am aruncat pe burtă pe peron sau pe sub tren. Lucru care l-am făcut și eu.

După ce s-au liniștit focurile ne-am continuat drumul deoarece voiam să ajungem la televiziune, lucru care la început am zis că va fi simplu, dar nu a fost așa.

Am traversat Calea Victoriei spre muzeul Antipa în șir indian și ne deplasam către T.V.R. La un moment dat s-a deschis foc asupra grupului din mai multe puncte, însă am avut noroc că ne aflam într-un loc cu mulți copaci după care am putut să ne

adăpostim și să privim cu groază cum cădeau crengile din copaci, cum săreau bucăți din asfalt și pământ, în timp ce unii fugeau și țipau de frică și panică. Doar primele grupe ale lui Mocanu Maftei și Marian Spiridon au reușit să ajungă la T.V.R., și nici acelea complete. Am hotărât să ne retragem spre metrou pentru o regrupare, dar deoarece era nevoie de tineri în stațiile de metrou pentru filtre, am rămas acolo până dimineață și am lăsat în fiecare stație câte o grupă.

Stoleriu Eugen mi-a propus să ne întoarcem la Galați pentru a mai face un nou detașament. Lângă noi mai rămăsese și Salichi Laurențiu.

În Gara de Nord ne-am întâlnit cu Brașoveanu Petru și Florin Spiridon, care doreau să se întoarcă acasă - unul de frică, iar celălalt pentru că se rătăcise de grupul său.

Ajunși la Galați, Stoleriu Eugen a insistat pe lângă Brașoveanu ca să meargă din nou la București, pentru că acesta șovăia. În cele din urmă a acceptat dar a vrut să meargă acasă să își ia buletinul și livretul militar.

Împreună cu Eugen, Stângă Petrică și Salichi Laurențiu, am plecat la Consiliul județean de Partid (actuala Prefectură). Am vrut să intrăm în sediu și să vorbim cu cei din conducere, dar soldații de la poartă nu ne-au lăsat. La balcon era un tip de la aviație pe care Stoleriu îl cunoștea și a strigat la el de mai multe ori până s-a făcut auzit și i s-a permis să intre în clădire. Noi l-am așteptat afară, dar când s-a întors era supărat, îi înjura pe cei din Prefectură și mi-a spus că nu vor să ne ajute, că nu-i interesau decât ciolanele și că trebuie să-i lămurim singuri pe oameni să meargă la București.

Știam ce pățisem la București cu primul grup, și am hotărât să luăm numai oameni cu armata făcută, așa că ne-am împrăștiat printre oameni (noi cei patru), am adunat un număr de oameni cu care am mers la fostul sediu al U.T.C. unde erau adunați mulți tineri, și mai era și o stație de amplificare unde vorbea un tip pe care ulterior am aflat că se numea Bejan. Eugen s-a dus la el și l-a rugat să îl lase să vorbească la microfon. S-a adresat tineretului, rugân-

du-i să ni se alăture pentru a merge la București dar le-a explicat și că în capitală se trage cu gloanțe reale, nu e ca în Galați. Mulți au dat înapoi și au rămas uniți circa 60 de tineri. Așa i-am cunoscut pe Manofu Aurel, Anghel Mariana, Lupu Gelu, Ercu Jordache, Băilă Marian (care s-a autointitulat la urmă comandant de detașament) și mulți alții.

În Gara de Nord, datorită unei fete pe nume Mariana, s-a deschis focul asupra noastră. Mi-l amintesc pe Eugen supărat, cu un clește luat de la mecanicul locomotivei cum i-a smuls tocurile de la încălțăminte pentru că făceau zgomot.

În apropiere de Hotel București ne-am adăpostit care cum am putut mai bine în așteptarea omului care trebuia să ne preia. Nici nu am părăsit bine locul în care stăteam feriți de tirul armelor, că în urma noastră s-a deschis foc automat de au sărit bucăți de geam, lemn și moloz în toate direcțiile. Mulțumim lui Dumnezeu că am plecat cu câteva secunde mai devreme altfel...

Eu cu grupa pe care o conduceam am fost repartizat în corpul A al Palatului Regal fiind sub comanda directă domnului Muscalu și o altă grupă din care făcea parte și Manofu Aurel a fost în partea B (sau nord)

În noi era acea stare de spaimă și derută totală deoarece se trăgea asupra noastră atât din afară cât și din subsolurile Palatului, noapte de noapte. În cele din urmă am reușit să-i alungăm pe cei din subsol prin aruncarea unor grenade lacrimogene. Au fost momente când era să ne împușcăm și între noi. Un soldat a adormit și i s-a descărcat arma, iar gloanțele șuierau pe lângă noi. Nu ne-a fost ușor să controlăm fiecare colț, fiecare cotlon, subsolurile muzeului, camerele pline cu obiecte de artă, tablouri sec. XVI și XVII, valori inestimabile.

Ne-am bucurat când au fost împușcați tiranii, crezând că am scăpat. Mă gândeam la cei trei copii pe care îi lăsasem acasă cu mama lor, pentru care plecasem să lupt alături de alți tineri. Voiam să fie liberi, să aibă o viață mai bună ei și generația lor și altele care vor veni după aceea.

Azi constat cu durere că de 17 ani tot comuniștii sunt la putere și că tot cei ce au avut au și acum. Păcat că cei ce mai suntem nu ne-am văzut visul împlinit pe deplin.

Paul Cașu

ȘTEFANACHE BEJAN

BEJAN

Pe data de 22 Decembrie 1989, împreună cu mai mulți tineri, ocupasem sediul fostului UTC, și am format Frontul de Salvare Națională a Tineretului Democrat. În funcția de președinte al acestei formațiuni, a fost ales fratele meu Antoniu Bejan. Instalasem pe scările de la intrarea în sediu, o stație de amplificare cu boxe mari pentru eventuale anunțuri.

În ziua de 23.12.1989, în timp ce vorbeam la microfon, am văzut apropiindu-se un grup destul de mare de tineri care veneau dinspre Consiliul Județean de Partid.

În fruntea lor era un tip cu un fes de lână pe cap, care îl făcea să semene cu un dac. Și-a făcut loc prin mulțime, s-a apropiat de mine, și mi-a spus: „Mă numesc Eugen Stoleriu, m-am întors de la București ! Acolo e iadul pe pământ, se trage din toate părțile, și e mare nevoie de ajutor! I-am adunat pe acești tineri, dar ar mai fi nevoie și de alții, așa că te rog să mă lași să vorbesc la microfon!”

Am avut ocazia să ascult un discurs adresat tineretului pornit din inimă. Nu-mi amintesc exact acel discurs, dar rețin că a spus că nu-i de glumă la București și cei care doresc să se înscrie ca voluntari, trebuie să aibă armata făcută. Mi-a explicat apoi că în noaptea de 22 spre 23 decembrie, în timp ce se deplasa cu primul detașament gălățean spre televiziune, datorită unor copii curioși, s-a deschis focul asupra lor și așa a rămas fără oameni, deoarece fiecare a fugit pe unde a putut.

Și-a adunat oameni în curtea din spate, apoi a luat legătura cu fratele meu și cu cei din conducerea frontului, le-a povestit întâmplările de la București, și că s-a întors la Galați să organizeze detașamentul pentru apărarea Bucureștiului.

Marian Băilă și-a exprimat dorința de a merge și el alături de acesta. Membrii detașamentului au fost adunați în sala mare a sediului, unde fratele meu le-a urat de bine și să se întoarcă sănătoși acasă. Eugen Stoleriu m-a salutat mulțumindu-mi pentru ajutor și a plecat în fruntea detașamentului.

Ne-am mai întâlnit la sfârșitul lunii decembrie 1989, când s-au întors de la București, apoi nu l-am mai văzut pe la front. Am auzit că îi murise tatăl.

Ștefanache Bejan

EUGEN STOLERIU

LUPTĂTORUL

Până în 1971-1972 cel mult, la orice tutungerie găseai țigări Marlboro, Kent, Dunhill, Rothmans, Camel, în baruri se găsea orice fel de whisky, mâncare era ca la balamuc, găseai lapte în alimentară până seara târziu, carne de care vroiai, ulei, zahăr cubic, zahăr cristalin, șerbet, ciocolată „Ambasador”, la televizor erau emisiuni de dimineața până noaptea.

Pe an ce creșteam, când aveam nevoi mai mari, au început să dispară una câte una : azi zahărul cubic, mâine ciocolata, apoi șerbetul, pe urmă laptele praf, carnea, a dispărut și uleiul, la televizor programul s-a împărțit dimineața și seara, iar în final a ajuns la câteva ore pe zi de la 19 la 22 (din care o oră – o oră jumate erau emisiuni cu iubiții conducători). Țigările fine s-au transformat în „Carpați” iar „Carpați” în „Bucegi”, despre whisky nu mai are sens să vorbesc... Apoi ușor toată țara a trecut la rație, ceea ce însemna câteva sute de grame de salam, 1 Kg – 2 Kg de carne, un pui - doi pe persoană pe lună, laptele era și el la rație, uleiul la fel chiar și pâinea și cartofii. Parcă eram în vreme de război ! (*Când eram mic, tata așeza pe elementii de la calorifer o cutie de tablă în care seară de seară puneă apă deoarece căldura era foarte mare.*)

În 1977 am vrut să fug din țară, dar am fost prins la granița cu Iugoslavia. Două zile am stat într-o unitate la Jebel – Timișoara unde m-au bătut, m-au ras în cap și m-au pus să curăț W.C.-uri cu o lamă de ras, apoi m-au dus în cătușe la Galați ca pe un criminal.

Când am ajuns la sediul Miliției, într-o cameră de la etaj, a venit un tip, care mi-a tras trei palme de am căzut cu tot cu scaun, și mi-a zis: „Mă cheamă Herghelegiu, și o sa te bat până îmi transpiră pistolul în toc !” Apoi a luat bastonul de cauciuc și a început să mă

lovească unde nimerea. Norocul meu că eram îmbrăcat cu o haină de piele groasă, și am rezistat, dar când m-a lovit peste tălpi, am urinat pe mine. După câteva zile în care m-au ținut în arest, mi-au dat drumul. Nimeni din familia mea nu a știut în această perioadă unde am fost. Țin minte că mai era încă un băiat care era ținut acolo de aproape patru luni și nimeni dintre ai lui nu știa de el. Când am plecat, m-am dus la el acasă și le-am spus unde este. Ai lui făcuseră reclamație la Miliție că era dispărut, dar nu aflaseră nimic.

În aprilie 1985 m-am căsătorit cu frumoasa visurilor mele, (pe bune, cine o vede pe nevastă-mea, merge în limbă după ea!). În mai 1986 s-a născut primul nostru copil. În iarna lui '86 - '87 Bogdănel al nostru avea 6 luni și din cauza frigului și mucegaiului de pe pereții blocurilor construite în „epoca de aur” a făcut bronșita astmatiformă. Ne-am chinuit luni de zile, l-am înnebunit cu injecții, am folosit toate leacurile băbești, dar fără rezultat; eram foarte speriați ! După 3 luni de penicilină și ampicilină pe care o recomandase doctorița, au dorit să-i facă kanamicina; Mi se făcuse părul măciucă, nu prea știam ce înseamnă aia, dar făceam legătura cu morfina care știam că se dă la oameni în ultima fază, m-am rățoit la doctoriță și această simțindu-se jignită a vrut să mă lovească, și atunci a fost prima dată când am lovit o femeie; a căzut în nesimțire. Mulțumesc lui Dumnezeu și cumnatului meu Gică Apăvăloaie, că prin el am ajuns la doctorul Popa Liviu, (Dumnezeu să îl odihnească !) care prin sucuri și ceaiuri mi-a vindecat băiatul. Și ce nu încercasem: ceapă cu zahăr la cuptor, mămăliga pe piept, blănița cu seu de oaie... toate în zadar.

Ca să cumperi o cutie de lapte praf îți trebuia o relație ! Deși erau depozite cu tot felul de alimente (salamuri uscate, măsline, cașcaval, sucuri de ananas etc.) erau pentru șmecherii din partid. Apa era cu program - de câte ori nu am rămas cu săpunul pe mine și am înjurat și am blestemat, fiind nevoit să mă clătesc cu apă rece ! „Afară frig,/ În casă frig,/ Eu te iubesc Slăvit Partid !” (am citat din memorie dintr-o poezie urbană a acelor timpuri).

În 1989 lucram de câțiva ani buni în portul mineralier. Mai vindeam un blug, un săpun, o țigara, dar cu mare risc. De multe ori

transpiram și îmi tremurau picioarele când stăteam pe coverta unui vapor cu banii ascunși la ciorap să cumpăr marfă, marfă care atunci când eram mic o găseam pe toate drumurile. Am avut o groază de percheziții acasă, dar deja mă cunoșteam, și rezolvam problemele astea cu o sticlă sau două de whisky și câteva pachete de țigări.

În 1989, în Europa cădeau rând pe rând dictatorii și sistemul comunist. La noi în țară nu se întâmpla nimic, deși cu toții simțeam în aer scânteia. Ascultam seară de seară „Europa Libera”, „Vocea Americii”, „BBC”, și comentam la muncă cu colegii în așteptarea unei minuni. Vă aduceți aminte de perioada în care la ruși murea în fiecare an câte un președinte și în zadar ne rugam să moară și la noi?

În decembrie 1989, auzeam la radio cum răpăiau mitralier-ele la Timișoara, știam că mor români de-ai mei, fierbea sângele în mine, trebuia să fac ceva ! Și pe 21 decembrie s-a oferit o șansă !...

Haos

Din momentul în care am văzut la televizor că Ceaușescu a fugit, i-am spus scumpei mele șotii : „Draga mea, indiferent ce vei spune, eu voi pleca la București !” Era momentul așteptat de multă vreme! Așa că am coborât în Centru printre mulțimea agitată, care se mulțumea să ardă o carte sau să strige din când în când „Libertate”- libertatea pe care ne-o doream așa de mult...

M-am alăturat unor tineri, și ne-am hotărât să plecăm la București. Am spart geamurile de la Consiliul Județean și am început să înscriem pe cei care doresc să meargă cu noi. La etaj se formase deja un comitet de conducere care ne-a promis că ne pun la dispoziție mașini ce ne vor duce la București, dar mai târziu am constatat că aceștia nici nu știau ce vor, iar persoana care ne-a promis mașini nu mai exista, și nimeni nu știa despre cine ar putea fi vorba. Am mers la Comisariat rugându-i să ne dea armament, aceștia ne-au refuzat, așa că ne-am urcat în tren circa 300 de tineri pe care reușisem să îi adunăm.

Prima noapte de coșmar

Împreună cu Mocanu Maftai, Marian Spiridon, Barbu Costică, Cașu Paul, Salichi Laurentiu, Florin Spiridon, Brașoveanu Petru, (pe toți 300 ar trebui să îi enumăr !), am plecat la București. În tren am avut grijă să împărțim această companie de tineri, pe grupe și să numim comandanți de grupă. De la Brăila, și Buzău, s-au mai urcat și alții care s-au oferit voluntari să meargă cu noi, astfel că în curând numărul nostru a crescut. Când am ajuns în Gara de Nord, doar ce coborâsem din tren și au început să ne șuiere gloanțele pe la urechi. Ne-am ascuns pe sub vagoane până s-a potolit focul. Apoi, ne-am regrupat, și în ordine ne-am deplasat către Televiziunea Română. În Piața Victoriei, am traversat strada spre muzeul Antipa și grupă după grupă înaintam spre Televiziune. Cred că era după ora 00:00 când asupra noastră s-a deschis foc automat dinspre vilele de vizavi. M-am trântit la pământ, lângă bordură, regretând pentru prima oară în viață că nu sunt ca o foaie de hârtie ! Lovite de gloanțe, crengile din copaci cădeau peste mine. Încercam să privesc „hoștește”, la nivelul asfaltului ca să îmi pot da seama de unde și cine trage. Am văzut în câteva locuri sclipirile intermitente de la armele celor care ne luaseră drept ținte. Primele 3 grupe fiind mai înaintate, au putut să își vadă de drum. Grupele din mijloc și spate, deși au mai încercat să înainteze, nu au putut. De câte ori ne ridicam să înaintam, se trăgea în noi. Aveam impresia că toată muniția din lume ne era dedicată. Cred că timp de zece minute am stat lipit de asfaltul rece și ud, primind în spate loviturile crengilor căzute, fiindu-mi teamă să respir adânc, nu cumva să ofer o suprafață prea mare de ochire. Am strigat către cei care mă însoțeau să se retragă. În momentul în care focul a încetat, am reușit să ne adunăm în spatele Muzeului Antipa. Nu știu dacă mai rămăsesem jumătate din câți eram la început... Ceilalți dispăruseră care-încotro... Așa că am luat hotărârea să ne întoarcem în metrou până dimineața și apoi să ne ducem după colegii noștri. Pe Calea Victoriei câteva Dacii cu platformă transpor-

tau în mare viteză dinspre Televiziune morții sau răniții. În acest timp, noi ne îndepărtam de locurile unde se trăgea și ajunseseam într-un punct în care credeam că putem pierde trasoarele care parcă ne urmăreau în mod special. Cerul era luminat de acestea. În metrou se formaseră grupe de tineri, se făceau filtre (adică te controlau din cap și până în picioare să nu deții arme, muniții etc.) Am aflat mai târziu că în acea noapte s-a înregistrat cel mai mare aflux de călători cu metroul. Vagoanele arhipline veneau, se descărcau de călători, se umpleau la loc, și apoi plecau într-un ritm fantastic ! Parcă toata lumea se hotărâse să vină, și apoi să plece din acel loc ! Nu știu cum să vă explic... Încercați să vă imaginați stația Piața Unirii la o ora de vârf, apoi măriți numărul călătorilor de patru – cinci ori, și o să aveți idee cât-de-cât despre ceea ce încerc să vă explic. Am luat legătura cu un responsabil din stația de metrou și l-am întrebat cum putem să fim de folos. Ne-a răspuns că avea mare nevoie de oameni care să facă filtre și în alte locuri. Până dimineața am lăsat grupe de tineri în mai multe stații de metrou.

La un moment dat, am auzit că apa e otrăvită, și că e bine să nu bem nimic de la străini. O fată care a băut de la o bătrână un pahar cu apă, i s-a făcut rău și a leșinat - am aflat că se numea Cezarina Măciuceanu. A fost dusă la spital unde s-a constatat că de fapt suferise o depresie din cauza fricii, a oboselii, foamei și cine-mai-știe-ce. Un individ care în acele zile se baricadase cu frigiderul în fața ușii, a râs de această întâmplare. Sunt convins că asta o înțelege cu adevărat numai acela care a fost acolo cu picioarele ude de la fleșcăiala de afară, acela care a simțit tăișul frigului până la oase, acela care atunci când gloanțele șuierau, s-a azvârlit în zloata mizerabilă fără să se gândească, acela care aruncându-se la pământ, constată că trupul peste care s-a aruncat era al unui coleg mort. Asta a îndurat fata despre care vă spun, fata care nu a făcut armată în viața ei, nu a auzit niciodată zgomotul unui glonț de armă până atunci, și care, aruncându-se la pământ de frica gloanțelor și-a dat seama că cel după care se adăpostise era mort !

Ajunseseam să știu locul fiecărui mușchi din corp, să simt și

cel mai mic oscior de la sutele de genuflexiuni făcute ca să cercetez de jos până sus fiecare persoană care intra în metrou. Și ca mine era toți tinerii. Le citeam oboseala pe chip... Bucureștiul nu era pregătit pentru așa o invazie de tineri veniți să își apere țara. Abia dimineața în Gara de Nord am reușit să beau o gură de apă. Aici i-am întâlnit pe Brașoveanu Petrică, Casu Paul și Spiridon Florin. Eu eram cu Salichi Laurentiu, pe care îl luasem cu mine ca să ne întoarcem la Galați și să încercăm să mai formăm un detașament. În tren am discutat despre ce am de gând să fac, după care cred că am adormit, pentru că atunci când am deschis ochii era ora 10 și intram în Galați.

A trebuit să duc munca de lămurire cu Brașoveanu Petrică ca să-l conving să se întoarcă la București. În cele din urmă a acceptat, dar mi-a spus că vrea să dea o fugă până acasă să își ia buletinul și livretul militar. Eu și cu ceilalți colegi, ne-am dus la Consiliul Județean. Am cerut militarilor de la intrare să mă lase să intru în instituție, deoarece veneam de la București și doream să comunic veștile noului comitet de conducere de la Galați. Dintr-un microbuz, coboară Cezar Rogoz, pe care îl știam de câțiva ani. M-am dus la el, și am început să îi spun ce văzusem la București. A zis ceva, și m-a lăsat ca prostu' în drum. Am înjurat urât; îmi venea să-l iau la bătaie, dar dispăruse deja. Îmi simțeam conștiința grea la gândul celor care mureau în București, și eu nu puteam să fac nimic pentru ei. Îl văd iarăși pe Cezar la balcon. Urlu la el cât pot. Degeaba... Într-un târziu acesta mă vede, și dă ordin santinelelor să mă lase să intru. Urcând pe scări, am văzut 3 militari care mâncau o conservă. Atunci mi-am dat seama că nu mai mâncasem de mai bine 24 de ore.

Când am ajuns la etaj, Cezar m-a prezentat unor persoane, apoi a venit un soldat care i-a zis ceva cu voce scăzută, chestie care l-a făcut să săra ca ars și să dispară în fugă pe scări. M-am văzut singur în fața acelor necunoscuți, așa că am respirat adânc, și am început să povestesc, spunând de unde vin și ce am văzut, cerând sprijin pentru formarea unui nou detașament. Cineva mi-a zis să anunț prin stația de amplificare, dar în timp ce traversam sala mare de ședințe a Consiliului Județean, a venit Emil Țuicu, care mi-a spus că

nu e bine să vorbesc la microfon, că pot incita lumea și va fi mai rău. Văzând cum stau lucrurile mi-am spus în gând : „cine dracu m-a pus să vin la ăștia la care am mai fost odată și ne-au promis mașini, dar când ne-am dus la ora promisă, nu mai era de găsit nici cel care ne promisese mașini, ca să nu mai vorbesc de mașinile promise ???!”

Înființarea detașamentului

La poartă m-am găsit iarăși cu Cezar, i-am spus ce am pățit, iar acesta mi-a spus să mă duc la sediul UTC unde am șanse să găsesc mai mulți tineri. Am ieșit în stradă, mi-am adunat colegii cu care mă întorsesem la Galați și i-am pus să întrebe din om în om, cine dorește să meargă la București, dar să fie cu armata făcută, asta pentru că am văzut ce s-a întâmplat cu detașamentul din noaptea trecută.

Din om în om de la Consiliul Județean până în fața sediului U.T.C.-lui de pe str.Republicii am adunat vreo 30 – 40 de oameni. La fostul U.T.C. , cei de acolo aveau o stație cu microfon la care vorbea un băiat, Bejan Ștefanache. L-am rugat să mă lase un minut la microfon, și așa am făcut apel la tineri pentru completarea detașamentului până la 60 de oameni. Am considerat că mai mulți nu puteam să am control asupra lor, și nu vroiam să-i împrăștii în tot Bucureștiul ca pe ceilalți.

Mi-am lăsat colegii să se ocupe de adunarea detașamentului, iar eu m-am dus înăuntru la conducerea aceluia front, unde l-am cunoscut pe primul președinte al tineretului ales democratic, Antoniu Bejan un tip care purta cu mândrie o barbă patriarhală. Din comitet mai făcea parte Marian Băilă, Coatu Gerorge, Gelu Ciorici, Conciu Ciprian. Le-am spus că vin de la București, le-am povestit pe scurt ce am făcut acolo și că am adunat 60 de tineri cu armata făcută, cu care doresc să mă reîntorc la București. Antoniu Bejan mi-a spus că va merge cu noi și Marian Băilă.

La un moment dat, au venit și două fete să se înscrie în detașament. La început nu am vrut să le iau, dar pe urmă am zis că

ne pot fi de folos în caz de răniți sau la bucătărie - e vorba de Anghel Mariana și Frățila Angelica.

La toate trenurile sosite in București se deschide focul ?

Am plecat cu trenul la București și am ajuns după lăsarea întinericului. În tren, împreună cu Marian Băilă am împărțit pe grupe detașamentul, și la fiecare grupă am numit un comandant. Cum am coborât din tren, s-a deschis iarăși focul asupra noastră. Toți am intrat sub vagoane. Am avut impresia că eram la un film pe care îl mai văzusem. După ce tirul s-a liniștit, am încolonat detașamentul și în ordine, am vrut să plecăm, dar am fost nevoit să ne oprim din nou, deoarece Mariana Anghel avea niște tocuri de fier cu care făcea un zgomot cumplit. Am cerut de la mecanicul de locomotivă un patent și i-am rupt tocurile indiferent la protestele ei. Ne-am deplasat pe străzi secundare până la hotelul București. Aici am ascuns detașamentul într-un colț mai întunecat și împreună cu Marian Băilă am luat legătura cu comandantul care păzea zona din Piața Palatului Regal, Biblioteca Centrală, Hotelul București și toate muzeele de pe Calea Victoriei. Inginerul Gheorghe Muscalu, un om în jur de vreo 50 de ani, mic de statură și hotărât în tot ceea ce făcea, auzind câți oameni suntem, ne-a spus imediat la ce obiective să-i împărțim.

Ne-am întors la locul unde am lăsat băieții și imediat ce i-am scos de acolo, s-a deschis foc asupra aceluia loc în care cu un minut mai înainte se ascundeau 60 de tineri gălățeni. Mulțumesc și acum bunului Dumnezeu că i-a întârziat pe trăgători cu un minut. Un minut! Cât poate să însemne uneori ! *(După Revoluție, am aflat de detașamentul de la Otopeni care printr-o neînțelegere a fost măcelărit. La fel se putea întâmpla și cu noi!)*

La Muzeul de Ceramică și Porțelanuri au fost repartizate 2 grupe comandate de Cașu Paul și Florin Spiridon, apoi la Muzeul de Colecții alte 2 grupe comandate de Brașoveanu Petrică și Balint Victor, iar la Muzeul George Enescu o grupa comandată de Antoniu Nicușor. La întoarcere, în dreptul Muzeului de Colecții am

fost atacați de rafale de arme automate, așa că am cerut ajutoare fiindcă noi nici arme nu aveam. Într-un târziu au venit doua persoane: un scriitor - al cărui nume nu mi-l mai amintesc, și un soldat cu o mitralieră care rețin că era de la UM 01908. Când au venit ei, focurile se opriseră, dar când să ne întoarcem la comandament am fost iarăși atacați. Trei tineri au fost prinși în mijlocul focurilor când traversau strada, unul din ei am văzut cum a fost împușcat, altul a început să șchiopăteze, dar ajutat de colegul lui, au reușit amândoi să se adăpostească.

Pe la ora 12 noaptea m-am dus la fiecare santinelă în parte să văd ce fac. Mi-am amintit că trebuie să-i schimb, așa că am intrat în muzeu, am ales 5 băieți, și am ieșit în curte ca să îi înlocuiesc pe colegii noștri, dar ne-am pomenit atacați din nou. Ne-am trântit la pământ în timp ce gloanțele ne șuierau pe la urechi. Mi-am pus mâinile pe cap instinctiv, picioarele tremurau și se loveau de pavelele de jos, focurile nu se mai opreau de parcă ar fi vrut să distrugă tot muzeul ! La un moment dat, îl aud pe Salichi Laurențiu cum mă striga: „domnu Eugen se trage din canalizare !” El stătea ascuns după o înălțătură de beton ce se afla în spațiul verde împrejmuțată de niște brăduți de vreun metru, și putea să vadă bine locul de unde se trăgea. În schimb, eu eram în loc deschis, și nu mi puteam permite decât să mișc ochii spre el și să-i strig să stea dracului adăpostit ! Am crezut că nu se mai termină sau că până aici ne-a fost pentru că se trăgea încontinuu. Într-un târziu s-au oprit, și am putut să mă adun de jos, picioarele îmi tremurau de parcă aveam cauciuc în glezne, dar m-am îmbărbătat, și am hotărât să ne reluăm pozițiile de apărare a muzeului.

Când s-a luminat, și am văzut cât de ciuruit era muzeul și câte cartușe erau pe jos, am simțit nevoia să vomit. Am fost chemat la comandament unde mi s-a spus să iau o grupa și să ocup corpul B și sala mare a palatului Regal. Personal domnul Muscalu Gheorghe a mers cu mine, și mi-a spus să apar Arhiva Națională, depozitele de protocol și tablourile din sala mare cu prețul vieții. M-am dus repede la colectiv și mi-am ales câțiva tovarăși care am crezut eu

că sunt mai buni și m-am întors să ocup postul primit.

Tablourile din sec. XVI – XVII le-am depozitat în subsolurile muzeului împreună cu directorul muzeului, domnul Ceabuc. La Arhiva Națională de Stat, am pus 2 soldați în termen cu o mitralieră și un pistol mitralieră.

Pe Lupu Gicu l-am lăsat să păzească intrarea principală dinspre biserică.

Juglan Cornel a fost omul de bază, un tip solid și sârguincios.

Ne făcusem comandamentul în subsolul Palatului, unde era lumină și căldura; la etaje nu mai existau geamuri și era un curent de țig și se umflau urechile, pe jos era moloz și lemne arse care căzuseră din tavane când a luat foc sala mare a palatului. La etajul 1 erau multe încăperi și pe jos erau împrăștiate mii de diplome și decorații comuniste. Jos în subsol, în depozitul de protocol, am găsit televizoare color, tăvi și pahare din argint inscripționate cu numele Ceaușescu, nimfe din porțelan sau ceramică de diferite dimensiuni de o frumusețe deosebită, toate așezate în cutii plușate. Erau o sumedenie de obiecte de artă de o frumusețe rară, confecționate din diferite materiale, însoțite de felicitări pentru diverse ocazii, toate acestea fiind cadouri pentru Elena și Nicolae Ceaușescu, cadouri primite de-a lungul anilor, de la tot felul de fabrici din țară dar și de la președinți de state.

Pe același culoar se afla și depozitul de vinuri, dar nici unuia nu ia trecut prin cap să pronunțe cuvintele „Hai să desfacem o sticlă”. Nu era nici locul și nici momentul potrivit. Pe culoarul principal de la subsol, puteai merge cu mașina, era foarte larg și foarte înalt, și totodată bine luminat. Podeaua și pereții erau din marmură. Din acest culoar dădeai în diferite încăperi foarte luxos amenajate. Aș dori să pot să explic frumusețea exponatelor care le-am văzut, dar îmi dau seama că nu pot să spun altceva decât expresia „am rămas fără cuvinte!”

Pe 28 decembrie 1989, în acest loc, au venit reporteri de la ParisMatch și ne-au fotografiat. Cel mai des auzeam rostită în șoaptă replica „C'est merveious !” Până și oamenii ăștia care jonglau cu

vorbele rămăseseră fără replică, așa că va rog să nu aveți pretenții de la mine ! Nu am fost la Luvru, dar nu cred că exagerez dacă fac totuși o comparație ! În mod sigur, dacă ar fi să dau o notă, Palatul Peleş ar fi primit nota cinci, în timp ce acele minunății din mijlocul Capitalei ar fi avut un zece cu plus !

Tancul și ghiuleaua lui

S-a lăsat seara... Calm... Liniște...

O bubuitura puternică ne sparge urechile și zguduie palatul din temelii. Din instinct, fugim pe scări. La parter, mitralierele de pe TAB-uri începuseră să tragă în muzeu. Ne-am uitat după Lupu Gicu care rămăsese să păzească intrarea principala, dar acesta nu era nicăieri.

Pe culoar era întuneric beznă, nu se vedeau decât luminile de la trasoarele care se trăgeau în muzeu. Săreau bucăți din pereți și din cercevelele de la geamuri. Am strigat la Cornel Juglan dacă l-a văzut pe Lupu Gicu, dar nici acesta nu știa nimic de el. Era întuneric și frig, ușile și cercevelele se trânteau din cauza curentului și se auzeau zgomote ciudate ca în filmele de groază.

L-am găsit pe Lupu Gicu ascuns sub pernele unui divan, pe jumătate leșinat și plin de sânge. L-am dus repede în subsol, unde l-am curățat și am observat că era alb ca varul, îi tremura bărbia și nu putea scoate un cuvânt. Cu toții eram nerăbdători să aflăm ce se întâmplase, dar deocamdată acesta nu putea decât să își rotească ochii mult mai mari decât în mod normal fără să ne spună nimic.

În acel moment, am decis să nu mai las pe nimeni sus, să blocăm ușa de la subsol cu un stingător, și să-i anunț pe cei din corpul A că la noi nu mai poate intra decât cu o parolă știută numai de noi. În fața ușii am montat pe afet, o pușcă mitralieră cu tambur, la care făceam cu shimbul din 3 în 3 ore. Între timp și-a revenit Lupu Gicu și cu o voce șovăitoare ne-a spus că bubuitura cea mare era de la tancul care a tras în muzeu. Suflul exploziei l-a izbit de un perete de unde s-a strecurat sub acele perne.

(Mult mai târziu l-am întrebat dacă i-a fost frică; s-a uitat ciudat la mine, și mi-a răspuns: „Dacă aveam timp să îmi fie frică atunci, cred că mă c.. pe mine !”)

Am început împreună cu Cornel Juglan să cercetăm subsolul cameră cu cameră, hol cu hol, tavane, aerisiri. Am blocat toate ușile care veneau în acest coridor.

Dimineață m-am deplasat în corpul A și l-am văzut pe domnul Muscalu certându-se cu un maior de la tancuri. La un moment dat au plecat împreună spre scările ce urcau în sala mare a palatului și m-am dus după ei. Când am ajuns, am văzut că respectiva sală dădea direct în piața plină cu tancuri faimosului CC.

Nu mai era nici un zid; ghiuleaua tancului avusese grijă...!

Revoluție în papuci

Mai târziu, am plecat să duc alimente la băieții din celelalte muzee: o ladă de pâine, salamuri, apă minerală și țigări. La Muzeul de Colecții unde îi lăsasem comandați de grupă pe Balint Victor și Brasoveanu Petru, sunt întâmpinat de Antoniu Nicușor și Ercu care mi se plâng că domnul Brasoveanu Petru a spus că el este sergent cu diagonală și susține că este comandantul obiectivului, iar pe Antoniu Nicușor l-a făcut caporal de schimb. Culmea era că îi rămăseseră pe cap toate responsabilitățile unui adevărat comandant de obiectiv, în timp ce Brașoveanu stătea în papuci zi și noapte bând cafele cu responsabilii muzeului, și vorbind la telefon cu soția sa.

Ercu mi-a mai spus că Brașoveanu a scris la mașină un tabel cu membrii detașamentului în care s-a trecut drept „comandant-detașament-sergent-cu-diagonală” sau cam așa ceva, chestie care m-a supărat foarte tare, când am auzit cum pierdeau alții vremea. I-am spus lui Antoniu că nu are sens să se agite, pentru că noi oricum nu venisem în iadul acela ca să ne arogăm niște titluri, iar lui Brașoveanu nu o să-i facă nimeni statuie, că noi am venit aici să ne apărăm țara. Am plecat în căutarea domnului comandant în papuci. Îl găsesc așa cum mi se spusese, și mă iau la ceartă cu el. A început

să explice că de fapt el face un tabel pentru istorie, și că este un act și un document important... Îi spun să lase aerele de „șef”, că am venit să ne apărăm țara, și nu să căutam un „loc calduț”... Mai continuăm cearta un timp, și m-am decis să rămân în ziua aceea la Colecții pentru a liniști spiritele fiindcă unii tineri se simțeau frustrați din cauza atitudinii lui Brașoveanu.

Încă o zi

Spre amiaza, am fost anunțat să merg cu o grupă la hotelul București. Aici, am intrat în hotel și am găsit câteva familii străine cu copii. I-am liniștit cum am putut mai bine. Am profitat de ocazie să dau un telefon acasă la familie. Soția mea era singură, cu un copil de 3 ani, iar în casa părinteasca tata era pe moarte.

Abia am închis telefonul, când din stradă se aud niște țipete de la alimentara de vis-a-vis de hotel și vedem câteva persoane fugind spre biserica alba. Cineva striga „Este terorist!”. În același timp altcineva, dintr-o locație ce nu o puteam vedea, a deschis focul asupra noastră. Am fost nevoiți să lăsăm fugarul să își continue drumul și să ne ascundem. Când s-au liniștit lucrurile, am adunat de pe jos gloanțele trase asupra noastră. Atunci am văzut prima dată în viața mea glonț cu cap vidia. Am făcut armata, am tras cu toate armele posibile, dar asemenea gloanțe nu am văzut NICIODATĂ ! Erau groase cam cât 2 bețe de chibrit, lungi de vreo 2,5 cm, și în cap aveau o gămălie – eu cred că era vidia.

Seara ne-am deplasat spre palat în corpul A, la comenduire. Unui soldat care adormise i s-a descărcat arma, și toata lumea era adăpostită în poziția culcat.

Cineva de la armată a împărțit șosete. Am primit și o pereche de pantaloni militari pentru că ai mei se rupseseră în fund habar n-am când. M-am retras într-un colț să îmi schimb ciorapii după... Habar n-am câte zile...! Am constatat că aveam răni la picioare. Ciorapii uscați au fost o binecuvântare. I-am aruncat pe cei vechi, și

atunci a fost singura dată în viața mea când am văzut ciorapi lipiți de perete. Câteva clipe m-am simțit incredibil de relaxat !...

Am fost nevoit să intru iarăși în pantofii uzi când domnul Muscalu m-a trimis în corpul B la subsol, la colegii mei.

În timp ce ne povesteam unii altora de pățaniile din ziua respectivă, pe scări s-au auzit pași. Mititelu-un băiat ce făcea armata în termen la miliție s-a postat la pușca mitralieră îndreptată spre ușă gata pentru a trage, eu m-am ascuns după tocul ușii. În acel moment, cineva a deschis ușa dărâmand stingătorul. Mititelu țipă cât poate de tare : „Stai că trag ! Nu mișca ! Trag ! Zii parola!” Îi fac semn disperat sa nu tragă, fiindcă între mine și atacatori este doar grosimea ușii, și în mod sigur mă împușca și pe mine ! Unul dintre ei a rămas cu mâna întinsă în așa fel încât puteam să o apuc; după un secol, l-am înșfăcat pe intrus, și când l-am tras la mine i-am băgat pistolul mitralieră în stomac. Cu un icnet scurt, acesta a leșinat în brațele mele, și atunci l-am recunoscut pe Coatu George, vicepreședinte la Frontul de Salvare Tineret din Galați, care venise în București împreună cu Mocanu Maștei să ne vadă. La gândul a ce putea sa se întâmple, m-a luat amețea...

În loc de final

În acea seară, la televizor, s-a anunțat moartea lui Ceaușescu. Unii spuneau că am scăpat, alții spuneau că nu numai familia Ceaușescu este vinovată și că ar trebui împușcați toți comuniștii din țară.

În acea noapte s-a tras mai al dracului ca în serile precedente, credeam că lucrurile se vor liniști și nu vor mai fi împușcături, dar seară de seară se trăgea în muzeu din toate direcțiile, dinspre biserica albă, dinspre hotelul București, dinspre CC, dinspre blocurile din spatele palatului. Am fost atacați și din subsolurile muzeului. Când s-a făcut ziuă am dat o tura pe la celelalte muzee să mă asigur că toți colegii sunt teferi. Era obligația mea, pentru că eu îi adusesem la București.

În ziua de 28 decembrie 1989 a venit armata și a preluat

conducerea obiectivului. În aceeași dimineață, au venit și ziaristii francezi pe care i-am condus toate camerele, la depozitul de protocol, și peste tot unde voiau să fotografieze și să filmeze. V-am povestit mai devreme acest episod... Am fost înștiințați că ne putem întoarce la casele noastre. Am trimis pe cineva la celelalte muzee să anunțe comandanții de grupă să se prezinte la Palatul Regal împreună cu grupele lor. Domnul Muscalu Gheorghe, comandantul întregului obiectiv, ne-a mulțumit pentru sprijinul acordat și ne-a dăruit fiecăruia o sacoșă cu alimente și țigări pentru drum. Dar înainte de a ne despărți, Aurel Manofu - a venit cu propunerea să-i spunem domnului Muscalu plugușorul.

Ajuns în brațele familiei, am izbucnit în lacrimi; scăpasem de încordarea care m-a dominat în tot timpul petrecut la București.

xXx

Nu îmi pare rău că am participat la Revoluție, așa am simțit atunci, și așa simt și acum, că așa fi în stare să îmi dau viața pentru țară.

Nu sunt vorbe mari, sunt român, și atunci am crezut că treburile se vor schimba în România, că va fi mai bine pentru toți, și copiii noștri vor duce o viață mai bună, dar se pare că m-am înșelat, pentru că cei care au fost la putere în perioada comunista au preluat puterea și după 1989 în toate posturile cheie, și au putut să fure țara cu acte în regulă, privatizându-se cu bunurile statului.

Astăzi, constat că foștii secretari de partid în perioada lui Ceaușescu, foștii directori de întreprinderi, milițienii, securiștii, sunt multimiliardari în timp ce oamenii simpli, care au muncit 40-45 de ani într-o întreprindere au o pensie mizerabilă cu care abia își pot permite să mănânce, nu să își mai plătească și datoriile la întreținere.

Înainte de '89 eram forțați să mâncăm la rație, iar acum suntem forțați de împrejurări să ne facem rația singuri, magazinele sunt pline, dar banii nu au nici o valoare.

Câteodată îmi este rușine să spun că sunt revoluționar și că

am participat la Revoluție, și îmi pare rău că noi revoluționarii n-am știut atunci să ne folosim de forța noastră și să distrugem până la ultima sămânță comunismul în România.

Câtă dreptate a avut acel băiat pe 25 Decembrie când a spus că nu numai Nicolae și Elena Ceaușescu trebuiau împușcați...

Eugen Stoleriu

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU SALVAREA
PATRIMONIULUI NAȚIONAL

DESTASAMENTUL "DUNARBA-GALATI"

care a participat la răsturnarea dictaturii și la salvarea
patrimoniului național a României

x 1. Băilă Marian	comandantul detașamentului -	IEELIF GALATI
x 2. Brașoveanu Petru	comandant obiectiv	UEDEI AȘANIIA Galați
3. Stoilero Eugen	"	COOP. BRATEȘTIU, Galați
4. Costu Gheorghe	"	IEELIF Galați
x 5. Mocanu Hafei	"	Navrom Galați
x 6. Bergan Daniel	"	CSG CSG
x 7. Schipor Valentin	"	CSG
8. Juglan Cornel Adrian	"	IOSAP Galați
x 9. Matei Cristian	"	
x 10. Nechifor Dorcel	"	IITG
x 11. Sălăvăstru Costică	"	UTA GCM Galați
x 12. Tudose Gelu	"	IITG
x 13. Bejan Romică	"	ITA Galați
14. Blaga Sorin	"	IACMRSG AB
x 15. Godina Victor	"	CSG ORL DE
x 16. Polemia Catalin	"	INATOF Galați
x 17. Enesche Stelian	"	IADP București
18. Tofan Gabriel	"	
x 19. Manofu C-tin	"	0
20. Panaite Ghe.	"	Prutul Galați
1. Anghel Mariana	"	IMRG
22. Frățilă Angelica	"	IACMRSG APC Brig. 12
x 23. Stingă Petrică	"	11 IUNIE Galați
x 24. Toderășcu Costel	"	IUGCG
x 25. CERNAMORET Dan	"	Fortul Mineraligr.
x 26. Taivan Gabriel	"	Rev. veg. Galați
27. Diaconu Solomon	"	IMF Galați
x 28. Lupu Gicu	"	IOSMI Dep. 4 Galați
29. Balint Victor	"	IMF Galați
30. Lupu Ciprian	"	IPL Galați
31. Varga Nicolae	"	ENG
x 32. Matei Marien	"	IMF Galați
x 33. Holban Alexandra	"	student mat-fiz Bac.
34. Leche C-tin	"	Mina Petriș

35. Matei Ionel -
 36. Bălăcoi Laurențiu -
 37. Gheorghe George -
 38. Aurică D-tru -
 39. Ercu Iordache -
 40. Antonio Nicușor -
 41. Serien Gheorghe Marcel -
 42. Teodoru Daniel -
 43. Cominos Leonard -
 44. Andrei Aristide -
 45. Cașu Paul

11 Iunie

OSG SLEBING
 AFDJ Galați
 IMNG
 IMF Galați
 AFDJ Galați
 elev Lic.3 Galați
 IACHRSO AFC Brig.1340975
 Rev. veg. Galați
 IOPAM Galați
 IR. Braila - Măcarale GL

44
 m
 75

PRESEDINTE COMANDANT OBIROTIIV,

Col. Muscău Ghe. Iordache

POSTFAȚĂ

Le puteți spune viteji, profitori, martiri, inconștienți, eroi, sau chiar fraieri...

Au plecat să lupte pentru libertate și democrație într-un timp când încă nu se știa dacă aceste cuvinte vor mai avea vreodată un adevărat înțeles în țara noastră.

Toate aceste persoane care le-am cunoscut atunci, trăiesc și acum cu bucuriile și necazurile lor. Toți cei care au povestit, și despre care s-a povestit în această carte, sunt persoane reale, iar faptele despre care povestesc, sunt îngrozitor de adevărate.

Am simțit că trebuie să adun aceste amintiri. Pentru mine, pentru cei care au fost atunci acolo, pentru cei care ne cunosc, pentru copiii noștri, pentru cei care nici măcar nu au auzit de noi, pentru cei care nu concep viața fără „standardul european”. Amintirile au fost spuse într-un VW Passat luat în leasing, în fața unor cești de cafea dintr-o bodegă de cartier, într-un apartament somptuos, în biroul de la serviciu, ori pur și simplu pe stradă.

Nu cred că volumul de față poate emite pretenții academice. Probabil că vor fi critici și contestări. Tot ce am dorit, a fost ca aceste amintiri să nu se piardă, să nu se uite.

Din cauze naturale Cornel Pușcașu, Doru-Florin Cilincă, Iulian Motea, Ramona Cherestes, Constantin Titi Silvestru, Antoniu Bejan nu vor mai putea niciodată să își povestească amintirile...

Poate că altcineva, ar fi scris mai frumos. Nu contrazic; se poate... Însă de 17 ani, tot așteptam o carte care să arate Revoluția Română așa cum a fost. A fost o nebunie, a fost o exaltare, a fost o bătălie pentru putere?

Sunt întâmplări care au avut o importanță vitală pentru unii, iar pentru alții au fost echivalentul aprinderii unei țigări.

Ați remarcat că sunt oameni care nu ar fi crezut despre ei înșiși că ar avea curajul să facă ceea ce au făcut: să iasă în stradă și să răstoarne

dictatura.

Pentru prima oară, poveștile participanților despre cum a fost, și pe cât posibil ce au simțit și ce au gândit, sunt adunate la un loc. Eventualii cititori, punând cap la cap amintirile, își vor putea face o părere reală despre acele evenimente.

De ce „Poveștile teroriștilor”? În toți acești ani m-a urmărit o poveste auzită în Piața Universității. Era vorba de un puști de 16-17 ani care făcea de pază într-o stație de metrou împreună cu mai mulți colegi de vârsta lui. Nu știu ce inconștient le dăduse arme, și așa cum se întâmplă cu tinerii de vârste apropiate, puștiul despre care vă povestesc, din varii motive primite porecla „teroristu’”. S-a organizat o căutare de inamici prin tunelurile metroului. La întoarcere, puștiul a rămas mai în urmă. Când a venit și el, un coleg a strigat: „Uite-l pe teroristu’!”

A fost ucis cu șaptesprezece gloanțe...

Din păcate, nu toți care au participat atunci și-au spus povestea... Nu au avut timpul necesar, ori au decedat, unii sunt stabiliți în alte țări, și ar mai fi aceia care pur și simplu au refuzat mai mult sau mai puțin politicos...

M-au îngrijorat însă cei care atunci când le-am propus să îmi povestească amintirile lor, s-au uitat în jur și cu un aer precaut-misterios-conspirativ, mi-au spus: „Auzi, eu spun, dar dacă pe urmă mă calcă mașina?” Vorbesc aici de oameni care știu că nu au fost niște lași în momentele revoluției, dar mai știu sigur și că nu au avut acces la acele secrete teribile care să le pună viața în primejdie după atâția ani. Au văzut prea multe filme? Au îmbătrânit prea repede? S-au lehamesit de viața pentru care au luptat?

Atunci, revoluționarii au fost o forță, și au răsturnat un regim care ne asuprea de aproape o jumătate de secol.

Astăzi, divizați în peste 150 de organizații împrăștiate în toată țara, revoluționarii din 1989 sunt parlamentari, pensionari, mari oameni de afaceri, șomeri...

Practic, reprezintă toate păturile sociale...

Av. Cezar-Vladimir Rogoz

EROI MARTIRI

Veșnică recunoștință

COSTEL CRAP
(sublocotenent post mortem)
Născut - 30.09.1969
Decedat - 23.12.1989
Împușcat la televiziune -
București

LEONTE CRIHAN
(sublocotenent post mortem)
Născut - 10.02.1968
Decedat - 24.12.1989
Împușcat la televiziune -
București

MARIAN GRIGORAȘ
(sublocotenent post mortem)
Născut - 14.02.1968
Decedat - 23.12.1989
Împușcat MApN - București

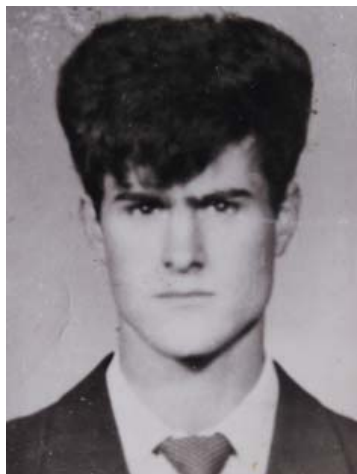
SILVICĂ TOBOȘ
(sublocotenent post mortem)
Născut - 08.04.1969
Decedat - 26.12.1989
Împușcat MApN - București

MARIAN CIOBANU
(sublocotenent post mortem)
Născut - 18.07.1969
Decedat - 24.12.1989
Împuşcat la UM 01291
- Turda

FLORIN BEJĂNARU
(sublocotenent post mortem)
Născut - 24.06.1969
Decedat - 22.12.1989
Împuşcat la televiziune
- Bucureşti

PAUL IONAȘCU
Născut - 08.09.1968
Decedat - 23.12.1989
Împușcat - la Sala Palatului
- București

TUDOR TOMA DOBRE
(student)
Născut - 18.02.1965
Decedat - 22.12.1989
Împușcat la televiziune -
București

FLORENTIN COLIBĂ

Născut - 03.03.1958

Decedat - 25.12.1989

Împuşcat în sediul C.C.

DUMITRU BUDESCU

Născut - 05.10.1945

Decedat - 24.12.1989

Călcat de TAB în

Movileni - Galaţi

NECULAI FLOREA
(lt. maj. post mortem)
Născut - 20.01.1963
Decedat - 27.12.1989
Împușcat la UM 01959
Galați

22 DECEMBRIE

1989

ROMÂNIA

DIPLOMA
DE ONOARE

*Se acordă DETAȘAMENTULUI DUNĂREA GALATI, care în perioada
22-27 decembrie 1989, cu riscul sacrificiului vieții, a
luat parte nemijlocită la zdrobirea tiraniei dictatorului
și ocuparea bastioanelor lui de baxă.*

*România liberă feliicită și mulțumește pentru
sacrificiile aduse.*

PREȘEDINTELE
CONSILIULUI FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE,

ION ILIESCU

Diploma detașamentului Dunărea

MINISTERUL CULTURII
AL REPUBLICII
SOCIALISTE
ROMANIA

Nr. 08 din 28.XII 1979

Bucuresti, str. Stirbei Vodă 1 - Telefon: 13.30.30

MINISTERUL CULTURII

Cetățeanul STOLEIU EUGEN

B.I. seria B2 nr. 954969, eliberat de Pol. Secur. pe baza înscrisurilor cu

a participat la scrierea de război și detașat în partidamentul național și românii în perioada 28.12.1989.

Pe baza BUCUREȘTI - GHAF7 C.F.Z. beneficiază de cal-

torile prevăzute. La locul de muncă va fi pontat și retribuit.

În caz de forță majoră, relații la tel. 19.51.95.

VICEDIRECTOR GENERAL SOCIALISTE
PREȘEDINTE COMANDANT AL ORDINII

Director K. Moscu

Col. Muscalu Ghe.

[Handwritten signature]

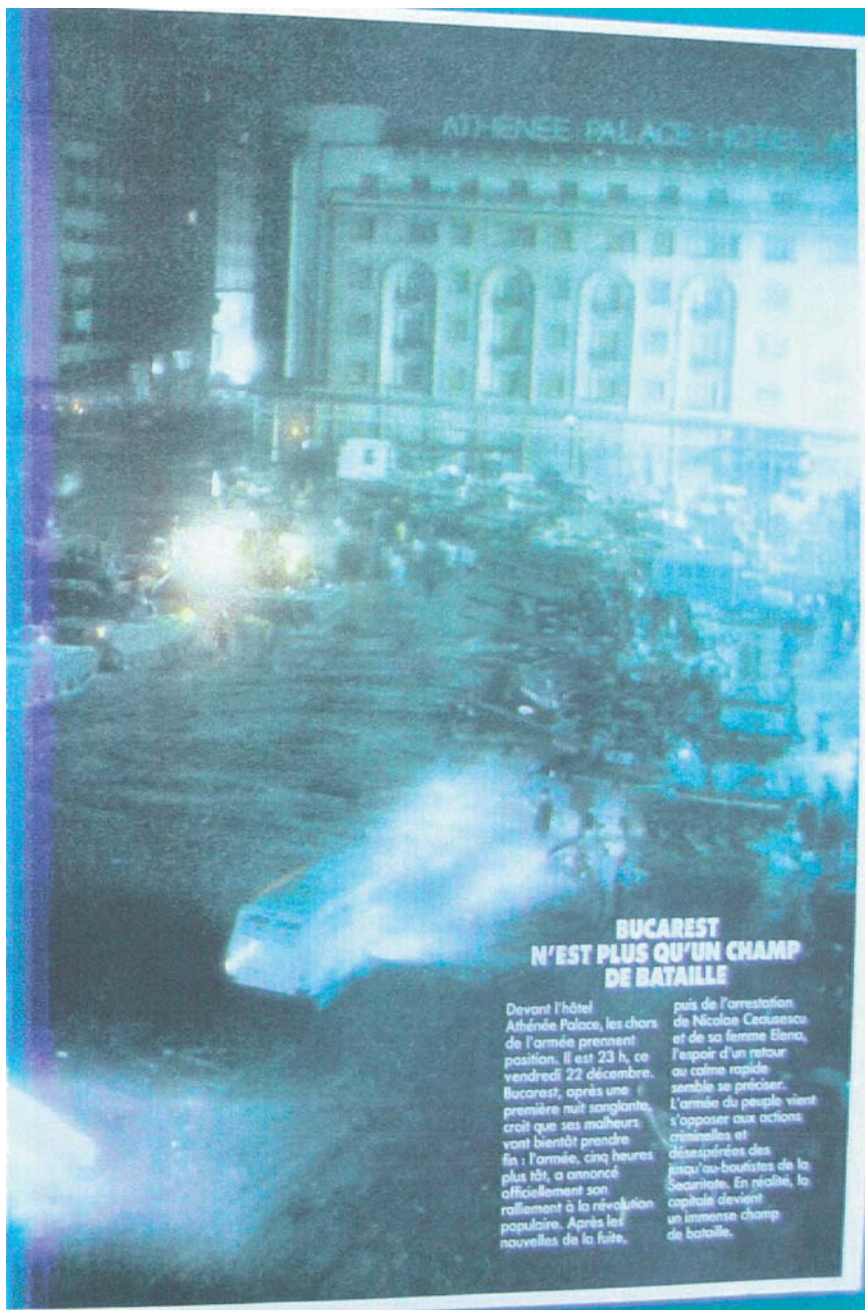

BUCAREST N'EST PLUS QU'UN CHAMP DE BATAILLE

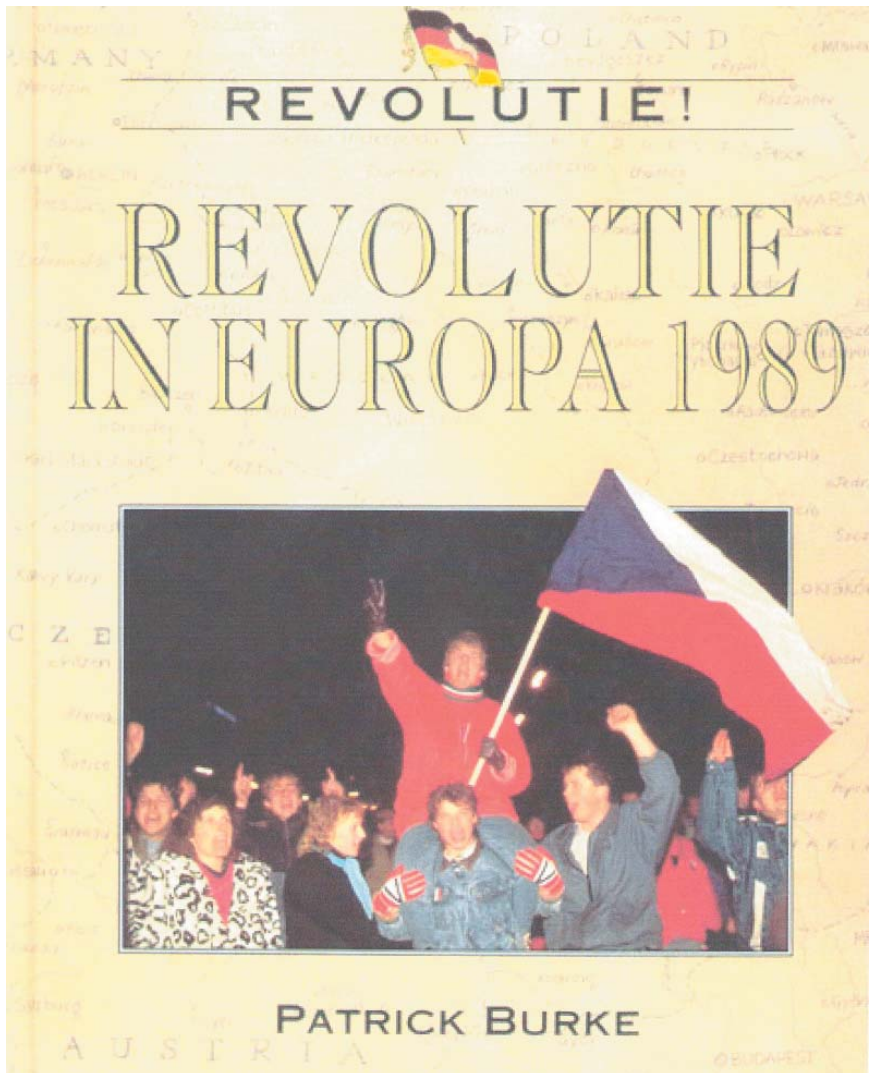
Devant l'hôtel Athenée Palace, les chars de l'armée prennent position. Il est 23 h, ce vendredi 22 décembre. Bucarest, après une première nuit sanglante, croit que ses malheurs vont bientôt prendre fin : l'armée, cinq heures plus tôt, a annoncé officiellement son ralliement à la révolution populaire. Après les nouvelles de la fuite,

puis de l'arrestation de Nicolae Ceausescu et de sa femme Elena, l'espoir d'un retour au calme rapide semble se précipiter. L'armée du peuple vient s'opposer aux actions criminelles et désespérées des jusqu'au-boutistes de la Securitate. En réalité, la capitale devient un immense champ de bataille.

ROMÂNIA

BREVET

Prin decretul
nr. 110/1991

Se conferă
domnului **EUGEN STOLERIU**

Medalia
**„REVOLUȚIA ROMÂNĂ
DIN DECEMBRIE 1989”**

*în semn de prețuire a participării
directe la manifestațiile pentru
victoria Revoluției din decembrie
1989.*

PRESEDINTELE ROMÂNIEI,

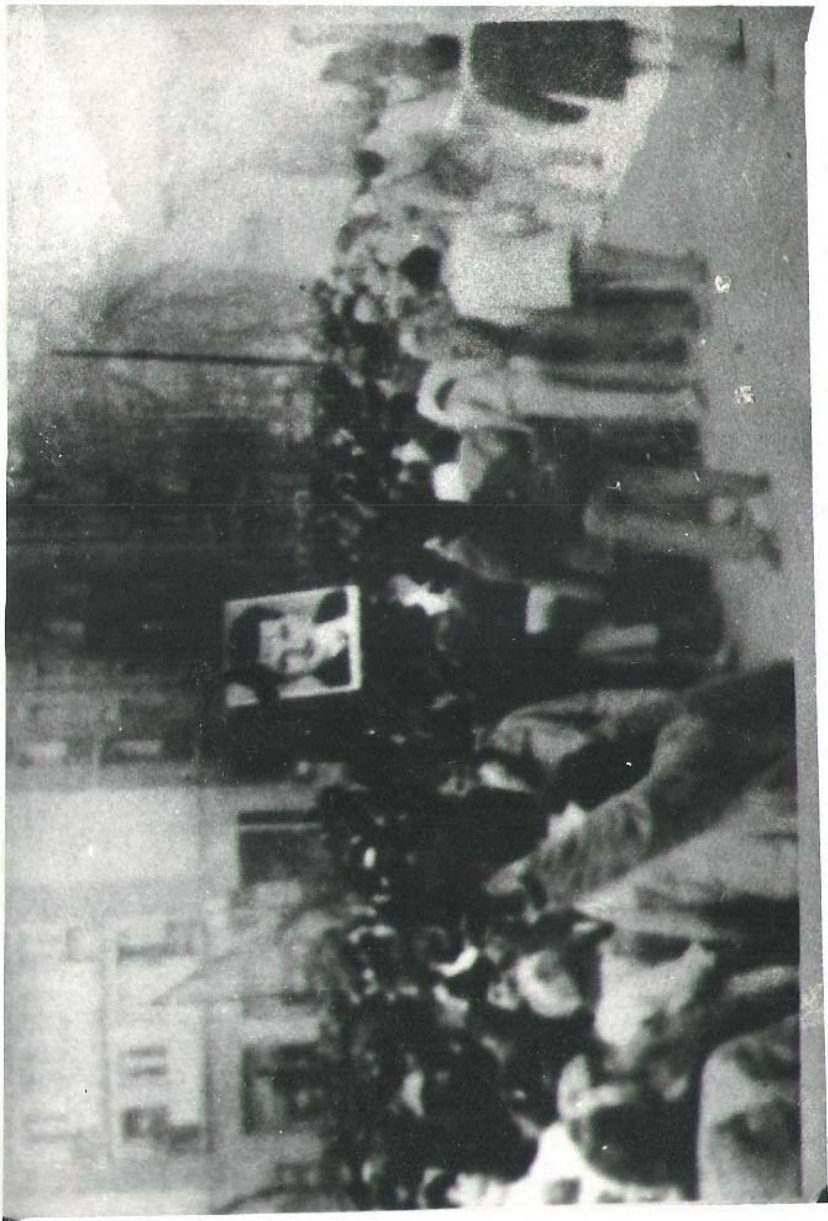
A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the President of Romania at the time, is written over a decorative golden laurel wreath border at the bottom of the certificate.

Singura medalie din Galați

22 DECEMBRIE

1989

ROMÂNIA

DIPLOMA
DE ONOARE

Se acordă STOLERU, Emil, care în perioada 22-27 decembrie 1989, cu riscul sacrificiului vieții, a luat parte nemijlocită la zdrobirea tiraniei dictatorului și ocuparea bastioanelor lui de bază.

România liberă felicită și mulțumește pentru sacrificiile aduse.

PREȘEDINTE
CONSILIULUI FRONTULUI SALVĂRII NAȚIONALE

ION ILIESCU

Prefectura

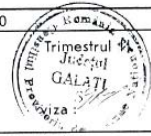
Legitimații

Consiliul Provizoriu de uniune națională
al județului Galați

LEGITIMAȚIE Nr. 0044.....

Numele PLESCAN
 Prenumele ILIE
 Funcția C.P.U.N. J.ud. Galați
 Funcția Membru în C.P.U.N.
 A. I. ....seria BD nr. 274/72
 Data emiterii 17.03.1990
 Emisnt Secretar C.P.U.N.

1990	
	
Mențiuți :	Mențiuți :
Trimestrul III	Trimestrul IV
viza :	viza :
Mențiuți :	Mențiuți :

ROMANIA
COMITEUL PROVIZORIU
CETĂTENESC DE SALVARE
NAȚIONALĂ A JUDEȚULUI
GALAȚI

DE SALVARE

Legitimație

ROMANIA
BIROU NOTARIL PUBLIC
CONSTANTINESCU MARICICA
Galați, Str.Brâilei, Bl.55, Ap.41
C.F. R. 550087

LEGALIZARE COPIE NR. 1078

Anul.....Luna.....Ziua.....
 Constantinescu Maricica, notar public, legalizată această copie conformă cu înscrisul prezent nouă.....
 care are.....pagini, eliberată de secretarul.....
 S-a taxat cu.....lei, în timbre fiscale cu chitanțe nr. 1168 pentru.....
 S-a procedut la apariția de.....
 nr. 1078/1007

COLAȚIONAT,
SECRETAR

NOTAR PUBLIC
L.S. 10-10-2004

Prima ședință - Antoniu Bejan

Spre victorie

Tancul și ghiuleleaua lui

Urmările

„Ole! Ole! Ceausescu nu mai e!” Ghighi (Codreanu Gherghina) în balconul viitoarei prefecturi

APPELÉS CONTRE PRÉTORIENS DU RÉGIME : L'INCERTITUDE DE LA BATAILLE

Toute la nuit, les combats ont fait rage. Rampant à traîlette au poing, les jeunes militaires roumains vivent un étonnant baptême du feu. Face à eux, les troupes de choc de Nicolae Ceausescu - Choyés par le « Conducator », dotés des armements les plus modernes, surentraînés, bénéficiant de caches d'armes disséminées

dans toute la ville, ils multiplient les coups de féze. Dans la nuit de vendredi au samedi, ils investissent, un temps, la télévision - centre du nouveau pouvoir - d'où l'armée parvient à les déloger, marquant ainsi la première victoire des appelés sur les prétoriens du dictateur. Mais au petit matin du 23, l'issue des combats reste incertaine.

Din arhiva personală a lui Gheorghe Muscalu

Carol Dina arestat

DECLARATIE

SUBSEMNATA MARIANA BADEA CU DOMICILIUL IN MUNICIPIUL GALATI STR.PICTOR ISER NR.2, ASISTENT PRINCIPAL PEDIATRIE SI STATISTICA MEDICALA, DIN 1999 VICEPRESEDINTA A O.A.M.M.R., PENTRU CEI 300 DE ASISTENTI MEDICALI AI INSTITUTIEI DECLAR PE PROPRIE RASPUNDERE CONFORM ARTICOLULUI 292 DIN CODUL PENAL CA DR. AL. RITIVOIU, MEDIC PRIMAR SEF SECTIE O.R.L. AL SPITALULUI CLINIC DE URGENTA „SF. IOAN „, GALATI A FACUT PARTE IN PERIOADA 22-XII-30XII 1989 SI IN CONTINUARE DIN STRUCTURILE DE CONDUCERE A C.J.F.S.N. GALATI.

A ACTIVAT PENTRU INSTAURAREA ORDINII SI ASIGURAREA SECURITATII UNITATILOR MEDICALE CU MILITARI, GARZI PATRIOTICE SI SALARIATI AI INSTITUTIILOR (SPITALE, CENTRUL DE RECOLTARE SI CONSERVARE A SANGELUI, DEPOZITUL DE MEDICAMENTE AL OFICIULUI FARMACEUTIC GALATI).

„ DACA REZULTATELE ACTIVITATHI MEDICALE SUNT NESATISFACATOARE DE VINA SUNT SI ACTIVISTII DE PARTID CE NE COORDONEAZA, NU NUMAI CORPUL MEDICO-SANITAR.”

„ LIPSA DE INTELEGERE PENTRU PROBLEMELE SANATATII NU O RECOMANDA PE PRESEDINTA C.J. P.C.R. SA RASPUNDA SI IN CONTINUARE DE ASISTENTA MEDICALA IN JUDETEL GALATI.”

„ MEDICINA NU POATE FI FACUTA CU PUMNUL IN GURA SI CU PISTOLUL LA TAMPLA.”

AFIRMATIILE AU APARTINUT DR.RITIVOIU SI AU FOST EXPRESATE IN OCTOMBRIE 1989 IN ADUNAREA GENERALA DE PARTID DE ALEGERI A SPITALULUI JUDETEAN DE COPII GALATI, PREMERGATOARE ULTIMULUI CONGRES P.C.R. (RELATARI DETALIALE ALE EVENIMENTULUI COMENTAT IN INTREG GALATIUL CU SIGURANTA SE AFLA CONSEMNALE IN DOSARELE SECURITATII).

NU A SURPRINS PE NIMENI INROLAREA DR.RITIVOIU IN F.S.N. ODATA CU PATRUNDEREA SA IMPREUNA CU PRIMII REVOLUTIONARI IN SEDIUL JUDETEAN FOSTULUI P.C.R. GALATI, ACTUAL, PREFECTURA.

AS. MEDICAL STATISTICA + PEDIATRIE VICEPRESEDINTE ORGANIZATIA ASISTENTILOR MEDICALI SI A MOASELOR DIN ROMANIA (O.A.M.M.R.) FILIALA GALATI

MARIANA BADEA

SPITALUL CLINIC JUDETEAN DE URGENTA
„SF. APOSTOL ANDREI” GALATI

Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Galați		
NR.	1422	
Ziua	Luna	Anul
25	07	06

Catre,
Dr. Ritivoiu Alexandru

Prin prezenta Spitalul Clinic Județean de Urgență „Sf. Apostol Andrei” Galați, legal reprezentat prin Manager dr. Craciun Marin, confirmă faptul că în intervalul 23-25 decembrie 1989, cu prilejul evenimentelor organizate la acea dată, a participat la dotarea cabinetului medical de urgență din incinta CJFSN (sediul fostului CJ PCR, actualmente sediul CJFSN Galați), organizat de domnul dr. Ritivoiu Alexandru.

Acest răspuns îl formulăm în baza declarațiilor date pe proprie răspundere de domnii doctori Firescu Dorel și Stătescu Laurentiu, care, în data de 23 decembrie 1989, aflându-se în serviciul de gardă, au fost contactați telefonic de către domnul doctor Ritivoiu Alexandru în scopul dotării cu materiale sanitare și echipamente chirurgicale a cabinetului nou înființat destinat revoluționarilor aflați în sediul CJFSN.

În declarațiile domnilor doctori mai sus menționați rezulta că au fost deplasate la locația respectivă cu o salvare însoțită de un asistent, medicamente de urgență, trusa de instrumente chirurgicale și material de sutură, pansament, garouri, echipament moale steril, aceste materiale fiind primite în data de 26 decembrie 1989 Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sf. Ap. Andrei” Galați, odată cu încheierea activității acestui cabinet. Serviciu de dr. Alexandru Ritivoiu, medic primar ORL.

Menționăm faptul că în evidentele Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sf. Ap. Andrei” Galați nu figurează acest lucru, actuala conducere a unității luând la cunoștință de aceste evenimente din declarațiile domnilor care date pe proprie răspundere de dr. Firescu Dorel și dr. Stătescu Laurentiu.

MANAGER
Dr. Marin Craciun

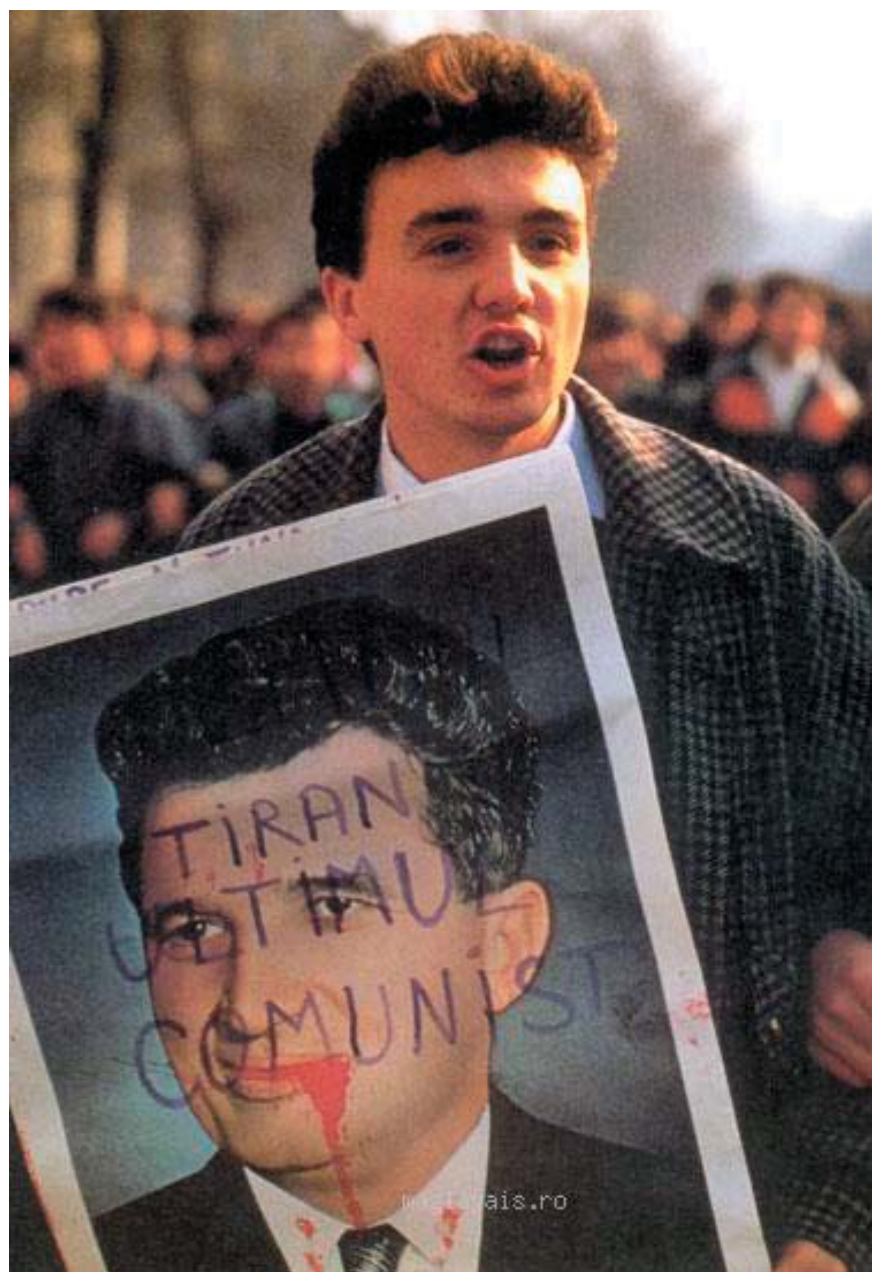

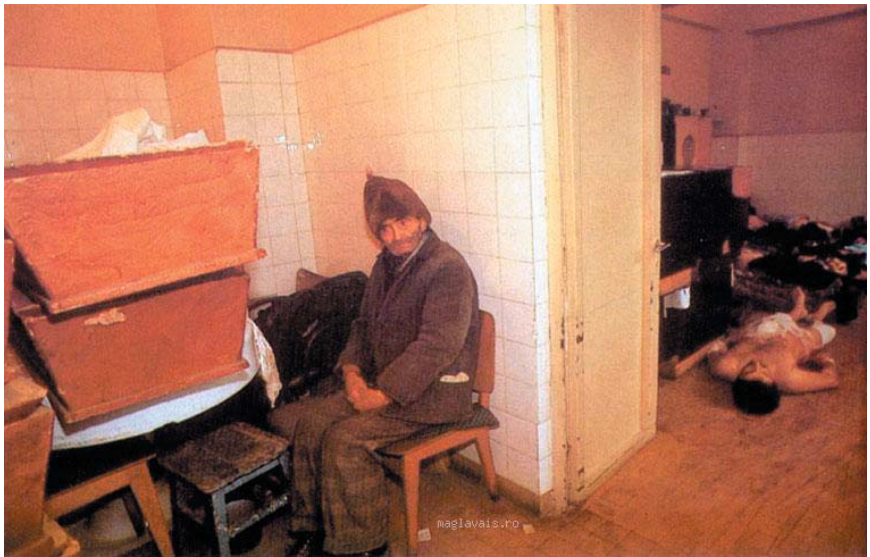

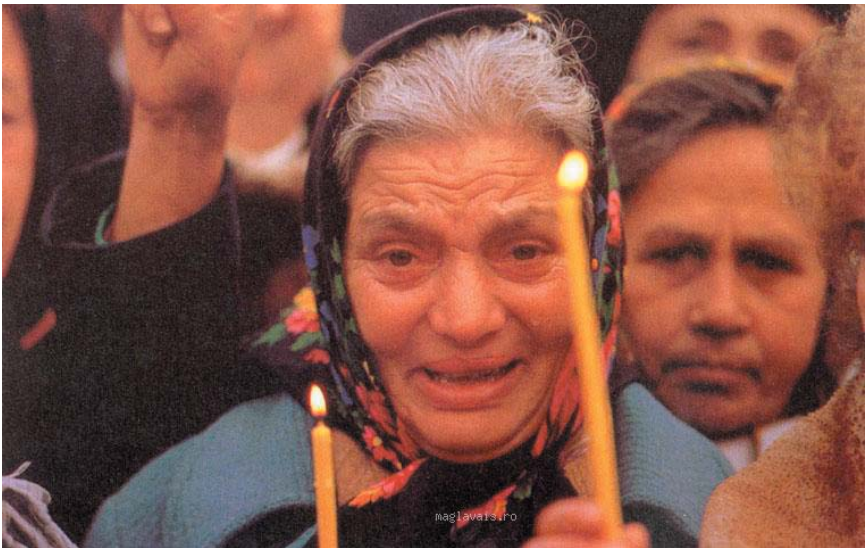

Cuprins

Un loc în vitrina istoriei	pag. 5
Prolog	pag. 7
GALAȚI	
Șoferul	pag. 15
Profesorul	pag. 21
Scriitorul	pag. 31
Muzicianul	pag. 37
Poetul	pag. 47
Doctorul	pag. 61
Marinarul	pag. 79
Fotograful	pag. 85
Actorul	pag. 99
Aviatorul	pag. 127
Maiorul	pag. 159
DETAȘAMENTUL DUNĂREA	
Ercu	pag. 193
Gelu	pag. 205
Comandantul	pag. 213
Inginerul	pag. 221
Sentimentalul	pag. 227
Filozoful	pag. 235
Victor	pag. 241
Mariana	pag. 247
Soldatul	pag. 253
Florin	pag. 259

Visătorul	pag. 265
Gladiatorul	pag. 269
Familistul	pag. 275
Bejan	pag. 281
Luptătorul	pag. 285
Postfață	pag. 303
Eroi martiri	pag. 305
Poze și documente	pag. 311

Tipărit la S.C. Alma Print S.R.L. Galați

